

NÆRINGS- OG HANDELSDEPARTEMENTET

STATENS EIERBERETNING 2009

Innhold

Statens eierberetning for 2009 omfatter 53 selskaper der staten er eier og hvor dette eierskapet forvaltes direkte av departementene. Beretningen omfatter de selskapene hvor staten som eier i hovedsak har forretningsmessige mål og de mest sentrale selskapene med sektorpolitiske mål.

	SIDE		SIDE		SIDE
Statsrådets forord	3	Selskaper med forretningsmessige mål og andre spesifikt definerte mål		Statnett SF	89
Statens eierberetning 2009	4	Eksportfinans ASA	62	Statskog SF	90
Året 2009 for staten som eier	6	Electronic Chart Centre AS	63	UNINETT AS	91
Avkastning og verdier	12	Kommunalbanken AS	64	Universitetssenteret på Svalbard AS	92
Nøkkeltall økonomisk utvikling	18	NSB AS	65	AS Vinmonopolet	93
Nøkkeltall andre forhold	24	Posten Norge AS	66	Eksportutvalget for fisk AS ¹	94
Omtale av departementenes arbeid	30	Statkraft SF	67	Nofima AS ¹	95
Statens eierforvaltning	34	Store Norske Spitsbergen Kulkompani AS	68	Norsk Helsenett SF ¹	96
Eksterne bidrag	38	Veterinærmedisinsk Oppdragssenter AS	69		
				¹ Ikke kategorisert	
		Selskaper med sektorpolitiske mål			
Selskaper med forretningsmessige mål		Avinor AS	72	Regionale helseforetak	
Argentum Fondsinvesteringer AS	46	Bjørnøen AS	73	Helse Midt-Norge RHF	98
Baneservice AS	47	Enova SF	74	Helse Nord RHF	99
Entra Eiendom AS	48	Gassco AS	75	Helse Sør-Øst RHF	100
Flytoget AS	49	Gassnova SF	76	Helse Vest RHF	101
Mesta AS	50	Innovasjon Norge (særlovselskap)	77		
SAS AB	51	Itas amb AS	78		
Secora AS	52	Kings Bay AS	79		
		Kompetansesenter for IT i helse- og sosialsektoren AS	80	Aksjonærvalgte styremedlemmer	102
Selskaper med forretningsmessige mål og nasjonal forankring av hovedkontor		Norfund (særlovselskap)	81	Kontaktinformasjon	105
Aker Holding AS	53	Norsk Eiendomsinformasjon AS	82	Særskilte forhold og definisjoner	106
Cermaq ASA	54	Norsk Rikskringkasting AS	83		
DnB NOR ASA	55	Norsk samfunnsvitenskapelig datatjeneste AS	84		
Kongsberg Gruppen ASA	56	Norsk Tipping AS	85		
Nammo AS	57	Petoro AS	86		
Norsk Hydro ASA	58	Simula Research Laboratory AS	87		
Statoil ASA	59	SIVA SF	88		
Telenor ASA	60				
Yara International ASA	61				

Statsrådets forord

Vi har lagt bak oss nok et krevende år for næringslivet. Midt i en internasjonal økonomisk krise har likevel norsk næringsliv klart seg bedre enn mange turte å håpe på.

De økonomiske utsiktene er lysere i dag enn for et år siden. Samtidig har vi i det siste opplevd usikkerhet rundt den store statsgjelden i mange europeiske land. Hellas har fått problemer med å betjene sin gjeld, og euroen som valuta er blitt satt under press. EUs finansministre har presentert et nytt fond som kan gi lån og lånegarantier til eurolandene de neste tre årene, og den europeiske sentralbanken har innført ulike tiltak for å bedre tilgangen til kapital i eurosonen.

Mange selskaper har vært gjennom krevende omstillinger. Tålmodighet og støtte fra eiere har i mange tilfeller bidratt til sterkere selskaper i etterkant av finanskrisen, selv om det resultatmessig er et stykke igjen for mange.

Staten er en langsiktig eier. Vi skal først og fremst ha industriell utvikling for øye og legge til rette for det gjennom å være en stabil eier – også i urolige tider i verdensøkonomien. Regjeringen har forventninger til de selskapene hvor vi sitter som eier, til at de skal gå med overskudd, at de skal styrke norsk verdiskaping, teknologiutvikling og sysselsetting, og at de skal ta et etisk samfunnsansvar.

Gjennom å operere internasjonalt får norske selskaper større markeder. Like viktig er det at internasjonale operasjoner gir kompetansevekst. Kunnskap og kompetanse er en forutsetning for en god utvikling av selskapenes virksomhet, også i Norge. Også selskaper med statlige eierandeler skal ha anledning til å realisere sitt potensial for verdiskaping gjennom å utnytte forretningsmuligheter både i Norge og internasjonalt.

Det er ikke nærings- og handelsdepartementets jobb å bestemme om eller hvor norske selskaper skal satse internasjonalt. Slike beslutninger tar både privateide og statlig eide selskaper best selv. Det er imidlertid en nærings- og handelsministers oppgave å legge til rette for at norske bedrifter kan

nå de viktigste vekstmarkedene. Derfor har jeg den siste tiden rettet mye oppmerksomhet mot Asia. Flere asiatiske økonomier har sterk økonomisk vekst, og vil i fremtiden stå for mye av veksten i verdenshandelen. Veksten i de nye markedene fører også til økt etterspørsel etter norske varer og tjenester. Dette gjelder ikke minst våre maritime tjenester. Den tid er forbi da de fremvoksende økonomiene kun var land med billig arbeidskraft som produserte billige konsumvarer.

Mangfold i norske styrerom er både klokt og lønnsomt. For å oppnå mangfold i styrene har det vært stor oppmerksomhet om kvinnelige styremedlemmer, og her er det fortsatt en jobb å gjøre. I tillegg har det stor verdi å få inn mennesker i styrerommene med en annen kulturbakgrunn og samfunnsforståelse enn den norske. For å oppnå langsiktig vekst må man også tenke internasjonalt i sammensetningen av selskapets styre!

I 2006 la regjeringen frem St. meld. nr. 13, hvor det ble redegjort grundig for organiseringen av det statlige eierskapet og regjeringens eierpolitikk. Vår politikk ligger fast når det gjelder de store linjene og grunnleggende prinsippene. Vi skal gi selskapene langsiktighet, stabilitet og utviklingsmuligheter. Samtidig ser jeg det som naturlig at eierskapspolitikken utvikles videre. Verden er i stadig forandring, vi får nye erfaringer, ny kunnskap og nye impulser. Derfor har regjeringen startet arbeidet med en ny eierskapsmelding som vil legge føringer for fremtidens eierskapspolitikk.

Denne beretningen gir en oversikt over de kommersielle selskapene innen statens direkte eierskap, samt de største og viktigste sektorpolitiske selskapene. Jeg ønsker deg god lesning.

© Berit Roald-Scannix

Vennlig hilsen

Trond Giske, nærings- og handelsminister

Statens eierberetning 2009

Statens eierberetning gir en oversikt over det statlige eierskapet, hvordan eierskapet forvaltes og hvordan selskapene utvikler seg. Den er ment å øke kunnskapen både om departementenes arbeid med forvaltningen av eierskapet og om de enkelte selskapene.

Statens eierberetning 2009 omfatter to hoveddeler. Første del inneholder oversikter for året som har gått og artikler knyttet til det statlige eierskapet. Andre del er en beskrivelse av de enkelte selskapene.

Selskapene er delt inn i fire kategorier ut fra statens mål med eierskapet:

1. Selskaper med forretningsmessige mål
2. Selskaper med forretningsmessige mål og nasjonal forankring av hovedkontor
3. Selskaper med forretningsmessige mål og andre spesifikt definerte mål
4. Selskaper med sektorpolitiske mål

Inndelingen av selskapene samsvarer med kategoriseringen av selskaper med statlige eierandeler som ble gjort i St.meld. nr. 13 (2006-2007) – *Et aktivt og langsiktig eierskap*, med de tillegg som er omtalt i St.prp. nr. 62 (2007-2008) – *Eierskapsaker vedrørende Eksportfinans ASA mv. samt i St.prp. nr. 32 (2008-2009) – Statlige lån til Eksportfinans ASA*.

I tillegg til den trykte utgaven på norsk og engelsk er Statens eierberetning for 2009 og tidligere utgaver av beretningen også tilgjengelig på Internett: www.eierberetningen.no.

Beretningen er oppdatert til og med 31. mars 2010.

Hovedtall for selskapene omtalt i Staten eierberetning 2009

Mill. kr.	Børsnoterte selskaper	Unoterte selskaper i (kategori 1-3)	Selskaper med sektorpolitiske mål (kategori 4)	Totalt
Verdi statens eierandel ¹	480 191	89 356		569 547
Vektet avkastning siste år ²	47 %			
Resultat ³	38 244	13 166	3 562	54 973
Vektet egenkapitalrentabilitet ⁴	9 %	12 %		
Utbytte ⁵	16 947	5 365	220	22 532
Salgsproveny	375	0	0	375
Kapitalinnskudd/aksjekjøp	-2 871	-2 693	-693	-6 257

1 For børsnoterte selskaper er verdiene basert på børskurs per 31.12.09 og antall aksjer eid av staten på samme tidspunkt. Verdien av statens eierandel i Aker Holding AS er beregnet med børskurs for Aker Solutions ASA per 31.12.09 og statens indirekte eierandel i Aker Solutions ASA på samme tidspunkt. For de unoterte selskapene med forretningsmessige mål er bokført egenkapital fratrukket minoritetsinteresser per 31.12.09 benyttet.

2 Endring i markedsverdi pluss mottatt utbytte og hensyntatt verdiløkning på utbyttet. Avkastningen er vektet i forhold til verdien av statens eierandel 31.12.08.

3 Resultat etter skatt og minoritetsinteresser. For de regionale helseforetakene er resultatet lik avvirket fra resultatkravet satt av Helse- og omsorgsdepartementet.

4 Vektet i forhold til statens andel av den bokførte egenkapitalen fratrukket minoritetsinteresser per 31.12.08. Se også rentabilitet på side 21.

5 Utbytte til staten som er avsatt for regnskapsåret 2009 og utbetales i 2010. Kan bli endret på generalforsamlinger første halvår 2010.

Året 2009 for staten som eier

De internasjonale aksjemarkedene kom sterkt tilbake i 2009 etter en meget negativ utvikling i 2008, men 2009 var likevel et svakt år for norsk økonomi. I de børsnoterte selskapene fikk staten en positiv avkastning på 47 prosent. Selskapene hvor ett av målene er forretningsmessig drift (kategori 1-3) hadde et samlet årsresultat etter skatt og minoritetsinteresser på 51,3 mrd. kr, mot 88,6 mrd. kr i 2008. Staten vil motta 22 mrd. kr i utbytte for regnskapsåret 2009, mot 27 mrd. kr for regnskapsåret 2008. For de børsnoterte selskapene ble utbyttet økt fra 16 mrd. kr i 2008 til 17 mrd. kr i 2009.

Staten har i løpet av 2009 og første del av 2010 vært involvert i flere eierdisposisjoner, blant annet i forbindelse med aksjekapitalutvidelse i SAS AB, avhending av Itas amb as og økning av statens eierandel i Statoil ASA.

Adm. dir. Grameenphone, Oddvar Hesjedal, ringer i bjellen for å markere at børshandel av aksjen er begynt.

© Telenor ASA

Makroøkonomisk utvikling

2009 går inn i historien som et svakt år for store deler av norsk økonomi. For første gang på 20 år var det nedgang i bruttonasjonalproduktet (BNP) målt i faste priser. Både BNP og BNP Fastlands-Norge gikk ned med 1,5 prosent fra 2008 til 2009.

Nedgangen i fastlandsøkonomien startet i 3. kvartal 2008 og fortsatte inn i 1. kvartal 2009. Fallet stoppet i 2. kvartal, og aktiviteten økte svakt i de tre siste kvartalene av 2009. Fra 3. til 4. kvartal var veksten på 0,3 prosent, det samme som kvartalet før. Etterspørselsnedgang i både inn- og utland trakk aktiviteten ned i mange næringer. Eksportrettet industri og varehandel bidro sterkt til nedgangen i begynnelsen av året, mens forretningsmessig tjenesteyting trakk mest ned i andre halvdel av 2009. Økt aktivitet i offentlig forvaltning gjennom hele fjoråret dempet nedgangen i norsk økonomi.¹

For verdensøkonomien ble 2009 samlet sett et år med nedgang i bruttonasjonalproduktet. Anslag kan tyde på at nedgangen globalt ble om lag 1 prosent. Nedgangen rammet industrilandene særlig sterkt, mens fremvoksende økonomier i Asia som Kina, India og Sør Korea holdt veksten oppe. De fleste land gjennomførte kraftige penge og finanspolitiske tiltak mot tilbakeslaget. Uten dette ville nedgangen blitt enda dypere og mer langvarig.

Børsnoterte selskaper

Oslo Børs startet året med en negativ kursutvikling i januar og februar, men etter denne perioden viste hovedindeksen OSEBX stort sett positiv utvikling

hele året bortsett fra en liten nedgangsperiode i juni/juli. Totalt steg OSEBX 64,8 prosent i løpet av 2009.

Verdien av statens aksjer på Oslo Børs økte med 148 mrd. kr i 2009 til en total verdi av 480 mrd. kr ved utgangen av 2009. Staten vil motta utbytte fra de børsnoterte selskapene for regnskapsåret 2009 på 16,9 mrd. kr. Staten kjøpte også aksjer i Statoil ASA for til sammen 2,16 mrd. kr, tegnet seg for nye aksjer tilsvarende 709 mill. kr i SAS AB, samt at staten mottok salgsproveny for innløsning av aksjer i Norsk Hydro ASA og Telenor ASA på 0,38 mrd. Samlet hadde staten en positiv avkastning på 49 prosent i forhold til en inngangsverdi på 333 mrd. kr ved starten av 2009.

Andre selskaper

De unoterte selskaper i kategori 1-3 kunne samlet sett notere seg et svakere resultat for 2009 enn for 2008 målt som årsresultat etter skatt og minoritetsinteresser. For disse selskapene ble årsresultatet 13 mrd. kr, mot 24 mrd. kr i 2008.

Selskapene med sektorpolitiske mål kunne også som gruppe notere seg et svakere årsresultat enn for året før. Samlet årsresultat ble 3,6 mrd. kr for regnskapsåret 2009, mot 6 mrd. kr for regnskapsåret 2008.

Kapitalinnskudd og transaksjoner

I november 2008 benyttet Nærings- og handelsdepartementet sin rett til å selge statens gjenværende 50 prosent eierandel i **BaneTele AS** til Bredbåndalliansen på vilkår fastsatt i aksjeeieravtale

1 Kilde: SSB

fra 2006. Salget av statens aksjer ble gjennomført i februar 2009 etter at Stortinget hadde gitt sitt samtykke. Salgsbeløpet utgjorde 715 mill. kr.

Nærings- og handelsdepartementet mottok 4. februar 2009 brev fra styret i **Statkraft SF** hvor styret la fram sitt forslag til strategi for videre utvikling av selskapet fram til 2015 med tilhørende investeringsplan og behov for styrking av egenkapitalen. Strategien innebærer at Statkraft i perioden 2009–2015 skal gjennomføre investeringer på om lag 90 mrd. kr. For å gjennomføre planen ønsker Statkraft å kunne styrke egenkapitalen med 27 mrd. kr gjennom å beholde en større del av overskuddet i selskapet (lavere utbytte) og ved tilførsel av kapital fra staten. Planen reiser omfattende spørsmål om Statkrafts framtidige rolle, både i Norge og i utlandet. Kapitalsøknaden er til vurdering i Nærings- og handelsdepartementet.

SAS AB presenterte i februar 2009 sin nye strategi – Core SAS. Den nye strategien innebar blant annet en styrking av selskapets kapitalsituasjon, og det ble i april utstedt nye aksjer i SAS AB for rundt 6 mrd. svenske kroner. Staten deltok i kapitalutvidelsen for statens proratariske andel og tegnet seg for nye aksjer tilsvarende 709 mill. norske kr. Saken ble behandlet i Stortinget 12. mars 2009, jf. St.prp. nr. 41 (2008–2009).

Staten ved Olje- og energidepartementet avsluttet sitt kjøp av aksjer i **Statoil ASA** 5. mars 2009. I alt ble det kjøpt 143 millioner aksjer til en samlet pris på om lag 19,3 milliarder kr. Staten eier etter dette 67 prosent av aksjene i Statoil, som bestemt av Stortinget 8. juni 2007.

Regjeringen lanserte i slutten av 2008 og begynnelsen av 2009 flere sett av tiltak i forbindelse med den internasjonale finanskrisen. Dette er tiltak som er rettet mot næringslivet generelt og som i hovedsak har hatt effekt i 2009. Ett av tiltakene var blant annet en styrking av egenkapitalen i **Argentum Fondsinvesteringer AS** med 2 milliarder kr, jf. St. prp. nr. 37 (2008–2009) og Innst. S. nr. 139 (2008–2009), som ble gjennomført på generalforsamlingen i selskapet våren 2009.

Den 2. april 2009 kunngjorde **Aker Solutions ASA** transaksjoner der Aker Solutions AS og selskaper i Aker ASA-konsernet var involvert. Som eier av 30 prosent av aksjene i Aker Holding AS, som igjen er

største aksjonær i Aker Solutions ASA, tok staten til orde for at transaksjonene burde behandles på generalforsamling i Aker Solutions ASA og at de burde vurderes av en uavhengig ekstern rådgiver. Aker Solutions ASA valgte å innhente en slik vurdering og å avholde en generalforsamling i juni 2009. Generalforsamlingen sluttet seg til transaksjonene, herunder den strategi som selskapet redegjorde for i tilknytning til transaksjonene. Etter en fornyet gjennomgang av aksjonæravtalen fra juni 2007, ble eierne i Aker Holding AS i januar 2010 enige om tilleggsbestemmelser som beskriver hvordan nærstående transaksjoner skal behandles for fremtiden.

Etter at Kommunekreditt ble oppkjøpt av KLP våren 2009, ble det naturlig og nødvendig at staten ved Kommunal- og regionaldepartementet kjøpte opp KLP sin andel på 20 prosent av Kommunalbanken. Stortinget gav 17. juni 2009 sin tilslutning til forslaget ved behandlingen av St.prp. nr. 79 (2008–2009) **Kommunalbanken AS** – kjøp av KLPs eierandel. 26. juni 2009 ble Kommunalbanken AS heleid av staten, og dermed et statsaksjeselskap.

Statsforetaket **Norsk Helsenett SF** ble etablert 1. juli 2009 etter vedtak i kongelig resolusjon av 29. mai 2009. Virksomhetsoverdragelsen fra Norsk Helsenett AS til Norsk Helsenett SF ble gjennomført som planlagt 30. oktober 2009. Norsk Helsenett er nå heleid av staten, med Helse- og omsorgsdepartementet som ansvarlig eier. Hovedformålet til det nye statsforetaket er å videreutvikle et sikkert nett for forvaltning og kommunikasjon av informasjon i helse- og omsorgssektoren. Statsforetaket får et presisert og utvidet, helhetlig nasjonalt ansvar for utvikling og drift av IKT-infrastruktur på helse- og omsorgsområdet.

Etter forslag fra styret i **DnB NOR ASA** ble det høsten 2009 gjennomført en utvidelse av aksjekapitalen i selskapet på 13,9 mrd. kr gjennom en garantert fortrinnsrettsemisjon. Staten deltok proratarisk i aksjekapitalutvidelsen slik at statens eierandel på 34,0 prosent forble uendret. Saken ble behandlet i Stortinget 17.11.09, jf. Prop. 22 S. (2009–2010) Proposisjon til Stortinget (forslag til stortingsvedtak) DnB NOR ASA – Statlig deltakelse i kapitalforhøyelse, Innst. 37 S (2009–2010).

I St.prp. nr. 1 Tillegg nr. 1 (2002–2003) ble det lagt til grunn restruktureringskostnader i forbindelse

med etableringen av **Mesta AS** på 1468 mill. kr. Beløpet skulle finansieres over statsbudsjettet. Mesta AS fikk bevilget tilskudd 993,6 mill. kr. Dette er blitt utbetalt til selskapet. I Statsbudsjettet 2007 vedtok Stortinget at Mesta ikke skulle få bevilget ytterligere tilskudd. Selskapet hadde ved utgangen av 2009 brukt opp de 993,6 mill. kr hadde mottatt fra staten. Selskapet rapporterte til Nærings- og handelsdepartementet for siste gang på generalforsamlingen for 2009 om bruk av bevilgede midler fra Stortinget. Selskapet har overlevert en rapport godkjent av selskapets revisor om bruken av midlene. Revisor bekrefter med bakgrunn i rapporten at selskapets oppstilling gir et uttrykk for selskapets anvendelse av restruktureringsmidlene i samsvar med St.prp. nr. 1 Tillegg nr. 1 (Samferdselsdepartementet 2002-2003).

Statnett SF søkte i 2009 om tilførsel av egenkapital. Regjeringen behandlet saken i forbindelse med statsbudsjettet for 2010. Regjeringen besluttet at foretaket ikke skal få tilført egenkapital og Stortinget sluttet seg til denne konklusjonen. I sin behandling vektla regjeringen at Statnett har god kreditt-rating og god tilgang til kreditt.

Stortinget ga ved behandlingen av St.meld. nr. 12 (2006-2007) *Regionale fortrinn – regional framtid* i mai 2007, sin tilslutning til regjeringens forslag om å dele eierskapet til Innovasjon Norge mellom staten og fylkeskommunene, jf. Innst. S. nr. 166 (2006-2007). De nødvendige endringene i lov om **Innovasjon Norge** ble tatt inn i Ot.prp. nr. 10 (2008-2009) *Om lov om endringer i forvaltningslovgivningen mv. (gjennomføring av forvaltningsreformen)* som ble vedtatt av Stortinget uten endringer i desember 2008, jf. Innst. O. nr. 30 (2008-2009). Lovendringene ble sanksjonert i januar 2009 og trådte i kraft 1. januar 2010.

Justis- og politidepartementet og Arbeids- og inkluderingsdepartementet eide i 2009 til sammen 53,4 prosent av **Itas amb AS**. Det ble bestemt at disse eierandelene skulle avhendes, og arbeidet med dette pågikk gjennom hele 2009, jf. St.prp. nr. 20 (2005–2006), innst. S. nr. 47 (2005–2006). På ekstraordinær generalforsamling 6. januar 2010 overdro staten ved avtale sine aksjer i selskapet til Industri Lambertseter AS.

SAS foreslo i februar 2010 utstedelse av nye aksjer i SAS AB for rundt 5 mrd. svenske kroner. I tillegg

ble det senere foreslått at styret ble gitt fullmakt til å utstede obligasjoner på inntil 2 mrd. svenske kroner som kan konverteres til aksjekapital etter fem år. Staten deltok i aksjekapitalutvidelsen for statens proratariske andel og tegnet seg for nye aksjer tilsvarende 585 mill. norske kroner. I tillegg stemte staten på ordinær generalforsamling 2010 for at styret i SAS kunne utstede en konvertibel obligasjon på inntil 2 mrd. svenske kroner. Det er gitt fullmakt til at statens eierandel i SAS AB kan reduseres ned til 12,3 %. Sakene ble behandlet i Stortinget 25.03.10, jf. Prop. 79 S (2009-2010) og Prop. 89 S (2009-2010)

Andre eiersaker

Gassnova SF forvalter statens eierandel i teknologisenteret for CO₂-håndtering på Mongstad (TCM). Partene i TCM inngikk deltakeravtale og fattet investeringsbeslutning for teknologisenteret sommeren 2009. Samtidig ble selskapsavtale for teknologiselskapet på Mongstad inngått, jf. St.prp. nr. 38 (2008-2009). Ved inngåelse av deltakeravtalen sommeren 2009, hadde staten en eierandel på 77,56 prosent i teknologisenteret, Statoil en andel på 20 prosent og Shell en andel på 2,44 prosent, jf. Prop. 1 S (2009-2010). Byggingen av teknologisenteret startet umiddelbart, og skal etter planen være klart til drift omkring årsskiftet 2011-2012. Ved investeringsbeslutningstidspunktet var forventningsrett estimat for de samlede investeringskostnader i prosjektet beregnet til 4637 mill. løpendekroner (eks. mva.).

Regjeringen la 13. mars 2009 fram St.meld. nr. 18 (2008-2009) *NRK-plakaten – dekning av valg*. Denne meldingen var en oppfølging av to foregående stortingsmeldinger om NRK-plakaten, hhv. St.meld. nr. 6 (2007-2008) og St.meld. nr. 6 (2008-2009). NRK-plakaten gir et samlet uttrykk for **NRKs** samfunnsoppdrag. NRK-plakaten ble i sin helhet integrert i NRKs vedtekter ved generalforsamling 29. juni 2009.

Som betaling for kjøp av ulønnsomme post- og banktjenester (statlig kjøp) ble det bevilget 518 mill. kr til **Posten Norge AS**, jf. St.prp. nr. 67 og Innst. S. nr. 355 (2008-2009). Av hensyn til Postens totale økonomiske situasjon var det nødvendig å sørge for kompensasjon for leveringspliktige, men bedriftsøkonomisk ulønnsomme post- og banktjenester.

Stortinget behandlet i juni 2009 St.meld. nr. 21 (2008-2009) Om virksomheten til **NSB AS** for perioden 2007-2009, jf. Innst. S. nr. 255 (2008-2009). I meldingen understrekes det at statens eierskap i NSB AS er ett av flere virkemidler for å nå målene i regjeringens transportpolitikk om effektiv, sikker og miljøvennlig transport, ved å øke andelen som reiser kollektivt og få mer gods på bane. På grunn av investeringer i nye tog mv. legges det opp til en utbyttmodell med redusert utbytt nivå.

Stortinget behandlet i juni 2009 St.meld. nr. 29 (2008-2009) **Entra Eiendom AS**, som oppfølging av Riksrevisjonens forvaltningsrevisjon av selskaps utvikling og kundegrupper. Det følger av meldingen at så lenge hovedformålet om å dekke statlig behov for lokaler møtes er det ikke nødvendig å legge konkrete føringer på hvor stort areal Entra leier ut til private. Entra skal fungere i et kommersielt marked.

Stortinget behandlet i desember 2009 St.meld. nr. 48 (2008-2009) Om verksemda i **Avinor AS**, jf. Innst. 95 S (2009-2010). I meldingen ble det lagt fram en økonomisk tiltakspakke som innebærer statlig tilskudd, nullutbytte og avdragsfrihet på statslån for å medvirke til at selskapet gjennomfører nødvendige sikkerhetsinvesteringer. Som en del av denne tiltakspakken ble det bevilget 150 mill. kr til Avinor i 2009, jf. St.prp. nr. 91 (2008-2009).

Tilbakekjøp av egne aksjer for sletting

I selskaper hvor staten er eier er det ansett som ønskelig at tilbakekjøp av egne aksjer med etterfølgende sletting ikke skal medføre en endring av statens eierandel. Staten har derfor de siste årene inngått avtaler om proporsjonal innløsning av aksjer

for sletting i forbindelse med etableringen av slike tilbakekjøpsprogram. På den måten holdes statens eierandel uendret. Disse tilbakekjøpsavtalene har ligget innenfor de rammer Stortinget har gitt Regjeringen for forvaltningen av det statlige eierskapet.

Tilbakekjøpsavtalene har vært utarbeidet slik at selskapene forplikter seg til å betale et volumveiet snitt av de prisene selskapene har betalt ved kjøp i markedet, samt en rentekompensasjon for utsatt oppgjør. Staten er da garantert en pris tilsvarende det andre aksjonærer har vært villige til å selge for.

Staten, ved Nærings- og handelsdepartementet, inngikk i 2009 ny tilbakekjøpsavtale med Yara International ASA. Selskapets kjøp av aksjer i henhold til fullmakter gitt av generalforsamlingen vil fremgå av egne børsmeldinger fra selskapet. Fullmakten er gitt med sikte på en senere sletting av aksjene. Staten er, i tråd med den inngåtte avtalen, forpliktet til å innløse et proporsjonalt antall aksjer slik at den statlige eierandelen forblir uendret. Tilbakekjøpsavtalen løper til våren 2010.

Staten, ved Nærings- og handelsdepartementet, mottok oppgjør i 2009 for sletting av aksjer i forbindelse med tilbakekjøpsavtalene inngått i 2008. Totalt mottok staten om lag 375 mill. kr i 2009 for sletting av aksjer. Kun Norsk Hydro ASA og Yara International ASA av de aktuelle selskapene benyttet fullmakten til tilbakekjøp av aksjer gitt selskapene i 2008. Antall aksjer som ble innløst og beløpet staten mottok for dette fremgår av tabellen under.

Statens innløsning av aksjer i 2009

	<i>Antall aksjer</i>	<i>Innløsningsbeløp (kr)</i>	<i>Dato for innløsning</i>
DnB NOR ASA	0	0	-
Norsk Hydro ASA	3 438 738	124 306 199	14.07.2009
Statoil ASA	0	0	-
Yara International ASA	993 439	250 786 646	14.07.2009
Sum (kr)		375 092 845	

Avkastning og verdier

Verdien av statens direkte eierskap på Oslo Børs var 480 mrd. kr ved utgangen av 2009. Statens andel av den bokførte verdien av de unoterte selskapene hvor ett av hovedformålene er forretningsmessig drift (kategori 1-3) var 89,4 mrd. kr. For de til sammen 24 selskapene hvor ett av hovedformålene er forretningsmessig drift gir dette da et samlet verdianslag for statens direkte eierandel på 570 mrd. kr.

Det er ulike måter å verdivurdere et selskap på, og de ulike måtene kan gi ulike resultater. For å vurdere verdien av statens direkte eierskap i denne beretningen bruker vi for de børsnoterte selskapene kursutvikling for selskapets aksjer, mens det for de unoterte selskapene i kategori 1–3 benyttes bokført egenkapital fratrukket minoritetsinteresser.¹ For de sektorpolitiske selskapene hvor hovedmålene med statens eierskap ikke er forretningsmessige, det vil si selskaper i kategori 4, oppgis det ikke noe anslag for verdi i denne beretningen.

Avkastningen på egenkapitalen til et selskap bestemmes av verdiutviklingen for selskapet, justert for eventuelle inn- og utbetalinger av kapital, herunder utbytte.

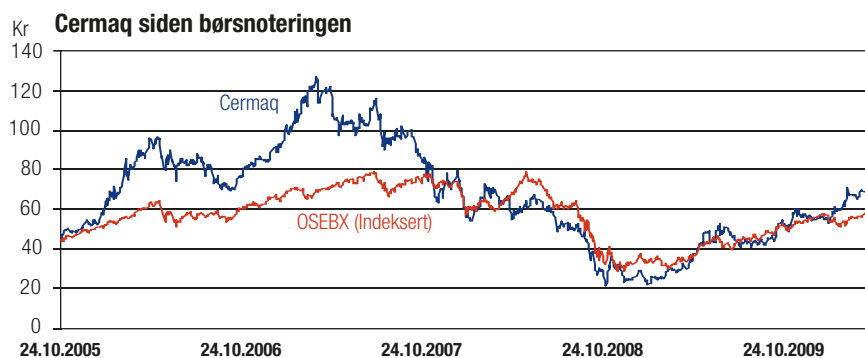
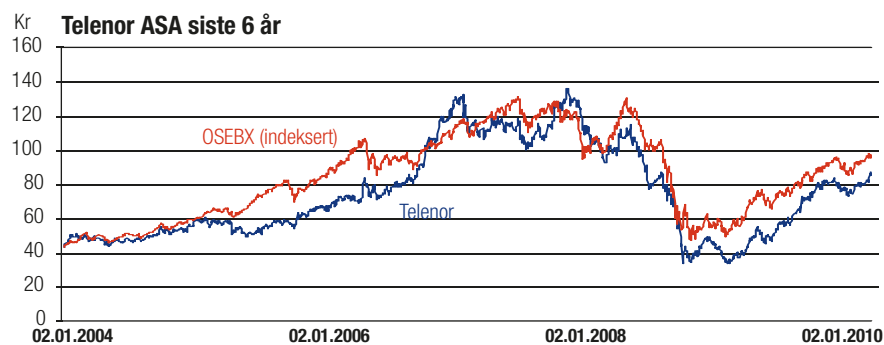
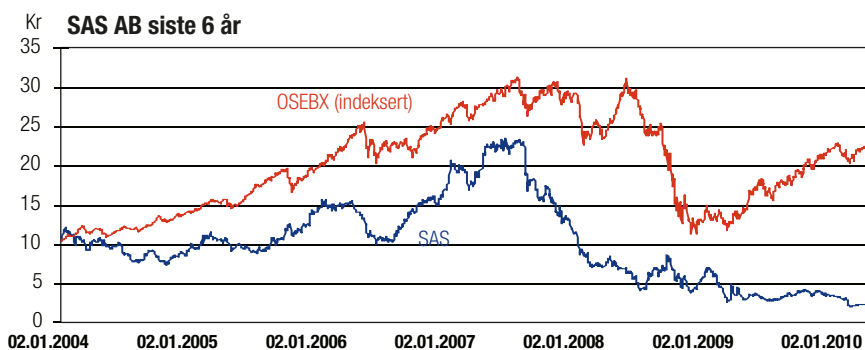
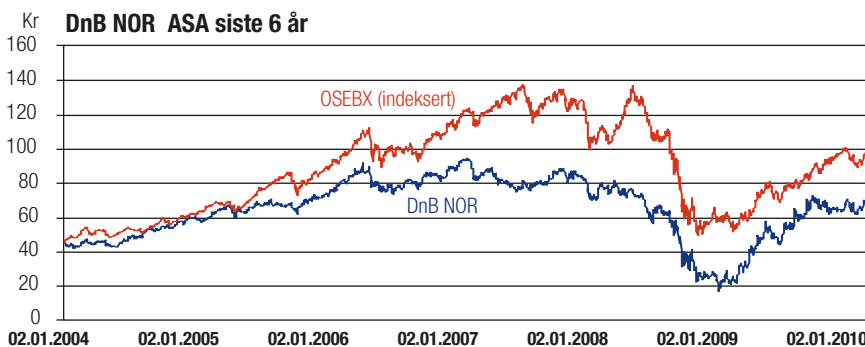
Kursutvikling for de børsnoterte selskapene

Aksjemarkedet i Norge var i 2009 preget av at de internasjonale aksjemarkedene kom sterkt tilbake etter den meget negative utviklingen man så i 2008. Finanskrisen og den økonomiske tilbakegangen ble ikke så dramatisk som fryktet. Statlige intervensjoner og tilføring av kapital til de store bankene hindret en kollaps i banksektoren, og dermed i hele det finansielle systemet.

Oslo Børs var med sin oppgang på 64,8 prosent blant de beste markedene i verden i 2009, og hadde en bedre utvikling enn de toneangivende internasjonale børsene. I USA steg S&P 500-indeksen med 23,5 prosent, og teknologibørsen Nasdaq med 43,9 prosent. Det europeiske markedet målt ved FTSE Eurotop 100 steg med 24,2 prosent, mens den japanske Nikkei-indeksen steg med 19 prosent.

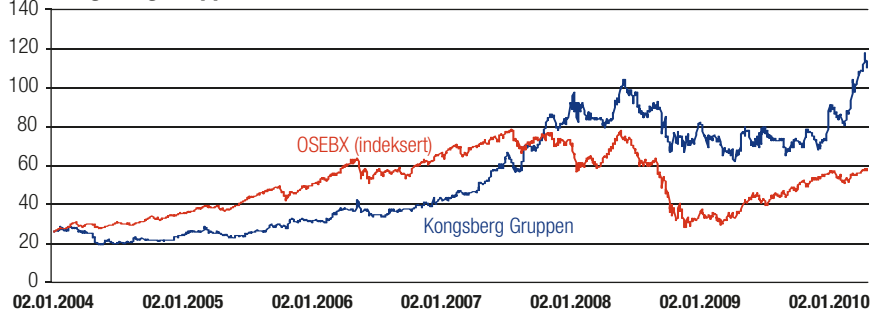
Ingen av delindeksene på Oslo Børs hadde nedgang i 2009. De sterkeste delindeksene var konsum, finans og IT-sektorene som steg med henholdsvis 152 prosent, 127 prosent og 102 prosent. I konsumsektoren steg fiskeoppdrettsaksjene mye. De svakeste sektorene var forsyning, industri og helse som steg med henholdsvis 3 prosent, 17 prosent og 27 prosent.

¹ Dette gir ikke nødvendigvis et korrekt bilde av markedsverdien av selskapet, og tilnærmingen kan oppfattes som noe konservativ.

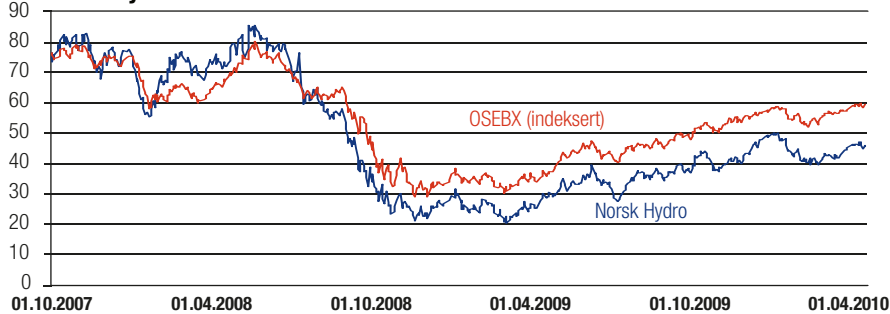

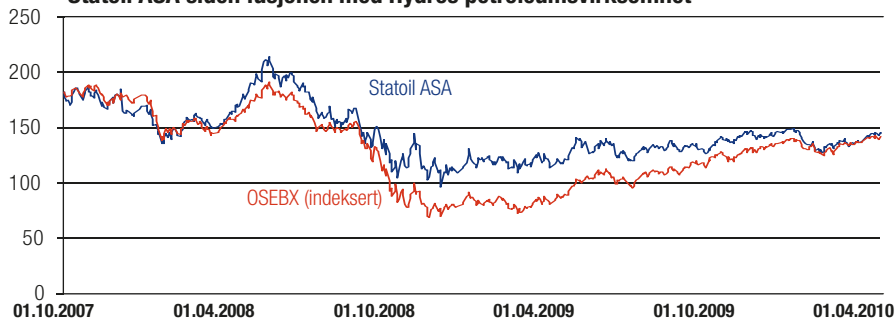
Kr **Kongsberg Gruppen ASA siste 6 år**

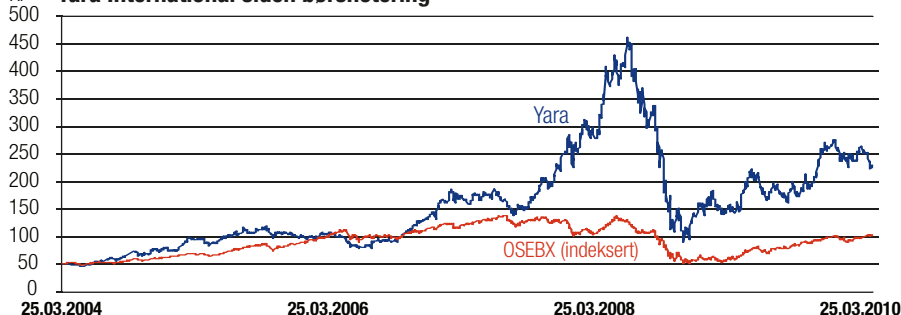
Kr **Norsk Hydro ASA siden 1. oktober 2007**

Kr **Statoil ASA siden fusjonen med Hydros petroleumsvirksomhet**

Kr **Yara International siden børsnotering**

Eiersammensetning på Oslo Børs har ikke endret seg mye i 2009. Statens totale eierandel er redusert fra 39,8 prosent til 37,8² prosent. Dette henger blant annet sammen med at de selskapene hvor staten har store eierinteresser gjorde det dårligere enn resten av Oslo Børs i 2009. Dette gjelder spesielt for Statoil ASA som er statens desidert største enkeltpost.

Utbytte

For regnskapsåret 2009 vil staten motta totalt 22,5 mrd. kr i utbytte. Dette er en reduksjon på 4 mrd. kr fra året før. Den forbedrede økonomiske og likviditetsmessige situasjonen gjør at flere selskaper betaler utbytte til staten for regnskapsåret 2009 enn for regnskapsåret 2008. Blant de børsnoterte selskapene vil i år både Cermaq ASA, DnB NOR ASA, Norsk Hydro ASA, og Telenor ASA bidra med betydelige beløp til statskassen, mens de i fjor ikke betalte noe utbytte. Også flere av de unoterte selskapene som ikke betalte utbytte for regnskapsåret 2008 vil gjøre det for regnskapsåret 2009. At det likevel blir en total nedgang i det samlede utbytte som staten vil motta skyldes i hovedsak betydelige reduksjoner i utbytterne fra Statkraft SF og Statoil ASA, de to selskapene som i absolutt forstand bidrar mest.

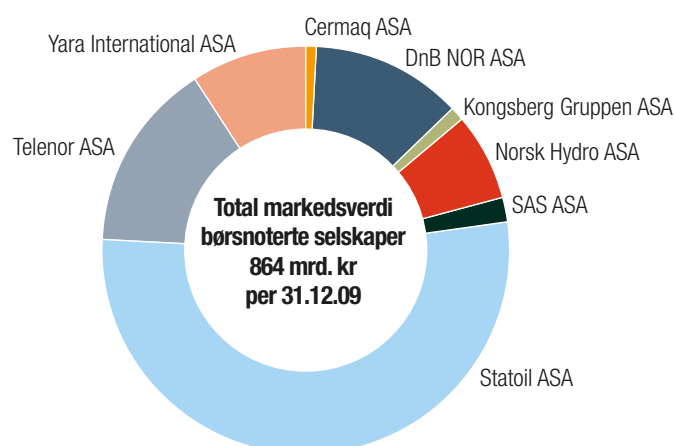
2 Kilde: Folketrygdfondets årsrapport 2009

Avkastning og verdier 2009

Mill. kr	Markedsverdi ¹	Statens eierandel ¹	Verdi av statens eierandel ¹	Utbytte til staten for regnskapsåret 2009 ²	Statens salgspromy, kapitalinnskudd og aksjekjøp ³	Avkastning i 2009 ⁴	Direkte avkastning i 2009 ⁵	Gj. snittlig årlig geom. avkastning siste 5 år ⁶
Børsnoterte selskaper								
Cermaq ASA	5 180	43,5 %	2 255	60	0	112 %	0,0 %	-12 %
DnB NOR ASA	102 207	34,0 %	34 750	969	0	145 %	0,0 %	2 %
Kongsberg Gruppen ASA	10 590	50,0 %	5 295	120	0	10 %	1,7 %	31 %
Norsk Hydro ASA	60 406	43,8 %	26 472	272	124	75 %	0,0 %	9 %
SAS AB	13 818	14,3 %	1 974	0	-709	-43 %	0,0 %	-31 %
Statoil ASA	461 717	67,0 %	309 350	12 818	-2 162	35 %	6,4 %	3 %
Telenor ASA	134 372	54,0 %	72 514	2 237	0	75 %	0,0 %	8 %
Yara International ASA	76 165	36,2 %	27 580	471	251	81 %	3,0 %	30 %
Sum børsnoterte selskaper ⁷	864 454		480 191	16 947	-2 496	47 %		

Mill. kr	Bokført egenkapital ⁸	Statens eierandel ¹	Verdi av statens eierandel bokført ⁹	Utbytte til staten for regnskapsåret 2009 ²	Statens salgspromy, kapitalinnskudd og aksjekjøp ³
Unoterte selskaper i kategori 1-3					
Argentum Fondsinvesteringer AS	5 487	100 %	5 487	100	-2 000
Baneservice AS	164	100 %	164	20	0
Entra Eiendom AS	6 354	100 %	6 354	115	0
Flytoget AS	917	100 %	917	74	0
Mesta AS	1 553	100 %	1 553	0	0
Secora AS	59	100 %	0	0	0
Aker Holding AS	8 043	30 %	1 006	86	0
Nammo AS	1 161	50 %	580	67	0
Eksporfinans ASA	5 408	15 %	811	105	0
Electronic Chart Centre AS	19	100 %	19	0	0
Kommunalbanken AS	3 561	100 %	3 561	267	-528
NSB AS	6 572	100 %	6 572	172	0
Posten Norge AS	5 214	100 %	5 214	0	0
Statkraft SF	55 534	100 %	55 534	4 189	0
Store Norske Spitsbergen Kulkompani AS	1 567	100 %	1 566	164	-164
Veterinærmedisinsk Oppdragscenter AS	42	40 %	17	5	0
Sum unoterte selskaper i kategori 1-3	101 655		89 356	5 365	-2 693
Sum alle selskaper i kategori 1-3	966 109		569 547	22 312	-5 189

Mill. kr	Utbytte til staten for regnskapsåret 2009 ²	Statens salgspromy, kapital innskudd og aksjekjøp ³
Selskaper med sektorpolitiske mål (kategori 4)		
EFF AS	0	-108
Innovasjon Norge	22	0
Norfund	0	-585
Norsk Eiendomsinformasjon AS	8	0
Statnett SF	132	0
Statskog SF	10	0
AS Vinmonopolet	48	0
Sum sektorpolitiske selskaper	220	-693
Sum alle selskaper	22 532	-5 882

Avkastning og verdier 2008

Mill. kr	Markedsverdi ¹⁰	Statens eierandel ¹⁰	Verdi av statens eierandel ¹⁰	Utbytte til staten for regnskapsåret 2008	Statens salgsproveny, kapitalinnskudd og aksjekjøp ³
Børsnoterte selskaper					
Cermaq ASA	2 442	43,5 %	1 063	0	0
DnB NOR ASA	35 982	34,0 %	12 234	0	0
Kongsberg Gruppen ASA	9 840	50,0 %	4 920	83	0
Norsk Hydro ASA	34 693	43,8 %	15 204	0	0
SAS AB	5 774	14,3 %	825	0	0
Statoil ASA	363 187	66,4 %	241 236	15 355	-17 137
Telenor ASA	76 760	54,0 %	41 424	0	1 347
Yara International ASA	43 372	36,2 %	15 706	475	0
Sum børsnoterte selskaper	572 050		332 611	15 913	-15 790

Mill. kr	Bokført egenkapital ⁸	Statens eierandel ¹⁰	Verdi av statens eierandel bokført ⁹	Utbytte til staten for regnskapsåret 2008	Statens salgsproveny, kapitalinnskudd og aksjekjøp ³
Unoterte selskaper i kategori 1-3					
Argentum Fondsinvesteringer AS	3 185	100 %	3 185	0	0
Baneservice AS	122	100 %	122	0	0
Entra Eiendom AS	5 724	100 %	5 724	0	0
Flytoget AS	862	100 %	862	98	0
Mesta AS	1 618	100 %	1 618	0	0
Secora AS	62	100 %	62	2	0
Aker Holding AS	N/A	N/A	N/A	53	0
Nammo AS	1 171	50 %	586	67	0
Eksporfinans ASA	7 208	15 %	1 081	0	-180
Electronic Chart Centre AS	19	100 %	19	1	0
Kommunalbanken AS	2 205	80 %	1 764	35	372,5
NSB AS	6 219	100 %	6 219	14	0
Posten Norge AS	5 153	100 %	5 153	0	0
Statkraft SF	67 449	100 %	67 449	10 000	0
Store Norske Spitsbergen Kulkompani AS	1 138	100 %	1 137	200	164,49
Veterinærmedisinsk Oppdragscenter AS	42	40 %	17	4	0
Sum unoterte selskaper kat. 1-3	102 177		94 997	10 474	357
Sum alle selskaper kat. 1-3	674 227		427 608	26 387	-15 433

Mill. kr	Utbytte til staten for regnskapsåret 2008	Statens salgsproveny, kapital innskudd og aksjekjøp
Selskaper med sektorpolitiske mål (kategori 4)		
EFF AS	0	-108
Innovasjon Norge	26	0
Norfund	0	-485
Norsk Eiendomsinformasjon AS	11	0
Statnett SF	499	0
Statskog SF	13	0
AS Vinmonopolet	70	0
Sum sektorpolitiske	619	-593
Sum alle selskaper	27 006	-16 026

- Per 31.12.09. Markedsverdi er beregnet ved bruk av total antall utstedte aksjer.
- Foreslått utbytte – kan bli endret på generalforsamlinger våren 2009.
- Salgsproveny vises med positivt fortegn, kapitalinnskudd og kjøp av aksjer vises med negativt fortegn.
- Kursutvikling inklusiv utbytte.
- Utbetalt utbytte per aksje i 2009 som prosent av aksjekurs per 31.12.08.
- Hensyntatt verdistigning på utbytte. For Cermaq ASA siste 4 år, for Statoil ASA og Norsk Hydro ASA siste 2 år.
- Avkastningen er vektet i forhold til verdien av statens eierandel per 31.12.08.
- Bokført egenkapital fratrukket minoritetsinteresser.
- Statens andel av bokført egenkapital fratrukket minoritetsinteresser.
- Per 31.12.08. Markedsverdi er beregnet ved bruk av total antall utstedte aksjer.

Nøkkeltall økonomisk utvikling

Staten følger den økonomiske utviklingen i alle selskaper med statlige eierandeler. I dette kapitlet rapporteres noen sentrale økonomiske størrelser. Hovedfokus i eierberetningen er på selskapene hvor ett av hovedmålene er forretningsmessig drift, det vil si selskaper i kategori 1-3, men staten som eier legger også vekt på at selskapene med sektorpolitiske målsetninger drives effektivt og at politiske og samfunnsmessige målsetninger oppnås med en mest mulig effektiv bruk av ressurser.

Konsernregnskapstall 2009 - Selskaper i kategori 1-3

Mill. kr	Statens eierandel ¹	Driftsinntekter	Driftsresultat	Årsresultat ²	Sysselsatt kapital	Total balanse
Børsnoterte selskaper						
Cermaq ASA	43,5 %	8 972	546	295	6 583	8 266
DnB NOR ASA	34,0 %	37 627	11 032	8 505	N/A	1 823 453
Kongsberg Gruppen ASA	50,0 %	13 816	1 263	820	4 555	12 366
Norsk Hydro ASA	43,8 %	66 706	-1 407	299	49 294	77 599
SAS AB	14,3 %	37 209	-2 322	-2 423	20 868	34 417
Statoil ASA	67,0 %	465 433	121 640	18 313	409 542	562 840
Telenor ASA	54,0 %	97 650	13 321	8 653	124 407	166 031
Yara International ASA	36,2 %	61 418	1 271	3 782	46 066	61 665
Sum børsnoterte selskaper		788 831	145 344	38 244	661 315	2 746 637

Unoterte selskaper i kategori 1-3

Argentum Fondsinvesteringer AS	100 %	309	262	302	5 591	5 608
Baneservice AS	100 %	756	69	41	345	375
Entra Eiendom AS	100 %	1 775	1 084	631	18 874	21 343
Flytoget AS	100 %	724	149	107	1 067	1 488
Mesta AS	100 %	5 261	-55	-65	1 553	3 196
Secora AS	100 %	230	-2	-3	73	135
Aker Holding AS	30 %	0	-1,01	3 849	8 043	8 329
Nammo AS	50 %	3 439	407	268	1 679	2 906
Eksporfinans ASA	15 %	-2 314	-2 501	-1 801	N/A	225 254
Electronic Chart Centre AS	100 %	21	0	-1	19	22
Kommunalbanken AS	100 %	2 037	1 946	1 399	N/A	231 932
NSB AS	100 %	10 917	550	345	12 644	18 283
Posten Norge AS	100 %	27 104	482	111	9 260	18 442
Statkraft SF	100 %	17 336	7 198	7 606	110 992	145 005
Store Norske Spitsbergen Kulkompani AS	100 %	2 041	432	363	1 590	2 517
Veterinærmedisinsk oppdragscenter AS	40 %	356	16	14	46	46
Sum unoterte selskaper i kategori 1-3		69 994	10 037	13 166	171 777	684 881
Sum alle selskaper kategori 1-3		858 825	155 381	51 410	833 091	3 431 518

¹ Per 31.12.09.

² Årsresultat etter minoritetsinteresser

Resultatutvikling

Samlet resultat etter skatt og minoritetsinteresser for de 24 selskapene i kategori 1–3 ble 51,3 mrd. kr i 2009, mot 88,6 mrd. kr for regnskapsåret 2008, noe som tilsvarer en resultatnedgang på 46 prosent samlet sett. En fullstendig oversikt vises i tabellen, i teksten omtales bare noen større selskaper.

Statoil ASA leverte et netto årsresultat på 18,3 mrd. kr, noe som er rundt 25 mrd. kr lavere enn for fjoråret, eller en nedgang på over 50 prosent. Dette bidrar sterkt til statens samlede resultatnedgang fra regnskapsåret 2008. Statoils resultatnedgang skyldes fall i både væske- og gasspriser i 2009.

Yara International ASA har også en resultatnedgang på over 50 prosent sammenlignet med regnskapsåret 2008, tilsvarende 4,4 mrd. kr. Årsresultatet ente på 3,8 mrd. kr. Yaras resultat er preget av lavere priser, samt at fallende marginer også virker i negativ retning.

En nedgang i årsresultat på 4,4 mrd. kr kan man også se for **Telenor ASA**, tilsvarende 34 prosent sammenlignet med 2008. Telenors resultatnedgang skyldes blant annet høyere avskrivninger som følge av økte investeringer i 2008, og en nedskrivning av goodwill i Telenor Serbia tilsvarende nesten 2 mrd. kr. Telenors årsresultat etter skatt og minoritet ble på 8,7 mrd. kr.

Norsk Hydro ASA bidrar med sitt resultat på 0,3 mrd. kr positivt sammenlignet med regnskapsåret 2008 da de hadde et negativt resultat etter skatt og minoritet. Årsresultatet for 2009 inkluderer imidlertid om lag 3,5 mrd. kr i urealiserte effekter. Det underliggende resultatet er negativt, og 2009 har vært et krevende år også for Hydro.

SAS AB har også forbedret resultatet fra 2008 og trekker således statens samlede resultat opp sammenlignet med 2008, men også 2009 årsregnskapet viser et negativt resultat, på 2,4 mrd. kr etter skatt og minoritetsinteresser for SAS. Hovedårsaken til det negative resultatet er en betydelig svikt i

inntjeningen på grunn av trafikknedgang og sterk konkurranse, samt store restrukturingskostnader.

Av de unoterte selskapene er det **Statkraft SF** konsern som gir størst utslag på det samlede resultatet. Reduksjonen i resultat fra 2008 på over 25 mrd. kr skyldes først og fremst en stor engangsgjevinst selskapet kunne regnskapsføre i 2008. Det underliggende resultatet etter skatt sank imidlertid også med om lag 2 mrd. kr. Regnskapsmessig årsresultat etter skatt og minoritet ble på 7,5 mrd. kr.

Entra Eiendom AS har et sterkt forbedret regnskapsmessig resultat sammenlignet med 2008. Hovedårsaken til dette er den positive effekten fra stigende eiendomsverdier i 2009 som gir utslag i form av urealiserte verdiendringer på IFRS regnskapet. Forbedringen er på om lag 3,2 mrd. kr, slik at årsresultat for 2009 ble på 0,6 mrd. kr.

Aker Holding AS' eneste inntekter er utbytte fra Aker Solutions ASA, og dette er således årsaken til

Konsernregnskapstall 2009 - Selskaper i kategori 1-3

Mill kr	Kontantsrøm drift	Utbytteandel	Snitt utbytteandel siste 5 år ³	EK-rentabilitet ⁴	Snitt EK-rentabilitet siste 5 år ⁵	EK-andel ⁶
Børsnoterte selskaper						
Cermaq ASA	1 128	47 %	38 %	7 %	13 %	53 %
DnB NOR ASA	-63 356	34 %	35 %	10 %	16 %	9 %
Kongsberg Gruppen ASA	2 669	29 %	24 %	29 %	26 %	30 %
Norsk Hydro ASA ⁷	4 546	201 %	41 %	1 %	6 %	61 %
SAS AB	-2 807	0 %	0 %	-31 %	-8 %	27 %
Statoil ASA ⁷	73 001	104 %	57 %	9 %	19 %	36 %
Telenor ASA	30 622	48 %	28 %	11 %	21 %	51 %
Yara International ASA	11 925	34 %	21 %	13 %	27 %	47 %
Vektet snitt børsnoterte selskaper ⁸				9 %		

Unoterte selskaper i kategori 1-3

Argentum Fondsinvesteringer AS	-920	33 %	39 %	7 %	8 %	100 %
Baneservice AS ⁹	5	49 %	225 %	29 %	1 %	46 %
Entra Eiendom AS ¹⁰	537	18 %	N/A	10 %	3 %	31 %
Flytoget AS	0	69 %	50 %	12 %	13 %	62 %
Mesta AS ¹⁰	32	0 %	N/A	-4 %	-6 %	49 %
Secora AS	5	0	32 %	-5 %	2 %	43 %
Aker Holding AS	175	7 %	N/A	N/A	N/A	97 %
Nammo AS	241	50 %	48 %	23 %	27 %	41 %
Eksportfinans ASA	24 026	N/A ¹⁰	58 %	-29 %	10 %	10 %
Electronic Chart Centre AS	N/A	0 %	35 %	-3 %	16 %	84 %
Kommunalbanken AS	-35 723	19 %	6 %	64 %	25 %	9 %
NSB AS	786	50 %	70 %	5 %	6 %	37 %
Posten Norge AS	1 988	0 %	40 %	2 %	10 %	28 %
Statkraft SF	12 821	55 %	53 %	12 %	25 %	43 %
Store Norske Spitsbergen Kulkompani AS	119	45 %	37 %	27 %	31 %	62 %
Veterinærmedisinsk Oppdragscenter AS	14	100 %	96 %	32 %	13 %	36 %
Vektet snitt unoterte selskaper i kategori 1-3				12 %		
Vektet snitt alle selskaper i kategori 1-3				9 %		

3 Gjennomsnittlig utbytteandel er beregnet som sum utbytte dividert på sum konsernresultat etter skatt og minoritetsinteresser for de siste fem årene.

4 Årsresultat etter minoritetsinteresser og skatt dividert på majoritetens andel av gjennomsnittlig bokført egenkapital.

5 Aritmetisk snitt de siste 5 årene, eller fra etablering.

6 Egenkapital i prosent av total kapital. For finansforetak er kjernekapitaldekning benyttet. L

7 Snitt utbytteandel siste 4 år, og snitt EK-rentabilitet siste 3 år.

8 Vektet i forhold til statens andel av den bokførte egenkapitalen fratrukket minoritetsinteresser per 31.12.08.

9 Snitt Egenkapitalrentabilitet siste 4 år.

10 Ved utregning som definert vil snitt utbytteandel her være negativ.

en positiv endring fra 2008 på nesten 15 mrd. kr. Aker Solutions fikk i 2009 et årsresultat etter skatt på 2,3 mrd. kr, opp fra 1,5 mrd. kr året før.

Eksportfinans ASA fikk i 2009 et resultat etter skatt på minus 1,8 mrd. kr, noe som er mer enn 5 mrd. kr svakere enn for 2008. Hovedårsaken til dette er at urealiserte gevinster på selskapets innlån i 2008 er blitt reversert i 2009. Resultatet av den underliggende forretningsvirksomheten er imidlertid positiv, og selskapet hadde en betydelig økning i inntjeningen fra underliggende drift i 2009.

Utbytteandel

Utbytteandelen er den delen av selskapets resultat som utbetales til eierne. Den resterende delen av kapitalen forblir i selskapet og blir tilført den bokførte egenkapitalen. Mange av selskapene som ikke betalte utbytte for regnskapsåret 2008 har nå kommet i en finansielt bedre situasjon og har gjenopptatt utbytteutbetaling. Av de børsnoterte selskapene er det for regnskapsåret 2009 bare **SAS AB**

som ikke planlegger med utbytteutbetaling i 2009. **Statoil ASA** og **Norsk Hydro ASA** deler ut et utbytte som overstiger konsernets resultat etter skatt og minoritetsinteresser. Blant de unoterte selskapene utbetaler både **Flytoget AS**, **Nammo AS**, **NSB AS**, **Statkraft SF** og **Veterinærmedisinsk Oppdragscenter AS** utbytte på 50 prosent eller mer av årsresultatet etter skatt og minoritetsinteresser.

For å illustrere selskapenes evne til å gi en direkte avkastning over tid viser tabellen også gjennomsnittlig utbytteandel for de siste fem årene. Dette er beregnet som sum utbytte de siste fem årene dividert på sum årsresultat etter skatt og minoritetsinteresser de siste fem årene og gir snitt for utbytteandelen over perioden. Over denne perioden har alle de børsnoterte selskapene betalt utbytte, med gjennomsnitt som varierer mellom 21 og 57 prosent. Det eneste unntaket er **SAS AB**, som ikke har betalt noe utbytte til sine eiere de siste fem år. Blant de unoterte selskapene er **Mesta AS** notert med en udefinert gjennomsnittlig utbytteandel over de siste

fem årene. Dette skyldes at selskapene i løpet av den siste femårsperioden aggregert sett har hatt negativt resultat etter skatt og minoritetsinteresser, men at de i perioden har hatt år med positivt resultat og påfølgende utbytte utbetaling, slik at tallet som definert her ville blitt negativt. **Entra Eiendom AS** står også, som følge av spesielle forhold, oppført med en udefinert utbytteandel over de siste fem år.¹

Rentabilitet

Rentabilitet er et effektivitetsmål på ressursutnyttelsen i selskapene. Egenkapitalrentabiliteten forteller hvor stor avkastning man som eier har på sin

¹ Utbyttet for Entra Eiendom AS settes til 50 prosent av konsernets årsresultat etter skatt og minoritetsinteresser etter norsk regnskapsstandard (NGAAP). Utbyttet skal imidlertid, så lenge dette ikke strider mot aksjelovens bestemmelser, som et minimum tilsvare 2 prosent av bokført egenkapital etter minoritetsinteresser i henhold til den internasjonale regnskapsstandard IFRS ved inngangen til regnskapsåret. Siden IFRS-regnskapet i perioder med fallende eiendomsverdier vil kunne vise store underskudd på resultatet, men selskapet likevel betaler ut utbytte, vil det fremstå som om utbytteandelen er negativ som definert her.

kapital og måles som årsresultatet etter skatt og minoritetsinteresser delt på verdien av majoritetens gjennomsnittlige egenkapital.

For staten, som er en langsiktig eier, er det også interessant å se på rentabiliteten i selskapene over tid, i tillegg til rentabiliteten det enkelte år. Gjennomsnittet av årlig egenkapitalrentabilitet de siste fem år gir uttrykk for avkastning på investert kapital over tid for hvert selskap. SAS AB og Eksportfinans ASA skiller seg ut med en negativ egenkapitalrentabilitet på rundt 30 prosent for 2009. Dette skyldes betydelige negative resultatet i forhold til størrelsen på gjennomsnittlig egenkapital gjennom det siste året. Gjennomsnittet for femårsperioden er positivt for Eksportfinans, men for SAS og Mesta AS har avkastningen på egenkapitalen selv over så lang tid vært negativ.²

Offentlige kjøp og statstilskudd som ledd i sektorpolitikken

Fleire av de sektorpolitiske selskapene utfører tjenester til priser og på områder som ikke er bedriftsøkonomiske lønnsomme. For å oppnå de sektorpolitiske målsetningene staten har med eierskapet i disse selskapene, betaler staten i enkelte tilfeller selskapene for å utføre visse oppgaver eller tilby ulike tjenester. Dette skjer enten gjennom direkte offentlige kjøp i selskaper som konkurrerer i et marked eller gjennom å gi direkte statstilskudd til de selskapene som ikke konkurrerer i et marked.

De offentlige kjøpene omfatter for eksempel kjøp av helsetjenester fra de regionale helseforetakene. Dette utgjør størsteparten av helseforetakenes inntekter.

Enkelte av selskapene i kategori 3, det vil si selskaper med forretningsmessige mål og andre spesifikt definerte mål, er også pålagt å utføre oppgaver og tjenester som skal støtte opp om sektorpolitiske målsetninger.

Omfanget av offentlige kjøp varierer mellom selskapene. Samlet fikk de 53 selskapene som er omtalt i denne beretningen tilskudd og inntekter fra offentlige kjøp av tjenester for omlag 100 mrd. kr.³ Finansieringen av helsetjenester utgjør den helt dominerende andelen av dette beløpet, med totalt 96 mrd. kr. Dette fordeler seg med 13,5 mrd. kr i **Helse Midt-Norge**, 11,7 mrd. kr i **Helse Nord**, 52,7 mrd. kr i **Helse Sør-Øst** og 17,7 mrd. kr i **Helse Vest**. Offentlige kjøp og statstilskudd utgjør også en vesentlig del av driftsinntektene for **Gassnova SF**, **Innovasjon Norge**, **Kings Bay AS**, **NSD AS**, **Petoro**, **Simula Research Laboratory AS**, **SIVA SF**, **UNINETT AS** og **UNIS AS**.

Konsernregnskapstall 2009 - Selskaper med sektorpolitiske mål og de regionale helseforetakene

Mill. kr

Selskaper med sektorpolitiske mål (kategori 4)

Avinor AS
Bjørnøen AS
Enova SF
Gassco AS
Gassnova SF
Innovasjon Norge
Itas amb AS
Kings Bay AS
KITH AS
Norfund
Norsk Eiendomsinformasjon AS
NRK AS
NSD AS
Norsk Tipping AS
Petoro AS
Simula Research Laboratory AS
SIVA SF
Statnett SF
Statskog SF
UNINETT AS
UNIS AS
AS Vinmonolet
EFF AS
Nofima AS
Norsk Helsenet SF
Sum

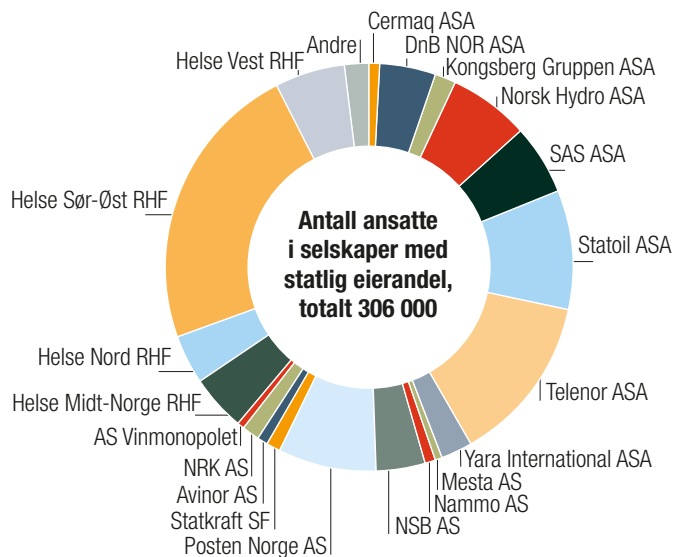
De regionale helseforetakene

Helse Midt-Norge RHF
Helse Nord RHF
Helse Sør-Øst RHF
Helse Vest RHF
Sum

² Det understrekes at snitt egenkapitalrentabiliteten rentabilitet siste fem år er et uttrykk for gjennomsnittet per år, og ikke gjennomsnittet over hele femårs perioden. Dette vil gjelde for alle selskaper.

³ I tillegg til 95,7 mrd. kr fra de sektorpolitiske selskapene: 2,3 mrd. kr fra NSB AS, og 0,5 mrd. kr fra Posten Norge AS.

Statens eierandel ¹	Driftsinntekter	Driftsresultat	Årsresultat ²	Egenkapital ³	Total balanse	Statstilskudd/ offentlig kjøp
100,0 %	7 356	1 183	605	10 111	22 383	150
100,0 %	0,17	0,01	0,02	4,06	4,19	0
100,0 %	83	9	10	28	41	0
100,0 %	0	0	1	14	420	58
100,0 %	66	6	7	35	45	70
100,0 %	1 217	96	96	1 079	22 351	1 021
53,4 %	56	11	12	36	50	0
100,0 %	50	0	0	8	17	16
80,5 %	33	0	1	13	23	0
100,0 %	224	16	130	5 871	5 908	32
100,0 %	218	11	10	51	124	0
100,0 %	4 568	-18	-28	1 131	3 203	5
100,0 %	41	0	0	23	38	20
100,0 %	12 763	2 934	3 024	398	4 962	0
100,0 %	205	-2	1	39	137	202
80,0 %	100	-4	-5	8	39	54
100,0 %	308	79	45	781	2 628	110
100,0 %	2 862	-403	-480	5 618	19 342	0
100,0 %	251	8	28	300	411	17
100,0 %	214	-20	-15	117	257	73
100,0 %	98	3	2	10	74	84
100,0 %	10 958	79	97	584	2 766	0
100,0 %	316	16	25	198	260	25,5
56,8 %	471	-6	-5	56	325	0
100,0 %	164	5	6	70	105	0,5
	42 621		3 562			1 938
100,0 %	14 687	302	214	3 339	16 827	13 670
100,0 %	12 194	125	100	5 339	9 778	11 502
100,0 %	56 416	144	-157	21 682	48 644	52 689
100,0 %	18 852	244	156	6 940	15 584	17 869
	102 150		312			95 730

1 Per 31.12.2009

2 Årsresultat etter skatt og minoritetsinteresser.

For de regionale foretakene angis resultatavviket fra statens resultatkrav.

3 Total egenkapital fratrukket minoritetsinteresser

Nøkkeltall andre forhold

Selskapene oppgir i årsrapportene også ikke-finansielle nøkkeltall. Dette følger dels av lovregulerte krav, men er også et resultat av økt fokus på god eierstyring og selskapsledelse, etikk og samfunnsansvar. Tabellene gir en oversikt over noen ikke-finansielle nøkkeltall staten legger vekt på i sin eieroppfølging.

Godtgjørelse til administrerende direktør og styrehonorar

I henhold til regnskapsloven er selskapene pliktige til å oppgi administrerende direktørs totale godtgjørelser i sine årsrapporter. Bakgrunnen for dette er at det skal være åpenhet om avlønningen. Det er styrets oppgave å ansette og fastsette nivået på godtgjørelsene til administrerende direktør. Styret i alle allmennaksjeselskaper skal også legge fram en erklæring om prinsippene for avlønningen til ledende ansatte som generalforsamlingen skal stemme over.

I tabellen inkluderer total godtgjørelse verdien av fastlønn, bonuser, ekstra pensjonssparing, betalte bonuspremier, tildelte opsjoner, styrehonorar i heleide datterselskaper og andre trekkpliktige ytelser.

Godtgjørelsen til styremedlemmene fastsettes av generalforsamlingen og bør reflektere styrets ansvar, kompetanse, tidsbruk og virksomhetens kompleksitet. I tabellen er samlet styrehonorar for morselskapet oppgitt.

I desember 2006 vedtok staten retningslinjer for hvordan avlønningen for ledende ansatte bør være i selskaper med statlige eierander. Det vises til publikasjonen Regjeringens eierpolitikk for ytterligere informasjon om dette.

Honorar til revisor

Den valgte revisors oppgave er å vurdere et selskaps regnskaper og se til at det reflekterer den faktiske virksomheten og dens økonomiske situasjon.

Revisor skal opptre og oppfattes som uavhengig og kritisk. Det er derfor viktig at revisor ikke i vesentlig grad er direkte involvert i gjennomføringen av de handlingene som skal revideres. Revisor bør heller ikke utføre rådgivningsoppdrag av et slikt omfang eller art som medføre at det blir stilt spørsmål ved revisors uavhengighet. Dette vil eventuelt bli vurdert fra sak til sak.

Flere av selskapene benytter ulike revisorselskap på deloppdrag i sine konsern. Tabellene på side 27 gir en oversikt over selskapenes hovedrevisor på konsernivå. Det er fire kategorier av revisjonsutgifter: Lovpålagt revisjon, revisjonsrelaterte tjenester, skatterelatert bistand og annen bistand. Kategoriseringen av revisorutgiftene kan variere fra selskap

til selskap og ikke alle selskapene splitter revisorhonoraret i de fire kategoriene. For selskaper som ikke skiller mellom revisjonsrelaterte tjenester og skatterelaterte tjenester i sin rapportering, er honoraret oppført som revisjonsrelaterte tjenester, selv om deler av dette kan være skatterelaterte tjenester.

Når annet honorar enn lovpålagt revisjon utgjør en betydelig andel av det samlede honoraret til selskaps valgte revisor, kan det være grunnlag for å stille spørsmål ved revisors uavhengighet. Det er imidlertid situasjoner hvor det er hensiktsmessig å benytte revisor til oppgaver uten at det er i konflikt med uavhengigheten knyttet til det ordinære revisjonsoppdraget. Et eksempel på dette kan være ved transaksjoner hvor bekreftelse av verdier kan følge revisorrollen.

Når andre honorarer utgjør en betydelig andel av revisorhonorarene søker staten å få informasjon om hva dette gjelder. Dette er informasjon som selskapene ofte spesifiserer i notene til regnskapet.

Styresammensetning

Å utpeke styremedlemmer er en av de viktigste oppgavene for eierne i et selskap. Staten som eier legger stor vekt på at styret samlet har en kompetanse som er tilpasset selskapets utfordringer og markedssituasjon. For å styrke arbeidet med styresammensetning har staten aktivt medvirket til at det opprettes valgkomiteer i de større selskapene. I valgkomiteen sitter representanter for eierne som i fellesskap utarbeider forslag til bedriftsforsamlingene eller generalforsamlingene og valg av styre. For de heleide statlige selskapene arbeides det også strukturert med styresammensetning i de ulike departementene som forvalter det statlige eierskapet.

Styrets sammensetning må være slik at det ivaretar aksjonærfellesskapets interesser på en best mulig måte. Staten legger vekt på at selskapene må ivareta en rekke hensyn for å utvikle sine verdier på lengre sikt. For en nærmere beskrivelse av dette vises det til dokumentet Regjeringens eierpolitikk.

Staten legger også vekt på at styrene har tilstrekkelig mangfold til å kunne ivareta slike hensyn. Representasjon av begge kjønn i heleide selskaper og allmennaksjeselskaper er regulert i selskapslovgivningen og ble innført med virkning fra 1. januar 2006.

I gjennomsnitt er det en kvinneandel på 45 prosent blant de aksjonærvalgte styremedlemmene i de 53 selskapene som omtales i denne beretningen.

- 1 Inkluderer lønn, naturalytelser, utbetalt bonus, pensjonsavsetning, avsetning til insentivprogrammer og andre godtgjørelser
- 2 Samlet styrehonorar for morselskapet. Omfatter styrehonorar og godtgjørelse for komitearbeid i styret.
- 3 Inkluderer honorar for revisjon av fond forvaltet av DnB NOR
- 4 Utbetalt resultatavhengig del av lønn for 2009 utgjør 1/3 av opptjent resultatavhengig del av lønn fra 2006, 2007 og 2008, som er kostnadsført i tilsvarende perioder.
- 5 Omfatter godtgjørelse til nåværende konsernsjef Svein Richard Brandtzæg for hele 2009 (også for stillingen som tidligere konserndirektør) og til tidligere konsernsjef Eivind Reiten som fratradte 30. mars 2009. Verdiendring på pensjonsrettighetene reflekterer både effekten av et års ekstra opptjening, og justering i nåverdien for tidligere opptjente pensjonsrettigheter. Med bakgrunn i dette utgjør pensjonsavsetningen til ny konsernsjef 20,5 mill. kr i 2009.
- 6 Beløpene for SAS AB er i norske kroner. Benyttet valutakurs er gjennomsnittskurs for 200 SEK/NOK 80,99. Styregodtgjørelse for perioden mellom generalforsamlingen i 2009 og generalforsamlingen i 2010. Fra 01.09.09 ble styregodtgjørelsen frivillig redusert med 25 prosent for å bedre konsernets pågående kostnadsprogram.
- 7 Konsernsjef Bård Mikkelsen var styremedlem i E.ON AG frem til 06.05.09, og har mottatt et honorar på 617 412 kr for 2009. Dette inngår ikke i tallene i tabellen.
- 8 Kings Bay skiftet administrerende direktør i 2009. Godtgjørelsen omfatter godtgjørelse til tidligere, fungerende og ny administrerende direktør i 2009.
- 9 Omfatter godtgjørelse til nåværende konsernsjef Auke Lont og tidligere konsernsjef Odd Håkon Hoelsæter som gikk av med pensjon 31. januar 2009.
- 10 Godtgjørelse til tidligere konsernsjef i 2009 utgjør om lag 1,1 mill. kr.
- 11 Ikke kategorisert.
- 12 Godtgjørelse adm. dir. gjelder for perioden 01.01.09 til 30.10.09.

Andre forhold - Godtgjørelser

Tusen kr

	Total godtgjørelse til adm.dir. ¹	Samlet styrehonorar ²	Lovpålagt revisjon, konsern tjenester,	Revisjons relaterte tjenester, konsern	Skatterelatert bistand, konsern	Annen bistand, konsern
Børsnoterte selskaper						
Cermaq ASA	3 988	1 674	4 197	686	524	681
DnB NOR ASA ³	8 216	3 321	23 136	2 083	4 164	1 988
Kongsberg Gruppen ASA ⁴	6 260	1 672	8 295	413	251	69
Norsk Hydro ASA ⁵	33 141	3 278	36 207	1 836	2 191	1 326
SAS AB ⁶	10 461	2 434	26 727	0	0	10 529
Statoil ASA	14 696	4 437	61 300	6 800	0	4 600
Telenor ASA	10 298	3 196	39 300	5 000	6 100	5 600
Yara International ASA	9 078	2 216	27 766	2 110	1 187	272

Unoterte selskaper i kategori 1-3

Argentum Fondsinvesteringer AS	3 615	594	150	52	0	119
Baneservice AS	1 189	1 447	576	0	0	180
Entra Eiendom AS	5 907	1 575	1 800	0	430	477
Flytoget AS	2 112	855	400	0	0	121
Mesta AS	2 687	1 776	2 440	147	12	71
Secora AS	1 225	556	335	3	0	109
Aker Holding AS	0	597	31	6	0	0
Nammo AS	5 056	1 132	2 954	276	1 105	587
Eksporfinans ASA	5 250	1 870	9 308	1 866	0	1 141
Electronic Chart Centre AS	1 008	260	43	0	0	27
Kommunalbanken AS	2 832	780	630	945	0	146
NSB AS	5 952	1 520	6 141	301	696	3 321
Posten Norge AS	5 792	2 048	14 015	1 352	1 183	4 562
Statkraft SF ⁷	8 614	2 482	13 463	728	2 064	2 539
Store Norske Spitsbergen Kulkompani AS	2 139	1 012	718	0	48	342
Veterinærmedisinsk Oppdragscenter AS	1 451	197	121	0	0	20

Selskaper med sektorpolitiske mål (kategori 4)

Avinor AS	2 248	1 713	840	690	0	0
Bjørnøen AS	0	55	10	0	0	7
Enova SF	1 306	790	90	0	0	49
Gassco AS	4 024	1 460	1 665	0	858	282
Gassnova SF	1 756	812	60	112	0	5
Innovasjon Norge	2 130	1 812	847	144	510	546
Itas amb AS	1 212	172	142	29	0	0
Kings Bay AS ⁸	1 431	357	117	0	0	38
KITH AS	1 089	152	54	51	0	0
Norfund	2 529	450	326	0	0	271
Norsk Eiendomsinformasjon AS	1 709	630	135	8	0	0
NRK AS ¹⁰	3 604	1 010	573	172	42	188
NSD AS	936	199	45	12	0	0
Norsk Tipping AS	2 108	880	0	0	0	0
Petoro AS	6 063	1 321	200	3 500	0	0
Simula Research Laboratory AS	1 703	187	122	72	0	0
SIVA SF	1 845	515	674	24	55	112
Statnett SF ⁹	4 520	1 650	897	319	261	271
Statskog SF	1 352	587	264	6	79	46
UNINETT AS	1 050	165	295	55	0	0
UNIS AS	949	283	101	0	0	0
AS Vinmonopolet	2 710	1 237	875	0	0	322
EFF AS ¹¹	1 749	675	120	0	0	152
Nofima AS ¹¹	1 508	503	1 062	133	0	306
Norsk Helsenett SF ^{11, 12}	901	430	109	40	40	160

De regionale helseforetakene

Helse Midt-Norge RHF	1 678	1 928	1 131	170	45	23
Helse Nord RHF	1 759	1 421	1 425	821	4	1 327
Helse Sør-Øst RHF	2 190	2 086	4 550	5 410	214	1 899
Helse Vest RHF	2 475	1 478	2 407	439	0	108

Andre forhold - Andel kvinner i styrene

	<i>Andel kvinner i styret, totalt, 2009</i>	<i>Andel kvinner i styret, totalt, 2008</i>	<i>Andel aksjonærvalgte kvinner i styret, 2009</i>	<i>Andel aksjonærvalgte kvinner i styret, 2008</i>
Børsnoterte selskaper				
Cermaq ASA	38 %	38 %	40 %	40 %
DnB NOR ASA	44 %	44 %	50 %	50 %
Kongsberg Gruppen ASA	25 %	25 %	40 %	40 %
Norsk Hydro ASA	25 %	33 %	40 %	50 %
SAS AB	33 %	33 %	29 %	29 %
Statoil ASA ¹	40 %	36 %	43 %	50 %
Telenor ASA	36 %	36 %	38 %	38 %
Yara International ASA	25 %	25 %	40 %	40 %
Gjennomsnitt for børsnoterte selskaper	33 %	34 %	40 %	42 %
Unoterte selskaper i kategori 1-3				
Argentum Fondsinvesteringer AS	60 %	60 %	60 %	60 %
Baneservice AS	25 %	38 %	40 %	40 %
Entra Eiendom AS	43 %	43 %	40 %	40 %
Flytoget AS	38 %	38 %	40 %	40 %
Mesta AS	33 %	33 %	50 %	50 %
Secora AS	40 %	40 %	33 %	33 %
Aker Holding AS	40 %	40 %	40 %	40 %
Nammo AS	25 %	38 %	33 %	33 %
Eksportfinans ASA	50 %	38 %	57 %	43 %
Electronic Chart Centre AS	67 %	67 %	67 %	67 %
Kommunalbanken AS	50 %	43 %	57 %	50 %
NSB AS	25 %	25 %	40 %	40 %
Posten Norge AS	50 %	50 %	50 %	50 %
Statkraft SF	44 %	44 %	50 %	50 %
Store Norske Spitsbergen Kulkompani AS	38 %	38 %	60 %	60 %
Veterinærmedisinsk Oppdragscenter AS	20 %	20 %	20 %	20 %
Gjennomsnitt for unoterte selskaper i kat. 1-3	40 %	41 %	46 %	45 %

	<i>Andel kvinner i styret, totalt, 2009</i>	<i>Andel kvinner i styret, totalt, 2008</i>	<i>Andel aksjonærvalgte kvinner i styret, 2009</i>	<i>Andel aksjonærvalgte kvinner i styret, 2008</i>
Selskaper med sektorpolitiske mål (kategori 4)				
Avinor AS	50 %	44 %	50 %	50 %
Bjørnøen AS	40 %	40 %	40 %	40 %
Enova SF	50 %	40 %	40 %	50 %
Gassco AS	60 %	50 %	50 %	50 %
Gassnova SF	40 %	40 %	40 %	40 %
Innovasjon Norge	58 %	58 %	60 %	60 %
Itas amb AS	50 %	50 %	50 %	33 %
Kings Bay AS	40 %	40 %	40 %	40 %
KITH AS	57 %	71 %	43 %	57 %
Norfund	60 %	60 %	60 %	60 %
Norsk Eiendomsinformasjon AS	57 %	57 %	60 %	60 %
NRK AS	44 %	44 %	50 %	50 %
NSD AS	43 %	43 %	40 %	40 %
Norsk Tipping AS	57 %	57 %	60 %	60 %
Petoro AS	43 %	43 %	40 %	40 %
Simula Reseach Laboratory AS	29 %	57 %	40 %	43 %
SIVA SF	43 %	43 %	43 %	43 %
Statnett SF	44 %	44 %	50 %	50 %
Statskog SF	57 %	50 %	50 %	60 %
UNINETT AS	34 %	50 %	40 %	60 %
UNIS AS	63 %	57 %	60 %	50 %
AS Vinmonopolet	44 %	44 %	50 %	50 %
EFF AS	50 %	50 %	43 %	43 %
Nofima AS	36 %	36 %	38 %	38 %
Norsk Helsenet SF	50 %	67 %	50 %	50 %
De regionale helseforetakene				
Helse Midt-Norge RHF	54 %	54 %	44 %	44 %
Helse Nord RHF	54 %	54 %	44 %	44 %
Helse Sør-Øst RHF	50 %	50 %	55 %	55 %
Helse Vest RHF	54 %	54 %	44 %	44 %
Gjennomsnitt for unoterte selskaper kat. 4	49 %	50 %	47 %	48 %
Sum/gjennomsnitt for alle selskaper	44 %	46 %	45 %	46 %

Omtale av departementenes arbeid med oppfølging av selskapenes samfunnsansvar

Som forvalter av betydelige verdier på vegne av fellesskapet er staten opptatt av å sikre langsiktig utvikling, verdiskaping og avkastning på eierskapet. Staten legger vekt på god eierstyring av virksomhetene i tråd med norsk anbefaling for eierstyring og selskapsledelse, og på hvordan selskapene møter de forventningene omgivelsene eller samfunnet har til selskapene. Strategier knyttet til samfunnsansvar må være forankret i selskapenes styrever. Oppfølging av samfunnsansvar er blitt en viktig del av statens eierdialog med selskapene.

Betydningen av bedrifters arbeid med samfunnsansvar

Bedriftenes langsiktige utvikling og avkastning vil i stor grad avhenge av om selskapene tar hensyn til og aktivt søker å påvirke de faktorer som over tid øker selskapets forretningsmuligheter, og om de samtidig bevisst søker å ta bort forhold som kan svekke selskapets omdømme. Et selskaps omdømme kan svekkes slik at kunder ikke ønsker å kjøpe produktene, investorer ikke ønsker å identifiseres med selskapet, eller ved at kompetente fagpersoner ikke ønsker å jobbe i selskapet.

På sikt vil alle disse faktorene gå ut over selskapets utviklingsmuligheter og lønnsomhet, og til slutt eierens avkastning.

Selskaper som arbeider med samfunnsansvar på en måte som bedrer forretningsmulighetene vil kunne tiltrekke seg kunder, investorer og kompetent arbeidskraft. Mange forhold trekker i retning av at selskaper som forstår risikoen knyttet til manglende samfunnsansvar og som håndterer disse elementene på en god måte, vil bli ledende også når det gjelder langsiktig utvikling og avkastning. Staten som eier er opptatt av at selskaper der staten er eier skal søke å unngå adferd som ikke er forenelig med bærekraftig og ansvarlig forretningsvirksomhet. I stedet er det ønskelig at selskapene utnytter de betydelige forretningsmulighetene som ligger i det å bygge inn hensynet til samfunnsansvar i sin forretningsstrategi.

Statens forventninger til selskaper der staten er eier

I St.meld. nr. 10 (2008–2009) *Næringslivets samfunnsansvar i en global økonomi*, legger regjeringen til grunn en forståelse av samfunnsansvar som innebærer at bedrifter integrerer sosiale og miljømessige hensyn i sin daglige drift og i forhold til sine interessenter. Samfunnsansvar er knyttet til hva bedriftene gjør på en frivillig basis ut over å overholde eksisterende lover og regler i det landet man opererer. I stortingsmeldingen trekkes rapportering fram som et viktig element for å fremme åpenhet om bedriftenes samfunnsansvar. Regjeringen foreslår i meldingen utvidet opplysningsplikt om etiske retningslinjer og samfunnsansvar i regnskapsloven for de største regnskapspliktige bedriftene uavhengig av eierskap.

I St.meld. nr. 13 (2006–2007) *Et aktivt og langsiktig eierskap* (eierskapsmeldingen) har regjeringen uttrykt klare forventninger til at selskaper med statlig eierandel skal være ledende i sitt arbeid med etikk og samfunnsansvar. Regjeringen presiserte i eierskapsmeldingen forventninger til selskapenes samfunnsansvar på i alt ni områder, omtalt som tverrgående hensyn. Disse er: Helse, arbeidsmiljø og sikkerhet, miljø, etikk, arbeidet mot korrupsjon, likestilling, omstilling, forskning og utvikling, integrering og karrieremuligheter for andre grupper og samfunnsikkerhet. Dette er forhold som regjeringen forventer at selskapene tar med i sine vurderinger, og som er ment å understøtte selskapenes langsiktige avkastning og industrielle utvikling.

Statens holdninger til samfunnsansvar i selskaper der staten er eier, er uttrykt som forventninger og ikke som absolutte krav. Det er selskapenes styre og ledelse som utvikler etiske retningslinjer og langsiktig strategi for det enkelte selskap. Arbeidet med samfunnsansvar må nødvendigvis ta hensyn til at selskapene er ulike både når det gjelder størrelse, målsetninger, tilstedeværelse i vanskelige markeder med videre.

Staten forvalter store verdier gjennom eierinteressene i selskapene. Det forventes derfor generelt at selskapene rapporterer om viktige forhold som aksjonærene er opptatt av. Det kan medføre at selskapenes årsrapporter på enkelte områder inneholder mer informasjon enn det som følger av regnskapsloven. Selskaper med statlig eierandel forventes å ha en åpen dialog med omverdenen om økonomi, samfunnsansvar og miljøspørsmål. De må legge til rette for å informere om hvordan de konkret jobber med disse oppgavene, og hvilke resultater de har oppnådd. Større selskaper med internasjonal virksomhet oppfordres til å benytte rapporteringsnormen GRI (Global Reporting Initiative). Det kan også være hensiktsmessig at selskapenes styre vurderer behovet for at rapportene kvalitets-sikres av en uavhengig instans, for eksempel selskapets revisor.

Oppfølging av statens forventninger

Statens forventninger til selskapenes arbeid med samfunnsansvar er tydelig omtalt i både eierskapsmeldingen og i regjeringens eierpolitikkdokument for 2007 og 2008, samt i stortingsmeldingen om næringslivets samfunnsansvar. Regjeringens forventninger blir fulgt opp og kommunisert i den jevnlige dialogen som eierdepartementene har med selskaper der staten er eier. Oppfølging av selskapenes arbeid med samfunnsansvar er en naturlig del av oppfølgingen av selskaper der staten er eier, som kommer i tillegg til oppmerksomheten om økonomisk utvikling.

De forskjellige selskapene kan ha ulike utfordringer knyttet til ulike sider av arbeidet med samfunnsansvar. Dialogen med selskapene vil være preget av dette. For enkelte selskaper vil dialogen være preget av selskapets generelle arbeid med samfunnsansvar. I andre er det i tillegg oppfølging knyttet til enkelthendelser. Det er gjerne disse enkeltsakene – det kan dreie seg om ulykker eller ansattes arbeidsforhold – som får mest oppmerksomhet i offentligheten. Som eier er staten opptatt av at selskapene har definert tiltak og/eller utformet retningslinjer som ivaretar statens forventninger, og som kan bidra til å redusere sannsynligheten for at slike negative hendelser skjer. Som eier kan staten også bidra til eventuelt å endre styresammensetningen i selskaper for å øke kompetansen og oppmerksomheten rundt selskapets arbeid med sitt samfunnsansvar.

Nærings- og handelsdepartementet forvalter i hovedsak eierskapet i selskaper med forretningsmessige mål. Hva angår selskaper med sektorpolitiske mål forvaltes disse i all hovedsak av andre departe-

menter. Det enkelte eierdepartement har ansvar for å følge opp utviklingen til selskapene, både når det gjelder økonomi og samfunnsansvar. Fokuset i oppfølgingen vil variere avhengig av de utfordringer selskapene står overfor. Eksempelvis kan helsefor- etakene ha andre utfordringer knyttet til samfunns- ansvar enn hva som er tilfelle i børsnoterte industri- selskaper, som opererer i markeder over hele ver- den. Omtalen her i statens eierberetning vil i all hovedsak være knyttet til Nærings- og handelsde- partementets oppfølging av de statlig eide selska- pene med forretningsmessige målsetninger.

For å følge opp regjeringens forventninger har Næ- rings- og handelsdepartementet blant annet gjort følgende:

- Informert alle selskaperes styrer og øvrige eier- departementer i brev om regjeringens forventin- ger til tverrgående hensyn.
- Innført en rutine om å ta opp selskaperes ar- beid med samfunnsansvar i de kvartalsvise ei- ermøtene.
- Avholder egne, årlige møter om samfunnsan- svar med ledelsen i alle selskapene for å kart- legge status i deres arbeid. I 2009 var det et særskilt fokus på selskaperes arbeid med å fremme likestilling og kvinner i toppledelsen, mens i 2010 vil miljø/klima være et særskilt tema.
- Fulgt opp forventning om at selskaperes etiske retningslinjer skulle gjøres offentlig tilgjengelig blant annet ved at de legges ut på selskaperes hjemmesider på Internett. Alle selskapene har nå utarbeidet retningslinjer som er offentlig til- gjengelig.
- Engasjerte ekstern rådgiver (PwC) sommeren 2009 til å foreta en gjennomgang av selskape- nes rapportering av samfunnsansvar i deres årsrapporter og bærekraftsrapporter. Rapporten ble ferdigstilt høsten 2009.
- Støttet prosjektet Bærekraftig Verdiskaping, som er et samarbeidsprosjekt mellom de største in- vestorene på Oslo Børs, og i 2009 også på Stockholmsbørsen.¹

I de særskilte møtene med selskapene om sam- funnsansvar som ble avholdt i 2008 ble blant annet Helse, arbeidsmiljø og sikkerhet, etikk/korrupsjon, miljø, likestilling og selskaperes rapportering om samfunnsansvar tatt opp i dialogen med selskape- ne.

PwC overleverte sin statusrapport til NHD 11. sep- tember 2009. Rapporten er basert på offentlig til- gjengelig informasjon fra selskaperes årsrapporter og andre offentlige kilder. Et viktig formål har vært å systematisere tilgjengelig informasjon fra de ulike selskapene i en samlet rapport som presenterer selskaperes rapportering på og arbeid med sam- funnsansvar innenfor de områder der staten som eier har formulert forventninger til selskapene. Rapporten er avgrenset til de selskapene der NHD har ansvaret for å utøve statens eierskap.

Hovedresultatene fra rapporten viser:

- Alle selskapene, store og små, rapporterer of- fentlig om sitt arbeid med samfunnsansvar.
- Rapporten synliggjør imidlertid at det blant an- net er forskjeller på hvordan store og små sel- skaper rapporterer på sitt arbeid med sam- funnsansvar, samt at det er en forskjell på børs- noterte og unoterte selskaper.
- Selskapene benytter i liten grad de ni tverrgå- ende hensynene i regjeringens eierpolitikk som utgangspunkt for sin rapportering.
- Samtlige selskaper har utarbeidet etiske re- tningslinjer som er offentlig tilgjengelig.
- I all hovedsak rapporterer selskapene på re- tningslinjer, konkrete tiltak og enkeltindikatorer.
- Det er vanskelig å se fra selskaperes rapporte- ring om arbeidet med samfunnsansvar er foran- kret i styrene.
- HMS og miljø er de områdene som de fleste av selskapene rapporterer mest om.
- Åtte av selskapene har signert FN's Global Com- pact.

Basert på den informasjonen som er innhentet til nå, erfaringene som gjøres gjennom dialogen med selskapene og resultatene fra PwC-rapporten vil Nærings- og handelsdepartementet løpende vur- dere om det er behov for å anbefale ytterligere til- tak som kan bidra til å styrke selskaperes arbeid med samfunnsansvar. Erfaringene hittil er at de fleste av selskapene gjør mye og godt arbeid knyt- tet til å ivareta sitt samfunnsansvar.

Nærings og handelsdepartementet har PwC sine forslag til vurdering, og vil ta dette med som et inn- spill i det videre arbeid med å følge opp statens forventninger til selskaperes arbeid med sam- funnsansvar.²

Alle selskapene hvor staten (Nærings- og handels- departementet) er inne som eier har nå utarbeidet etiske retningslinjer. Dette er en positiv utvikling fra 2008.

¹ Se www.baerekraftigverdiskaping.no for mer informasjon om resultater av prosjektet.

² Se www.regjeringen.no for mer informasjon om resultater fra gjennomgangen.

Statens eierforvaltning – selskapsoversikt

Staten er den største eieren i Norge, og departementene forvalter statens eierskap i over 70 selskaper. I denne eierberetningen er selskapene hvor ett av målene er forretningsmessig drift (selskaper i kategori 1-3) og de viktigste selskapene med sektorpolitiske mål (kategori 4) omtalt – til sammen 53 selskaper.

Selskaper hvor ett av hovedmålene er forretningsmessig drift – Kategori 1-3

Eierforvaltningen av selskapene i kategori 1-3 har som ett av hovedmålene å maksimere verdien av statens aksjer og å bidra til en god industriell utvikling av selskapene. I tillegg har forvaltningen av det statlige eierskapet i enkelte av disse selskapene andre hovedmål, som eksempelvis nasjonal forankring av hovedkontor eller andre spesifikt definerte mål.

De fleste av selskapene hvor hovedmålene med det statlige eierskapet er forretningsmessig drift forvaltes av Nærings- og handelsdepartementet ved Eierkapsavdelingen. Ved utgangen av 2009 forvaltet avdelingen statens eierinteresser i 18 selskaper hvor ett av hovedmålene er forretningsmessig drift og 2 selskaper med sektorpolitiske mål.

Det statlige eierskapet i de andre selskapene hvor ett av hovedmålene er forretningsmessig drift forvaltes av Kommunal- og regionaldepartementet (Kommunalbanken AS), Landbruks- og matdepartementet (Veterinærmedisinsk Oppdragscenter AS), Olje- og energidepartementet (Statoil ASA) og Samferdselsdepartementet (Baneservice AS, NSB AS og Posten AS).

Selskaper med sektorpolitiske mål – Kategori 4

De sektorpolitiske selskapene er selskaper med statlig eierandel som har sektorpolitiske og samfunnmessige målsetninger og hvor hovedmålene med statens eierskap ikke er forretningsmessige. Disse selskapene forvaltes av de enkelte departementene som har ansvaret for sektorpolitikken på de ulike områdene. Eksempelvis forvaltes det statlige eierskapet i Statnett SF og Statskog av henholdsvis Olje- og energidepartementet og Landbruks- og matdepartementet. Eksempler på mål som ligger til grunn for det statlige eierskapet i de sektorpolitiske selskapene er å gi befolkningen sikre, miljøvennlige og gode flytilbud i alle deler av landet (Avinor AS), kontroll med omsetningen av alkoholholdige drikkevarer (AS Vinmonopolet) og å yte gode og likeverdige spesialisthelsetjenester til alle som trenger det (de regionale helseforetakene).

Selv om de sektorpolitiske selskapene ikke har forretningsmessige hovedmål, så står bedriftsøkonomiske resultater og effektiv ressursinnsats også sentralt i disse selskapene. De bedriftsøkonomiske resultatene i disse selskapene må avveies mot sektorpolitiske mål. Staten er imidlertid som eier opp-tatt av å oppnå sektorpolitiske og samfunnmessige mål på en mest mulig ressurseffektiv måte.

Graden av kommersiell orientering vil variere mellom de sektorpolitiske selskapene. Eksempelvis opererer NRK i et marked preget av konkurranse mens AS Vinmonopolet forvalter et monopol.

Statens eierskap omfatter mer enn de 53 selskapene beskrevet i denne eierberetningen.

Tabellen viser en oversikt over 73 selskaper hvor statens eierskap forvaltes direkte av departementene. Selskapene er fordelt på eierdepartement. Statens eierandel er opppgitt slik den var per 31.03.10, og selskaper hvor eierskapet blir forvaltet av underliggende etater er ikke inkludert i tabellen. Ved ønske om mer informasjon om selskapene kan ansvarlig eierdepartement kontaktes.

Arbeids- og inkluderingsdepartementet

Kompetansesenter for IT i helse og sosialsektoren AS (KITH AS)	10,5 %
--	--------

Finansdepartementet

Nordiske Investeringsbanken	18,4 %
Norges Bank	100 %
Folketrygdfondet	100 %

Fiskeri- og kystdepartementet

Ekspertutvalget for fisk AS	100 %
NOFIMA AS	100 %

Helse- og omsorgsdepartementet

AS Vinmonopolet	100 %
Helse Midt-Norge RHF	100 %
Helse Nord RHF	100 %
Helse Vest RHF	100 %
Helse Sør-Øst RHF	100 %
Kompetansesenter for IT i helse og sosialsektoren AS (KITH AS)	70 %
Norsk Helsenetts SF	100 %

Justis- og politidepartementet

Norsk Eiendomsinformasjon AS	100 %
------------------------------	-------

Kommunal- og regionaldepartementet

Husbanken	100 %
Kommunalbanken AS	100 %

Kulturdepartementet

Beaivvas Sami Teater AS	40 %
Carte Blanche AS	70,0 %
Den Nationale Scene AS	66,7 %
Den norske Opera AS	100 %
Filmparken AS	77,6 %
Nationaltheatret AS	100 %
Norsk opplagskontroll AS	33 %
Norsk Rikskringkasting AS	100 %
Norsk Tipping AS	100 %
Rogaland Teater	66,7 %
Trøndelag Teater AS	66,7 %
Rosenkrantzgt. 10 AS	3 %

Kunnskapsdepartementet

Norsk samfunnsvitenskapelig datatjeneste AS	100 %
Simula Research Laboratory AS	80 %
Uninett AS	100 %
Universitetssenteret på Svalbard AS (UNIS)	100 %

Landbruks- og matdepartementet

Graminor AS	34 %
Kimen Såvarelaboratoriet AS	51 %
Statskog SF	100 %
Staur gård AS	100 %
Veterinærmedisinsk Oppdragscenter AS	39,9 %

Nærings- og handelsdepartementet

Aker Holding AS	30 %
Andøya Rakettskytefelt AS	100 %
Argentum Fondsinvesteringer AS	100 %
Bjørnøen AS	100 %
Cermaq ASA	43,5 %
DnB NOR ASA	34 %
Eksporthandel ASA	15 %
Electronic Chart Centre AS	100 %
Entra Eiendom AS	100 %
Flytoget AS	100 %
Innovasjon Norge	100 %
Kings Bay AS	100 %
Kongsberg Gruppen ASA	50 %
Mesta AS	100 %
Nammo AS	50 %
Norsk Hydro ASA	43,8 %
Norsk Romsenter Eiendom AS	100 %
Raufoss ASA ¹	50,3 %
SAS AB	14,3 %
Secora AS	100 %
SIVA SF	100 %
Statkraft SF	100 %
Store Norske Spitsbergen Kulkompani AS	99,9 %
Telenor ASA	54 %
Venturefondet AS ¹	100 %
Yara International ASA	36,2 %

¹ Under avvikling

Olje- og energidepartementet

Gassco AS	100 %
Gassnova SF	100 %
Petoro AS	100 %
Enova SF	100 %
Statnett SF	100 %
Statoil ASA	67 %

Samferdselsdepartementet

Avinor AS	100 %
BaneService AS	100 %
NSB AS	100 %
Posten Norge AS	100 %

Utenriksdepartementet

Norfund	100 %
---------	-------

DnB NOR: Erfaringer fra finanskrisen

Finansuroen startet med tillitssvikt i internasjonale kapitalmarkeder og likviditetsproblemer for mange banker internasjonalt. Krisen oppsto i kjølvannet av konkurser for flere internasjonale finansinstitusjoner. Penge- og kapitalmarkedene fungerte dårlig, tilgang på likviditet tørket ut og institusjonene begrenset sine utlån. Finanskrisen førte til et kraftig tilbakeslag i realøkonomien. Norske myndigheter iverksatte flere offensive tiltak for å begrense effektene for norsk økonomi. DnB NOR klarte seg godt gjennom finanskrisen som følge av Norges relativt sterke økonomi samt bevisst og konservativ kredittstrategi basert på erfaringer fra bankkrisen i Norge rundt 1990. Relasjonsbankmodellen viste sin styrke.

Av: Bjørn Erik Næss, Konserndirektør finans, DnB NOR ASA

Bjørn Erik Næss

Likviditetsproblemer for mange banker internasjonalt ga uro

Starten på finansuroen som etter hvert utviklet seg til en krise kan henføres til sommeren 2007. Da oppstod det en tillitssvikt i de internasjonale kapitalmarkedene knyttet til verdipapirer som var basert på amerikanske boliglån med høy risiko. Disse verdipapirene, som det viste seg å være svært vanskelig å verdsette og omsette, var solgt til et stort antall finansinstitusjoner i et betydelig omfang. Usikkerheten om hvem som satt med tapsutsatte eiendeler, førte til stor mistillit blant banker internasjonalt, slik at interbankmarkedene tørket ut. I den første fasen klarte de norske og nordiske bankene seg godt. De hadde avstått fra å investere i den type verdipapirer som var kilden til uroen. I Norge var obligasjoner med fortrinnsrett under etablering som et nytt finansieringsinstrument sommeren 2007. Investorene ville gjennom dette instrumentet få sikkerhet i de beste boliglånene. Denne typen langsiktig finansiering med fem til ti års løpetid var fortsatt tilgjengelig frem til høsten 2008. Norske banker kunne således opprettholde tilnærmet normal utlånsvirksomhet selv i et mer krevende innlånsmarked. For DnB NOR var det også positivt at DnB NOR Bank ASA ble oppgradert av ratingbyrået Standard & Poor's til AA- i april 2008 i en periode da en lang rekke andre banker ble nedgradert.

Krisen oppsto etter flere kvartaler med dårlig fungerende penge- og kapitalmarkeder

Etter at den amerikanske regjeringen ikke reddet investeringsbanken Lehman Brothers, slik at den måtte søke om konkursbeskyttelse 15. september 2008, utviklet finansuroen seg i neste fase til å bli den mest alvorlige finanskrisen siden 1930-tallet. Dollarmarkedet mellom internasjonale banker tørket fullstendig inn, og selv markedet for obligasjoner med fortrinnsrett stoppet å virke som finansieringskilde for norske og utenlandske banker. Med i

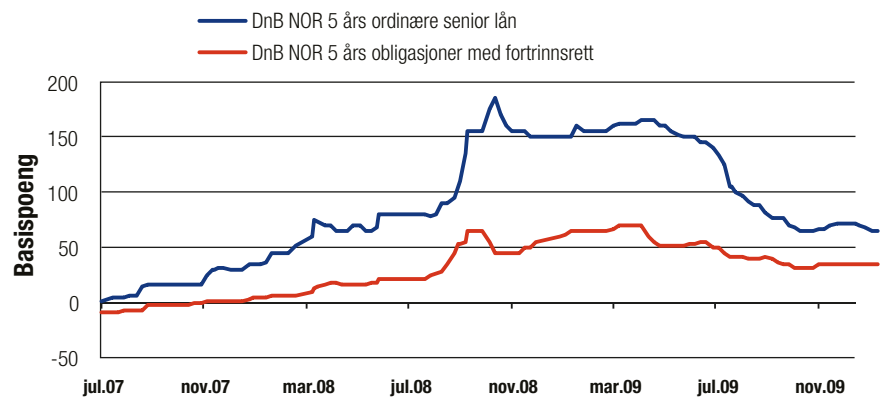
dette bildet hører også at det innenlandske norske penge- og kapitalmarkedet av flere grunner er ganske lite, slik at de norske bankene henter inn en betydelig andel av sin finansiering fra utlandet. Eskaleringen av krisen kom således etter flere kvartaler med dårlig fungerende penge- og kapitalmarkeder. Etter hvert var kun kortsiktig likviditet tilgjengelig, noe som bidro til å gradvis øke likviditetsrisikoen i banksystemet både i Norge og internasjonalt. Selv om norske banker fremstod som solide, innebar likevel den generelle uroen internasjonalt at heller ikke de norske bankene lenger kunne påregne finansiering fra kapitalmarkedene annet enn på helt kortsiktig basis. I konkurranse med statsgaranterte alternativer i andre land var det også fare for at innskudd og plasseringer som ikke var dekket av den norske innskuddsgaranti-ordningen på inntil 2 mill. kr per bank, kunne bli omplassert til andre lands banker. Det var frykt for at aktører ville spesialisere seg på å bistå kunder med å flytte innskuddsmidler fra norske banker til statsgaranterte innskudd i andre land.

DnB NOR var opptatt av å gi myndighetene et best mulig bilde av situasjonen og medvirke til at hensiktsmessige tiltak ble iverksatt. Det ble pekt på at bankene i en situasjon med tilgang kun til helt kortsiktig finansiering ikke kunne opprettholde normal utlånsvirksomhet. Da ble likviditetsrisikoen for stor. Det ble derfor foreslått tiltak som ville sikre finansieringen også på lengre sikt, det vil si minimum tre år.

Som ett av flere tiltak lanserte norske myndigheter 12. oktober 2008 en ordning for å sikre bankene langsiktig finansiering ved at staten byttet norske statskasserveksler mot obligasjoner med fortrinnsrett. Avtalene ble gjort med en løpetid på inntil fem år. Ideen var at bankene kunne selge statskasserveksler og skaffe seg finansiering på den måten,

Innlånskostnader

eller bruke dem som sikkerhet for innlån fra andre. Vissheten om at DnB NOR og andre norske banker hadde en slik sikker finansieringskilde var sammen med andre tiltak tilstrekkelig til å skape ro rundt likviditetssituasjonen. Bytteordningen bidro til at DnB NOR og andre banker kunne utnytte tilgangen på kortsiktig, usikret finansiering på en bedre måte i utlånsvirksomheten enn det som ellers ville vært tilfelle. DnB NOR benyttet således i all hovedsak de mottatte statskasservekslene til å bygge likviditetsreserver. Staten på sin side fikk gjennom ordningen en margin på minimum 0,4 prosentpoeng på bytteordningen med bankene. Norges Bank reduserte også kravene til sikkerhet for lån i sentralbanken og tilførte markedet lån i valuta.

Et viktig tiltak for å sikre tilliten til det norske finansielle systemet var etableringen av Statens finansfond på totalt 50 mrd. kr i mars 2009. Fondets formål var å kunne tilføre kjernekapital til norske banker som ønsket det. 34 banker søkte om kapitaltilskudd på til sammen 6,7 mrd. kr. Søkerbankenes forvaltningskapital utgjorde omtrent 15 prosent av den samlede forvaltningskapitalen i norske banker. Etableringen av Statens finansfond gjorde at alle norske banker i praksis fikk mer tid til å undersøke mulighetene for å hente egenkapital på ordinær måte i kapitalmarkedene og å avvente en videre normalisering av markedsforholdene. For DnB NOR viste dette seg å bli svært fordelaktig.

Et annet tiltak var etableringen av Statens obligasjonsfond, som ble opprettet for å bidra til økt likviditet og kapitaltilgang til det norske kredittobligasjonsmarkedet. Obligasjonsfondet forvaltes av Folketrygdfondet og har en samlet ramme på 50 mrd. kr. Etter hvert som forholdene normaliseres vil obligasjonsfondet gradvis bli bygget ned og til slutt avviklet.

Kraftig tilbakeslag i internasjonal økonomi

Internasjonal økonomi har blitt sterkt preget av krisen i finansmarkedene og ringvirkningene av denne. For å stimulere den økonomiske aktiviteten senket sentralbankene sine styringsrenter til historisk lave

nivåer. Sentralbankene i flere land gjennomførte også såkalte kvantitative lettelsener i pengepolitikken. Dette skjedde ved kjøp av både statsobligasjoner og private verdipapirer. Hensikten med de kvantitative lettelsene var å tilføre likviditet og redusere rentenivået på verdipapirer med lang løpetid.

Finanskrisen ga et uvanlig brått omslag i realøkonomien og ledet til det kraftigste tilbakeslaget i internasjonal økonomi etter andre verdenskrig. Finanspolitikken ble brukt aktivt for å dempe konjunkturedgangen samtidig som konjunkturedgangen bidro til lavere inntekter og økte utgifter til blant annet arbeidsledighetstrygd. De finansielle tiltakene var nødvendige for å stimulere den økonomiske aktiviteten, men bidro også til raskt økende statsgjeld. I mange land har statsgjelden økt så mye at den legger press på statsfinansene og skaper usikkerhet om den økonomiske utviklingen. Høy gjeld i privat sektor skaper også et behov for konsolidering i næringslivet og husholdningene. Dette kan bidra til å legge en demper på den økonomiske veksten fremover.

Norsk økonomi ble mindre påvirket av tilbakeslaget

Norsk økonomi har også blitt påvirket av den globale konjunkturedgangen både via handelen med utlandet og gjennom internasjonale finansmarkeder. Deler av eksportindustrien og bygg- og anleggsnæringen har blitt sterkt rammet. Til tross for en markert konjunkturedgang har ikke arbeidsledigheten økt mye i Norge. En årsak er at motkonjunkturpolitikken har vært sterkere enn i de fleste andre land. Oljevirkningen har også bidratt til å stabilisere norsk økonomi gjennom at investeringene i sektoren har blitt opprettholdt på et høyt nivå. Dette skyldes at disse investeringene i betydelig grad preges av lang tid fra beslutning til gjennomføring. Finanskrisen ga en rask svekkelse av den norske kronen mot både euro og dollar, noe som lettet presset på konkurranseutsatt næringsliv. Kronesvekkelsen har nå blitt reversert blant annet som følge av at norske renter har blitt forventes å bli satt opp raskere enn i de fleste andre land.

Norsk økonomi er fortsatt inne i en lavkonjunktur, men viser klare tegn til bedring. Det er særlig privat og offentlig forbruk og offentlige investeringer som bidrar positivt, men også eksporten av tradisjonelle varer har igjen begynt å vokse. Boliginvesteringene og investeringene i næringslivet trekker fortsatt ned, men sterk vekst i boligprisene ganske raskt ventes å bidra til at boligbyggingen igjen tar seg opp.

DnB NOR kom seg godt gjennom finanskrisen

Norges relativt sterke økonomiske stilling medførte at konsernets norskrelaterte virksomhet, som utgjør mer enn 80 prosent av virksomheten, ble mindre påvirket av nedgangen i økonomien enn finansinstitusjoner i andre land. Det gunstige nasjonaløkonomiske utgangspunktet i Norge har gjort det mulig med sterke stimulanser fra myndighetenes side. Konsernet har imidlertid også fått betalt for en bevisst og konservativ kredittstrategi over lang tid basert på erfaringer fra bankkrisen i Norge rundt 1990. DnB NOR har i tillegg hatt en moderat likviditetsrisiko og ingen likviditetsrisiko knyttet til forpliktelser utenfor balansen. Konsernet har i lang tid lagt vekt på å være åpen overfor investorer i kapitalmarkedene. Dette har gitt tillit i en utfordrende tid.

DnB NOR har under hele krisen tilstrebet å opprettholde tilnærmet normal kredittvirksomhet i det norske markedet. Bytteordningen gjorde at boliglånene i betydelig grad ble selvfinansierende og ikke forårsaket noen større økning i finansieringskostnadene. Fordelene med denne ordningen ble videreført til personkundeområdet og sikret norske boliglån under tilgang på boliglån til gunstige priser.

På bedriftssiden har banken prioritert eksisterende kunder. Kredittstrategiene er i hovedsak blitt videreført uten større innstramminger. Når kundene likevel kan oppfatte det som vanskeligere å få lån, skyldes dette primært at fremtidsutsiktene for bedrifter og prosjekter har fremstått som svakere enn tidligere. Bedriftskundene har opplevd at rentene er blitt satt mindre ned enn det som følger av endringene i

pengemarkedet. Det skyldes at DnB NOR som andre banker har fått en betydelig økning i egen finansieringskostnad i kapitalmarkedene. I noen grad er også kredittrisikomarginene blitt økt for å avspeile kundenes svekkede kredittkvalitet.

Kredittkvaliteten i den delen av porteføljen som er avhengig av utviklingen i norsk økonomi, primært lån til personmarkedet og til små og mellomstore bedrifter i Norge, var i løpet av finanskrisen stabil med relativt lite mislighold. Den svake utviklingen i internasjonal økonomi medførte redusert kredittkvalitet særlig i de baltiske landene, hvor konsernet er eksponert gjennom DnB NOR. Kredittkvaliteten ble også svekket for shippingporteføljen, men tapene har vært begrenset.

På finansieringssiden var DnB NOR godt posisjonert ved at DnB NOR Boligkreditt ble etablert sommeren 2007, og et betydelig volum av boliglån var klart til overflytting fra banken til dette selskapet for utstedelse av obligasjoner med fortrinnsrett. Helt fra uroen startet i de internasjonale finansieringsmarkedene høsten 2007 har DnB NOR bestrebet seg på å gradvis øke løpetiden på sine innlån og utnyttet de periodene da markedsforholdene var relativt gunstige.

I byteordningen med Norges Bank fikk DnB NOR tilgang på norske statskasseveksler i bytte mot obligasjoner med fortrinnsrett utstedt av DnB NOR Boligkreditt på grunnlag av godt sikrede boliglån. Statskassevekslene ble i hovedsak anvendt som likviditetsreserve og ga konsernet mulighet til å utnytte en sterk tilgang på kortsiktig finansiering fra private kilder uten at det økte den samlede likviditetsrisikoen.

DnB NOR var en av de første bankene som kunne hente fem års usikret seniorgjeld våren 2009. Gjennomsnittlig restløpetid på porteføljen av senior obligasjonsinnlån og obligasjoner med fortrinnsrett i DnB NOR Bank var 3,2 år ved utgangen av første kvartal 2010, sammenlignet med 2,7 år ett år tidligere. Innlånskostnadene i markedet for langsiktig

finansiering til banker ligger fortsatt betydelig høyere enn før finanskrisen. Selv om finanskrisen gradvis kommer mer på avstand, bidrar blant annet markedets forventninger om mye langsiktige opplåning fra bankene fremover til at innlånskostnadene blir holdt oppe.

DnB NOR økte egenkapitalen med om lag 14 mrd. kr i desember 2009 gjennom en utvidelse av aksjekapitalen med fortrinnsrett for eksisterende aksjonærer. Det var et offensivt tiltak for å styrke konsernets muligheter til å tilfredsstille kundenes finansieringsbehov, utnytte nye forretningsmuligheter og gjøre det mulig for DnB NOR å raskere gjenoppta den langsiktige utbyttepolitikken. Gjennom aksjekapitalutvidelsen og styrking av kapitalgrunnlaget ved tilbakeholdt overskudd er konsernet godt posisjonert til å tilfredsstille de strengere regulatoriske kravene til soliditet som er varslet. Konsernet har en kjernekapital som i det alt vesentlige består av ordinær egenkapital og har som målsetting å være blant de best kapitaliserte banker i Norden

DnB NOR valgte å hente ny egenkapital på ordinær måte og ikke benytte mulighetene som Statens finansfond ga. Bakgrunnen for dette var at en ordinær aksjekapitalutvidelse ga permanent kapital til vilkår som fremstod som attraktive for aksjonærene. I tillegg ga denne løsningen mulighet for mer fleksibel anvendelse av midlene og større forretningsmessig handlingsrom.

Baselkomiteen, et internasjonalt samarbeidsorgan under Bank of International Settlements, har foreslått strengere krav til nivå og kvalitet på den ansvarlige kapitalen som skal beskytte innskytere og andre som finansierer bankene, mot tap. Det vil komme reviderte minimumskrav til størrelsen på ordinær egenkapital, samlet kjernekapital og samlet ansvarlig kapital. Baselkomiteen foreslår også en rekke innstramminger i målingen av det risikovektede beregningsgrunnlaget. I tillegg til kapitaldekningskravene, foreslås et minstekrav til egenkapital eller kjernekapital som andel av samlede eiendeler, men uten noen form for risikovekting. Basel-

komiteen har foreslått innført et krav om at bankene skal holde likviditetsreserver av høyeste kvalitet som skal være større enn netto utbetalinger fra banken over en stressperiode på 30 dager. En ny kvantitativ regulering er foreslått ved at det settes krav til bankenes finansieringsstruktur sammenholdt med bankenes utlån, investeringer og øvrige eiendeler. Formålet er å hindre at bankene i for stor grad finansierer illikvide og langsiktige eiendeler kortsiktig. DnB NOR er godt forberedt til å møte disse utfordringene og er meget godt rustet til å utnytte de mange muligheter som en gryende vekst i Norge og internasjonalt skaper.

Oslo, 28. april 2010

Lederlønn i Norge: Topplederlønningene i Norge har økt langt mer enn lønnsnivået i samfunnet for øvrig.

Av: Professor Trond Randøy, Universitetet i Agder og Førsteamanuensis Ole Skalpe, Handelshøyskolen BI

I 2008 var den gjennomsnittlige godtgjørelse til toppledere i børsnoterte selskaper på 3,3 mill. kr. Foruten fastlønn inkluderer dette beløpet bonusutbetalinger, pensjonsfordeler, samt aksje- og opsjonsgevinster. I perioden fra 2004 til 2008 har den gjennomsnittlige godtgjørelse til børsnoterte toppledere økt med 16 prosent per år, mens tilsvarende økning i industriarbeiderlønningene var under 5 prosent. I de syv børs-selskaper hvor staten har store eierandeler var godtgjørelsen til toppleder om lag 6 mill. kr – og den årlige veksten var 10 prosent.

Lønnsvekst til bekymring

Det er bred politisk bekymring for høye og økende lederlønn i Norge. Dette kom klart til uttrykk da Hydros konsernsjef Eivind Reiten mottok en aksjeopsjonsgevinst på 28 mill. kr i 2007. Under Reitens lederperiode ble det skapt usedvanlig store aksjonærverdier for statlige og private aksjonærer i Norsk Hydro. Selv om Reitens kompensasjon var ubetydelig i forhold til verdiskapingen i selskapet, ble han presset til å tilbakebetale 30 prosent av opsjonsgevinsten. Det underliggende politiske argumentet er at vedvarende høye lederlønn og lederlønnsvekst oppleves som urimelig og urettferdig blant lønsmottakere. Lederlønnsveksten kan dermed påvirke lønnsforhandlingene, og på lang sikt vil høye lederlønn kunne undergrave Norges konkurransekraft. Topplederlønn har derfor stor samfunnmessig og politisk interesse.

Dilemma i statsdominerte børselskaper

Akkurat som de mest lønnsomme bransjene er ledende i lønnsoppkjørene, virker lederne i de børsnoterte selskapene førende på lederlønnutviklingen. De norske børsnoterte lederne blir igjen påvirket av lederlønnnivået internasjonalt, spesielt hvis bedriften er eksportrettet eller har et internasjonalt styre. Børsnoterte bedrifter med staten på eiersiden har i utgangspunktet en lederlønnutfordring. De må rekruttere dyktige ledere, men er samtidig avhengig av politisk aksept for lederlønnkontrakten. Politisk press bidro til at aksje-opsjonsprogrammene ble avvirket i de statsdominerte selskapene i 2007. Tiltaket gir statselskapene mindre fleksibilitet med hensyn til å tiltrekke dyktige ledere.

Lave lederlønn uten spesielle reguleringer

Norge har kanskje verdens laveste topplederlønn, mens lønnsforskjellene mellom mellomledere

og ansatte også er blant de minste i verden. Det er ikke spesielle eller konkrete virkemidler fra norske myndigheter som kan forklare den sammenpressede lønnstrukturen. Norge kopierer stort sett de tiltak og anbefalinger som kommer fra utlandet på dette området. I 2004 utarbeidet EU-kommisjonen en rekommendasjon om lederlønn i børsnoterte selskaper. Denne rekommendasjonen er blitt implementert i Norge. EU-rekommendasjonen anbefaler at selskapene skal pålegges å offentliggjøre en redegjørelse om lederlønn, og at selskapets lederlønnspolitikk bør være et eget punkt på dagsorden for den ordinære generalforsamlingen. Videre skal selskapets styre utarbeide en erklæring som inneholder retningslinjer for fastsettelse av lønn og annen godtgjørelse til selskapets ledelse for det påfølgende regnskapsåret, og utarbeide en rapport over selskapets lederlønnspolitikk i det foregående regnskapsåret. Disse anbefalingene ble lovhjemlet i Norge gjeldende fra 1. januar 2007. Lederlønnene i regnskapsårene 2007 og 2008 har dermed vært behandlet i tråd med anbefalingen fra EU. Ut fra våre data er det vanskelig å vurdere om disse tiltakene generelt sett har bidratt til å dempe lederlønnveksten i Norge. Imidlertid, i 2008 var det en 5 prosent nedgang i topplederlønn i de statsdominerte bedriftene. Når samtidig avlønningen i andre børselskaper økte, kan det derfor tyde på at lederlønnbegrensningene i de statsdominerte børselskaper har virket etter hensikten.

Lederlønnmarkedet er ikke perfekt

En lederlønnkontrakt innebærer at styret, på vegne av eieren, gir administrerende direktør hovedansvaret for drift og utvikling av selskapet. Slike kontrakter skal kunne skille ut topplers innsats og belønne denne i forhold til bedriftens oppnådde resultater. Bedriftens suksess er imidlertid summen av mange personers anstrengelser. Videre går det ofte lang tid mellom topplers innsats og oppnådde resultater. Styret har begrenset tid til å overvåke ledelsen. Arbeidsinnsatsen til et styremedlem er 50-200 timer i året, mens en styreleder typisk kan bruke dobbelt så mye tid på styrearbeidet. De fulltidsansatte i topplergruppen har derfor et betydelig "informasjonsovertak" i forhold til styret. Toppledere vil dessuten ha mulighet til å påvirke rekruttering av styremedlemmer – spesielt hvis bedriften har svakt spredt eierskap samtidig som toppleder har lang ansiennitet i stillingen. En lederlønnskrutering innebærer ofte at styret i samarbeid med

Ole Skalpe

Trond Randøy

et rekrutteringsfirma vurderer en rekke kandidater før avgjørelsen faller på et førstevalg. Det er på dette tidspunkt lønnsforhandlingene starter. Den utvalgte kandidaten kan nå utnytte at vedkommende er bedriftens førstevalg.

Lederlønnsnivået i Norge påvirkes også av økende globalisering i produkt- og kapitalmarkedene. Effekten av globalisering på lederlønn er i liten grad direkte. Dette betyr at det foreløpig er få norske toppledere i utlandet og få utenlandske toppledere i norske bedrifter. De indirekte effektene er imidlertid betydelige. Dette innebærer at internasjonale investorer vil være mindre skeptiske til lederlønnsvest fordi de er vant til et høyere lederlønnsnivå. Videre vil internasjonale styremedlemmer påvirkes av lederlønnskulturen fra sine hjemland.

Tiltak 1: Aksjeopsjoner og bonustak

Vi mener det fortsatt er fornuftig at staten ikke tillater aksjeopsjoner i bedrifter hvor staten er dominerende eier. Opsjonsavløsning er problematisk fordi opsjoner gir lederen incentiver til å påta seg for mye risiko på bedriftens vegne. En alternativ begrunnelse kan baseres på teori som legger til grunn at staten ikke egner seg til å utstede og overvåke bruken av kompliserte finansinstrumenter. Internasjonal forskning viser at aksjeopsjonspakker øker overvåkningsproblemene. Erfaringene rundt opsjonsgevinstene i Norsk Hydro i 2007 illustrerer dette. Skal sterke og kompliserte incentivavtaler benyttes, bør dette begrenses til bedrifter med dominerende og aktive eiere. Samtidig kan det være fornuftig å sette et absolutt tak på incentivutbetalingene – gjerne 50-100 prosent av toppleders fastlønn. Dette forhindrer at toppledere premieres uforholdsmessig for tilfeldige hendelser. Tak på topplederincentiver er dessuten en internasjonal trend.

Tiltak 2: Lederlønnskomiteé

I 2007 hadde 76 prosent av norske børselskap en undergruppe av styret som spesielt arbeider med avlønningsspørsmål. Vi mener at alle børselskap og allmennaksjeselskap bør ha en lederlønnskomiteé. Internasjonal forskning viser at slike spesialorgan reduserer toppleders mulighet til å "diktere" egen lønn. En lederlønnskomiteé bør rekruttere styremed-

lemmer med spisskompetanse og interesse for ulike kompensasjonssystemer.

Tiltak 3: Offentlige lederlønnskontrakter

Vi mener at aksjeeiere og offentligheten bør ha tilgang til lederlønnskontrakten. I praksis vil slike kontrakter kunne publiseres på selskapenes hjemmesider eller gjennom børsmeldinger. Fullt innsyn i kontraktene vil bidra til at lederlønnsmarkedet fungerer bedre. I dagens system blir prinsippene for lederavlønningene kjent gjennom generalforsamlingen, mens konsekvensene av avtalen synliggjøres i regnskapene i ettertid. Vi tror offentlige lederlønnskontrakter vil kunne frembringe fruktbare debatter om kontraktene og deres eventuelle konsekvenser i forkant.

Tiltak 4: Langsiktig incentiver

Når børselskap benytter tildeling av aksjer og aksjeopsjoner, må dette utformes slik at det stimulerer til langsiktig verdiskaping. Ulike tidsbegrensninger på salg av aksjer og opsjoner vil kunne ivareta langsiktighet. Slike tidsbegrensninger vil kunne hindre at toppledere blir premiert for regnskapsmanipulering eller annen feilinformering av aksjemarkedet.

Tiltak 5: Treffsikre incentiver

Incentivene må være filtrert for endringer i bedriftseksterne faktorer som råvarepriser, renter og valuta. Uten en slik filtrering vil bedriftsledere i stor grad bli belønnet for makroøkonomisk flaks, og ikke nødvendigvis for bedriftsøkonomisk dyktighet. Bonusmålene kan eksempelvis knyttes opp mot utviklingen i tilsvarende mål for et gjennomsnitt av sammenlignbare selskap.

Selskaper hvor ett av hovedmålene er forretningsmessig drift (kategori 1–3)

Forvaltningen av eierskapet i selskaper hvor ett av målene er forretningsmessig drift, tar sikte på å maksimere verdien av statens aksjer og bidra til en god industriell utvikling av selskapene. Det knyttes forventninger til resultat og avkastning ut fra selskapenes risikoprofil. Selskapene opererer i markeder med andre kommersielle aktører.

	SIDE		SIDE
Selskaper med forretningsmessige mål		Selskaper med forretningsmessige mål og andre spesifikt definerte mål	
Argentum Fondsinvesteringer AS	46	Eksporfinans ASA	62
Baneservice AS	47	Electronic Chart Centre AS	63
Entra Eiendom AS	48	Kommunalbanken AS	64
Flytoget AS	49	NSB AS	65
Mesta AS	50	Posten Norge AS	66
SAS AB	51	Statkraft SF	67
Secora AS	52	Store Norske Spitsbergen Kulkompani AS	68
		Veterinærmedisinsk Oppdragscenter AS	69
Selskaper med forretningsmessige mål og nasjonal forankring av hovedkontor			
Aker Holding AS	53		
Cermaq ASA	54		
DnB NOR ASA	55		
Kongsberg Gruppen ASA	56		
Nammo AS	57		
Norsk Hydro ASA	58		
Statoil ASA	59		
Telenor ASA	60		
Yara International ASA	61		

Argentum Fondsinvesteringer AS

Statlig eierandel gjennom Nærings- og handelsdepartementet: **100%**
Selskapets nettsider: **www.argentum.no**

© Ole Musken

Argentum ble etablert i 2001 for å forvalte statens investeringer i aktive eierfond (private equity) og bidra til et mer velfungerende kapitalmarked for unoterte bedrifter. Argentum virkeliggjør sin visjon om "bedre vekstvilkår for kapital og idéer" gjennom å bygge sterke og godt kapitaliserte private equity-miljøer som kan tilføre så vel kompetanse som risikokapital til bedriftene.

Selskapet er i dag en ledende aktør i det nordiske private equitymarkedet med en portefølje av 44 fond og investeringsselskaper, omfattende samarbeid med andre investorer og betydelig aktivitet i annenhåndsmarkedet. Argentums mål er å levere avkastning på nivå med de beste europeiske private equity-investorer og, som spesialist på private equity, fungere som bindeledd mellom og partner for finansielle investorer (limited partners) og forvaltere av nordiske private equity-fond (general partners). Argentum legger stor vekt på fondsseleksjon og motsykliske investeringer.

Viktige hendelser

Argentum gjennomførte en emisjon på 2 mrd. kr mot staten i begynnelsen av 2009. Argentum etablerte i 2009 Argentum Secondary som et instrument i annenhåndsmarkedet. Dette har vært en vesentlig bidragsyter til selskapets resultater og bidratt til å åpne opp en markeds plass for rebalansering av private equityporteføljer.

Finanskrisen har hatt betydelig effekt på tilgangen på risikokapital til nordiske vekstbedrifter. Mens det i 2008 ble reist om lag 20 mrd. kr i nordisk private equity, utenom såkalte large cap-fond, ble det i 2009 reist kun om lag 8 mrd. kr. Av dette var 2 mrd. kr venturekapital, hvorav alt ble reist av fond som har hovedkontor i Norge og med Argentum som hovedinvestor. Argentums fond har investert over 11 mrd. i norske bedrifter, hvorav 2,5 mrd. ble investert i 2009.

Økonomisk utvikling

Selskapet rapporterer etter IFRS. Argentum har hatt en positiv resultatutvikling i 2009 og årsresultatet viser et overskudd på 290 mill. kr mot et underskudd på 415 mill. kr i 2008. Realisert avkastning fra investeringer i aktive eierfond utgjorde 94 mill. kr for 2009, mot 212 mill. kr i 2008. Ved utgangen av 2009 utgjorde markedsverdien av investeringsporteføljen 2990 mill. kr mot 1962 mill. kr ved utgangen av 2008. Årlig internrente siden oppstart for fondsporteføljen var 16 prosent ved utgangen av 2009.

Resultatregnskap (mill. kr.)	2009	2008
Driftsinntekter	309	-482
Driftskostnader	47	31
Driftsresultat	262	-514
Netto finansposter	54	84
Resultat før skatt og minoriteter	316	-429
Skattekostnad	-19	-8
Resultat etter skatt og minoritet	302	-421

Balanse	2009	2008
Immatrielle eiendeler	32	14
Varige driftsmidler	2	2
Finansielle anleggsmidler	3 156	1 982
Sum anleggsmidler	3 190	1 998
Omløpsmidler	2 417	1 195
Sum eiendeler	5 608	3 193

Innskutt egenkapital	4 650	2 650
Opptjent/ annen egenkapital	837	535
Minoritetsinteresser	105	2
Sum egenkapital	5 591	3 187
Avsetning til forpliktelser	0	0
Langsiktig gjeld	0	0
Kortsiktig rentebærende gjeld	0	0
Kortsiktig rentefri gjeld	16	6
Sum gjeld og forpliktelser	16	6
Sum egenkapital og gjeld	5 608	3 193

Kontantstrøm	2009	2008
Operasjonelle aktiviteter	-920	-456
Investeringsaktiviteter	-1 012	534
Finansieringsaktiviteter	2 008	-138
Endring betalingsmidler	75	-60

Nøkkeltall	2009	2008
Sysselsatt kapital	5 591	3 187
EBITDA	323	-428
EBIT	323	-428
Egenkapitalandel	99,7 %	99,8 %
Egenkapitalrentabilitet	7 %	-12 %
Gjennomsnittlig EK-rentabilitet siste 5 år	8 %	
Rentabilitet sysselsatt kapital	7 %	-12 %

Verdier inn og ut av selskapet	2009	2008
Avsatt utbytte	100	0
Utbytteandel	33 %	0 %
Snitt utbytteandel siste 5 år	39 %	
Avsatt utbytte til staten	100	0
Kapitalinnskudd fra staten	2 000	0

Annen informasjon	2009	2008
Antall ansatte	15	14
Andel ansatte i Norge	100 %	100 %
Statens eierandel årsslutt	100 %	100 %
Andel kvinner i styret, totalt	60 %	60 %
Andel aksjonærvalgte kvinner i styret	60 %	60 %

Baneservice AS

Statlig eierandel gjennom Samferdselsdepartementet: **100%**
Selskapets nettsider: **www.baneservice.no**

© Stein J. Bjørge-Baneservice

Baneservice AS ble skilt ut fra Jernbaneverket 1.1.2005, og eierskapet forvaltes av Samferdselsdepartementet. Konsernet er en ledende leverandør av entreprenør- og terminaltjenester til jernbanerelatert virksomhet i Skandinavia. Baneservice har ambisjoner om vekst de kommende fem årene. Dette er basert på en forventning om at jernbanemarkedet i Skandinavia, og særlig i Norge, hvor selskapet er markedsleder, vil øke i perioden. Konsernet satser på å oppnå en betydelig andel av dette markedet.

Viktige hendelser

Det er gjennomført flere store prosjekter i 2009, både innenfor jernbane og sporvei. Særlig har leveranser innenfor vedlikehold på jernbane økt. En stor andel av prosjektvolumet i 2009 var knyttet til byggingen av kontaktlednings- og signalanlegget på dobbeltsporet mellom Stavanger og Sandnes for Jernbaneverket, et anlegg som ble kåret til Årets anlegg på Byggedagene 2010. For Jernbaneverket er det videre utført tyngre vedlikeholdsgjaver på de fleste jernbanestrekninger i Norge. De største oppdragene har vært knyttet til ballastrensing. Selskapet har også hatt oppdrag i Oslo-tunnelen. Et annet viktig prosjekt var sporlegging på første trinn av bybanen for Bergen kommune, som ferdigstilles våren 2010.

Utenfor hjemmemarkedet har konsernet hatt oppdrag hovedsakelig i Sverige, men også enkelte mindre oppdrag i Danmark gjennom datterselskapet STG. Etableringen i Sverige har gitt positive synergieffekter som følge av bedre utnyttelse av konsernets samlede kompetanse og kapasitet.

Innenfor det nye satsingsområdet terminaldrift har konsernet fått sin første kontrakt på drift av en terminal, Göteborgs kombiterminal. Driften av terminalen ble overtatt 1. februar 2010.

Konsernets sykefravær og H-verdi ble ytterligere bedret i forhold til fjoråret, og er på et lavere nivå enn hos sammenlignbare virksomheter i bransjen. I en periode på 471 dager fra august 2008 til desember 2009 hadde selskapet ingen fraværsskader.

Økonomisk utvikling

Baneservice AS hadde en omsetning i 2009 på 756 mill. kr, mot 581 mill kr i 2008. Den sterke økningen har i hovedsak kommet i det norske markedet, men også den svenske virksomheten har hatt betydelig vekst.

Konsernets resultat før skatt ble et overskudd på 63,1 mill. kr mot et underskudd på 45,3 mill. kr i 2008. Resultatet i 2008 var imidlertid preget av betydelige tapsavsetninger. Det positive resultatet i 2009 har også sammenheng med at det er inntektsført 58,6 mill. kr i forbindelse med sluttoppgjør fra Statens pensjonskasse i forbindelse med overgang til ny kollektiv pensjonsordning f.o.m. 1.1.2009. Entreprenørvirksomheten innenfor jernbanemarkedet har hatt en positiv lønnsomhetsutvikling, bl.a. på grunn av at økte volumer har gitt bedre utnyttelse av maskinparken.

Det er foreslått å ta ut et utbytte på 20,4 mill. kr for regnskapsåret 2009.

Resultatregnskap (mill. kr.)	2009	2008
Driftsinntekter	756,1	581,1
Driftskostnader	686,6	625,1
Driftsresultat	69,5	-44,0
Netto finansposter	-6,4	-1,3
Resultat før skatt og minoriteter	63,1	-45,2
Skattekostnad	17,8	-12,0
Minoritetsinteresser	3,9	1,1
Resultat etter skatt og minoriteter	41,4	-34,4

Balanse	2009	2008
Immatrielle eiendeler	24,1	40,6
Varige driftsmidler	69,8	84,6
Finansielle anleggsmidler	15,4	0,0
Sum anleggsmidler	109,3	125,2
Omløpsmidler	266,0	271,5
Sum eiendeler	375,3	396,7

Innskutt egenkapital	121,8	128,0
Opptjent/ annen egenkapital	41,9	-6,2
Minoritetsinteresser	9,6	6,2
Sum egenkapital	173,3	128,0
Avsetninger for forpliktelser	30,7	70,6
Langsiktig rentebærende gjeld	41,5	42,1
Kortsiktig rentebærende gjeld	129,8	155,9
Kortsiktig rentefri gjeld	0,0	0,0
Sum gjeld og forpliktelser	202,0	268,6
Sum egenkapital og gjeld	375,3	396,7

Kontantstrøm	2009	2008
Operasjonelle aktiviteter	4,7	-20,3
Investeringsaktiviteter	9,5	-11,4
Finansieringsaktiviteter	0,9	1,1
Valutaeffekter	-0,3	-0,2
Endring betalingsmidler	14,9	-30,8

Nøkkeltall	2009	2008
Sysselsatt kapital	344,6	326,0
EBITDA	90,0	-19,0
EBIT	71,7	-40,1
Egenkapitalandel	46 %	32 %
Egenkapitalrentabilitet	29,0 %	-24,7 %
Gjennomsnittlig EK-rentabilitet siste 4 år	1,1 %	
Rentabilitet sysselsatt kapital	21,4 %	-12,9 %

Utbytte med mer	2009	2008
Avsatt utbytte	20,4	0,0
Utbytteandel	49 %	0 %
Snitt utbytteandel siste 5 år	226 %	
Avsatt utbytte til staten	20,4	0,0
Statlig lån til selskapet	0,0	0,0

Annen informasjon	2009	2008
Antall ansatte	350	352
Andel ansatte i Norge	68 %	73 %
Statens eierandel årsslutt	100 %	100 %
Andel kvinner i styret totalt	25,0 %	37,5 %
Andel aksjonærvalgte kvinner i styret	40 %	40 %

Baneservice

Entra Eiendom AS

Statlig eierandel gjennom Nærings- og handelsdepartementet: **100%**
Selskapets nettsider: **www.entra.no**

© Entra Eiendom

Entra driver utvikling, drift, utleie, kjøp og salg av fast eiendom. Selskapet kan også eie aksjer eller andeler i og delta i andre selskaper som driver slik virksomhet. Entrass overordnede mål er å være godt vertskap for kundene, gi eierne markedsmessig avkastning, være ledende i de prioriterte markedene, og gå foran når det gjelder å ta samfunns- og miljøansvar. I sin strategi sier selskapet at det skal være en betydelig aktør, og bygge opp porteføljene i Oslo, Bergen og Trondheim. Ved utgangen av 2009 hadde selskapet 167 ansatte. Entra har siden etableringen i 2000 vært gjennom en betydelig vekst og utvikling, og er blitt en sentral aktør i det norske eiendomsmarkedet med en total eiendomsportefølje på om lag 1 150 000 m² og forvaltningsareal 950 000 m². Selskapets hovedformål er å dekke det offentlige behov for lokaler, og selskapet skal drives etter forretningsmessige prinsipper.

Viktige hendelser

Det har vært stor utleieaktivitet gjennom året. Entra har en utleiegrad på 96,1 prosent ved utgangen av 2009. Det gjennomføres årlige kundeundersøkelser, og for 2009 svarte 95 prosent at de er positive til å leie av Entra igjen.

I 2009 har selskapet ferdigstilt flere store utviklingsprosjekter, blant annet Asker og Bærum Politikkammer i Sandvika, Sverresgate 20 i Porsgrunn, Pilestredet 30 A-C i Oslo, Statens Hus i Moss og oppgradering av magasin for Nasjonalbiblioteket i Oslo.

Entra har et sterkt engasjement innen byutvikling. Eksempler på dette er Brattørkaia i Trondheim og Sandvika sentrum i Bærum, hvor Entra gjennom 2009 har vært involvert i betydelige utviklings- og byggeprosesser.

Økonomisk utvikling

Selskapet rapporterer etter IFRS (International Financial Reporting Standards). Konsernets samlede driftsinntekter i 2009 var 1 775 mill. kr mot 1 351 mill. kr i 2008. Leieinntektene i 2009 var 1 453 mill. kr mot 1 298 mill. kr i 2008. Økningen i leieinntekter skyldes blant annet ferdigstilling av prosjekter.

Selskapets driftsresultat utgjorde 1 084 mill. kr mot 946 mill. kr i 2008. Samlede driftskostnader i 2009 var 690 mill. kr mot 408 mill. kr i 2008. Økningen i driftskostnader skyldes i hovedsak ferdigstilling av prosjekter nevnt ovenfor, samt realisering av boliger for salg.

Verdiendring i investeringseiendommer utgjorde 406 mill. kr mot -3 492 mill. kr i 2008. Den positive verdiutviklingen i 2009 skyldes i hovedsak et forbedret eiendoms- og finansmarked. Tilgangen på kapital er bedret og økt optimisme om leieprisutvikling har ført til økt transaksjonsvolum. For attraktive eiendommer med langsiktig leiekontrakter, som utgjør hovedtyngden av Entra Eiendoms portefølje, har verdiene igjen økt. Konsernets bokførte totalkapital ved utgangen av året ble dermed 21,3 mrd. kr mot 20,1 mrd. kr i 2008. Konsernets egenkapitalandel per 31.12.2009 var 31,0 prosent. I tråd med vedtak i statsbudsjettet for 2010 forventes at eier vil kreve et utbytte fra Entra Eiendom AS på 114,5 mill. kr for regnskapsåret 2009.

Resultatregnskap (mill. kr.)	2009	2008
Driftsinntekter	1 775	1 351
Gevinst/tap fra salg av eiendom	-1	2
Driftskostnader	690	408
Driftsresultat	1 084	946
Netto finansposter	-453	-906
Verdiendring investeringseiendommer	406	-3 492
Resultat før skatt og minoriteter	1 037	-3 822
Skattekostnad	291	-1 222
Minoritetsinteresser	115	-26
Resultat etter skatt og minoritet	631	-2 574
Balanse	2009	2008
Immatrielle eiendeler	23	23
Varige driftsmidler	19 779	18 979
Finansielle anleggsmidler	688	444
Sum anleggsmidler	20 490	19 446
Omløpsmidler	449	645
Investeringseiendom holdt for salg	405	0
Sum eiendeler	21 343	20 091
Innskutt egenkapital	1 414	1 414
Opptjent/ annen egenkapital	4 940	4 310
Minoritetsinteresser	255	130
Sum egenkapital	6 609	5 854
Avsetning til forpliktelser	1 997	1 646
Langsiktig rentebærende gjeld	8 819	9 519
Kortsiktig rentebærende gjeld	3 446	2 365
Kortsiktig rentefri gjeld	473	708
Sum gjeld og forpliktelser	14 735	14 237
Sum egenkapital og gjeld	21 343	20 091
Kontantstrøm	2009	2008
Operasjonelle aktiviteter	537	405
Investeringsaktiviteter	-990	-1 395
Finansieringsaktiviteter	503	838
Endring betalingsmidler	49	-153
Nøkkel tall	2009	2008
Sysselsatt kapital	18 874	17 738
EBITDA	1 134	623
EBIT	1 124	983
Egenkapitalandel	31 %	29 %
Egenkapitalrentabilitet	10 %	-36 %
Gjennomsnittlig EK-rentabilitet siste 5 år	3 %	
Rentabilitet sysselsatt kapital	6 %	5 %
Verdier og utbytte	2009	2008
Avsatt utbytte	114,5	0
Utbytteandel	18 %	0 %
Snitt utbytteandel siste 5 år	N/A	
Avsatt utbytte til staten	114,5	0
Annen informasjon	2009	2008
Antall ansatte	167	160
Andel ansatte i Norge	100 %	100 %
Statens eierandel årsslutt	100 %	100 %
Andel kvinner i styret, totalt	43 %	43 %
Andel aksjonærvalgte kvinner i styret	40 %	40 %

Flytoget AS

Statlig eierandel gjennom Nærings- og handelsdepartementet: **100%**
Selskapets nettsider: **www.flytoget.no**

© Flytoget AS

Flytoget AS ble stiftet i 1992 som NSB Gardermobanen AS. Da Oslo Lufthavn Gardermoen åpnet i 1998, startet driften av flytogene. Selskapet ble skilt ut fra NSB-konsernet i 2003 som et eget aksjeselskap eid av Samferdselsdepartementet. Forvaltningen av eierskapet ble i 2004 flyttet over til Nærings- og handelsdepartementet.

Flytoget er et høyhastighetstog som bringer passasjerer til og fra Oslo Lufthavn, med Drammen som endestasjon i vest. Tillatt topphastighet er 210 km/t. Togene bruker 19 minutter fra Oslo Sentralstasjon til Oslo Lufthavn, og går hvert 10. minutt. Til og fra Drammen er frekvensen hvert 20. minutt.

Viktige hendelser

Selskapet vant i 2009 flere priser for markedsføring, omdømme, kundetilfredshet og medarbeider-tilfredshet. Selskapet er i ferd med å ta i bruk et nytt billett- og betalingsystem som gir kundene en raskere og mer moderne billettløsning. Flytoget fraktet mer enn 5,4 mill. passasjerer til og fra Oslo Lufthavn i 2009, og oppnådde en rekordhøy kundetilfredshet på over 96 prosent. Markedsandelen ble på 36 prosent og det er 1 prosentpoeng høyere enn i 2008.

I august ble Drammen ny endestasjon med to tog per time. Fra 2010 har flytogene tre avganger per time. Antall passasjerer har hatt en jevn økning siden oppstarten.

Flytoget oppnådde en punktlighet på 94 prosent i 2009. Det er lavere enn selskapets mål, som er 97 prosent, og skyldes hovedsakelig feil på infrastrukturen.

Økonomisk utvikling

I 2009 hadde Flytoget 724 mill. kroner i driftsinntekter og et resultat etter skatt på 107 mill. kroner. Dette ga en egenkapitalrentabilitet på 12,0 prosent. Egenkapitalandelen var på 61,6 prosent ved utgangen av 2009, mot 62,2 prosent på samme tidspunkt året før. Det utbetales 74 mill. kr i utbytte for 2009.

Resultatregnskap (mill. kr.)	2009	2008
Driftsinntekter	724	719
Driftskostnader	575	520
Driftsresultat	149	199
Netto finansposter	-1	-4
Resultat før skatt	148	195
Skattekostnad	42	55
Resultat etter skatt	107	140

Balanse	2009	2008
Immatrielle eiendeler	275	289
Varige driftsmidler	1 083	571
Finansielle anleggsmidler		342
Sum anleggsmidler	1 358	1 202
Omløpsmidler	130	183
Sum eiendeler	1 488	1 385

Innskutt egenkapital	692	692
Opptjent/ annen egenkapital	225	169
Sum egenkapital	917	862
Avsetning til forpliktelser	213	181
Langsiktig rentebærende gjeld	150	150
Kortsiktig rentebærende gjeld	0	0
Kortsiktig rentefri gjeld	209	192
Sum gjeld og forpliktelser	571	523
Sum egenkapital og gjeld	1 488	1 385

Kontantstrøm	2009	2008
Operasjonelle aktiviteter	240	302
Investeringsaktiviteter	-228	-107
Finansieringsaktiviteter	-98	-103
Endring betalingsmidler	-86	92

Nøkeltall	2009	2008
Sysselsatt kapital	1 067	1 012
EBITDA	251	286
EBIT	153	206
Egenkapitalandel	62 %	62 %
Egenkapitalrentabilitet	12 %	16 %
Gjennomsnittlig EK-rentabilitet siste 5 år	13 %	
Rentabilitet sysselsatt kapital	15 %	20 %

Utbytte	2009	2008
Avsatt utbytte	74	98
Utbytteandel	69 %	70 %
Snitt utbytteandel siste 5 år	50 %	
Avsatt utbytte til staten	74	98

Annen informasjon	2009	2008
Antall ansatte	336	320
Andel ansatte i Norge	100 %	100 %
Statens eierandel årsslutt	100 %	100 %
Andel kvinner i styret, totalt	38 %	38 %
Andel aksjonærvalgte kvinner i styret	40 %	40 %

Mesta AS

Statlig eierandel gjennom Nærings- og handelsdepartementet: **100%**
Selskapets nettsider: **www.mesta.no**

© Gaute Vervsen

Mesta AS ble etablert som statsaksjeselskap 1. januar 2003 gjennom en utskillelse av produksjonsvirksomheten til Statens vegvesen. Selskapet er det største norske entreprenørselskapet innen bygging, drift og vedlikehold av vei og har virksomhet over hele landet. Selskapet hadde 2254 ansatte ved utgangen av 2009

Viktige hendelser

Mesta ble i 2006 innklaget for ESA for mottakelse av ulovlig statstøtte i forbindelse med etableringen av selskapet i 2003. Det er i 2009 fattet endelig vedtak i ESA-saken. Vedtaket medfører at Mesta må tilbakebetale 129 mill. kr til eier, herav renter på 27,6 mill. kr. Tilbakebetalingen er knyttet til dekning av restrukturingskostnader, vedlikeholdskontrakter, samt dokumentavgift på overtakelse av eiendommer.

Vesentlige resultatforbedringer er oppnådd i 2009 sammenlignet med 2008, blant annet som følge av konsernimplementering med ansvarsdeling mellom datterselskapene og forsterket fokus på resultatansvar.

Det har i løpet av året vært gjennomført en rekke kostnadsreducerende tiltak, og driftskostnadene er vesentlig redusert sammenlignet med 2008. Kostnadstilpasninger pågår fortløpende for å bedre lønnsomheten og øke konkurransekraften. Det har i 2009 vært investeringsstopp av nytt produksjonsutstyr, samtidig som det er solgt materialtak, eiendommer og maskiner gjennom året. 2009 var første år med positiv kontantstrøm for konsernet.

Økonomisk utvikling

Driften i Mesta konsernet er vesentlig forbedret i forhold til fjoråret, men gir for 2009 et negativt resultat for virksomheten.

I 2009 oppnådde Mesta Konsern et årsresultat etter skatt på -65 mill. kr, mot -608 mill. kr i 2008. De to siste kvartalene i 2009 oppnådde konsernet positive resultater fra driften med 92 mill. kr. Driftsinntektene var på 5261 mill. kr mot 5846 mill. kr i 2008. Inntjeningen fra virksomheten er preget av at selskapet fortsatt omstiller seg. Mesta betaler ikke utbytte for regnskapsåret 2009.

Resultatregnskap (mill. kr.)	2009	2008
Driftsinntekter	5 261	5 592
Driftskostnader	5 316	6 147
Driftsresultat	-55	-555
Netto finansposter	-2	59
Resultat før skatt	-57	-496
Skattekostnad	8	112
Resultat etter skatt	-65	-608

Balanse	2009	2008
Immatrielle eiendeler	69	105
Varige driftsmidler	1 338	1 525
Finansielle anleggsmidler	17	6
Sum anleggsmidler	1 423	1 636
Omløpsmidler	1 772	1 936
Sum eiendeler	3 196	3 572

Innskutt egenkapital	2 226	2 226
Opptjent/ annen egenkapital	-673	-608
Sum egenkapital	1 553	1 618
Avsetning for forpliktelser	466	601
Langsiktig rentebærende gjeld	0	0
Kortsiktig rentebærende gjeld	0	0
Kortsiktig rentefri gjeld	1 177	1 353
Sum gjeld og forpliktelser	1 643	1 954
Sum egenkapital og gjeld	3 196	3 572

Kontantstrøm	2009	2008
Operasjonelle aktiviteter	32	162
Investeringsaktiviteter	11	-389
Finansieringsaktiviteter	0	0
En dring betalingsmidler	43	-227

Nøkeltall	2009	2008
Sysselsatt kapital	1 553	1 618
EBITDA	199	-256
EBIT	-44	-477
Egenkapitalandel	49 %	45 %
Egenkapitalrentabilitet	-4 %	-32 %
Gjennomsnittlig EK-rentabilitet siste 5 år	-6 %	
Rentabilitet sysselsatt kapital	-3 %	-25 %

Utbytte	2009	2008
Avsatt utbytte	0	0
Utbytteandel	0 %	0 %
Snitt utbytteandel siste 5 år ¹	N/A	

Annen informasjon	2009	2008
Antall ansatte	2 254	2 755
Andel ansatte i Norge	100 %	100 %
Statens eierandel årsslutt	100 %	100 %
Andel kvinner i styret, totalt	33 %	33 %
Andel aksjonærvalgte kvinner i styret	50 %	50 %

¹ Ved utregning som definert vil snitt utbytteandel her være negativ.

SAS AB

Statlig eierandel gjennom Nærings- og handelsdepartementet: **14,3%**
Selskapets nettsider: **www.sasgroup.net**

© SAS AB

SAS er Skandinavias ledende flyselskap, og har som hovedformål er å tilby konkurransedyktig passasjertrafikk med utgangspunkt i hjemmemarkedet i Nord-Europa.

SAS konsernet har to forretningsområder. Core SAS omfatter SAS Scandinavian Airlines, Widerøe, Blue1, SAS Cargo, SAS Ground Services og SAS Tech. Scandinavian Individual Holdings er virksomheter som SAS eier men som skal selges. Dette er blant annet eierandelene i Estonian Airlines, Air Greenland og Skyways.

Eierstrukturen i SAS er organisert gjennom ett felles eierselskap i det børsnoterte holdingselskapet SAS AB. Den danske, norske og svenske staten eier respektive 14,3 prosent, 14,3 prosent, og 21,4 prosent av aksjene i selskapet. De øvrige aksjene eies av private aksjonærer. Selskapet er børsnotert i Oslo, København og Stockholm. Ved utgangen av 2009 var det 17 371 ansatte i SAS konsernet.

Viktige hendelser

I februar 2009 presenterte SAS Core SAS som innebar satsing på hjemmemarkedet i Norden, på forretningsreisende, kostnadsreduksjoner, strømlinjeformet organisasjon og styrking av selskapets kapitalstatus. SAS gjennomførte en emisjon på 6 mrd. svenske kr og staten tegnet seg for sin forholdsmessige andel på 709 mill. norske kr.

SAS solgte sin eierandel i BMI til Lufthansa i tredje kvartal 2009 for 38 mill. britiske pund.

På grunn av det negative resultatet i 2009 foreslo SAS i februar 2010 en ny emisjon på 5 mrd. svenske kr, og staten har forpliktet seg til å tegne seg for sin proratariske andel som utgjorde 585 mill. norske kr. I tillegg har staten stemt for at SAS kan utstede en konvertibel obligasjon som kan utvannes statens eierandel i SAS AB ned til 12,3 prosent.

Økonomisk utvikling

Årsresultatet for konsernet for regnskapsåret 2009 var -2947 mill. svenske kr mot -6360 mill. svenske kr for 2008. Hovedårsakene til det svake resultatet i 2009 var en betydelig svikt i inntjening på grunn av trafikknedgang og sterk konkurranse. I tillegg bidro konsernets restruktureringskostnader på -1767 mill. svenske kr også til det negative resultatet. SAS konsernets totale eiendeler per 31.12.09 utgjorde 42 495 mill. svenske kr mot 43 364 mill. svenske kr per 31.12.08. Konsernets egenkapitalandel ble styrket i 2009 som følge av emisjonen i 2009, selv om dette ikke kunne hindre behovet for å styrke egenkapitalen ytterligere i 2010.

Resultatregnskap (mill. kr.)	2009	2008
Driftsinntekter	37 209	45 197
Driftskostnader	39 531	45 666
Driftsresultat	-2 322	-469
Netto finansposter	-493	-359
Resultat før skatt og minoriteter	-2 815	-828
Skattekostnad	-660	-3
Minoritetsinteresser	0	-49
Inntekt fra avhendet virksomhet	-269	-4 612
Resultat etter skatt og minoritet	-2 423	-5 388

Balanse	2009	2008
Immatrielle eiendeler	1 050	987
Varige driftsmidler	12 613	12 778
Finansielle anleggsmidler	10 339	10 503
Sum anleggsmidler	24 002	24 269
Omløpsmidler	10 415	14 941
Sum eiendeler	34 417	39 210

Innskutt egenkapital	4 995	1 487
Opptjent/ annen egenkapital	4 228	5 124
Minoritetsinteresser	0	0
Sum egenkapital	9 224	6 612
Avsetning til forpliktelser	4 326	3 706
Langsiktig rentebærende gjeld	6 259	12 388
Kortsiktig rentebærende gjeld	5 385	1 864
Kortsiktig rentefri gjeld	9 223	13 410
Sum gjeld og forpliktelser	25 193	31 368
Sum egenkapital og gjeld	34 417	37 979
Kontantstrøm	2009	2008
Operasjonelle aktiviteter	-2 807	-2 266
Investeringsaktiviteter	-2 147	-2 490
Finansieringsaktiviteter	3 523	2 120
Endring betalingsmidler	-1 432	-2 636

Nøkkeltall	2009	2008
Sysselsatt kapital	20 868	20 863
EBITDA	-767	1 294
EBIT	-2 284	-31
Egenkapitalandel	27 %	17 %
Egenkapitalrentabilitet	-31 %	-51 %
Gjennomsnittlig EK-rentabilitet siste 5 år	-8 %	-
Rentabilitet sysselsatt kapital	-11 %	0 %

Verdier og utbytte	2009	2008
Markedsverdi ved årsslutt	13 818	5 774
Pris/bok	1,5	0,7
Sluttkurs	1,40	2,46
Avsatt utbytte	0	0
Utbytteandel	0	0
Snitt utbytteandel siste 5 år	0	0
Utbytte til staten	0	0
Avkastning inkl. utbytte siste år	-43 %	-49 %
Gjennomsnittlig avkastning siste 5 år	-31 %	-
Kapitalinnskudd fra staten	710	-

Annen informasjon	2009	2008
Antall ansatte	17 371	19 636
Andel ansatte i Norge	35 %	32 %
Statens eierandel årsslutt	14,29 %	14,29 %
Andel kvinner i styret, totalt	33 %	33 %
Andel aksjonærvalgte kvinner i styret	29 %	29 %

Tallene er i norske kroner, beregnet fra SAS sine konserntall i SEK. Valutakursen benyttet er balansekurs SEK/NOK 85,48 for 2008 og 82,23 for 2009, og gjennomsnittskurs SEK/NOK 90,42 for 2008 og 80,99 for 2009

SAS AB: SE-195 87 Stockholm • Telefon: +46 8 797 00 00 • Internett: www.sasgroup.net • Konsernsjef: Mats Jansson • Styre: Fritz Schur (styreleder), Jacob Wallenberg, Dag Mejdell, Gry Mølleskog, Timo Peltola, Monica Caneman, Jens Erik Christensen, Carsten Nielsen*, Ulla Grøntvedt*, Asbjørn Wikestad* (* valgt av de ansatte) • Revisor: Deloitte AB

Secora AS

Statlig eierandel gjennom Nærings- og handelsdepartementet: **100%**
Selskapets nettsider: **www.secora.no**

© Secora

Secora AS er en maritim entreprenør med kjernevirksomhet innenfor utbygging av havner og farleder, bygging og vedlikehold av kaianlegg, oppmåling og inspeksjon under vann, bygging og vedlikehold av molo samt miljømudring. Selskapet har hovedkontor i Svolvær.

Secora AS sitt overordnede mål er å etablere sin posisjon som nasjonal markedsleder samt bli en lønnsom og profesjonell aktør utover landegrensene. Secora Sverige AB er et heleid datterselskap som betjener markedet i Sverige. Selskapet har sitt kontor i Stockholm.

Viktige hendelser

Secora AS ble valgt av Oslo Havn KF som leverandør til miljømudringsprosjektet "Ren Oslofjord" fra 2006-2008. Prosjektet har blitt gitt betydelig oppmerksomhet både fra media og miljøvernorganisasjoner, og det har vært fremmet påstander om ureglementert nedføring av sedimenter i dypvannsdeponiet ved Malmøykalven. Secoras styre engasjerte umiddelbart Det Norske Veritas for å gjennomføre en omfattende granskning. Granskningsrapporten konkluderte med at prosjektets kvalitetsystem har vært tilfredsstillende, men at det har forekommet sporadisk brudd på individuelle arbeidsprosedyrer. Saken ble behandlet i tingretten høsten 2009, og selskapet ble idømt en foretaksbot samt inndragning på til sammen en million kroner. Avgjørelsen er av påtalemyndighetene anket til Lagmannsretten.

Selskapets driftsmidler ble høsten 2009 overført til et nyopprettet datterselskap ved navn Secora Maskin AS. Dette selskapet forvalter alt av fartøyer og produksjonsutstyr som benyttes av Secora AS og Secora Sverige AB.

Secora AS ble ISO 9001 sertifisert våren 2010. Sertifiseringsorgan var Det Norske Veritas.

Økonomisk utvikling

Secora AS hadde en negativ resultatutvikling i 2009, og fikk et konsernresultat etter skatt på mill. kr -2,9. Dette er en reduksjon på mill. kr 11,5 fra 2008.

Omsetningen ble redusert fra mill. kr 287 i 2008 til mill. kr 230 i 2009. Driftskostnadene ble redusert fra mill. kr 273 til mill. kr 232.

Utviklingen i resultat skyldes i hovedsak forhold knyttet til prosjektgjennomføring samt betydelige ekstraordinære vedlikeholdskostnader i Secora Maskin AS. Resultateffekten er beheftet med noe usikkerhet, men i henhold til god regnskapskikk belastes dette i sin helhet regnskapet for 2009. Selskapenes underliggende drift er tilfredsstillende.

Med bakgrunn i at konsernresultatet etter skatt for Secora AS er negativt vil det ikke bli betalt utbytte for regnskapsåret 2009.

Resultatregnskap (mill. kr.)	2009	2008
Driftsinntekter	230,1	287,3
Driftskostnader	232,4	273,6
Driftsresultat	-2,3	13,8
Netto finansposter	-0,3	0,7
Resultat før skatt	-2,5	14,5
Skattekostnad	0,4	5,9
Resultat etter skatt og minoritet	-2,94	8,57

Balanse	2009	2008
Immatrielle eiendeler	1,5	1,6
Varige driftsmidler	53,5	41,5
Finansielle anleggsmidler	5,3	0,0
Sum anleggsmidler	60,2	43,1
Omløpsmidler	75,2	100,2
Sum eiendeler	135,4	143,2

Innskutt egenkapital	55,0	55,0
Opptjent/ annen egenkapital	3,7	6,5
Sum egenkapital	58,7	61,5
Avsetning til forpliktelser	2,8	2,4
Langsiktig rentebærende gjeld	14,2	3,7
Kortsiktig rentebærende gjeld	0,0	0,0
Kortsiktig rentefri gjeld	59,7	75,7
Sum gjeld og forpliktelser	76,7	81,7
Sum egenkapital og gjeld	135,4	143,2

Kontantstrøm	2009	2008
Operasjonelle aktiviteter	4,5	21,4
Investeringsaktiviteter	-11,3	1,9
Finansieringsaktiviteter	-5,4	-1,9
Valutaeffekter	0,1	0,0
Endring betalingsmidler	-12,0	21,4

Nøkkeltall	2009	2008
Sysselsatt kapital	72,9	65,2
EBITDA	6,0	24,2
EBIT	-1,6	15,2
Egenkapitalandel	43 %	43 %
Egenkapitalrentabilitet	-5 %	15 %
Gjennomsnittlig EK-rentabilitet siste 5 år	2 %	
Rentabilitet sysselsatt kapital	0,0	0,2

Utbytte	2009	2008
Avsatt utbytte	0,0	2,5
Utbytteandel	0 %	0 %
Snitt utbytteandel siste 5 år	32 %	

Annen informasjon	2009	2008
Antall ansatte	116	110
Andel ansatte i Norge	114	99 %
Statens eierandel årsslutt	100 %	100 %
Andel kvinner i styret, totalt	40 %	40 %
Andel aksjonærvalgte kvinner i styret	33 %	33 %

Aker Holding AS

Statlig eierandel gjennom Nærings- og handelsdepartementet: **30%**

Aker Holding AS er et holdingselskap med eneste formål å forvalte aksjer i Aker Solutions ASA. Aker Holding eier 40,3 prosent av aksjene i Aker Solutions ASA. Aker Holding har de samme rettighetene i Aker Solutions som andre aksjonærer. Eierne av Aker Holding har imidlertid inngått en aksjonærvtale som i praksis sikrer staten og de øvrige eierne i Aker Holding negativ kontroll når det gjelder utviklingen i en del vesentlige saker i Aker Solutions. Staten eier 30 prosent av aksjene i Aker Holding AS. De øvrige eierne er Aker ASA (60 %), Saab AB (7,5 %) og Investor AB (2,5 %). Staten og Aker ASA har gjensidig forpliktet seg til å holde eierskapet i Aker Solutions samlet for en periode på minimum 10 år. Kjøpet av aksjene i Aker Holding AS til staten ved Nærings- og handelsdepartementet skjedde 20. desember 2007 etter fullmakt fra Stortinget 11. desember 2007. Vilkår for aksjekjøpet er gjen-gitt i St.prp. nr. 88 (2006–2007) Statens eierskap i Aker Holding AS og Innst. S. nr. 54 (2007–2008).

Viktige hendelser

Den 2. april 2009 kunngjorde Aker Solutions ASA transaksjoner der Aker Solutions AS og selskaper i Aker ASA-konsernet var involvert. Som eier av 30 prosent av aksjene i Aker Holding AS, som igjen er største aksjonær i Aker Solutions ASA, tok staten til orde for at transaksjonene burde behandles på generalforsamling i Aker Solutions ASA og at de burde vurderes av en uavhengig ekstern rådgiver. Aker Solutions ASA valgte å innhente en slik vurdering og å avholde en generalforsamling i juni 2009. Generalforsamlingen sluttet seg til transaksjonene, herunder den strategi som selskapet redegjorde for i tilknytning til transaksjonene.

Etter en fornyet gjennomgang av aksjonærvtalen fra juni 2007, ble eierne i Aker Holding AS i januar 2010 enige om tilleggsbestemmelser som beskriver hvordan nærstående transaksjoner skal behandles for fremtiden.

Økonomisk utvikling

Aker Holdings eneste inntekter er utbytter fra Aker Solutions ASA, og utgiftene er svært begrensede. Underliggende verdi i Aker Holding kan måles ved aksjekursen til Aker Solutions. Staten inngikk avtale om å kjøpe 30 prosent av aksjene i Aker Holding AS den 22. juni 2007, til en pris tilsvarende 145,60 kr per Aker Solutions-aksje, pluss renter frem til overtakelsestidspunktet. Ved utgangen av 2009 var aksjekursen for Aker Solutions 75,45 kr.

Aker Solutions fikk i 2009 et årsresultat etter skatt på 2,3 mrd. kr, opp fra 1,5 mrd. kr året før. Konsernet hadde ved utgangen av 2009 en solid ordreserve, men det er ventet at det i 2010 vil bli lavere aktivitet i hovedmarkedene for Aker Solutions.

Resultatregnskap (mill. kr.)	2009	2008
Driftsinntekter	0,00	0,00
Driftskostnader	1,01	1,46
Driftsresultat	-1,01	-1,46
Netto finansposter	3 851	-11 078
Resultat før skatt	3 850	-11 080
Skattekostnad	1,41	0,90
Resultat etter skatt	3 849	-11 081

Balanse	2009	2008
Immatrielle eiendeler	0	0
Varige driftsmidler	0	0
Finansielle anleggsmidler	8 325	4 651
Sum anleggsmidler	8 325	4 651
Omløpsmidler	4	5
Sum eiendeler	8 329	4 656

Innskutt egenkapital	4 235	15 235
Opptjent/ annen egenkapital	3 808	-10 581
Sum egenkapital	8 043	4 654
Avsetning til forpliktelser	0	0
Langsiktig gjeld	0	0
Kortsiktig rentebærende gjeld	0	0
Kortsiktig rentefri gjeld	286	2
Sum gjeld og forpliktelser	286	2
Sum egenkapital og gjeld	8 329	4 656

Kontantstrøm	2009	2008
Operasjonelle aktiviteter	175,49	334,84
Investeringsaktiviteter	0,00	0,00
Finansieringsaktiviteter	-176,54	-329,90
Endring betalingsmidler	-1,05	4,94

Nøkeltall	2009	2008
Egenkapitalandel	97 %	100 %
Markedsverdi ¹	2 497	4 965

Utbytteandel	2009	2008
Avsatt utbytte ²	287	177
Utbytteandel	7 %	-2 %
Snitt utbytteandel siste 3 år ²	N/A ²	
Utbytte til staten	86,1	53,0

Annen informasjon	2009	2008
Antall ansatte	1	1
Andel ansatte i Norge	100 %	100 %
Statens eierandel årsslutt	30 %	30 %
Andel kvinner i styret, totalt	40 %	40 %
Andel aksjonærvalgte kvinner i styret	40 %	40 %

¹ Markedsverdien er beregnet med verdien av eierandelen i Aker Solutions basert på antall utstedte aksjer og aksjekurs for Aker Solutions pr 31.12.

² Ved utregning som definert her ville svaret blitt negativt

Cermaq ASA

Statlig eierandel gjennom Nærings- og handelsdepartementet: **43,54%**
Selskapets nettsider: **www.cermaq.com**

Cermaq har som visjon å være et internasjonalt ledende selskap innen havbruk med hovedvekt på bærekraftig produksjon av fôr til og oppdrett av atlantisk laks, ørret og coho. Gjennom datterselskapene EWOS (fôr) og Mainstream (oppdrett) har Cermaq virksomhet i Canada, Chile, Norge og Skottland. Cermaqs hovedkontor ligger i Oslo.

Viktige hendelser

Høye priser i alle markeder bidro til gode resultater i havbruksnæringen i 2009. Krisen i chilensk virksomhet preget Cermaqs resultater også i 2009. Det har vært en klar bedring av situasjonen i Chile gjennom året, og arbeidet med å styrke fiskehelsen og redusere sykdomsrisikoen i Chile har hatt høyeste prioritet. Cermaq har samlet Mainstream under én felles ledelse i 2009.

Cermaq investerte i betydelig utvidelse av EWOS sin fôrfabrikk i Florø. Fabrikken har nå en produksjonskapasitet på 250 000 tonn i året og er Norges største fiskefôrfabrikk. Selskapet oppnådde en betydelig volumvekst i Norge i 2009. EWOS har gjennom langsiktig forskning utviklet effektive fôr med god ytelse for ulike forhold. Produktene har fått økende anerkjennelse i markedet, og dette har bidratt til gode resultater for EWOS i 2009, til tross for at totalvolumet gikk noe ned.

Mainstream Canada forhandlet frem en avtale med Ahousaht First Nations som ble signert i januar 2010. Avtalen regulerer samarbeid og utvikling av bærekraftig havbruk til fordel for begge parter, og omfatter territorier hvor Mainstream Canada har ca. halvparten av sin produksjon.

Cermaq presenterer bærekraftsrapportering for 2009 basert på GRI (Global Reporting Initiative) og utvidet med flere sekslagsunike indikatorer, som for eksempel medisinerbruk.

Økonomisk utvikling

Cermaqs driftsinntekter i 2009 ble 9,0 mrd. kr mot 8,7 mrd. kr i 2008. Økningen skyldes i stor grad høye laksepriser i alle markeder.

Konsernets driftsresultat for videreført virksomhet før verdijustering av biomasse var på 523,6 mill. kr (2008: 49,5 mill. kr). Dette er en betydelig økning sammenlignet med året før, og skyldes effekten av restruktureringen i Mainstream Chile, betydelig forbedring innen øvrige Mainstream-selskaper, samt mer enn en dobling av driftsresultatet i EWOS til tross for redusert volum.

Konsernets netto rentebærende gjeld ble redusert fra 3128 mill. kr ved årets begynnelse til 1810 mill. kr ved utgangen av 2009. Reduksjonen på 1319 mill. kr reflekterer høyere kontantstrøm fra driftsaktivitetene og lavere arbeidskapital.

Denofa AS er dekonsolidert fra regnskapet etter at Norgrain AS reduserte sin eierandel til 49 prosent av aksjene.

Styret foreslår at det utbetales utbytte på 1,50 per aksje for regnskapsåret 2009. Dette innebærer et utbytte på 40 prosent av konsernets resultat etter skatt. Staten mottar 60 mill. kr i utbytte fra selskapet for 2009.

Resultatregnskap (mill. kr.)	2009	2008
Driftsinntekter	8 972	8 716
Driftskostnader	8 448	8 666
Verdijustering av biomasse	22	90
Driftsresultat	546	140
Netto finansposter	-61	-169
Resultat før skatt og minoriteter	484	-30
Årsresultat avviklet virksomhet	-45	-3
Skattekostnad	143	26
Minoritetsinteresser	1	1
Resultat etter skatt og minoritet	295	-59

Balanse	2009	2008
Immatrielle eiendeler	2 014	2 281
Varige driftsmidler	2 315	2 480
Finansielle anleggsmidler	421	425
Sum anleggsmidler	4 750	5 185
Omløpsmidler	3 516	5 200
Sum eiendeler	8 266	10 385

Innskutt egenkapital	925	925
Opptjent/ annen egenkapital	3 404	3 368
Minoritetsinteresser	24	66
Sum egenkapital	4 353	4 359
Avsetning til forpliktelser	610	549
Langsiktig rentebærende gjeld	2 193	2 848
Kortsiktig rentebærende gjeld	37	456
Kortsiktig rentefri gjeld	1 073	2 174
Sum gjeld og forpliktelser	3 913	6 026
Sum egenkapital og gjeld	8 266	10 385

Kontantstrøm	2009	2008
Operasjonelle aktiviteter	1 128	-286
Investeringsaktiviteter	-364	-835
Finansieringsaktiviteter	-507	1 075
Valutaeffekt	-13	39
Endring betalingsmidler	245	-7

Nøkeltall	2009	2008
Sysselsatt kapital	6 583	7 663
EBITDA	938	447
EBIT	603	164
Egenkapitalandel	53 %	42 %
Egenkapitalrentabilitet	7 %	-1 %
Gjennomsnittlig EK-rentabilitet siste 5 år	13 %	
Rentabilitet sysselsatt kapital	8 %	2 %

Verdier og utbytte	2009	2008
Markedsverdi ved årsslutt	5 180	2 442
Pris/bok	1,2	0,6
Sluttkurs	56,0	26,4
Avsatt utbytte	139	0
Utbytteandel	47 %	0 %
Snitt utbytteandel siste 5 år	38 %	
Utbytte til staten	60	
Avkastning siste år	112 %	-62 %
Gjennomsnittlig avkastning siste 4 år	-12 %	

Annen informasjon	2009	2008
Antall ansatte	3 277	4 072
Andel ansatte i Norge	19 %	13 %
Statens eierandel årsslutt	43,54 %	43,54 %
Andel kvinner i styret, totalt	38 %	38 %
Andel aksjonærvalgte kvinner i styret	40 %	40 %

DnB NOR ASA

Statlig eierandel gjennom Nærings- og handelsdepartementet: **34%**
Selskapets nettsider: **www.dnbnor.com**

© Stig B. Filscial

DnB NOR er Norges ledende bank med en forvaltet kapital på i overkant av 2000 mrd. kr. Banken har 2,3 mill. personkunder og over 200 000 bedriftskunder. DnB NOR er også landets største aktør innen livs- og pensjonsforsikring, kapitalforvaltning, eiendomsmeistring og verdipapirhandel.

Banken har et omfattende internasjonalt nettverk og er en av verdens ledende innen finansiering av skipsfartsnæringen.

I 2010 vil DnB NOR fortsette å styrke sin markedsposisjon i Norge samt på selektiv basis videreutvikle sin internasjonale posisjon, og da særlig innen energiområdet. Nedskrivninger på utlån forventes å ligge på et høyt nivå også i 2010, men muligens noe lavere enn i 2009. Banken er også inne i en prosess der eierposisjonen i det baltiske datterselskapet DnB NORD vil bli vurdert. En full overtakelse av denne virksomheten kan ikke utelukkes.

DnB NOR vil også videreføre sitt program for kostnadsreduksjoner med en ambisjon om å nå en samlet årlig besparelse på 2 mrd. kr innen utløpet av 2012.

Viktige hendelser

2009 ble året der finanskrisen ble håndtert. I Norge betydde dette opprettelsen av Statens finansfond og Statens obligasjonsfond. I tillegg ble bytteordningen i Norges Bank flittig benyttet. Disse tiltakene bidro i sterk grad til at finanskrisen ikke fikk dramatiske effekter i Norge og at situasjonen normaliserte seg ut gjennom året. De internasjonale kapitalmarkedene bedret seg over sommeren og i september kunngjorde DnB NOR en egenkapitalutvidelse på 14 mrd. kr. Denne ble fullført på en meget vellykket måte rett før jul. Bytteordningen ble avvirket mot slutten av året og de norske bankene returnerte til markedsbasert finansiering uten nevneverdige problemer. Prisnivået ligger imidlertid vesentlig over nivået fra årene før finanskrisen og dette forventes å vedvare. Dette forventes over tid å slå ut i økte utlånsmarginer, særlig for bedriftskunder.

Fra og med 3. kvartal slo DnB NOR sammen Personkundeområdet og Små og mellomstore bedriftskunder til ett område – Retail Norge. Formålet med omorganiseringen er økt kundefokus og reduserte kostnader.

Mot slutten av året mottok banken Dine Pengers pris for beste tilbyder av boliglån over 2 mill. kr.

DnB NOR fastla ny visjon og nye verdier ved inngangen til 2010. De nye verdiene: Hjelpsom, Profesjonell og Initiativrik vil sette preg på banken i tiden fremover.

DnB NOR vil gjenoppta betaling av utbytte og har overfor generalforsamlingen innstilt på et utbytte for 2009 på kr 1,75 per aksje.

Økonomisk utvikling

DnB NORs resultat for 2009 utgjorde 8585 mill. kr, en reduksjon på 626 mill. kr fra året før.

Utlånsveksten målt i norske kr var negativ med 75 mrd., men møsteparten av dette skyldtes valutakurseffekter. Innskuddene var på et stabilt nivå i perioden. Sum inntekter steg med 9 prosent, kostnadene med 1 prosent og resultat før nedskrivninger og skatt økte med 20 prosent. Nedskrivninger på utlån mer enn doblet seg til 7,7 mrd. kr (3,5 mrd. i 2008). Dette var likevel noe lavere enn det estimatet på 8-10 mrd. som ble gitt på kapitalmarkedsdagen i mars. Nedskrivningene i 2010 vil kunne komme noe ned, men det er fortsatt mye usikkerhet knyttet til estimatene.

Kapitalutvidelsen tilførte konsernet ca 14 mrd. kr i ny egenkapital og økte antallet utestående aksjer med 296 mill. til 1628 mill. kr. Aksjekursen steg med 145 prosent gjennom året og sluttkursen ble 62,75 kr.

Resultatregnskap (mill. kr.)	2009	2008
Renteinntekter	58 363	81 953
Rentekostnader	35 730	60 044
Netto renteinntekter	22 633	21 910
Andre driftsinntekter	14 994	12 438
Driftskostnader	18 911	18 721
Netto gev. eiendeler & nedskriv. lån	-7 684	-3 457
Driftsresultat	11 032	12 170
Skattekostnad	4 086	3 252
Minoritetsinteresser	-1 559	-293
Resultat etter skatt og minoritet	8 505	9 211

Balanse	2009	2008
Kontanter og fordringer på kredittinst.	94 176	110 864
Utlån kunder	1 114 886	1 191 635
Verdipapirer	554 883	470 572
Andre eiendeler	59 508	58 626
Sum eiendeler	1 823 453	1 831 699

Gjeld til kredittinstitusjoner	302 669	178 822
Innskudd fra kunder	590 745	597 242
Øvrig gjeld og forpliktelser	789 585	929 135
Ansvarlig lånekapital	39 051	45 225
Sum gjeld	1 722 050	1 750 424
Innskutt egenkapital	38 840	25 024
Annen egenkapital	59 808	52 041
Minoritetsinteresser	2 755	4 211
Sum egenkapital	101 403	81 275
Sum Egenkapital og gjeld	1 823 453	1 831 699

Kontantstrøm	2009	2008
Operasjonelle aktiviteter	-63 356	-83 793
Investeringsaktiviteter	-982	-5 981
Finansieringsaktiviteter	43 608	131 027
Endring betalingsmidler	-20 730	41 252

Nøkkeltall	2009	2008
Kjernekapitaldekning	9,3 %	6,7 %
Kapitaldekning	12,1 %	9,5 %
Kostnadsgrad	48,3 %	51,4 %
Mislighold og nedskrevne lån i pst av netto utlån	1,71 %	0,99 %
Tapsprosent utlån	0,67 %	0,33 %
Egenkapitalrentabilitet	10 %	12 %
Gjennomsnittlig EK-rentabilitet siste 5 år	16 %	

Verdier og utbytte	2009	2008
Markedsverdi ved årsslutt	102 207	35 982
Pris/bok	1,0	0,5
Sluttkurs	62,75	27,00
Avsatt utbytte	2 850	0
Utbytteandel	34 %	0 %
Snitt utbytteandel siste 5 år	35 %	
Utbytte til staten	969	0
Avkastning inkl. utbytte siste år	145 %	-62 %
Gjennomsnittlig avkastning siste 5 år	2 %	

Annen informasjon	2009	2008
Antall ansatte	13 317	14 057
Andel ansatte i Norge	69 %	66 %
Statens eierandel årsslutt	34 %	34 %
Andel kvinner i styret, totalt	44 %	44 %
Andel aksjonærvalgte kvinner i styret	50 %	50 %

DnB NOR

DnB NOR ASA: Stranden 21, 0021 Oslo • Telefon: (+47 915) 03000 • Internett: www.dnbnor.com • Konsernsjef: Rune Bjerke
Styre: Anne Carine Tanum (styreleder), Bjørn Sund, Siri Pettersen Strandenes, Tore Olaf Rimmereid, Bent Pedersen, Gunilla Berg, Jørn O. Kvilhaug*, Ingjerd Skjeldrum*, Per Hoffmann* (* valgt av de ansatte) • Revisor: Ernst & Young AS

Kongsberg Gruppen ASA

Statlig eierandel gjennom Nærings- og handelsdepartementet: **50,001%**
Selskapets nettsider: **www.kongsberg.com**

© Mediatefoto AS, Tor Aas Haug

Kongsberg Gruppen ASA er et internasjonalt, kunnskapsbasert konsern som leverer høyteknologiske systemer og løsninger til kunder innen olje- og gassindustrien, handelsflåten, forsvar og romfart. Selskapet er notert på Oslo Børs, og hadde i 2009 driftsinntekter på 13,8 mrd. kr. Ved utgangen av 2009 hadde konsernet 5423 medarbeidere i mer enn 25 land. 71 prosent av de ansatte er i Norge, og hovedkontoret er lokalisert på Kongsberg,

Fra 1. januar 2009 rapporterer virksomheten på tre forretningsområder: Kongsberg maritime, Kongsberg Defence Systems og Kongsberg Protech Systems. Kongsberg Oil & Gas er et fjerde satsingsområde som rapporterer under øvrig virksomhet. Kongsberg Maritime leverer produkter og systemer for posisjonering, navigasjon og automasjon til handelsskip og offshoreinstallasjoner, samt produkter og systemer for sjøbunnskartlegging og overvåkning. Kongsberg Protech Systems produserer våpenstyringssystemer, mens Kongsberg Defence Systems fokuserer på kommando- og kontrollsystemer, våpenkontrollsystemer, kommunikasjonsløsninger, missiler, avansert kompositt og overvåkning.

Viktige hendelser

Samtlige forretningsområder kan vise til en økning i driftsinntekter og driftsresultat i 2009 sammenlignet med 2008. Ordreinngangen har vært spesielt sterk innen de to forsvarsområdene, men også Kongsberg Maritimes ordreinngang vurderes som tilfredsstillende under de rådende markedsforhold. Kongsberg Maritimes markeder ble særlig påvirket av den usikkerhet som rådet i verdensøkonomien gjennom 2009. Kongsberg Maritime har på tross av dette hatt et godt år. Forretningsområdets diversifiserte produktportefølje, meget sterke ordreserver og sterke posisjon i handelsflåte- og offshoremarkedet har bidratt til dette. Kongsberg Maritime har derfor hatt meget høy aktivitet gjennom hele året. Det er

installert utstyr på over 17 000 fartøy, et tall som har økt kraftig de siste årene. Dette har medført en betydelig økning i aktiviteten knyttet til ettersalg og kundestøtte, og denne utviklingen forventes å fortsette.

Kongsberg Defence Systems har hatt et begivenhetsrikt år. 2009 har vært preget av viktige kontraktinngåelser, blant annet en stor kontrakt på luftvern til Finland og utviklingskontrakt med Forsvarets Logistikkorganisasjon på det nye Joint Strike Missile (JSM). Flere store prosjekter er også i starten av leveransefasen, som sikrer et godt grunnlag for årene som kommer. Den nye komposittfabrikken på Kongsberg er nå i drift og de første delene til det amerikanske kampflyet F-35 Lightning II (Joint Strike Fighter) er kvalifisert og levert.

Kongsberg Protech Systems kan vise til sterk vekst i 2009. I løpet av året ble det levert flere Protector våpensystemer enn det til sammen har blitt levert siden systemet ble introdusert på begynnelsen av årtusenskiftet. Fabrikken i Johnstown, Pennsylvania, produserer nå på høy kapasitet og etterspørselen er stor. Rammeavtalen CROWS II, som Kongsberg Gruppen ASA vant med US Army i august 2007, var tilnærmet fulltegnet ved utgangen av 2009. I slutten av desember ble rammeavtalen derfor utvidet fra 6 500 til 10 349 systemer.

Økonomisk utvikling

Driftsinntektene økte med 25 prosent fra 11,1 mrd kr i 2008, til 13,8 mrd kr i 2009. Driftsresultatet (EBITA) økte tilsvarende med 23 prosent fra 1,1 mrd kr til 1,4 mrd kr. Konsernet opprettholder en driftsmargin på 10 prosent. Ordreserven økte med 19 prosent det siste året, fra 16,7 mrd. kr til 19,9 mrd. kr ved utløpet av 2009. Resultat per aksje ble kr 6,83 mot tilsvarende kr 4,86 for 2008. Styret foreslår at det utbetales et utbytte på kr 2,00 per aksje for 2009, mot tilsvarende kr 1,375 utbetalt per aksje for 2008.

Kursen på Kongsberg Gruppen ASA aksjen økte fra kr 82,00 ved utgangen av 2008, til kr 88,25 ved utgangen av 2009. Inkludert utbytte på kr 1,375 per aksje, gir dette en avkastning på 9,3 prosent. Selskapets børsverdi var ved utgangen av 2009 på om lag 10,6 mrd kr.

Resultatregnskap (mill. kr.)	2009	2008
Driftsinntekter	13 816	11 056
Driftskostnader	12 553	10 018
Driftsresultat	1 263	1 038
Netto finansposter	-94	-177
Resultat før skatt og minoriteter	1 169	861
Skattekostnad	341	274
Minoritetsinteresser	8	4
Resultat etter skatt og minoritet	820	583

Balanse	2009	2008
Immatrielle eiendeler	2 209	2 379
Varige driftsmidler	2 029	1 863
Finansielle anleggsmidler	226	421
Sum anleggsmidler	4 464	4 663
Omløpsmidler	7 902	7 787
Sum eiendeler	12 366	12 450

Innskutt egenkapital	982	982
Opptjent/ annen egenkapital	2 722	896
Minoritetsinteresser	22	16
Sum egenkapital	3 726	1 894
Avsetning til forpliktelser	1 092	830
Langsiktig rentebærende gjeld	829	1 722
Kortsiktig rentebærende gjeld	0	0
Kortsiktig rentefri gjeld	6 719	8 004
Sum gjeld og forpliktelser	8 640	10 556
Sum egenkapital og gjeld	12 366	12 450

Kontantstrøm	2009	2008
Operasjonelle aktiviteter	2 669	-26
Investeringsaktiviteter	-332	-1 484
Finansieringsaktiviteter	-1 091	813
Effekt av avlutningsendringer på betalingsmidler	-66	33
Endring betalingsmidler	1 180	-664

Nøkkeftall	2009	2008
Sysselsatt kapital	4 555	3 616
EBITDA	1 689	1 390
EBIT	1 333	1 109
Egenkapitalandel	30 %	15 %
Egenkapitalrentabilitet	29 %	25 %
Gjennomsnittlig-EK rentabilitet siste 5 år	26 %	
Rentabilitet sysselsatt kapital	33 %	31 %

Verdier og utbytte	2009	2008
Markedsverdi ved årsslutt	10 590	9 840
Pris/bok	2,9	5,2
Sluttkurs	88	328
Avsatt utbytte	240	165
Utbytteandel	29 %	28 %
Snitt utbytteandel siste 5 år	24 %	
Utbytte til staten	120	83
Avkastning inkl. utbytte siste år	14 %	-2 %
Gjennomsnittlig avkastning siste 5 år	31 %	

Annen informasjon	2009	2008
Antall ansatte	5 423	5 243
Andel ansatte i Norge	71 %	72 %
Statens eierandel årsslutt	50 %	50 %
Andel kvinner i styret, totalt	25 %	25 %
Andel aksjonærvalgte kvinner i styret	40 %	40 %

KONGSBERG

Kongsberg Gruppen ASA: Postboks 1000, 3601 Kongsberg • Telefon: +47 32 28 82 00 • Internett: www.kongsberg.com • Konsernsjef: Walter Qvam
Styre: Finn Jebsen (styreleder), Benedicte Berg Schilbred, Erik Must, Anne-Lise Aukner, John Giverholt, Roar Marthiniusen*, Kai Johansen* Helge Lintvedt*
(* valgt av de ansatte) • Revisor: Ernst & Young AS

Nammo AS

Statlig eierandel gjennom Nærings- og handelsdepartementet: **50%**
Selskapets nettsider: **www.nammo.com**

© Stein Henningsen

Nammo AS er en sentral norsk forsvarsbedrift og en viktig aktør knyttet til kompetansemiljøet på Raufoss. Nammo er engasjert i utvikling, produksjon og salg av ammunisjon, rakettmotorer og demilitariserings-tjenester. Selskapets visjon er at Nammo skal være med å trygge fremtiden for kundene og de ansatte gjennom sikre og miljøvennlige produkter, prosesser og tjenester. Nammo er eid av den norske stat og finske Patria Oyj.

Nammo er organisert innen fem forretningsområder: Finkaliberdivisjon, mellom- og grovkaliberdivisjon, rakettmotordivisjon, demilitariseringsdivisjon og Nammo Talley Inc.

Nammo har datterselskaper i Norge, Sverige, Finland, Sveits, Tyskland, USA og Canada. Nammos produksjonsenheter må alle forholde seg til de lover og eksportregler som er fastsatt i de respektive landene. Nammos etiske regelverk skal etterfølges av samtlige enheter i virksomheten uansett nasjonal tilhørighet.

Ved utgangen av 2009 hadde konsernet 1967 ansatte hvorav over 700 i Norge.

Viktige hendelser

Utviklingen av markedet for miljømessig gjenvinning av klasevåpen kan gjennom Oslo-avtalen påvirke markedet for Nammo i positiv retning. Kontrakten med det norske forsvar for demilitarisering av norsk klaseammunisjon er et viktig signal til de andre nasjonene som har signert avtalen. Det forventes at denne ammunisjonen skal være ferdig destruert i løpet av 2010.

I første kvartal 2009 etablerte Nammo et salgskontor i Canada. I første kvartal 2009 etablerte Nammo et salgskontor i Canada. Dette er i henhold til selskapets strategi om lokal tilhørighet i nøkkelmarkeder. Nammo fikk også på dette tidspunktet en betydelig kontrakt på M72 A5 med det kanadiske forsvar med verdi over to hundre mill. kr.

Nammo Talley Inc kjøpte et amerikansk selskap spesialisert innen komposittmaterialer. Oppkjøpet av

Nammo Composite Solutions, LLC vil være med å styrke Nammos kompetanse innen kompositt teknologi.

Nammo Raufoss signerte 1. april 2009 Norges største romfartsrelaterte eksportkontrakt med Astrium Space Transportation. Kontrakten gjelder separasjons- og akselerasjonsboostere for 35 oppskytinger av raketten Ariane 5. Kontrakten har en verdi på 150 mill. kr over 5 år.

Nammo inngikk en flerårs kontrakt med det finske forsvaret til en verdi av 70 mill. euro. Kontrakten gjelder leveranser av flere typer ammunisjon til bruk og trening i det finske forsvaret.

I oktober signerte Nammo AS og den polske Bumar Gruppen en strategisk samarbeidsavtale. Dette er et viktig steg videre for Nammos samarbeid med polsk forsvarsindustri.

Nammo og Raytheon inngikk i april 2010 en kontrakt for å utvikle en alternativ rakettmotor til AMRAAM (Advanced Medium Range Air-to-Air Missile).

Økonomisk utvikling

Nammo har vist stabil og god utvikling de siste årene til tross for overkapasitet i markedet, reduserte forsvarsbudsjetter, sterk konkurranse og strukturendringer av både nasjonale og internasjonal forsvarsindustri.

Resultat etter skatt og minoritetsinteresser ble 268 mill. kr i 2009, det samme som i 2008. Resultat før skatt var 35 mill. kr bedre enn i 2008 og kommer av økt omsetning i ammunisjonsdivisjonen og i Nammo Talley. Hovedårsaken til økt skattekostnad er høyere skatteprosent i USA samt midlertidige forskjeller mellom regnskap og skatt. Egenkapitalsituasjonen i selskapet er god. Avkastningen på egenkapitalen var 23 prosent i 2009.

Styret har foreslått t utbytte på 134 mill. kr for regnskapsåret 2009. Dette utgjør 50 prosent av konsernresultatet etter skatt og minoritetsinteresser.

Resultatregnskap (mill. kr.)	2009	2008
Driftsinntekter	3 439	3 130
Driftskostnader	3 032	2 740
Driftsresultat	407	390
Netto finansposter	3	-15
Resultat før skatt og minoriteter	410	375
Skattekostnad	133	103
Minoritetsinteresser	9	4
Resultat etter skatt og minoriteter	268	268

Balanse	2009	2008
Immatrielle eiendeler	424	598
Varige driftsmidler	501	522
Finansielle anleggsmidler	33	23
Sum anleggsmidler	958	1 143
Omløpsmidler	1 948	1 944
Sum eiendeler	2 906	3 087

Innskutt egenkapital	359	359
Opptjent/ annen egenkapital	802	812
Minoritetsinteresser	19	14
Sum egenkapital	1 180	1 186
Avsetning til forpliktelser	106	125
Langsiktig rentebærende gjeld	499	604
Kortsiktig rentebærende gjeld	0	0
Kortsiktig rentefri gjeld	1 122	1 172
Sum gjeld og forpliktelser	1 726	1 901
Sum egenkapital og gjeld	2 906	3 087

Kontantstrøm	2009	2008
Operasjonelle aktiviteter	241	478
Investeringsaktiviteter	-139	-132
Finansieringsaktiviteter	-151	-180
Endring betalingsmidler	-49	165

Nøkeltall	2009	2008
Sysselsatt kapital	1 679	1 789
EBITDA	592	595
EBIT	448	458
Egenkapitalandel	41 %	38 %
Egenkapitalrentabilitet	23 %	26 %
Gjennomsnittlig EK-rentabilitet siste 5 år	27 %	
Rentabilitet sysselsatt kapital	26 %	29 %

Utbytte med mer	2009	2008
Avsatt utbytte	134	133
Utbytteandel	50 %	50 %
Snitt utbytteandel siste 5 år	48 %	
Avsatt utbytte til staten	67	67
Aksjekjøp	0	0

Annen informasjon	2009	2008
Antall ansatte	1 967	1 826
Andel ansatte i Norge	37 %	38 %
Statens eierandel årsslutt	50 %	50 %
Andel kvinner i styret, totalt	25 %	38 %
Andel aksjonærvalgte kvinner i styret	33 %	33 %

Nammo

Nammo AS: Postboks 142, 2831 Raufoss • Telefon: +47 61 15 36 00 • Internett: www.nammo.com • Konsernsjef: Edgar Fosshem
Styre: Jan T. Jørgensen (styreleder), Heikki Allonen, Karl Glad, Tone Lindberg, Kai Nurmio, Annika Tanttinen, Einar Linnerud*, Petri Kontola* (* valgt av de ansatte)
Revisor: KPMG AS

Norsk Hydro ASA

Statlig eierandel gjennom Nærings- og handelsdepartementet: **43,82%**
Selskapets nettsider: **www.hydro.no**

Norsk Hydro ASA er en norsk børsnotert global leverandør av aluminium og aluminiumprodukter. Selskapet har 19 000 ansatte i 40 land, og har virksomhet på alle kontinenter. Hydro er verdens tredje største integrerte aluminiumsselskap og hadde en omsetning i 2009 på om lag 67 mrd. kr. Hydro er også en stor produsent av energi, som er en av de viktigste grunnene til selskapets posisjon innenfor aluminium.

Viktige hendelser

Den 20. januar 2009 tok Svein Richard Brandtzæg offisielt over for Eivind Reiten som administrerende direktør i Hydro. Etter mange år med omstilling er Hydro nå et rendyrket aluminiums og kraftselskap. Hydro kunne i 2009 feire 100 år på den norske børsen.

Gjennom 2009 måtte Hydro på grunn av sviktende markeder som skyldes finanskrisen foreta omfattende nedstengning av produksjon, både i Norge og Tyskland. Totalt ble det stengt ned kapasitet på omlag 460 000 tonn eller omlag 26 prosent av Hydros samlede produksjon. Inkludert i dette var den permanente nedstengning av Søderberglinjen på Karmøy.

En viktig hendelse i 2009 var salget av Automotive Structures på Raufoss til Benteler Group, etter en rekke år med usikkerhet rundt virksomheten på Raufoss.

I desember 2009 ble produksjonen fra den første cellen i det nye smelteverket Qatalum startet som planlagt. Dette representerte en viktig milepæl i selskapets strategi. Når oppstarten er fullført i løpet av 2010 vil verket ha en produksjonskapasitet på 585 000 tonn.

Hydro offentliggjorde 2. mai 2010 at de hadde fremforhandlet og underskrevet en avtale med Brasilianske Vale S.A. om en mulig transaksjon der Hydro kjøper Vales aluminiumsvirksomhet. Dette vil være et av de største kjøp en norsk selskap noen sinne har foretatt i utlandet, og Hydro vil med kjøpet sikre sin strategiske posisjon gjennom bedre tilgang til råvarer.

Økonomisk utvikling

Årsresultat for konsernet i 2009 var 416 mill. kr mot et negativt resultat på over 3,8 mrd. kr i 2008. Hydros hadde et underskudd på EBIT (resultat før finansposter) på -1,4 mrd. kr i 2009 mot positiv med 1,2 mrd. kr i 2008. EBIT inkluderer positive effekter på 3,2 mrd. kr i 2009 og negative effekter på 2,2 mrd. kr i 2008, knyttet til urealiserte gevinster. Underliggende EBIT ble -2,6 mrd. kr i 2009 mot 6,0 mrd. kr i 2008. Resultatet for 2009 ble kraftig påvirket av fallet i aluminiumprisene mot slutten av 2008 og begynnelsen av 2009. Hydro rapporterer etter IFRS og resultatet inkluderte om lag 3,5 mrd. kr i urealiserte effekter. Det underliggende resultatet viste et underskudd på 3 mrd. kr. Det har vært et krevende marked også i 2009, men selskapet har gjennomført omfattende tiltak for å redusere tap. På bakgrunn av at selskapet ser bedre markedsutsikter framover har Hydros styre foreslått å utbetale et utbytte på 0,5 kroner per aksje.

Resultatregnskap (mill. kr.)	2009	2008
Driftsinntekter	66 706	88 405
Driftskostnader	68 113	87 211
Driftsresultat	-1 407	1 194
Netto finansposter	2 774	-5 026
Resultat før skatt og minoriteter	1 367	-3 832
Skattekostnad	951	-565
Resultat fra avhendet virksomhet	0	-247
Minoritetsinteresser	117	411
Resultat etter skatt og minoritet	299	-3 925

Balanse	2009	2008
Immatrielle eiendeler	3 283	4 204
Våre driftsmidler	25 647	29 338
Finansielle anleggsmidler	20 867	21 507
Sum anleggsmidler	49 797	55 049
Omløpsmidler	27 802	40 108
Sum eiendeler	77 599	95 157

Innskutt egenkapital	1 405	1 679
Opptjent/ annen egenkapital	44 764	51 129
Minoritetsinteresser	1 026	1 333
Sum egenkapital	47 196	54 141
Avsetning til forpliktelser	15 273	17 394
Langsiktig rentebærende gjeld	88	279
Kortsiktig rentebærende gjeld	2 010	1 169
Kortsiktig rentefri gjeld	13 032	22 175
Sum gjeld og forpliktelser	30 403	41 016
Sum egenkapital og gjeld	77 599	95 157

Kontantstrøm	2009	2008
Operasjonelle aktiviteter	4 546	2 921
Investeringsaktiviteter	-5 848	-7 335
Finansieringsaktiviteter	668	-6 717
Valutaeffekter	-56	-11
Avhendet virksomhet		5 075
Endring betalingsmidler	-690	-6 067

Nøkeltall	2009	2008
Sysselsatt kapital	49 294	55 589
EBITDA	2 516	6 904
EBIT	-978	1 989
Egenkapitalandel	61 %	57 %
Egenkapitalrentabilitet	1 %	-7 %
Gjennomsnittlig EK-rentabilitet siste 3 år	6 %	
Rentabilitet sysselsatt kapital	-2 %	4 %

Verdier og utbytte	2009	2008
Markedsverdi ved årsslutt	60 406	34 693
Pris/bok	1,3	0,7
Sluttkurs	48,71	27,80
Avsatt utbytte	602	0
Utbytteandel	201 %	0 %
Utbytte til staten	264	0
Snitt utbytteandel siste 4 år	41 %	
Avkastning inkl. utbytte siste år	75 %	-58 %
Gjennomsnittlig avkastning siste 2 år	9 %	

Annen informasjon	2009	2008
Antall ansatte	19 249	22 634
Andel ansatte i Norge	23 %	27 %
Statens eierandel årsslutt	43,82 %	43,82 %
Andel kvinner i styret, totalt	25 %	33 %
Andel aksjonærvalgte kvinner i styret	40 %	50 %

HYDRO

Norsk Hydro ASA: Telefon: +47 22 53 81 00 • Internett: www.hydro.no • Konsernsjef: Svein Richard Brandtzæg
Styre: Terje Vareberg (styreleder), Finn Jebsen, Heidi M. Petersen, Bente Rathe, Inge K. Hansen, Billy Fredagsvik*, Jørn B. Lilleby*, Sten Roar Martinsen*
(* valgt av de ansatte) • Revisor: Deloitte AS

Statoil ASA

Statlig eierandel gjennom Olje- og energidepartementet: **67%**
Selskapets nettsider: **www.statoil.com**

© Statoil ASA

Statoil er et internasjonalt teknologibasert energiselskap med fokus på oppstrømsaktiviteter, men som også har sterke gass- og nedstrømsaktiviteter og en økende satsning på andre energikilder. Selskapet har base i Norge, virksomhet i 40 land, og er klart største operatør på norsk kontinentalsokkel. Selskapets internasjonale produksjon utgjorde i 2009 om lag 25 prosent av selskapets totale produksjon.

Per 31.12.09 hadde selskapet om lag 29 000 ansatte, hvorav mer enn 18 000 er sysselsatt i Norge.

Viktige hendelser

Statoils totale bokførte olje og gassproduksjon i 2009 var 1806 mill. fat oljeekvivalenter per dag, mot 1751 mill. fat o.e. per dag i 2008. Selskapets produksjon fra norsk sokkel var på om lag 1 450 000 mill. o.e. per dag i 2009 mot 1 461 000 mill. fat o.e. per dag i 2008.

I september 2009 åpnet selskapet offisielt sin Hywind-pilot, verdens første flytende fullskala vindturbin. Hywind består av en 2,3 megawatt vindturbin som er festet på toppen av et tradisjonelt flyteelement kjent fra blant annet produksjonsplattformer og bøyelasting til havs.

I tråd med beslutning fattet på selskapets generalforsamling i 2009 byttet selskapet 2. november 2009 navn fra StatoilHydro til Statoil. Samtidig tok selskapet i bruk sin nye logo.

Myndighetene i Storbritannia kunngjorde i januar 2010 at Statoil som en del av konsortiet Forewind

har fått rettighetene til å utvikle havvindparker på Doggerbank. Konsortiet består av Statoil, Statkraft, Scottish and Southern Energy plc og RWE npower. Forewind har et mål om å utvikle 9 GW, mens det øvre potensialet er beregnet til rundt 13 GW, tilsvarende rundt 10 prosent av det totale strømbehovet i Storbritannia.

Statoil annonserte tidlig i 2010 at selskapet har til hensikt å endre eierstruktur på sin energi- og detaljhandelsvirksomhet. Statoils styre har besluttet å etablere selskapets energi- og detaljhandelsvirksomhet som et selvstendig selskap gjennom en notering på Oslo Børs med tilhørende salg av aksjer. Børsintroduksjonen vil i følge selskapet tidligst finne sted i fjerde kvartal 2010.

Økonomisk utvikling

Statoil leverte i 2009 et netto årsresultat på 17,7 mrd. kr mot et netto resultat på 43,3 mrd. kr for tilsvarende periode i fjor.

Statoils resultater for 2009 ble påvirket av et betydelig fall i både væske- og gasspriser, delvis motvirket av inntekter fra høye salgsvolumer. Statoils resultat per aksje var på 5,75 kr i 2009 mot 13,58 kr i tilsvarende periode i fjor.

Foreslått utbytte for 2009 er 6,00 kr per aksje. Dette gir en samlet utbytteutbetaling på om lag 19,1 mrd kr, hvorav om lag 12,8 mrd. kr er til staten.

Resultatregnskap (mill. kr.)	2009	2008
Driftsinntekter	465 433	656 020
Driftskostnader	343 793	457 188
Driftsresultat	121 640	198 832
Netto finansposter	-6 750	-18 365
Resultat før skatt og minoriteter	114 890	180 467
Skattekostnad	97 175	137 197
Minoritetsinteresser	-598	5
Resultat etter skatt og minoritet	18 313	43 265

Balanse	2009	2008
Immatrielle eiendeler	54 253	66 036
Varige driftsmidler	340 835	329 841
Finansielle anleggsmidler	51 368	56 633
Sum anleggsmidler	446 456	452 510
Omløpsmidler	116 384	126 673
Sum eiendeler	562 840	579 183

Innskutt egenkapital	48 842	48 827
Opptjent/ annen egenkapital	149 477	165 252
Minoritetsinteresser	1 799	1 976
Sum egenkapital	200 118	216 055
Avsetning til forpliktelser	153 298	148 041
Langsiktig rentebærende gjeld	97 619	56 223
Kortsiktig rentebærende gjeld	111 805	158 864
Kortsiktig rentefri gjeld	0	0
Sum gjeld og forpliktelser	362 722	363 128
Sum egenkapital og gjeld	562 840	579 183

Kontantstrøm	2009	2008
Operasjonelle aktiviteter	73 001	102 533
Investeringsaktiviteter	-75 356	-85 837
Finansieringsaktiviteter	11 291	-17 029
Valutaeffekt	-2 851	707
Endring betalingsmidler	6 085	374

Nøkkeftall	2009	2008
Sysselsatt kapital	409 542	430 381
EBITDA	181 397	224 726
EBIT	127 341	181 730
Egenkapitalandel	36 %	37 %
Egenkapitalrentabilitet	9 %	22 %
Gjennomsnittlig EK-rentabilitet siste 3 år	19 %	
Rentabilitet sysselsatt kapital	30 %	46 %

Verdier og utbytte	2009	2008
Markedsverdi ved årsslutt	461 717	363 187
Pris/bok	2,3	1,7
Sluttkurs	144,80	113,90
Avsatt utbytte	19 133	23 118
Utbytteandel	104 %	53 %
Gjennomsnittlig utbytteandel siste 4 år	57 %	
Avsatt utbytte til staten	12 818	15 489
Avkastning inkl. utbytte siste år	34 %	-27 %
Gjennomsnittlig avkastning siste 2 år	3 %	
Aksjekjøp	2 162	17 137

Annen informasjon	2009	2008
Antall ansatte	29 000	29 500
Andel ansatte i Norge	62 %	61 %
Statens eierandel årsslutt	67 %	66 %
Andel kvinner i styret, totalt	40 %	36 %
Andel aksjonærvalgte kvinner i styret	43 %	50 %

Statoil

Statoil ASA: Forusbeen 50, N-4035 Stavanger • Telefon: +47 51 99 00 00 • Internett: www.statoil.com • Konsernsjef: Helge Lund
Styre: Svein Rennemo (styreleder), Marit Arnstad, Elisabeth Grieg, Kjell Bjørndalen, Roy Franklin, Grace Reksten Skaugen og Jacob Stausholm, Morten Svaan*, Lill-Heidi Bakkerud*, Einar Arne Iversen* (* valgt av de ansatte) • Revisor: Ernst & Young

Telenor ASA

Statlig eierandel gjennom Nærings- og handelsdepartementet: **53,97%**
Selskapets nettsider: **www.telenor.com**

© Telenor ASA

Telenor er i dag verdens 6. største mobil-selskap med om lag 174 mill. abonnenter og 40 300 ansatte verden over. Selskapet har virksomhet i Norge, Sverige, Danmark, Finland, Ungarn, Montenegro, Serbia, Ukraina, Russland, Pakistan, India, Bangladesh, Thailand og Malaysia. Telenor ble dannet ved omdanning av Televerket til aksjeselskap i 1994. Selskapet ble børsnotert i år 2000. Statens eierandel er nå 53,97 prosent.

Viktige hendelser

Telenor annonserte 5. oktober en avtale med Altimo om å kombinere deres felles eierandeler i Kyivstar og OJSC VimpelCom med mål om å skape en ledende aktør i fremvoksende markeder, VimpelCom Ltd. Transaksjonen forventes fullført rundt midten av 2010.

16. september ble Telenors datterselskap i Bangladesh, Grameenphone, listet på Dhaka Stock Exchange og Chittagong Stock Exchange offices. Noteringen ble møtt med overveldende interesse, og er den største i Bangladesh sin historie. Etter listingen er Telenors eierandel i selskapet på 55,8 prosent.

Desember 2009 lanserte Telenor sitt datterselskap Uninor sine tjenester på det indiske markedet. Selskapet fikk 1,2 mill. abonnenter i løpet av få uker etter lansering, og er i rute med den videre utrolingen av nettverket i India.

I løpet av 2009 annonserte Telenor større leverandøravtaler for utskiftning av den mobile infrastrukturen i Norden. Dette vil være en viktig faktor for selskapet i årene som kommer for å forsterke både brukeropplevelsen og lønnsomheten på mobilt bredbånd.

Økonomisk utvikling

For regnskapsåret 2009 ble Telenors resultat etter skatt og minoriteter 8,65 mrd. kr, tilsvarende 5,22 kr per aksje. Resultatet etter skatt og minoriteter var 4,41 mrd. kr lavere enn i 2008. Driftsresultatet sank med 2,39 mrd. kr sammenlignet med foregående år, og skyldes hovedsak en svekkelse av goodwill i Telenor Serbia tilsvarende 1,97 mrd. kr i løpet av 2. kvartal. Driftsresultatet er videre berørt av høyere avskrivninger knyttet til økte investeringer i 2008. Driftsinntektene viste i samme periode en økning på 1,5 prosent fra 96,2 mrd. kr til 97,65 mrd. kr. Økningen kan i stor grad knyttes til opprettholdelse av posisjoner og sterk vekst i salg av mobilt bredbånd i de nordiske markedene, solide marginer i de sentral- og østeuropeiske markedene, og fortsatt vekst i de asiatiske markedene.

Som et resultat av sterk effektivering av driften i 2009, kombinert med at selskapet har mottatt utbytte fra Kyivstar og OJSC VimpelCom på rundt 5 mrd. kr, har Telenors styre besluttet å foreslå et utbytte for 2009 på 2,5 kr per aksje.

Telenor-aksjen så en kraftig økning gjennom 2009, med vekst på 66 prosent. Til sammenligning økte Dow Jones STOXX 600 Telecommunications Index (SXXP) med 24 prosent og Oslo Børs Hovedindeks (OSEBX) med 55 prosent.

Resultatregnskap (mill. kr.)	2009	2008
Driftsinntekter	97 650	96 167
Driftskostnader	84 329	80 459
Driftsresultat	13 321	15 708
Netto finansposter	1 483	3 664
Resultat før skatt og minoriteter	14 804	19 372
Skattekostnad	4 290	4 329
Resultat fra avhendet virksomhet	-410	-233
Minoritetsinteresser	1 451	1 745
Resultat etter skatt og minoritet	8 653	13 065

Balanse	2009	2008
Immatrielle eiendeler	58 804	68 195
Varige driftsmidler	55 598	59 772
Finansielle anleggsmidler	20 456	26 831
Sum anleggsmidler	134 858	154 798
Omløpsmidler	31 173	32 374
Sum eiendeler	166 031	187 172

Egenkapital henførbart til aksjonærene i	2009	2008
Telenor ASA	75 976	80 947
Minoritetsinteresser	9 089	7 621
Sum egenkapital	85 065	88 568
Avsetning til forpliktelser	7 786	9 011
Langsiktig rentebærende gjeld	32 959	40 452
Langsiktig ikke-rentebærende gjeld	718	944
Kortsiktig rentebærende gjeld	6 383	15 581
Kortsiktig rentefri gjeld	33 120	32 616
Sum gjeld og forpliktelser	80 966	98 604
Sum egenkapital og gjeld	166 031	187 172

Kontantstrøm	2009	2008
Operasjonelle aktiviteter	30 622	25 629
Investeringsaktiviteter	-13 666	-14 803
Finansieringsaktiviteter	-13 235	-9 496
Valutaeffekt	-1 094	754
Endring betalingsmidler	2 627	2 084

Nøkeltall	2009	2008
Sysselsatt kapital	124 407	144 601
EBITDA	35 189	37 349
EBIT	17 592	23 248
Egenkapitalandel	51 %	47 %
Egenkapitalrentabilitet	11 %	17 %
Gjennomsnittlig EK-rentabilitet siste 5 år	21 %	
Rentabilitet sysselsatt kapital	13 %	17 %

Verdier og utbytte	2009	2008
Markedsverdi ved årsslutt	134 372	76 760
Pris/bok	1,8	0,9
Sluttkurs	81,05	46,30
Avsatt utbytte	4 145	0
Utbytteandel	48 %	0 %
Snitt utbytteandel siste 5 år	28 %	
Utbytte til staten	2 237	0
Avkastning inkl. utbytte siste år	75,1 %	-61,6 %
Gjennomsnittlig avkastning siste 5 år	8 %	
Salgsproveny til staten/sletting aksjer	0	1 347

Annen informasjon	2009	2008
Antall ansatte	40 300	38 800
Andel ansatte i Norge	26 %	27 %
Statens eierandel årsslutt	53,97 %	53,97 %
Andel kvinner i styret, totalt	36 %	36 %
Andel aksjonærvalgte kvinner i styret	38 %	38 %

Telenor Group: Snarøyvn. 30, 1331 Fornebu • Telefon: +47 810 77 000 • Internett: www.telenor.com •
Konsernsjef: Jon Fredrik Baksaas • Styre: Harald Norvik (styreleder), John Giverholt, Burckhard Bergman,
Kjersti Kleven, Olav Vollidal, Liselott Kilaas, Barbara Millian Thoralfsson, Sanjiv Ahuja, Bjørn Andre Anderssen*,
Brit Østby Fredriksen*, Harald Stavn* (* valgt av de ansatte) • Revisor: Ernst & Young AS

Yara International ASA

Statlig eierandel gjennom Nærings- og handelsdepartementet: **36,82%**
Selskapets nettsider: **www.yara.com**

© Yara

Yara er et verdensledende kjemiselskap innen omgjøring av energi, naturlige mineraler og nitrogen til produkter for gårdbrukere og industrikunder. Av dette utgjør mineralgjødsel til landbruket den viktigste anvendelsen. Yara driver virksomhet i mer en 50 land og med salg til over 120 land. Yara har over 7500 ansatte og global tilstedeværelse med virksomhet på alle kontinenter. Selskapet har to norske produksjonsvirksomheter, i Glomfjord og på Herøye

Viktige hendelser

Yara har en ambisjon om å oppnå 10 prosent global markedsandel ved organisk vekst og oppkjøp. Som ledd i denne strategien ble Lifeco, et 50-50 samarbeidsselskap i Libya, etablert, noe som øker Yaras produksjon i områder med konkurransedyktig gass. Det er også pågående ekspansjonsprosjekter i Qatar som forventes å være ferdig i 2011.

Videre ble det oktober undertegnet en intensjonsavtale om utvidelsen av fabrikk Qafco 6. Qafco (Qatar Fertiliser Company) er et samarbeidsselskap der Yara eier 25 prosent. Ekspansjonen legger til en ureafabrikk til en kostnad på USD 610 mill. Fabrikkene er forventet ferdigstilt mot slutten av tredje kvartal 2012.

Yaras miljømål er å være blant de mest energieffektive selskapene i bransjen, og å redusere virksomhetens totale utslipp av drivhusgasser med 45 prosent fra 2004 til 2013. Yara rapporterte i 2009 at de i perioden 2004 til 2009 har oppnådd en reduksjon på 37 prosent etter justering for nye fabrikk og reduserte produksjonsvolum i 2009.

En viktig sak omtalt i styrets årsberetning fra 2009 er oppkjøpsforsøket på Terrea Industries INC. I februar 2010 signerte Yara en fusjonsavtale med Terra Industries INC. Fusjonen ville gitt Yara en forbedret posisjon i USA. I mars 2010 lanserte CF Industries et konkurrerende bud som var bedre enn Yaras tilbud. Yara besluttet seg for å ikke øke sitt bud, og mottok en oppbruddsgodtgjørelse på USD 123 mill. da fusjonsavtalen ble terminert

Økonomisk utvikling

Resultatet for 2009 var på 3,8 mrd. kr, ned fra 8,2 mrd. kr i 2008. Yara som andre selskaper har vært preget av den økonomiske nedgangen. På grunn av lavere priser og marginer falt Yaras resultat betydelig i forhold til 2008. Yaras driftsresultatet for 2009 var på 1,3 mrd. kr, ned fra 12,2 mrd. kr i 2008. Yaras omsetning og andre inntekter var på 61,4 mrd. kr mot 88,8 mrd. kr i 2008

Yara har som mål å levere en kontantavkastning på minimum 10 prosent over forretningszyklusen målt i CROGI (Cash return on gross investment). CROGI for 2009 var på 8,5 prosent

Styret foreslår et utbytte på kr 4,5 per aksje for 2009, som gir en samlet utbetaling på om lag 1300 mill. kr til aksjonærene.

Resultatregnskap (mill. kr.)	2009	2008
Driftsinntekter	61 418	88 775
Driftskostnader	60 147	76 494
Driftsresultat	1 271	12 281
Netto finansposter	2 206	-1 377
Resultat før skatt og minoriteter	3 477	10 905
Skattekostnad	-337	2 664
Minoritetsinteresser	32	13
Resultat etter skatt og minoritet	3 782	8 228

Balanse	2009	2008
Immatrielle eiendeler	5 511	7 141
Varige driftsmidler	22 121	22 524
Finansielle anleggsmidler	15 660	13 496
Sum anleggsmidler	43 292	43 162
Omløpsmidler	18 372	36 655
Sum eiendeler	61 665	79 817

Innskutt egenkapital	926	1 585
Opptjent/ annen egenkapital	27 780	27 890
Minoritetsinteresser	158	164
Sum egenkapital	28 863	29 638
Avsetning til forpliktelser	7 030	9 285
Langsiktig rentebærende gjeld	13 936	22 037
Kortsiktig rentebærende gjeld	3 267	5 958
Kortsiktig rentefri gjeld	8 569	12 899
Sum gjeld og forpliktelser	32 802	50 179
Sum egenkapital og gjeld	61 665	79 817

Kontantstrøm	2009	2008
Operasjonelle aktiviteter	11 925	3 986
Investeringsaktiviteter	-5 467	-12 786
Finansieringsaktiviteter	-8 747	9 436
Valutaeffekter	69	235
Endring betalingsmidler	-2 221	870

Nøkkeltall	2009	2008
Sysselsatt kapital	46 066	57 633
EBITDA	5 484	17 812
EBIT	3 059	15 717
Egenkapitalandel	47 %	37 %
Egenkapitalrentabilitet	13 %	32 %
Gjennomsnittlig EK-rentabilitet siste 5 år	27 %	
Rentabilitet sysselsatt kapital	6 %	35 %

Verdier og utbytte	2009	2008
Markedsverdi ved årsslutt	76 165	43 372
Pris/bok	2,7	1,4
Sluttkurs	263,70	148,75
Avsatt utbytte	1 300	1 304
Utbytteandel	34 %	16 %
Snitt utbytteandel siste 5 år	21 %	
Utbytte til staten	471	475
Avkastning inkl. utbytte siste år	80 %	-39 %
Gjennomsnittlig avkastning siste 5 år	30 %	

Annen informasjon	2009	2008
Antall ansatte	7 629	7 971
Andel ansatte i Norge	10 %	10 %
Statens eierandel årsslutt	36,21 %	36,21 %
Andel kvinner i styret, totalt	25 %	25 %
Andel aksjonærvalgte kvinner i styret	40 %	40 %

Eksportfinans ASA

Statlig eierandel gjennom Nærings- og handelsdepartementet: **15%**
Selskapets nettsider: **www.eksportfinans.no**

© Stena Drilling

Eksportfinans er eiet av 25 forretnings- og sparebanker, samt staten. Staten ved Nærings- og handelsdepartementet ble eier av 15 prosent av aksjene i 2001 gjennom en rettet emisjon.

Selskapets formål er å drive finansieringsvirksomhet for eksportnæringene og for kommunale- og fylkeskommunale formål. Eksportfinans forvalter en eksportkredittordning på oppdrag fra staten. Selskapet låner inn midler i de internasjonale kapitalmarkedene. God kredittrating er en forutsetning for gode innlånsbetingelser.

Viktige hendelser

2009 var et godt år for Eksportfinans. Inntektene fra den underliggende forretningsdriften og utbetalinger av eksportkreditter var rekordhøye gjennom året. Noen næringer, blant annet den maritime sektor, opplevde nedgang i nye prosjekter, men etter som det kan ta flere år fra prosjekter initieres til eksportkreditter utbetales, påvirket dette ikke utbetalingstallene til Eksportfinans i 2009. Norsk eksportindustri hadde et relativt høyt aktivitetsnivå i 2009, hovedsakelig på grunn av store ordreserverver.

Totalt utbetalte selskapet 73,4 mrd. kr i nye utlån i 2009, sammenlignet med 25,3 mrd. kr året før. Av utbetalingene i 2009 knytter 45,3 mrd. kr seg til funding av Kommunekreditt Norge AS (KK) og andre transaksjoner knyttet til kommunal sektor. Utbetaling av nye lån til eksportnæringen beløp seg til 28,1 mrd. kr i 2009, som er en økning på 2,8 mrd. kr fra året før. Samlet volum av utestående eksportutlån utgjorde 81 mrd. kr ved utgangen av 2009, mot 80 mrd. kr året før.

Eksportfinans hentet inn 69,3 mrd. kr i nye midler fra de internasjonale kapitalmarkedene i 2009 og hadde god tilgang til alle viktige finansieringskilder gjennom året.

Salget av Eksportfinans' heleide datterselskap Kommunekreditt Norge AS ble fullført i juni 2009. Den nye eieren er Kommunal Landspensjonskasse (KLP).

Eksportfinans ble nedgradert av de internasjonale ratingselskapene i 2009, og har nå rating Aa1 hos Moody's Investor Services, AA hos Standard & Poor's og AA hos FitchRatings.

Økonomisk utvikling

Konsernet fikk i 2009 et underskudd etter skatt på 1 801 mill. kr, mot et overskudd på 3 355 mill. kr i 2008. Hovedårsaken til det store regnskapsmessige underskuddet var urealiserte tap på selskapets egne innlån. De urealiserte tapene i 2009 skyldes reversering av urealiserte gevinster på selskapets innlån i 2008. Resultatet av den underliggende forretningsvirksomheten i 2009 uten urealiserte effekter var 1 041 mill. kr, mot 216 mill. kr i 2008. Tallene viser at selskapet hadde en betydelig økning i inntjeningen fra underliggende drift i 2009.

Resultatregnskap (mill. kr.)	2009	2008
Renteinntekter	7 213	12 010
Rentekostnader	5 742	11 187
Netto rente- og kredittprov.innt.	1 470	823
Andre netto driftsinntekter	-3 784	3 957
Driftskostnader	187	178
Netto tap	0	0
Driftsresultat	-2 501	4 602
Skattekostnad	-699	1 289
Resultat fra avhendet virksomhet	1	41
Resultat etter skatt	-1 801	3 355

Balanse	2009	2008
Kontanter og fordringer på kredittinst.	64 126	36 188
Utlån	66 677	112 751
Verdipapirer	90 434	135 432
Andre eiendeler	4 017	12 531
Sum eiendeler	225 254	296 901

Gjeld til kredittinstitusjoner	38	327
Innskudd fra kunder	0	0
Øvrig gjeld og forpliktelser	218 306	287 458
Ansvarlig lånekapital	1 502	1 909
Sum gjeld	219 846	289 693
Innskutt egenkapital	2 948	2 948
Oppptjent egenkapital	2 460	4 260
Sum egenkapital	5 408	7 208
Sum egenkapital og gjeld	225 254	296 901

Kontantstrøm	2009	2008
Operasjonelle aktiviteter	24 026	-35 187
Investeringsaktiviteter	-10 707	38 749
Finansieringsaktiviteter	-15 224	2 157
Valutaeffekt	-878	191
Endring betalingsmidler	-2 783	5 910

Nøkkeltall	2009	2008
Kjernekapitaldekning	9,7 %	7,2 %
Kapitaldekning	13,3 %	10,7 %
Kostnadsgrad ¹	N/A	4 %
Tapsprosent utlån	0 %	0,34 %
Egenkapitalrentabilitet	-29 %	68 %
Gjennomsnittlig EK-rentabilitet siste 5 år	10 %	

Verdier inn og ut av selskapet	2009	2008
Avsatt utbytte	700	0
Utbytteandel	N/A	0 %
Snitt utbytteandel siste 5 år	58 %	
Avsatt utbytte til staten	105	0
Aksjekjøp	0	180

Annen informasjon	2009	2008
Antall ansatte	98	96
Andel ansatte i Norge	100 %	100 %
Statens eierandel årsslutt	15 %	15 %
Andel kvinner i styret, totalt	50 %	38 %
Andel aksjonærvalgte kvinner i styret	57 %	43 %

¹ Ved utregning som definert her blir kostnadsgraden for 2009 negativ. Definert som netto driftskostnader i prosent av gjennomsnittlig total kapital hvor netto driftskostnader er sum driftskostnader minus andre inntekter blir kostnadsgraden 0,07 prosent for 2009 og 0,06 prosent for 2008

**EKSPORT
FINANS**

NORWAY

Electronic Chart Centre AS

Statlig eierandel gjennom Nærings- og handelsdepartementet: **100%**
Selskapets nettsider: **www.ecc.no**

Electronic Chart Centre AS (ECC) skal bidra til nyskaping og drift av samfunnsnyttig infrastruktur ved å bygge opp en internasjonal elektronisk sjøkarttjeneste for skipstrafikk og annen maritim virksomhet. ECC ble etablert som aksjeselskap i 1999 ved utskilling fra Statens kartverk. Selskapet er heleid av staten og har 15 ansatte.

Hovedmålet med statens eierskap er å oppfylle Norges forpliktelser i henhold til internasjonale konvensjoner om sikkerhet til sjøs, samt dekke samfunnets behov for sikker navigering ved å forvalte og tilgjengeliggjøre tidsriktige autoriserte elektroniske sjøkart produsert og eiet av nasjonale sjøkartverk verden over.

Selskapets virksomhet drives etter avtale med Statens kartverk Sjø (Sjøkartverket), hvor ECC står for utvikling, kapasitetsadministrasjon og daglig drift av de elektroniske sjøkarttjenestene, mens Sjøkartverket ivaretar ledelse og framskaffelse av sjøkartdata gjennom det fler nasjonale Primar-samarbeidet. I dag omfatter tjenesten 9300 godkjente elektroniske sjøkart fra 40 forskjellige land. Karttjenesten skal fungere som et gjennomgående og fleksibelt tilbud av autoriserte sjøkartdata.

Viktige hendelser

Selskapet fokuserer på å finne nye løsninger som bidrar til å øke utbredelsen og bruken av et felles kartgrunnlag til alle brukermiljøer som er interessert i sjøkartinformasjon. Selskapet er i dialog med offentlige etater og maritime organisasjoner for å sikre at alle benytter samme kartgrunnlaget i sine operasjoner og beredskapssituasjoner. I den forbindelse er det i løpet av året lansert en egen tjeneste som leverer bilder av oppdaterte elektroniske sjøkart over Internett i henhold til åpne standarder til offentlige etater og som også er tilgjengelig gjennom Norge Digitalt samarbeidet.

I tillegg har det vært fokus på å lage løsninger som gir allmennheten enkle og brukervennlige innsynsløsninger til geografisk informasjon i henhold til EU Inspire direktiv.

Gjennom sitt samarbeid, tilrettelegging av infrastruktur, tjenester og løsninger bidrar ECC med å oppfylle regjeringens maritime strategi "Stø kurs" for miljøvennlig vekst og verdiskaping innenfor de maritime næringer. ECC samarbeider med andre selskaper for å eksportere og realisere de norske løsningene for økt sjøikkerhet og miljøberedskap.

Økonomisk utvikling

Selskapets årsresultat er på -0,6 mill. kr i 2009. Selskapets drift gir overskudd men ECC fikk i 2009 en skattekostnad på 1,4 mill. kr etter reduksjon av balanseført utsatt skattefordel. Selskapets vekst har i 2009 vært lavere enn forventet, grunnet den globale finanskrisen som midlertidig har ført til redusert aktivitet innenfor den maritime næringen og dermed redusert etterspørsel etter selskapets tjenester. ECC har ved utgangen av 2009 en bankbeholdning på 17 mill. kr og ingen rentebærende gjeld. Selskapets egenkapitalandel er 84 prosent. Selskapet utbetaler ikke utbytte i 2009.

Selskapets økonomiske situasjon må sees i sammenheng med oppdragene for Sjøkartverket og utfordringene med å framskaffe sjøkartdata for internasjonale skipsfartsruter. Tilgjengeligheten til globale sjøkartdata fra andre lands sjøkartverk vil være avgjørende for utviklingen i årene fremover.

Resultatregnskap (mill. kr.)	2009	2008
Driftsinntekter	20,8	20,1
Driftskostnader	20,5	17,1
Driftsresultat	0,4	3,0
Netto finansposter	0,4	0,8
Resultat før skatt	0,8	3,7
Skattekostnad	1,4	0,0
Resultat etter skatt	-0,6	3,7

Balanse	2009	2008
Immatrielle eiendeler	1,4	2,8
Varige driftsmidler	2,0	1,0
Finansielle anleggsmidler	0,0	0,0
Sum anleggsmidler	3,4	3,8
Omløpsmidler	19,1	20,4
Sum eiendeler	22,5	24,2

Innskutt egenkapital	10,6	10,6
Opptjent/ annen egenkapital	8,2	8,8
Sum egenkapital	18,8	19,4
Avsetning til forpliktelser	0,0	0,0
Langsiktig gjeld	0,0	0,0
Kortsiktig rentebærende gjeld	0,0	0,0
Kortsiktig rentefri gjeld	3,7	4,8
Sum gjeld og forpliktelser	3,7	4,8
Sum egenkapital og gjeld	22,5	24,2

Nøkeltall	2009	2008
Sysselsatt kapital	18,8	19,4
EBITDA	1,5	4,5
EBIT	0,8	3,7
Egenkapitalandel	84 %	80 %
Egenkapitalrentabilitet	-3 %	21 %
Gjennomsnittlig EK rentabilitet siste 5 år	16 %	
Rentabilitet sysselsatt kapital	4 %	21 %

Utbytte	2009	2008
Avsatt utbytte	0,0	1,1
Utbytteandel	0 %	30 %
Snitt utbytteandel siste 5 år	35 %	
Avsatt utbytte til staten	0,0	1,1

Annen informasjon	2009	2008
Antall ansatte	15	14
Andel ansatte i Norge	100 %	100 %
Statens eierandel årsslutt	100 %	100 %
Andel kvinner i styret, totalt	67 %	67 %
Andel aksjonærvalgte kvinner i styret	67 %	67 %

ELECTRONIC CHART CENTRE

Electronic Chart Centre AS: Postboks 60, 4001 Stavanger • Telefon: +47 93 95 00 • Internett: www.ecc.no • Daglig leder: Robert Sandvik
Styre: Ingvild Sæther (styreleder), Siri Norset Christiansen, Knut Ole Flåthen, Peter Jacob Tronslin
Revisor: KPMG AS

Kommunalbanken AS

Statlig eierandel gjennom Kommunal- og regionaldepartementet: **100%**
Selskapets nettsider: **www.kommunalbanken.no**

Kommunalbanken AS ble stiftet i november 1999. Selskapet er en videreføring av virksomheten i statsbanken Norges Kommunalbank, som ble etablert i 1927. I 2000 ble 20 prosent av aksjekapitalen solgt til KLP. Som følge av KLPs oppkjøp av Kommunekreditt AS fra Eksportfinans ASA i 2009, kjøpte staten KLPs eierandel i Kommunalbanken AS. Staten er dermed ene-eier av banken. Kommunalbanken yter lån til kommuner og fylkeskommuner, samt til kommunale og interkommunale selskaper, enten mot kommunal garanti, statlig garanti eller annen betryggende sikkerhet. Selskapet kan påta seg andre oppgaver som naturlig hører sammen med selskapets virksomhet. Selskapet hadde 44 ansatte ved utgangen av 2009. Banken skal bidra til konkurranse om utlån til kommuner og fylkeskommuner, slik at kommunesektoren sikres billige lån. Dette er uttrykk for den sektorpolitiske funksjon banken har, slik den beskrives i regjeringens eierskapsmelding. Banken har den høyest oppnåelige kredittvurdering (AAA-rating). Banken har samme utlånsbetingelser uavhengig av kommunestørrelse eller lånets størrelse, men skal også ivareta forretningsmessige hensyn. Det legges til grunn en tilfredsstillende risikojustert egenkapitalavkastning gjennom et avkastningskrav som justeres hvert tredje år. Avkastningskravet etter skatt for perioden 2010-2012 er satt til 10 prosent av verdijustert egenkapital. Kommunalbanken har konsesjon til å drive virksomhet som finansieringsforetak. Kommunalbanken er underlagt tilsyn av Finanstilsynet og må forholde seg til samme kapitalkrav som andre finansinstitusjoner. Grunnet gode resultater i 2009 har bankens kjernekapital økt med 1,1 mrd. kr.

Viktige hendelser

Kommunalbanken er største långiver til kommunal sektor. Markedsandelen er på 47 prosent. De samlede utlån økte med 33 mrd. kr fra 118 mrd. kr i 2008 til 151 mrd. kr i 2009.

Utbetalte lån i 2009 har omfattet hele det kommunale tjenesteområdet. Etterspørselen etter lån har vært stor som følge av betydelig økning i lånefinansierede investeringer og økt refinansieringsbehov i kommunene. Banken har vært i stand til å tilby lån til alle kommuner og fylkeskommuner som har søkt. Dette har vært særlig viktig for sektoren i 2009 ettersom alternativ finansiering på forretningsmessige vilkår har vært mindre tilgjengelig. Det ble lånt inn 116 mrd. kr i 2009, fordelt på 15 ulike valutaer. Over 90 prosent av innlånsvolumet hentes fra utlandet, med Japan som det viktigste markedet

Økonomisk utvikling

Resultat før skatt i 2009 er på 1,9 mrd. kr, og netto årsresultat etter skatt er på 1,4 mrd. kr. Sterk utlånsvekst, gode resultater fra forvaltning av overskuddslikviditet og store ekstraordinære inntekter ligger til grunn for resultatet. Av bankens inntekter i 2009 kom 311 mill. kr, eller 21 prosent fra utlånsvirksomheten, 327 mill. kr, eller 36 prosent fra likviditetsforvaltningen og 561 mill. kr, eller 43 prosent fra tilbakekjøp av egne papirer. Resultat etter skatt tilsvarer en avkastning på verdijustert egenkapital på 63,5 prosent. Det er foreslått et ordinært utbytte på 67,2 mill. kr og et ekstraordinært utbytte på 200 mill. kr til eieren for regnskapsåret 2009.

Resultatregnskap (mill. kr.)	2009	2008
Renteinntekter	4 847	8 998
Rentekostnader	3 814	8 490
Netto rente- og kredittprov.innt.	1 033	508
Andre driftsinntekter	1 004	114
Driftskostnader	91	78
Netto tap	0	0
Driftsresultat	1 946	543
Skattekostnad	547	153
Resultat etter skatt	1 399	390

Balanse	2009	2 008
Kontanter og fordringer på kredittinst.	988	3 900
Netto utlån	153 040	120 935
Verdipapirer	69 649	73 018
Andre eiendeler	8 255	18 382
Sum eiendeler	231 932	216 236

Gjeld til kredittinstitusjoner	1 051	1 922
Innskudd fra kunder	0	0
Øvrig gjeld og forpliktelser	226 368	210 526
Ansvarlig lånekapital	952	1 583
Sum gjeld	228 371	214 031
Innskutt egenkapital	1 221	1 221
Opptjent egenkapital	2 340	984
Sum egenkapital	3 561	2 205
Sum egenkapital og gjeld	231 932	216 236

Kontantstrøm	2009	2 008
Operasjonelle aktiviteter	-35 723	-39 278
Investeringsaktiviteter	-8	-1
Finansieringsaktiviteter	35 754	39 209
Endring betalingsmidler	23	-72

Nøkkel tall	2009	2 008
Kjernekapitaldekning	9,3 %	7,4 %
Kapitaldekning	11,1 %	11,6 %
Kostnadsgrad	4,5 %	12,6 %
Tapsavs. i pst av brutto utlån	0	0
Tapsprosent utlån	0	0
Egenkapitalrentabilitet	63,5 %	27,2 %
Gjennomsnittlig EK-rentabilitet siste 5 år	25 %	

Verdier inn og ut av selskapet	2009	2 008
Kapitalinnskudd fra staten	0	373
Utbytte for regnskapsåret	267,2	44
Utbytteandel	19 %	11 %
Gjennomsnittlig utbytteandel siste 5 år	6 %	
Avsatt utbytte til staten	267,2	35
Aksjekjøp	528	0

Annen informasjon	2009	2 008
Andel ansatte i Norge	44	43
Andel som jobber i Norge av tot.ansatte	100 %	100 %
Statens eierandel årsslutt	100 %	80 %
Andel kvinner i styret totalt	50 %	43 %
Andel aksjonærvalgte kvinner i styret	57 %	50 %

NSB AS

Statlig eierandel gjennom Samferdselsdepartementet: **100%**
Selskapets nettsider: **www.nsb.no**

© NSB

Fra 1. juli 2002 har **NSB** vært organisert som et aksjeselskap, og eierskapet forvaltes av Samferdselsdepartementet. NSB AS er et av Norges største transportkonsern. Konsernets hovedkontor er i Oslo, mens virksomheten er spredt over det meste av Norge og i deler av Sverige og Danmark.

Selskapets samfunnsoppdrag er å sørge for effektiv, tilgjengelig, sikker og miljøvennlig transport av personer og gods. Statens eierskap er blant annet begrunnet ut fra ønsket om å sikre toget en sterk posisjon i konkurransen med øvrige transportmidler.

Virksomhetsområdene er persontog, godstog, buss, eiendom og ulike støttefunksjoner.

Viktige hendelser

NSB besluttet i 2008 å kjøpe 50 nye togsett, og oppmerksomheten i 2009 har vært konsentrert om oppstart av produksjon. Etter planen skal de nye togene settes i trafikk i perioden 2011 til 2013. Det ble i 2009 besluttet å utvide verkstedkapasiteten for å håndtere økningen i antall togsett.

Det nye dobbeltsporet på Jærbanen ble ferdigstilt mot slutten av 2009. Utbyggingen legger til rette for betydelig økt kapasitet på strekningen, og NSB har nå et langt mer markedstilpasset togtilbud til de reisende.

Bergensbanen fylte 100 år 27. november 2009. NSB bidro med en rekke aktiviteter. Jubileet fikk bred omtale både i aviser, TV og radio.

En krevende vinter førte til betydelig redusert regularitet og punktlighet mot slutten av 2009 og inn i 2010. I samarbeid med Jernbaneverket ble det iverksatt en rekke tiltak for å bøte på og bedre den vanskelige driftssituasjonen. Det ble blant annet innført en forbedret kompensasjonsordning for reisende som rammes av forsinkelser.

Ti nye godslokomotiver er i løpet av 2009 satt i drift. Dette fører til bedre ressursutnyttelse innenfor godsvirksomheten.

Nettbuss Lillestrøm AS startet tre større anbudsrunder i 2009. Nettbuss har i tillegg vunnet anbuds konkurranser i Bærum, Trondheim, Skien og på Jaren. I Sverige er det vunnet anbuds konkurranser i Halland, Borås og Jönköping.

Etter å ha vunnet en anbuds konkurransen i Stockholm om vedlikehold av tunnelbanetogene, overtok Mantena, sammen med selskapet MTR Corporation, i november 2009 ansvaret for vedlikeholdet. Samtidig overtok Mantena, også etter anbuds konkurransen, ansvaret for vedlikehold av Pågatog i et nytt verksted i Helsingborg i Skåne.

Våren 2009 la Samferdselsdepartementet fram St.meld. nr. 21 (2008-2009) Om virksomheten til NSB AS, og omhandler perioden 2009-2013. Meldingen gir blant annet en vurdering av de utfordringer og muligheter NSB står foran i perioden.

Økonomisk utvikling

NSB-konsernets resultat før skatt for 2009 ble på 497 mill. kr, en bedring på 428 mill. kr fra 2008. Konsernets driftsresultat ble på 550 mill. kr, en bedring på 445 mill. kr sammenliknet med 2008. De bedrede resultatene skyldes i hovedsak økt gevinst fra salg av eiendommer, reduserte ulykkes- og forsikringskostnader, samt bedrede resultater i bussvirksomheten. Det vil bli tatt ut et utbytte på 172 mill. kr for regnskapsåret 2009.

Resultatregnskap (mill. kr.)	2009	2008
Driftsinntekter	10 917	10 329
Driftskostnader	10 367	10 224
Driftsresultat	550	105
Netto finansposter	-53	-37
Resultat før skatt og minoriteter	497	69
Skattekostnad	186	66
Minoritetsinteresser	-34	-17
Resultat etter skatt og minoritet	345	20

Balanse	2009	2008
Immatrielle eiendeler	233	273
Varige driftsmidler	11 975	11 103
Finansielle anleggsmidler	288	64
Sum anleggsmidler	12 496	11 440
Omløpsmidler	5 786	5 680
Sum eiendeler	18 282	17 120

Innskutt egenkapital	5 536	5 536
Opptjent/ annen egenkapital	1 035	683
Minoritetsinteresser	165	202
Sum egenkapital	6 737	6 421
Avsetninger for forpliktelser	2 004	1 783
Langsiktig rentebærende gjeld	4 881	4 730
Kortsiktig rentebærende gjeld	1 026	723
Kortsiktig rentefri gjeld	3 635	3 464
Sum gjeld og forpliktelser	11 546	10 699
Sum egenkapital og gjeld	18 283	17 120

Kontantstrøm	2009	2008
Operasjonelle aktiviteter	786	1 293
Investeringsaktiviteter	-1 558	-2 382
Finansieringsaktiviteter	489	1 647
Valutaeffekt	-9	1
Endring betalingsmidler	-292	558

Nøkkeftall	2009	2008
Sysselsatt kapital	12 644	11 874
EBITDA	1 904	1 400
EBIT	880	444
Egenkapitalandel	37 %	38 %
Egenkapitalrentabilitet	5 %	0 %
Gjennomsnittlig EK-rentabilitet siste 5 år	6 %	
Rentabilitet sysselsatt kapital	7 %	4 %

Antall reisende (mill personkm)	52	52
Godstransportarbeidet (mill tonnmkm)	2 633	3 000
Punktligghet (tog i rute v/ankomst endest.)	85 %	85 %
Antall 1000 TEU (godstog Norge)	514	557

Offentlige kjøp	2009	2008
Inntekt fra staten	1 655	1 597
Inntekt fra kommuner	678	651
Sum inntekt fra offentlige kjøp	2 333	2 250

Utbytte	2009	2008
Avsatt utbytte	172	14
Utbytteandel	50 %	72 %
Snitt utbytteandel siste 5 år	70 %	
Avsatt utbytte til staten	172	14

Annen informasjon	2009	2008
Antall ansatte	11 921	11 324
Andel ansatte i Norge	87 %	85 %
Statens eierandel årsslutt	100 %	100 %
Andel kvinner i styret, totalt	25 %	25 %
Andel aksjonærvalgte kvinner i styret	40 %	40 %

Posten Norge AS

Statlig eierandel gjennom Samferdselsdepartementet: **100%**
Selskapets nettsider: **www.posten.no**

© Birger Morken

Posten har siden 1. juli 2002 vært organisert som et aksjeselskap eid av staten.

Posten er et post- og logistikkonsern med Norden som hjemmeområde, og opererer innenfor segmentene post, logistikk og IT. Konsernet omfatter morselskapet Posten Norge AS og en rekke hel- og deleide datterselskaper under merkevaren Bring, samt IT-selskapet ErgoGroup.

Sentralt i Postens strategi står målet om å opprettholde posisjonen som markedsleder på post i Norge og utvikle ledende posisjoner i Norden.

Posten skal sikre et landsdekkende tilbud av formidling av leveringspliktige tjenester og grunnleggende banktjenester i ekspedisjonsnett. Dessuten skal selskapet sikre en god forvaltning av statens verdier og en god industriell utvikling av selskapet. De sektorpolitiske målsetningene ivaretas i hovedsak gjennom sektorspesifikk regulering, herunder konsesjon.

Viktige hendelser

Posten har iverksatt et omfattende lønnsomhetsprogram under betegnelsen "Spinnaker". Programmet omfatter både inntekts- og kostnadsforbedringer. Det vil ha stor økonomisk betydning og vil være gjennomført i 2012. Ved utgangen av 2009 hadde Spinnaker gitt kostnadsgevinster på 1 250 mill. kr. Grunnet volumfall i brevmarkedet og økt konkurranse innenfor pakke- og godsvirksomhet, ble det besluttet en omlegging og effektivisering av terminalstrukturen i Norge. Det er også besluttet en modernisering av postkontorer over en treårs periode for å tilpasse virksomheten til endrede kundebehov.

Postdistribusjonen i Bring Citymail Denmark ble avviklet fra 1. januar 2010.

Ny togløsning mellom Oslo og Rotterdam (Nederland) for parti-/stykkgods og termovirksomhet startet i fjerde kvartal 2009. Toget er en rask og miljøvennlig løsning for transport av ferskvarer til Europa, samt et ledd i Postens miljøstrategi.

Postens nye Østlandsterminal ble åpnet av H.M. Kong Harald V 29. januar 2010.

Posten oppfylte konsesjonskravet om leveringskvalitet for A-post på minimum 85 prosent per kvartal, da 88,3 prosent av A-posten kom fram over natt i 2009. Dette er tidenes beste måling på årsbasis. De øvrige fem konsesjonskravene var alle godt innenfor myndighetenes krav i 2009.

Økonomisk utvikling

Til tross for inntektsnedgang som følge av økonomisk lavkonjunktur og elektronisk substitusjon økte Postens driftsresultater fra 2008 til 2009, hovedsakelig på grunn av statlig kjøp av ulønnsomme konsesjonspålagte post- og banktjenester og effektene av kostnadsreducerende tiltak.

Postens driftsinntekter falt fra 28 663 mill. kr i 2008 til 27 104 mill. kr i 2009 (5,4 %). Omsetningen fra selskaper utenfor Norge utgjorde 27 prosent av konsernets inntekter i 2009.

Resultat før skatt og finansposter (EBIT) i 2009 ble 482 mill. kr (i 2008 361 mill. kr) og EBIT før engangseffekter og nedskrivninger økte med 338 mill. kr fra 2008. Resultatet før skatt ble 198 mill. kr i 2009 (i 2008 108 mill. kr). Egenkapitalrentabiliteten var 2,3 prosent (i 2008 -0,5 %).

Staten mottar ikke utbytte fra Posten Norge AS for regnskapsåret 2009.

Resultatregnskap (mill. kr.)	2009	2008
Driftsinntekter	27 104	28 663
Driftskostnader	26 622	28 302
Driftsresultat	482	361
Netto finansposter	-284	-253
Resultat før skatt og minoriteter	198	108
Skattekostnad	80	136
Minoritetsinteresser	7	7
Resultat etter skatt og minoritet	111	-35

Balanse	2009	2008
Immatrielle eiendeler	7 019	7 613
Varige driftsmidler	4 914	4 514
Finansielle anleggsmidler	265	190
Sum anleggsmidler	12 197	12 317
Omløpsmidler	6 207	6 761
Eiendeler holdt for salg	37	438
Sum eiendeler	18 441	19 516

Innskutt egenkapital	4 112	4 112
Opptjent/ annen egenkapital	1 102	1 041
Minoritetsinteresser	0	7
Sum egenkapital	5 214	5 160
Avsetning for forpliktelser	2 274	2 268
Langsiktig rentebærende gjeld	4 014	4 701
Langsiktig rentefri gjeld	102	393
Kortsiktig rentebærende gjeld	32	62
Kortsiktig rentefri gjeld	6 805	6 932
Sum gjeld og forpliktelser	13 227	14 356
Sum egenkapital og gjeld	18 442	19 516

Kontantstrøm	2009	2008
Operasjonelle aktiviteter	1 988	1 342
Investeringsaktiviteter	-1 174	-2 095
Finansieringsaktiviteter	-717	943
Endring betaling smidler	97	190

Nøkeltall	2009	2008
Sysselsatt kapital	9 260	9 923
EBITDA	2 294	2 042
EBIT	984	996
Egenkapitalandel	28 %	26 %
Egenkapitalrentabilitet	2 %	-1 %
Gjennomsnittlig EK-rentabilitet siste 5 år	10 %	
Rentabilitet sysselsatt kapital	10 %	11 %

Ekspedisjonssteder	1 443	1 455
Leveringskvalitet A-post (framme over natten)	88 %	87 %
Kundetilfredshet i ekspedisjonsnett (poeng maks 100)		
PIB	85	82
Postkontorene	88	86
Bedriftsentrene	89	89
Volumutvikling A- og B-post	-10,1 %	0,7 %

Utbytte	2009	2008
Avsatt utbytte	0	0
Utbytteandel	0 %	0 %
Gjennomsnittlig utbytteandel siste 5 år	40 %	
Avsatt utbytte til staten	0	0

Tilskudd fra staten/offentlig kjøp	2009	2008
Kjøp av post- og banktjenester	518	0

Annen informasjon	2009	2008
Antall ansatte	24 163	25 851
Andel ansatte i Norge	79 %	80 %
Statens eierandel årsslutt	100 %	100 %
Andel kvinner i styret, totalt	50 %	50 %
Andel aksjonærvalgte kvinner i styret	50 %	50 %

Posten Norge AS: 0001 Oslo • Telefon: +47 23 14 90 90 • Internett: www.posten.no • Konsernsjef: Dag Mejdell • Styre: Arvid Moss (styreleder), Liv Stette, Eli Arnstad, Terje Christoffersen, Sigbjørn Molvik, Gry Mølleskog, Odd Kristian Øverland*, Ingeborg Anne Sætre*, Paul Magnus Gamlemshaug* og Judith Olafsen* (* valgt av de ansatte) • Revisor: Ernst & Young AS

Statkraft SF

Statlig eierandel gjennom Nærings- og handelsdepartementet: **100%**
Selskapets nettsider: **www.statkraft.no**

© Christian Houge

Statkraft er Europas største produsent av fornybar energi. Konsernet produserer og utvikler vannkraft, vindkraft, gasskraft, fjernvarme og solkraft, og er en betydelig aktør på de europeiske energibørsene. Statkraft har en betydelig satsing på innovasjon og utvikling av miljøvennlige energiløsninger. I Norge er Statkraft den største leverandøren av kraft til norsk industri, og har et stort antall nett- og slutt-kunder. Utenfor Europa er Statkraft engasjert i vannkraftsprojekter gjennom datterselskapet SN Power.

Kraftproduksjonen baserer seg i hovedsak på norsk vannkraft, selv om selskapet i løpet av de siste årene har blitt mer diversifisert. 84 prosent av den installerte kapasiteten på 15 000 MW er i dag basert på vannkraft, 14 prosent på gasskraft og 2 prosent på vindkraft. 72 prosent er lokalisert i Norge.

Viktige hendelser

Konsernets produksjonskapasitet økte i 2009 med 25 prosent. Statkraft overtok fra nyåret aktiva som en følge av byttehandelen med det tyske energiselskapet E.ON AG, samtidig som konsernet for første gang konsoliderte SN Power inn i sin virksomheten. SN Power var tidligere 50/50 eid sammen med Norfund, mens Statkraft fra 2009 eier 60 prosent.

2009 var preget av høy prosjektaktivitet, særlig innen vindkraft. I mars kjøpte konsernet 50 prosent av aksjene i Statoils utbygging av havvindparken Sheringham Shoal i Storbritannia. Vindparken vil bestå av 88 turbiner med en total installert effekt på 315 MW, og skal stå ferdig i 2011. I tillegg ble to vindparker i henholdsvis Storbritannia og Chile satt i produksjon, mens konsernet mottok konsesjon på flere vindparker i Norge, Sverige og Storbritannia.

Tre nye vannkraftverk og syv nye småkraftverk ble satt i drift i løpet av året i Norge, med en total års-middelproduksjon på 150 GWh. I juni overtok Statkraft 95 prosent av aksjene i Yesil Energi, som gir Statkraft rettigheter til seks vannkraftsprojekter i Tyrkia med et samlet potensial på ca 2 TWh årlig.

Statkraft nådde flere milepæler innen mange teknologier. Mest oppsikt vekket åpningen av prototypen av saltkraftverket på Tofte med blant annet HKH Kronprinsesse Mette-Marit til stede.

Økonomisk utvikling

Statkraft SF hadde et resultat etter skatt på 7,8 mrd. kr i 2009, sammenlignet med 33,5 mrd. kr i 2008. Reduksjonen skyldes i hovedsak den regnskapsmessige gevinsten i 2008 på 25,6 mrd. kr i forbindelse byttehandelen med E.ON AG. Imidlertid bidro store urealiserte verdiendringer på energikon-takter og finansposter positivt i 2009. Driftsinntektene økte dessuten som følge av den tilførte virksomheten, men betydelig lavere kraftpriser og høyere driftskostnader gjorde at det underliggende resultatet etter skatt sank fra 8,4 til 6,5 mrd. kr (justert for urealiserte verdiendringer og engangsposter).

Statkraft betaler et utbytte på 4,19 mrd. kr for regnskapsåret 2009.

Resultatregnskap (mill. kr.)	2009	2008
Netto driftsinntekter	17 336	23 995
Avskrivninger og nedskrivninger	2 766	1 606
Driftskostnader	10 138	7 229
Driftsresultat	7 198	16 766
Netto finansposter	5 349	20 949
Resultat før skatt og minoriteter	12 546	37 715
Skattekostnad	4 757	4 186
Minoritetsinteresser	184	250
Resultat etter skatt og minoritet	7 606	33 279

Balanse	2009	2008
Immatrielle eiendeler	2 667	2 895
Varige driftsmidler	79 429	75 756
Finansielle anleggsmidler	42 126	44 560
Sum anleggsmidler	124 222	123 211
Omløpsmidler	20 781	22 081
Sum eiendeler	145 005	145 291

Innskutt egenkapital	29 250	29 250
Opptjent/ annen egenkapital	26 284	38 199
Minoritetsinteresser	7 267	2 772
Sum egenkapital	62 801	70 221
Avsetning til forpliktelser	14 076	11 797
Langsiktig gjeld	36 342	33 389
Kortsiktig rentebærende gjeld	11 849	10 152
Kortsiktig rentefri gjeld	19 937	19 732
Sum gjeld og forpliktelser	82 204	75 070
Sum egenkapital og gjeld	145 005	145 291

Kontantstrøm	2009	2008
Operasjonelle aktiviteter	12 821	9 746
Investeringsaktiviteter	-4 719	-3 046
Finansieringsaktiviteter	-3 334	-7 783
Valutaeffekter	-252	29
Endring betalingsmidler	4 516	-1 054

Nøkeltall	2009	2008
Sysselsatt kapital	110 992	113 762
EBITDA	13 193	45 728
EBIT	10 427	44 122
Egenkapitalandel	43 %	48 %
Egenkapitalrentabilitet	12 %	63 %
Gjennomsnittlig EK-rentabilitet siste 5 år	25 %	
Rentabilitet sysselsatt kapital	9 %	45 %

Utbytte	2009	2008
Avsatt utbytte	4 189	10 000
Utbytteandel ¹	55 %	30 %
Snitt utbytteandel siste 5 år ¹	53 %	
Utbytte til staten	4 189	10 000
Garantibeløp	5 914	6 516
Garantioprovisjon til staten	38	65

Annen informasjon	2009	2008
Antall ansatte	3 378	2 633
Andel ansatte i Norge	72 %	85 %
Statens eierandel årsslutt	100 %	100 %
Andel kvinner i styret, totalt	44 %	44 %
Andel aksjonærvalgte kvinner i styret	50 %	50 %

¹ Ved å bruke utbyttegrunnlaget i Statkraft SF slik det er definert i statsbudsjettet for 2010, det vil si som konsernresultatet etter skatt og minoritetsinteresser, justert for urealiserte verdiendringer og tap, blir utbytteandelen for 2009 85 prosent. Etter denne definisjonen vil også snitt utbytteandel siste 5 år være vesentlig høyere.

Store Norske Spitsbergen Kulkompani AS

Statlig eierandel gjennom Nærings- og handelsdepartementet: **99,99%**
Selskapets nettsider: **www.snsk.no**

© Icar J. Nikolaisen

Store Norske Spitsbergen Kulkompani AS (SNSK) ble stiftet i 1916. Konsernet består av morselskapet Store Norske Spitsbergen Kulkompani AS og de heleide datterselskapene Store Norske Grubekompani AS (SNSG), Store Norske Gull AS og Store Norske Boliger AS. Selskapet driver kullvirksomhet på Svalbard gjennom SNSG. Om lag 95 prosent av produksjonen eksporteres.

Gruvevirksomheten foregår i det alt vesentlige i Svea. I tillegg har selskapet en mindre produksjonsdrift i Gruve 7 ved Longyearbyen, hvor om lag 35 prosent av kullene leveres til det lokale energiverket. Gruvedriften skal drives uavhengig av statlig støtte. Konsernet hadde ved utgangen av 2009 368 ansatte.

Viktige hendelser

Finanskrisen høsten 2008 resulterte i en dramatisk nedgang i kullprisene på slutten av 2008 som fortsatte utover vinteren 2009 og var under 60 USD per tonn. Innen kull ble det i større grad et kjøpers marked.

I 2009 har selskapet arbeidet med prospektering av Lunckefjell, en forekomst som vurderes for eventuell drift når Svea Nord er slutført i løpet av 2014.

Økonomisk utvikling

Fra et historisk godt resultat i 2008 forårsaket av høye kullpriser, gikk resultatet etter skatt fra 881 mill. kr til 363 mill. kr i 2009. Nedgangen i resultatet skyldes både lavere priser og lavere volum. I selskapets langsiktige plan er årlig produksjon redusert fra 4 mill. tonn i 2007 ned til rundt 2 mill. tonn årlig. Bemanning er planlagt redusert fra rundt 400 ansatte til ned mot 300 ansatte.

Resultatregnskap (mill. kr.)	2009	2008
Driftsinntekter	2 041	3 445
Driftskostnader	1 649	2 191
Driftsresultat	392	1 253
Netto finansposter	40	-197
Resultat før skatt	432	1 056
Skattekostnad	70	176
Resultat etter skatt	363	881

Balanse	2009	2008
Immatrielle eiendeler	114	116
Varige driftsmidler	582	772
Finansielle anleggsmidler	9	9
Sum anleggsmidler	705	897
Omløpsmidler	1 812	1 774
Sum eiendeler	2 517	2 671

Innskutt egenkapital	164	164
Opptjent/ annen egenkapital	1 403	973
Sum egenkapital	1 567	1 138
Avsetning til forpliktelser	433	553
Langsiktig rentebærende gjeld	23	24
Kortsiktig rentebærende gjeld	0	0
Kortsiktig rentefri gjeld	493	956
Sum gjeld og forpliktelser	950	1 533
Sum egenkapital og gjeld	2 517	2 670

Kontantstrøm	2009	2008
Operasjonelle aktiviteter	119	2 100
Investeringsaktiviteter	-34	-134
Finansieringsaktiviteter	-201	-828
Endring betalingsmidler	-117	1 138

Nøkeltall	2009	2008
Sysselsatt kapital	1 590	1 162
EBITDA	670	1 432
EBIT	445	1 280
Egenkapitalandel	62 %	43 %
Egenkapitalrentabilitet	27 %	110 %
Gjennomsnittlig EK-rentabilitet siste 5 år	31 %	
Rentabilitet sysselsatt kapital	56 %	220 %

Verdier inn og ut av selskapet	2009	2008
Avsatt utbytte	164	200
Utbytteandel	45 %	23 %
Snitt utbytteandel siste 5 år	37 %	
Avsatt utbytte til staten	164	200
Kapitalinnskudd fra staten	164	164

Annen informasjon	2009	2008
Antall ansatte	368	386
Andel ansatte i Norge	100 %	100 %
Statens eierandel årsslutt	99,9 %	99,9 %
Andel kvinner i styret, totalt	38 %	38 %
Andel aksjonærvalgte kvinner i styret	60 %	60 %

Veterinærmedisinsk Oppdragscenter AS

Statlig eierandel gjennom Landbruks- og matdepartementet: **39,9%**
Selskapets nettsider: **www.veso.no**

© VESO

VESO ble etablert i 1988 og er eid av Staten ved Landbruks- og matdepartementet (39,9 %) og AquaNova Invest AS med (61 %). VESO er en kunnskapsbedrift med faglig fundament i norske veterinærmedisinske og beslektede miljøer.

Selskapet består av to hovedforretningsområder: distribusjon av alle typer legemidler til dyr i det norske markedet og kliniske smitteforsøk på fisk på Vikan som ledd i vaksineutvikling og avl for leverandører av slike tjenester og produkter.

Viktige hendelser

2009 var det første hele driftsåret med privat majoritetens eierandel i selskapet.

VESO har gjennom året befestet posisjonen innenfor sine aktivitetsområder. Dette gjelder både i forhold til legemiddelprodusentene og avlsselskapene, samt gjennom smitteforsøkene på Vikan og rådgivning innenfor avl og genetikk knyttet til eierskapet i Akvaforsk Genetic Center.

Økonomisk utvikling

Selskapet har vokst betydelig de siste to årene og 2009 ble et rekordår både omsetningsmessig og resultatmessig. Marginene bedret seg noe på grunn av økte volumer. Volumøkningen er drevet av økt omsetning av legemidler til alle typer dyr på grunn av større forbruk og flere kunder. Utsiktene for 2010 er på nivå med 2009.

Resultatregnskap (mill. kr.)	2009	2008
Driftsinntekter	356,3	234,4
Driftskostnader	340,0	231,9
Driftsresultat	16,3	2,5
Netto finansposter	1,5	0,7
Resultat før skatt	17,7	3,2
Skattekostnad	4,2	-1,7
Resultat etter skatt	13,6	4,9

Balanse	2009	2008
Immatrielle eiendeler	3,8	4,1
Varige driftsmidler	14,5	15,6
Finansielle anleggsmidler	19,3	14,9
Sum anleggsmidler	37,7	34,5
Omløpsmidler	81,8	60,9
Sum eiendeler	119,5	95,4

Innskutt egenkapital	16,0	16,0
Opptjent/ annen egenkapital	26,5	26,4
Sum egenkapital	42,5	42,4
Avsetning for forpliktelser	9,5	6,0
Langsiktig rentebærende gjeld	3,2	4,5
Kortsiktig rentebærende gjeld	0,0	0,0
Kortsiktig rentefri gjeld	64,3	42,5
Sum gjeld og forpliktelser	77,0	53,0
Sum egenkapital og gjeld	119,5	95,4

Kontantstrøm	2 009	2 008
Operasjonelle aktiviteter	14,3	8,9
Investeringsaktiviteter	-2,8	-9,2
Finansieringsaktiviteter	-9,8	8,2
Endring betalingsmidler	1,7	7,9

Nøkeltall	2009	2008
Sysselsatt kapital	45,7	46,9
EBITDA	22,4	7,7
EBIT	18,3	3,7
Egenkapitalandel	36 %	44 %
Egenkapitalrentabilitet	32 %	13 %
Gjennomsnittlig EK-rentabilitet siste 5 år	13 %	
Rentabilitet sysselsatt kapital	40 %	8 %

Utbytte	2009	2008
Avsatt utbytte	13,5	8,5
Utbytteandel	100 %	174 %
Gjennomsnittlig utbytteandel siste 5 år	96 %	
Utbytte til staten	5,4	4,3

Annen informasjon	2009	2008
Antall ansatte	35	35
Andel ansatte i Norge	100 %	100 %
Statens eierandel årsslutt	40 %	40 %
Andel kvinner i styret, totalt	20 %	20 %
Andel aksjonærvalgte kvinner i styret	20 %	20 %

VETERINARY SCIENCE OPPORTUNITIES

Selskaper med sektorpolitiske mål (kategori 4)

Selskaper med sektorpolitiske mål omfatter selskaper hvor hovedmålene med det statlige eierskapet ikke er forretningsmessige. Statlig eierskap i disse selskapene skal sikre sektorpolitiske og samfunnsmessige målsetninger på flere områder. Selv om selskapene ikke har forretningsmessige hovedmålsetninger, vil selskapene i tillegg kunne ha bedriftsøkonomiske målsetninger. Graden av kommersiell orientering varierer mellom selskapene. Flere av selskapene virker innenfor markeder med naturlige monopol. Staten stiller krav til selskapene for å sikre at de sektorpolitiske målsetningene nås på en mest mulig effektiv måte, og for flere av selskapene settes det krav til avkastning ut fra selskapets risikoprofil.

		SIDE	SIDE
Selskaper med sektorpolitiske mål			
Avinor AS	72	Norsk Tipping AS	85
Bjørnøen AS	73	Petoro AS	86
Enova SF	74	Simula Research Laboratory AS	87
Gassco AS	75	SIVA SF	88
Gassnova SF	76	Statnett SF	89
Innovasjon Norge (særlovselskap)	77	Statskog SF	90
Itas amb AS	78	UNINETT AS	91
Kings Bay AS	79	Universitetssenteret på Svalbard AS	92
Kompetansesenter for IT i helse- og sosialsektoren AS	80	AS Vinmonopolet	93
Norfund (særlovselskap)	81	Eksportutvalget for fisk AS ¹	94
Norsk Eiendomsinformasjon AS	82	Nofima AS ¹	95
Norsk Rikskringkasting AS	83	Norsk Helsenett SF ¹	96
Norsk samfunnsvitenskapelig datatjeneste AS	84		

¹ Ikke kategorisert

Avinor AS

Statlig eierandel gjennom Samferdselsdepartementet: **100%**
Selskapets nettsider: **www.avinor.no**

© Thomas Tømme

Avinor AS ble etablert 1. januar 2003 ved omdanning av forvaltningsbedriften Luftfartsverket til et statlig aksjeselskap. Konsernet Avinor omfatter morselskapet Avinor AS og datterselskapene Oslo Lufthavn AS, Oslo Lufthavn Eiendom AS, Avinor Parkeringsanlegg AS, Flesland Eiendom AS, Værnes Eiendom AS og Sola Hotel Eiendom AS.

Avinor har ansvaret for å eie, drive og utvikle et landsomfattende nett av lufthavner for sivil luftfart og en samlet flysikringstjeneste for sivil og militær luftfart. Dette omfatter 46 lufthavner i Norge samt kontrolltårn, kontrollsentraler og annen teknisk infrastruktur for sikker flynavigasjon.

Formålet med statens eierskap i Avinor er å legge til rette for sikker, miljøvennlig og effektiv luftfart i alle deler av landet. Avinor skal i størst mulig grad finansiere virksomheten gjennom egne inntekter fra hovedvirksomheten og forretningsvirksomhet i tilknytning til lufthavnene. Finansielt sett drives den totale virksomheten som én enhet der bedriftsøkonomisk lønnsomme lufthavner finansierer ulønnsomme lufthavner.

Viktige hendelser

Finanskrisen påvirket flytrafikken negativt i store deler av 2009, men trafikken viste vekst i fjerde kvartal. Målt i antall passasjerer og flybevegelser, gikk flytrafikken ned med henholdsvis 4,1 prosent og 5,6 prosent i 2009. Samlet reiste det 37,9 millioner passasjerer over Avinors lufthavner i 2009.

Det har i 2009 pågått et omfattende arbeid med å kartlegge miljøstatus og risiko for forurensing ved alle de regionale og mellomstore lufthavnene. Det er etablert et konsernovergripende prosjekt som skal systematisere tiltak for å redusere risiko for skadelige utslipp.

Samferdselsdepartementet la i 2009 fram St.meld. nr. 48 (2008-2009) Om verksemda i Avinor. Stortingsmeldingen orienterer om utviklingen i selskapet og hovedutfordringer, planer og strategier for Avinor i de neste årene og danner grunnlag for statens eierstyring av selskapet.

Avinor står overfor store investerings- og finansieringsutfordringer i de kommende årene. Samtidig med stortingsmeldingen la Samferdselsdepartementet fram en tiltakspakke for Avinor på til sammen om lag 900 mill. kr for 2009. Pakken besto av et ekstraordinært tilskudd til Avinor på 150 mill. kr til sikkerhetstiltak på lufthavnene, utbyttefri- tak, samt avdragsfrihet for statslånet som finansierte utbyggingen av Gardermoen. Tiltakspakken medvirket til at Avinor kunne gjennomføre investeringer som selskapet ellers måtte ha utsatt.

Økonomisk utvikling

Som en følge av redusert flytrafikk er konsernets driftsresultat svekket med ca. 15 prosent fra 2008 til 2009. Konsernets driftsresultat utgjorde i 2009 1 183 mill. kr og resultat etter skatt 605 mill. kr. Det har i 2009 vært videreført en høy prosjektaktivitet med 2 378 mill. kr i investeringer i driftsmidler og infrastruktur. Konsernet har i 2009 tatt opp nye obligasjonslån for 1 500 mill. kr. Lånene er notert på Oslo Børs.

Det er ikke lagt opp til å ta ut utbytte fra selskapet for regnskapsåret 2009.

Resultatregnskap (mill. kr.)	2009	2008
Driftsinntekter	7 356	7 384
Driftskostnader	6 172	6 016
Driftsresultat	1 183	1 396
Netto finansposter	-325	-314
Resultat før skatt	859	1 082
Skattekostnad	254	317
Resultat etter skatt	605	765

Balanse	2009	2008
Immatrielle eiendeler	2 201	2 397
Varige driftsmidler	17 800	16 699
Finansielle anleggsmidler	34	30
Sum anleggsmidler	20 034	19 126
Omløpsmidler	2 349	1 034
Sum eiendeler	22 383	20 160

Innskutt egenkapital	5 400	5 400
Opptjent/ annen egenkapital	4 711	3 885
Sum egenkapital	10 111	9 285
Avsetning til forpliktelser	2 027	2 228
Langsiktig rentebærende gjeld	8 290	6 164
Kortsiktig rentebærende gjeld	56	438
Kortsiktig rentefri gjeld	1 899	2 045
Sum gjeld og forpliktelser	12 272	10 875
Sum egenkapital og gjeld	22 383	20 160

Kontantstrøm	2009	2008
Operasjonelle aktiviteter	2 276	2 561
Investeringsaktiviteter	-2 222	-2 547
Finansieringsaktiviteter	1 311	-1 099
Endring betalingsmidler	1 365	-1 084

Nøkeltall	2009	2008
Sysselsatt kapital	18 457	15 027
EBITDA	2 222	2 587
EBIT	1 222	1 541
Egenkapitalandel	45 %	46 %
Egenkapitalrentabilitet	6 %	8 %
Gjennomsnittlig EK-rentabilitet siste 5 år	7 %	
Rentabilitet sysselsatt kapital	7 %	10 %

Regularitet (andel av planlagte avganger som blir gjennomført)	99,0 %	97,6 %
Punktlighet (andel av gjennomførte avganger som skjer innen maks 15 min forsinkelse)	88,0 %	86,0 %
Trafikkutvikling (antall passasjerer totalt i 1000)	37 900	39 500

Utbytte	2009	2008
Avsatt utbytte	0	0
Utbytteandel	0 %	0 %
Snitt utbytteandel siste 5 år	26 %	
Utbytte til staten	0	0

Tilskudd fra staten/offentlig kjøp	2009	2008
Tilskudd til Avinors regionale flyplasser	150	0

Annen informasjon	2009	2008
Antall ansatte	2 910	2 863
Andel ansatte i Norge	100 %	100 %
Statens eierandel årsslutt	100 %	100 %
Andel kvinner i styret, totalt	50 %	44 %
Andel aksjonærvalgte kvinner i styret	50 %	50 %

Bjørnøen AS

Statlig eierandel gjennom Nærings- og handelsdepartementet: **100%**
Selskapets nettsider: **www.kingsbay.no**

Bjørnøen AS eier all grunn og noen kulturhistoriske bygninger på Bjørnøya. Selskapet ble overtatt av den norske stat i 1932 og ble i 1967 administrativt underlagt Kings Bay AS som også leverer forvaltningstjenester til Bjørnøen AS. Deler av statstilskuddet til Kings Bay overføres til drift av Bjørnøen. Det norske meteorologiske institutt ved Værvarslinga for Nord-Norge leier grunn til en stasjon på Bjørnøya. I tillegg har Værvarslinga for Nord-Norge det koordinerende ansvaret for de vitenskapelige aktivitetene på eiendommen de leier. Bjørnøya naturreservat ble opprettet 16. august 2002. Fredningen omfatter hele øya med unntak av et mindre landareal. Sysselmannen på Svalbard er forvaltningsmyndighet og har oppsynsansvaret i naturreservatet. Bjørnøen AS har som formål drift og utnyttelse av selskapets eiendommer på Bjørnøya, og annen virksomhet i forbindelse med dette. Formålet med statens eierskap er å ivareta norsk suverenitet gjennom eiendomsbesittelse av Bjørnøya som selskapet har hjemmel til. Bjørnøya har en strategisk viktig geografisk posisjon midt mellom Norges fastland og Svalbard. Et mindre landareal på øya vil kunne ivareta behov i forbindelse med forsyning, transport og som nødhavn i forbindelse med eventuell utvinning av olje i Barentshavet og andre aktiviteter i Nordområdene.

Økonomisk utvikling

Selskapets driftsinntekter kommer fra utleie av eiendommen og utgjorde 184 136 kr i 2009. Driftskostnader utover dette dekkes av tilskudd overført fra Kings Bay AS, og bevilges over statsbudsjettet. Tilskuddet i 2009 utgjorde 152 083 kr, mot 162 497 kr i 2008.

Resultatregnskap (mill. kr.)	2009	2008
Driftsinntekter	0,17	0,18
hvorav tilskudd fra Kings Bay AS	0,15	0,16
Driftskostnader	0,16	0,18
Driftsresultat	0,01	0,00
Netto finansposter	0,01	0,00
Resultat før skatt	0,02	0,00
Skattekostnad	0,00	0,00
Resultat etter skatt	0,02	0,00

Balanse	2009	2008
Immatrielle eiendeler	0,00	0,00
Varige driftsmidler	3,90	3,90
Finansielle anleggsmidler	0,00	0,00
Sum anleggsmidler	3,90	3,90
Omløpsmidler	0,29	0,17
Sum eiendeler	4,19	4,07

Innskutt egenkapital	4,00	4,00
Opptjent/ annen egenkapital	0,06	0,04
Sum egenkapital	4,06	4,04
Avsetninger for forpliktelser	0,00	0,00
Langsiktig gjeld	0,00	0,00
Kortsiktig rentebærende gjeld	0,00	0,00
Kortsiktig rentefri gjeld	0,13	0,03
Sum gjeld og forpliktelser	0,13	0,03
Sum egenkapital og gjeld	4,19	4,07

Annen informasjon	2009	2008
Antall ansatte	0	0
Andel ansatte i Norge	N/A	N/A
Statens eierandel årsslutt	100 %	100 %
Andel kvinner i styret totalt	40 %	40 %
Andel aksjonærvalgte kvinner i styret	40 %	40 %

BJØRNØENA.S.

Bjørnøen AS: 9173 Ny-Ålesund • Telefon: +47 79 02 72 00 • Internett: www.kingsbay.no • Adm. dir.: Roger Jakobsen
Styre: Knut M. Ore (styreleder), Ann-Kristin Olsen, Karin Refsnes, Pål Prestrud, Egil Murud
Revisor: Ishavsbyen Revisjon AS

Enova SF

Statlig eierandel gjennom Olje- og energidepartementet: **100%**
Selskapets nettsider: **www.enova.no**

Enova ble opprettet ved kongelig resolusjon av 1. juni 2001 med virkning fra 22. juni 2001. Den kongelige resolusjonen har sin bakgrunn i at Stortinget den 5. april 2001 sluttet seg til Regjeringens forslag til ny finansieringsmodell og omorganisering av arbeidet med omlegging av energibruk og energiproduksjon.

Enova sitt hovedformål er å fremme en miljøvennlig omlegging av energibruk og energiproduksjon. Enova skal i den forbindelse forestå forvaltningen av midlene fra Energifondet.

Oppdraget med forvaltningen av Energifondet er gitt til Enova gjennom en langsiktig en avtale mellom Olje- og energidepartementet og Enova. Denne avtalen fastsetter målene for Enovas virksomhet.

Enovas forvaltning av midlene fra Energifondet skal bidra til:

- Mer effektiv bruk av energi
- Økt bruk av andre energibærere enn strøm og olje til oppvarming
- Økt produksjon fra fornybare energikilder
- Introduksjon og utvikling av nye teknologier og løsninger i energimarkedet
- Velfungerende markeder for effektive og miljøvennlige energiløsninger
- Økt kunnskap i samfunnet om mulighetene for å ta i bruk effektive og miljøvennlige energiløsninger

Viktige hendelser

Enova la fram sin resultatrapport for 2009 i mars 2010. Enova rapporterte samlede kontraktfestede energieresultater på 13,8 TWh for perioden 2001 til 2009. Målet er 18TWh innen utgangen av 2011.

Økonomisk utvikling

Den årlige budsjettammen for drift av Enova fastsettes årlig av Olje- og energidepartementet og dekkes av Energifondet. Selskapet genererer ikke egne inntekter og det fastsettes derfor ikke utbytte fra Enova. Enova er ikke skattepliktig. Ved opprettelsen av Enova SF ble det betalt inn 5 mill. kr i innskuddskapital i selskapet.

Administrasjonsrammen for Enova i 2009 ble satt til 100 mill. kr, inkludert mva.

Resultatregnskap (mill. kr.)	2009	2008
Driftsinntekter	83	64,7
Driftskostnader	74	57,6
Driftsresultat	9,1	7,1
Netto finansposter	0,8	1,1
Resultat før skatt	9,9	8,2
Skattekostnad	0,0	0,0
Resultat etter skatt	9,9	8,2
Balanse	2009	2008
Immatrielle eiendeler	0,0	0,0
Varige driftsmidler	1,8	0,1
Finansielle anleggsmidler	0,0	0,0
Sum anleggsmidler	1,8	0,1
Omløpsmidler	39,5	29,2
Sum eiendeler	41,3	29,2
Innskutt egenkapital	5	5,0
Opptjent/ annen egenkapital	23	13,0
Sum egenkapital	28,0	18,0
Avsetninger for forpliktelser	0,0	0,0
Langsiktig rentebærende gjeld	0,0	0,0
Kortsiktig rentebærende gjeld	0,0	0,0
Kortsiktig rentefri gjeld	13	11,2
Sum gjeld og forpliktelser	13,4	11,2
Sum egenkapital og gjeld	41,3	29,2
Nøkkeltall	2009	2008
Sysselsatt kapital	28,0	18,0
EBITDA	10,1	8,3
EBIT	9,9	8,2
Egenkapitalandel	68 %	62 %
Egenkapitalrentabilitet	43 %	59 %
Gjennomsnittlig EK rentabilitet siste 5 år	28 %	
Rentabilitet sysselsatt kapital	43 %	59 %
Kontraktfestet energieresultat (TWh)	13,8	11,6
Annen informasjon	2009	2008
Antall ansatte	53	44
Andel ansatte i Norge	100 %	100 %
Statens eierandel årsslutt	100 %	100 %
Andel kvinner i styret, totalt	50 %	40 %
Andel aksjonærvalgte kvinner i styret	40 %	50 %

Gassco AS

Statlig eierandel gjennom Olje- og energidepartementet: **100%**
Selskapets nettsider: **www.gassco.no**

© Øyvind Sætre Gassco

Gassco AS ble etablert i 2001 som et heleid statlig selskap forvaltet av Olje- og energidepartementet. Selskapet er operatør for gassrørledninger og transportrelaterte gassbehandlingsanlegg. Dette omfatter drift av gasstransportsystemet og utbygging. Gassrørledninger og transportrelaterte gassbehandlingsanlegg tjener alle produsenter av gass på norsk sokkel og bidrar til en samlet effektiv utnyttelse av gassressursene.

Gassco har en sentral rolle i videreutviklingen av gasstransportsystemet og samordner prosesser for videreutvikling av infrastrukturen for transport og behandling av gass fra norsk sokkel. En del av Gasscos oppgave er også å allokere kapasiteten i gasstransportsystemet.

Transportsystemet eies av interessentskap mellom selskaper som produserer gass på norsk sokkel. Gassco utfører aktiviteter på vegne av interessentskapet for deltakernes regning og risiko – det skjer dermed ingen inntjening i Gassco. Selskaper som ønsker å transportere gass betaler transporttariffer som gir investeringene i transportsystemet en rimelig avkastning.

Gassco ligger på Bygnes i Karmøy kommune. Selskapet hadde 323 fast ansatte ved utgangen av 2009.

Viktige hendelser

I 2009 ble det eksportert 96,56 mrd. kr standard kubikkmeter gass fra norsk sokkel i rør til landings-terminalene i Europa. Transportnettets oppnådde en regularitet på 99,6 prosent.

Det ble avholdt to bookingrunder for kapasitet i Gassled i løpet av 2009.

Olje- og energidepartementet utstedte 1. januar 2009 en ny forskriftsbestemmelse som klargjorde Gasscos rolle knyttet til videreutvikling av gasstransportsystemet. Gassco har i 2009 utført studier av infrastrukturutvikling.

Gassco har på oppdrag fra Olje- og energidepartementet etablert en arena for informasjonsutveksling mellom industrielle oppstrøms- og nedstrømsaktører relatert til gassbasert industri.

Det ble i 2009 vedtatt at Gassco skal overta direkte drift av Langeled mottaksterminal i Easington i Storbritannia fra 2011.

Resultatregnskap (mill. kr.)	2009	2008
Driftsinntekter	0,0	0,0
Driftskostnader	0,0	0,0
Driftsresultat	0,0	0,0
Netto finansposter	0,3	0,6
Resultat før skatt	0,3	0,6
Skattekostnad	-0,2	0,2
Resultat etter skatt	0,5	0,4

Balanse	2009	2008
Immatrielle eiendeler	1,1	0,7
Varige driftsmidler	81,6	75,0
Finansielle anleggsmidler	138,8	80,4
Sum anleggsmidler	221,6	156,0
Omløpsmidler	198,8	201,1
Sum eiendeler	420,3	357,1

Innskutt egenkapital	10,0	10,0
Opptjent/ annen egenkapital	4,5	4,0
Sum egenkapital	14,5	14,0
Avsetninger for forpliktelser	112,6	43,8
Langsiktig rentebærende gjeld	3,1	4,4
Kortsiktig rentebærende gjeld	57,1	45,9
Kortsiktig rentefri gjeld	233,0	249,1
Sum gjeld og forpliktelser	405,9	343,1
Sum egenkapital og gjeld	420,3	357,1

Kontantstrøm	2009	2008
Operasjonelle aktiviteter	-39,2	92,9
Investeringsaktiviteter	-29,4	-29,5
Finansieringsaktiviteter	-1,3	-1,3
Endring betalingsmidler	-69,9	62,1

Nøkkel tall	2009	2008
Rørledningsnett - antall km	7 800	7 800
Regularitet	99,6 %	99,8 %
Gass transportert til ilandføringsterminalene i Europa (milliarder Sm ³)	96,6	94,6
Største leveranse per døgn (mill. Sm ³)	352	331
Skipsanløp Kårstø	673	699
Tariffinntekter Gassco operatøransvar	29 262	26 616
Driftskostnader Gassco operatøransvar	4 938	5 205
Driftsinvesteringer Gassco operatøransvar	3 522	3 466

Tilskudd fra staten/offentlige kjøp	2009	2008
CO ₂ Verdikjedestudier	57,5	24,0

Annen informasjon	2009	2008
Antall ansatte	323	317
Andel ansatte i Norge	62 %	62 %
Statens eierandel årsslutt	100 %	100 %
Andel kvinner i styret, totalt	50 %	50 %
Andel aksjonærvalgte kvinner i styret	60 %	50 %

Gassnova SF

Statlig eierandel gjennom Olje- og energidepartementet: **100%**
Selskapets nettsider: **www.gassnova.no**

© TCM DA

Ved kongelig resolusjon av 29. juni 2007 ble det truffet vedtak om å opprette **Gassnova SF** ved om-danning av forvaltningsorganet Gassnova, og foretaket ble stiftet av Olje- og energidepartementet 3. juli 2007. Foretaket hører inn under Olje- og energidepartementet som skal representere staten som eier.

Gassnova SF har som formål å forvalte statens interesser knyttet til CO₂-håndtering, herunder CO₂-fangst, -transport, -injeksjon og -lagring. Denne aktiviteten omfatter teknologiutvikling gjennom CLIMIT-programmet, realisering av utbyggingsprosjekter og rådgivning ovenfor Olje- og energidepartementet.

CLIMIT-programmet er det norske nasjonale programmet for forskning, utvikling og demonstrasjon av teknologi for CO₂-håndtering fra kraftproduksjon. Programmet administreres av Gassnova SF i samarbeid med Norges forskningsråd. Ansvaret er fordelt slik at Norges forskningsråd har ansvaret for forskningsprosjektene, og Gassnova for prototyp- og demonstrasjonsprosjektene.

Gassnova SF ligger i Porsgrunn.

Viktige hendelser

2009 var Gassnova SFs andre hele driftsår. I løpet av året har selskapet bygget opp driftsorganisasjonen fra 24 ansatte til 33 ansatte. Ved utgangen av 2009 forvalter Gassnova SF statens interesser i følgende CO₂-håndteringsprosjekter:

- Teknologisenter for CO₂-håndtering på Mongstad (TCM)
- Fullskala CO₂-fangst på Kårstø
- Transport og lagring fra Mongstad og Kårstø

Anskaffelsesprosessen vedrørende fullskala CO₂-fangst på Kårstø ble stanset i 2009 i henhold til brev av 18. mai fra Olje- og energidepartementet.

I tillegg bistår Gassnova SF Olje- og energidepartementet i forhandlingene med Statoil vedrørende realisering av CO₂-fangst fra Statoils energiverk på Mongstad samt i praktiske forberedelser til et slikt fangstanlegg.

Basert på Stortingets tilslutning til St.prp. nr. 38 (2008-09) ble det fattet investeringsbeslutning vedrørende TCM den 17. juni 2009, samtidig som selskapet TCM DA ble etablert. TCM er inne i byggefasen, med vel 20 prosent ferdigstilling ved utgangen av 2009. TCM DA er organisert med et selskapsmøte som øverste besluttsende myndighet. Selskapsmøtets leder er utnevnt av Gassnova SF. Staten, representert med Gassnova SF, har 77,56 prosent eierandel i TCM DA. Øvrige eiere er Statoil (20 %) og Norske Shell. Statoil er operatør i prosjektet og utnevner prosjektleder som rapporterer til selskapsmøtet. Prosjektet utfører krevende teknologisk nybrottsarbeid. Det legges vekt på prosjektstyring og tett leverandørpfølging. En egen organisasjon er bygget opp i selskapet TCM DA, der både daglig leder og teknologileder er utleide fra Gassnova SF.

Økonomisk utvikling

Den årlige budsjettammen for drift av Gassnova SF bevilges over statsbudsjettet. Det ble i 2009 overført 70 mill. kroner til Gassnova SF for å dekke kostnader knyttet til drift av foretaket. Selskapet har i tillegg inntekter fra utleie av ressurser til TCM DA. Det er ikke fastsatt utbytte fra Gassnova.

Resultatregnskap (mill. kr.)	2009	2008
Driftsinntekter	66,1	53,4
Driftskostnader	60,0	37,7
Driftsresultat	6,1	15,6
Finansinntekter	0,9	2,4
Netto finansposter	0,9	2,3
Resultat før skatt	7,0	18,0
Skattekostnad	0,0	0,0
Resultat etter skatt	7,0	18,0

Balanse	2009	2008
Immatrielle eiendeler	0,0	0,0
Varige driftsmidler	2,1	1,4
Finansielle anleggsmidler	0,0	0,0
Sum anleggsmidler	2,1	1,4
Omløpsmidler	43,3	44,7
Sum eiendeler	45,4	46,2

Innskutt egenkapital	10,0	10,0
Opptjent/ annen egenkapital	25,0	18,0
Sum egenkapital	35,0	28,0
Avsetninger for forpliktelser	0,0	0,0
Langsiktig rentebærende gjeld	0,0	0,0
Kortsiktig rentebærende gjeld	0,0	0,0
Kortsiktig rentefri gjeld	10,4	18,2
Sum gjeld og forpliktelser	10,4	18,2
Sum Egenkapital og gjeld	45,4	46,2

Kontantstrøm	2 009	2 008
Operasjonelle aktiviteter	-4	6
Investeringsaktiviteter	-1	-1
Finansieringsaktiviteter		
Endring betalingsmidler	-5	4

Tilskudd fra staten/offentlige kjøp	2009	2008
Driftstilskudd	70,0	48,5

Annen informasjon	2009	2008
Antall ansatte	33	24
Andel ansatte i Norge	100 %	100 %
Statens eierandel årsslutt	100 %	100 %
Andel kvinner i styret, totalt	40 %	40 %
Andel aksjonærvalgte kvinner i styret	40 %	40 %

GASSNOVA

Gassnova SF: Dokkvegen 10, 3920 Porsgrunn • Telefon: +47 40 00 59 08 • Internett: www.gassnova.no • Konsernsjef: Bjørn-Erik Haugan
Styre: Johan Nic. Vold (styreleder), Bjørn Sund, Gro Seim, Endre Skjørestad, Karen Helene Ulltveit-Moe, Hilde Tonne (frem til juni 2009)
Revisor: Deloitte

Innovasjon Norge

Statlig eierandel gjennom Nærings- og handelsdepartementet: **51%**¹
Selskapets nettsider: **www.innovasjonnorge.no**

¹ 100 % per 31.12.2009. Fra 1. januar 2010 eier fylkeskommunene 49 % og staten ved Nærings- og handelsdepartementet 51 %.

© Siv Næro

Innovasjon Norge ble etablert 1. januar 2004. Selskapets formål er å fremme bedrifts- og samfunnsøkonomisk lønnsom næringsutvikling i hele landet og utløse ulike distrikters og regioners næringsmessige muligheter gjennom å bidra til innovasjon, internasjonalisering og profilering.

Innovasjon Norge har 22 distrikts- og lokalkontorer og utekontorer i 34 land, i tillegg til hovedkontoret i Oslo. Selskapet tilbyr tjenester innenfor finansiering, kompetanse, profilering, nettverk og rådgivning. Innovasjon Norge er en del av det offentlige virkemiddelapparatet som skal bidra til økt verdiskaping og innovasjon i hele landet.

Investinor AS er et 100 prosent eiet datterselskap under Innovasjon Norge. Selskapet ble stiftet i februar 2008 med en egenkapital på 2,2 mrd. kr.

Viktige hendelser

For å dempe virkningene av finansuroen ble Innovasjon Norge utover 2009 tildelt betydelig ekstra midler. Midlene gav Innovasjon Norge økte muligheter til å bistå norske bedrifter og enkeltpersoner i deres nyskappings- og innovasjonsarbeid i en periode med vanskeligere generell kapitaltilgang. Det har samtidig vært en viktig - men krevende - oppgave for selskapet å fortsatt ivareta det langsiktige perspektivet og identifisere næringslivets behov i årene som kommer på en god måte.

Som et ledd i forvaltningsreformen overtok fylkeskommunene fra og med 1. januar 2010 til sammen 49 prosent av eierskapet i Innovasjon Norge, jf. lov om Innovasjon Norge. Reviderte vedtekter for selskapet ble vedtatt på et ekstraordinært foretaks-møte i selskapet 17. desember 2009, mens eieravtalen for selskapet ble signert av eierne 24. mars 2010.

Regjeringen igangsatte høsten 2009 en ekstern evaluering av Innovasjon Norge for å få svar på om de målene som er satt for selskapet oppnås på en god og kostnadseffektiv måte. Evalueringen tar for seg perioden fra Innovasjon Norge ble opprettet i 2004 til 2009. Evalueringen gjennomføres av Econ Pöyry, i samarbeid med Agenda og Damvad, og skal etter planen ferdigstilles sommeren 2010.

Økonomisk utvikling

Innovasjon Norge som konsern hadde i 2009 et årsresultat på 96 mill. kr mot 118 mill. kr i 2008. Morselskapets årsresultat ble på 45 mill. kr i 2009 mot 7 mill. kr i 2008. Resultatøkningen skyldes økning i netto renteinntekter. Årsresultatet til Investinor AS ble etter skatt 51 mill. kr i 2009 mot 124 mill. kr i 2008.

Det er avsatt utbytte til staten på lavrisikolåneordningen på 21 mill. kr. På investeringsfondene Nordvest-Russland og Øst-Europa er det avsatt henholdsvis 0,4 mill. kr og 0,3 mill. kr i utbytte.

Resultatregnskap (mill. kr.)	2009	2008
Inntektsførte bevilgninger	1 021	833
Andre driftsinntekter	196	262
Sum driftsinntekter	1 217	1 095
Driftskostnader	1 406	1 238
Netto finansposter	386	404
Driftsresultat før tap på utlån og garantier	197	261
Netto tap	79	95
Resultat for regnskapsåret	118	166
Skattekostand	22	48
Årsresultat	96	118
Overføringer til staten	36	27
Overført til/fra fond og egenkapital	60	91
Sum disponert	96	118

Balanse	2009	2008
Bankinnskudd	5 211	4 663
Netto utlån	14 304	11 815
Verdipapirer	2 454	2 414
Varige driftsmidler	71	89
Andre eiendeler	311	300
Sum eiendeler	22 351	19 281

Innlån fra staten	12 555	9 815
Netto obligasjonsgjeld	0	0
Øvrig gjeld og forpliktelser	559	555
Andre avsetninger for forpliktelser	3 935	3 674
Sum låne- og investeringsfond	4 223	4 233
Sum gjeld og forpliktelser	21 272	18 277
Innskutt egenkapital	656	656
Oppjent egenkapital	423	348
Sum egenkapital	1 079	1 004
Sum egenkapital og gjeld	22 351	19 281

Kontantstrøm	2009	2008
Operasjonelle aktiviteter	742	330
Innbetaling fra eier	5	2 210
Investeringsaktiviteter	-193	-2 510
Finansieringsaktiviteter	-6	248
Endring betalingsmidler	548	278

Annen informasjon	2009	2008
Antall ansatte	808	746
Andel ansatte i Norge	75 %	74 %
Statens eierandel årsslutt	100 %	100 %
Andel kvinner i styret totalt	58 %	58 %
Andel aksjonærvalgte kvinner i styret	60 %	60 %

Konserntall for 2008 er for perioden 21.2-31.12., ref etablering av datterselskapet Investinor AS.

Itas amb AS

Statlig eierandel gjennom Justis- og politidepartementet: **46,1%**
Arbeids- og inkluderingsdepartementet **7,3%**
Selskapets nettsider: **www.itasamb.no**

© Itas

ITAS amb AS er en arbeidsmarkedsbedrift, etablert i 1966, med en fast stab på ca. 35 og med ca. 300 deltakere i attføringstiltak. Formålet med virksomheten er å tilby personer i yrkesaktiv alder som står utenfor arbeidslivet avklaring, kvalifisering, tilrettelegging og formidling til et ordinært arbeidsliv.

Viktige hendelser

Justis- og politidepartementet og Arbeids- og inkluderingsdepartementet eide i 2009 til sammen 53,4 prosent av Itas amb AS. Det ble bestemt at disse eierandelene skulle avhendes og arbeidet med dette pågikk gjennom hele 2009. På ekstraordinær generalforsamling 6. januar 2010 har staten ved avtale nå overdratt sine aksjer i selskapet til Industri Lambertseter AS.

Økonomisk utvikling

ITAS amb AS hadde i 2009 en omsetning på 55,7 mill. kr, en oppgang fra 2008 på 9,2 prosent. Driftsresultatet var i 2009 på 10,99 mill. kr. ITAS amb AS hadde pr. 31. desember 2009 en egenkapitalandel på 72 prosent.

Resultatregnskap (mill. kr.)	2009	2008
Driftsinntekter	55,7	51,0
Driftskostnader	44,7	41,8
Driftsresultat	11,0	9,2
Netto finansposter	0,6	1,0
Resultat før skatt	11,6	10,1
Skattekostnad	0,0	0,0
Resultat etter skatt	11,6	10,1
Balanse	2009	2008
Immatrielle eiendeler	0,0	0,0
Varige driftsmidler	3,1	5,0
Finansielle anleggsmidler	0,0	0,0
Sum anleggsmidler	3,1	5,0
Omløpsmidler	46,6	28,6
Sum eiendeler	49,7	33,6
Innskutt egenkapital	0,7	0,7
Opptjent/ annen egenkapital	34,9	23,4
Sum egenkapital	35,6	24,0
Avsetning til forpliktelser	0,0	0,0
Langsiktig gjeld	0,0	0,0
Kortsiktig rentebærende gjeld	0,0	0,0
Kortsiktig rentefri gjeld	14,0	9,5
Sum gjeld og forpliktelser	14,0	9,5
Sum egenkapital og gjeld	49,7	33,6
Nøkkeltall	2009	2008
Sysselsatt kapital	35,6	24,0
EBITDA	12,1	11,1
EBIT	11,6	10,2
Egenkapitalandel	72 %	72 %
Egenkapitalrentabilitet	39 %	53 %
Gjennomsnittlig EK-rentabilitet siste 5 år	33 %	
Rentabilitet sysselsatt kapital	39 %	54 %
Annen informasjon	2009	2008
Antall ansatte	36	32
Andel ansatte i Norge	100%	100%
Statens eierandel årsslutt	53,4 %	53,4%
Andel kvinner i styret, totalt	50 %	50%
Andel aksjonærvalgte kvinner i styret	50 %	33%

Kings Bay AS

Statlig eierandel gjennom Nærings- og handelsdepartementet: **100%**
Selskapets nettsider: **www.kingsbay.no**

© Alina Holst

Kings Bay AS har ansvaret for drift og utvikling av infrastrukturen i Ny-Ålesund på Svalbard. Driften ivaretas av selskapets 26 fast ansatte og omfatter blant annet beredskap, sjøvertstjenester, flytransport, verkstedtjenester, innkvartering, bespisning, samt vann- og elektrisitetsforsyning. 10 nasjoner er fast etablert med egne stasjoner, og rundt 20 land har hvert år forskningsprosjekter på selskapets eiendom rundt Ny-Ålesund. Selskapet yter også tjenester til daganløp av turistskip og andre fartøyer i sommersesongen. Investeringer gjennom de siste årene gjør at stedet fremstår som en god og funksjonell base for internasjonal forskning og miljøovervåking. Ny-Ålesund har utviklet seg til en forskningslandsby med god service og avansert miljøprofil i Arktis etter visjonen "to the best for Arctic research and monitoring". Formålet med statens eierskap i Kings Bay AS er å sørge for at Ny-Ålesund utvikles som senter for naturvitenskapelig forskning på Svalbard.

Viktige hendelser

I løpet av de fem siste årene har antall forskerdøgn økt med 60 prosent. Nye trekk i utviklingen synliggjøres blant annet ved bruk av droner og ubemannede fly i forskningssammenheng, samt utprøving av kjøretøy og utstyr i forbindelse med romfart. Vinterforskning på marine arter og sammenhenger har vist en merkbar økning. Åpningen av informasjonssenteret hvor besøkende kan bli orientert om pågående forskningsaktivitet, miljøovervåking og klimakonsekvenser var en milepæl. FNs generalsekretær Ban Ki-moon, EUs visepresident Verheugen, Italias utenriksminister Frattini, miljøvernminister Solheim,

fiskeri- og kystminister Pedersen, statssekretær i Utenriksdepartementet Walaas, samt Kinas viseminister for vitenskap og teknologi besøkte Ny-Ålesund ved forskjellige anledninger. I tillegg ble symposiet med kunnskapsminister Tora Aasland som vert vellykket gjennomført.

Økonomisk utvikling

Kings Bay AS har som målsetting at driftsregnskapet skal gå i balanse, mens større investeringer og ekstraordinære kostnader som følge av selskapets særlige forpliktelser dekkes av tilskudd fra staten. Resultatregnskapet viser et negativt årsresultat på 134 141 kr som reduserer selskapets egenkapital. På tross av 1000 flere forskerdøgn og inntektsøkning fra 45,7 mill til 49,6 mill siste år, så har flykostnader, fraktkostnader, drivstoffkostnader og lønnskostnader i sum gitt et marginalt negativt resultat.

Resultatregnskap (mill. kr.)	2009	2008
Driftsinntekter	49,6	45,7
Driftskostnader	49,7	47,0
Driftsresultat	-0,1	-1,2
Netto finansposter	0,0	1,3
Resultat før skatt	-0,2	0,0
Skattekostnad	-0,1	0,0
Resultat etter skatt	-0,1	0,0

Balanse	2009	2008
Immatrielle eiendeler	0,2	0,1
Varige driftsmidler	0,0	0,0
Finansielle anleggsmidler	0,0	0,0
Sum anleggsmidler	0,2	0,1
Omløpsmidler	17,2	22,1
Sum eiendeler	17,4	22,2

Innskutt egenkapital	7,0	7,0
Opptjent/ annen egenkapital	1,3	1,4
Sum egenkapital	8,3	8,4
Avsetning til forpliktelser	0,0	0,0
Langsiktig gjeld	0,0	0,0
Kortsiktig rentebærende gjeld	0,0	0,0
Kortsiktig rentefri gjeld	9,1	13,8
Sum gjeld og forpliktelser	9,1	13,8
Sum egenkapital og gjeld	17,4	22,2

Kontantstrøm	2009	2008
Operasjonelle aktiviteter	-7,0	-3,4
Investeringsaktiviteter	0,0	0,0
Finansieringsaktiviteter	0,0	0,0
Endring betalingsmidler	-7,0	-3,4

Tilskudd fra staten	2009	2008
Generelt statstilskudd til drift og investeringer	15,7	25,0
Øvrige tilskudd til investeringer	0,9	0,0
Tilskudd overført til Bjørnøen AS	-0,2	-0,2
Sum tilskudd til Kings Bay AS	16,4	24,8

Anvendelse av tilskudd	2009	2008
Investeringer	23,2	28,7
Overført fra tidligere	7,1	11,2
Overført til neste år	0,0	7,1
Tilskudd resultatført i året	0,3	0,2
Sum anvendelse av tilskudd	16,4	24,8

Annen informasjon	2009	2008
Antall ansatte	26	25
Andel ansatte i Norge	100 %	100 %
Statens eierandel årsslutt	100 %	100 %
Andel kvinner i styret, totalt	40 %	40 %
Andel aksjonærvalgte kvinner i styret	40 %	40 %

KITH AS

Statlig eierandel gjennom: Helse- og omsorgsdepartementet **70%**,
Arbeidsdepartementet **10,5%**
Selskapets nettsider: **www.kith.no**

© Espen Strønger Seland

KITH AS (Kompetansesenter for IT i helse- og sosialsektoren AS) ble etablert i 1990, med det offentlige og KS som eiere. Selskapet skal bidra til en koordinert og samordnet IT-utvikling innenfor helse, omsorg og velferd ved:

- Utredning av behov og rådgivning til sektoren
  - Standardisering av elektronisk pasientjournal og samhandling
  - Sertifisering av elektroniske løsninger.
- Visjon: IKT gir effektivitet i helse- og sosialtjenestene.
- Virksomhetsidé: KITH skal fremme standardisert og samordnet innføring av IKT i helse- og sosialtjenestene.
- Verdier: Kompetanse, uavhengighet, gjennomføringsevne.
- Hovedmål: Økt elektronisk samhandling mellom tjenesteytere og pasienter og pårørende i helse- og sosialsektoren.

Arbeidet skjer dels i programmer finansiert av sentral helse- og sosialforvaltning, og dels som oppdrag for helse- og sosialsektorens ulike aktører.

Viktige hendelser

KITH har i 2009 gitt fem formelle høringsuttalelser på offentlige utredninger. I løpet av 2009 sendte KITH ut fire formelle høringer. KITH har deltatt i en arbeidsgruppe for Nasjonalt helseregisterprosjekt, bidratt i forprosjektet Helsekort for gravide, og har identifisert behov for standardisering av det helsefaglige innholdet i EPJ på området rus og psykisk helsevern.

KITH har i 2009 i samarbeid med prosjektet Nasjonalt meldingsløft bidratt til samordnet utbredelse av laboratoriemeldinger, henvisning og epikrise. Arbeidet har medført revisjon av standarder og veiledningsmateriell. KITH har bidratt til å standardisere bruken av webservices for helse- og sosialsektoren, herunder en nasjonal profil for webservices og en referansearkitektur for sikkerhet i webservices

KITH har intensivert arbeidet med sertifisering og har tatt i bruk en oppsøkende strategi. Det ble gjennomført 79 sertifiseringer i 2009, noe som er en økning fra tidligere år.

KITH har hatt prosjektlederansvar for flere forprosjekter blant annet "Forprosjekt IKT-støtte i akutt-mottak", "Forprosjekt definisjonskatalog for kliniske variable", og "ELIN-s del 2". KITH har hatt prosjektlederansvaret for ELIN-a forprosjekt - samhandling for legekontor. KITH deltar som før i prosjektet ELIN-k, samhandling for pleie og omsorgstjenesten, og deltar også i forprosjektet ELIN-h – samhandling for helsestasjon. KITH har også bidratt i prosjektet ELIN-t – samhandling for tannhelsetjenesten.

KITH har, på oppdrag fra Riksrevisjonen, revidert 1000 pasientopphold fordelt på 10 helseforetak med hensyn på kvaliteten i den medisinske kodingen.

KITH deltar i Standardiseringsrådet og Semicolonprosjektet. KITH har tatt initiativ til etablering av en omforent IKT-sektorarkitektur, samt initiativ til dannelse av en nasjonal fagkomité for standardisering. IT-konferansen HelsIT ble vellykket arrangert for syvende gang. KITH deltar fortsatt i to EU-finansierte nettverk: CALLIOPE og EHR-Q.

Økonomisk utvikling

KITHs drift ga i 2009 et lite overskudd, mens det var budsjettert med et lite underskudd. Finansinntekter bidro til et godt årsresultat. Omsetningen i 2009 ble 7,3 prosent høyere enn for 2008. Egenkapitalandelen per 31.12.2009 var 56,6 prosent. Den likviditetsmessige stillingen var også god.

Resultatregnskap (mill. kr.)	2009	2008
Driftsinntekter	32,9	30,7
Driftskostnader	32,6	29,7
Driftsresultat	0,4	1,0
Netto finansposter	0,3	0,6
Resultat før skatt	0,7	1,6
Skattekostnad	0,0	0,0
Resultat etter skatt	0,7	1,6

Balanse	2009	2008
Immatrielle eiendeler	0,0	0,0
Varige driftsmidler	0,5	0,7
Finansielle anleggsmidler	4,5	3,3
Sum anleggsmidler	5,1	4,0
Omløpsmidler	18,2	15,9
Sum eiendeler	23,3	19,9

Innskutt egenkapital	6	6
Opptjent/ annen egenkapital	7	7
Sum egenkapital	13	13
Avsetning til forpliktelser	0,0	0,0
Langsiktig rentebærende gjeld	0,0	0,0
Kortsiktig rentebærende gjeld	0,0	0,0
Kortsiktig rentefri gjeld	10,1	7,4
Sum gjeld og forpliktelser	10,1	7,4
Sum egenkapital og gjeld	23,3	19,9

Nøkkeltall	2009	2008
Sysselsatt kapital	13,2	12,5
EBITDA	1,0	2,2
EBIT	0,6	1,7
Egenkapitalandel	57 %	63 %
Egenkapitalrentabilitet	5 %	14 %
Gjennomsnittlig EK-rentabilitet siste 5 år	6 %	
Rentabilitet sysselsatt kapital	4 %	14 %

Annen informasjon	2009	2008
Antall ansatte	29	29
Andel ansatte i Norge	100 %	100 %
Statens eierandel årsslutt	80,5 %	80,5 %
Andel kvinner i styret, totalt	57 %	71 %
Andel aksjonærvalgte kvinner i styret	43 %	57 %

KITH

KITH AS: Telefon: +47 73 59 86 00 • Internett: www.kith.no • Administrerende direktør: Tom Christensen

Styre: Evy-Anni Evensen (styreleder), Kristin Bang, Terje André Olsen, Hans-Petter Krogsrud, Ruth Astrid Mule, Bjørn Nilsen, Grete Bach* (* valgt av de ansatte)

Revisor: Ernst & Young

Norfund

Statlig eierandel gjennom Utenriksdepartementet: **100%**
Selskapets nettsider: **www.norfund.no**

© Trond Viken

Norfund er et instrument i norsk utviklingspolitikk. Gjennom å investere i levedyktige bedrifter og overføre kunnskap og teknologi bidrar Norfund til fattigdomsreduksjon og økonomisk utvikling i fattige land. Virksomheten konsentreres til det sørlige Afrika, Øst-Afrika, Sørøst-Asia og Mellom-Amerika. Norfund fokuserer på investeringsområdene fornybar energi, finansinstitusjoner og fond rettet mot små og mellomstore bedrifter, samt i det sørlige og østlige Afrika også på industrielle partnerskap på andre sektorer, bl.a. landbruk. Virksomheten er tuftet på internasjonale standarder for samfunnsansvar samt nulltoleranse for korrupsjon. Ved utgangen av 2009 var Norfunds samlede investeringsportefølje på 5,3 mrd. kr.

Viktige hendelser

Norfund inngikk investeringsavtaler for 944 mill. kr i 2009 (mot 1,4 mrd. kr. året før). I tråd med selskapets strategi ble porteføljen ytterligere konsentrert om Afrika sør for Sahara, som mottok hele 78 prosent av nyinvesteringene. Viktige begivenheter i 2009 omfattet blant annet etableringen av SN Power AfriCa, med SN Power, BKK, TrønderEnergi og Norfund som aksjonærer. Norfund reduserte i den forbindelse sin eierandel i SN Power fra 50 til 40 prosent. TrønderEnergi/Norfunds 13 MW vannkraftverk i Uganda ble åpnet, likeså SN Powers 46MW vindmøllepark i Chile. To nyskapende investeringsfond kom i gang etter mange års forberedende assistanse fra Norfund: FIPA, det første aktive eierfondet i Angola, og FANISI, det første venturekapitalfondet i Øst-Afrika.

Om lag 148 000 mennesker var ansatt i selskaper der Norfund hadde investeringer i 2009, hvorav 29 prosent var kvinner. Utenriksdepartementet påla i 2009 Norfund inntil videre å avstå fra å gjøre nye investeringer i selskaper hjemmehørende i lukkede jurisdiksjoner i land utenfor OECD, dersom Norge ikke har skatte- eller innsynsavtale med landet. En følge av dette var at Norfund i mindre grad enn planlagt gjorde fondsinvesteringer i Afrika og i større grad ga lån. Lån utgjorde i ved utgangen av 2009 15 prosent av Norfunds avtalefestede portefølje.

Økonomisk utvikling

Norfund hadde i 2009 et overskudd på 130 mill. kr, mot 422 mill. kr året før. Nedgangen skyldes først og fremst at valutaene Norfund har investert i svekket seg betydelig mot norske kroner, mens de styrket seg året før. Hele overskuddet er i tråd med Norfunds instruks overført til Norfunds overskuddsfond og blir reinvestert.

Norfunds balanse ved utgangen av 2009 var på 5908 mill. kr (5349 mill. kr året før). Økningen skyldes 585 mill kroner tilført fra eier og overskudd fra driften, mens valutaeffekter i SN Power ført rett mot egenkapital påvirket negativt. Norfund utbetalte totalt 619 mill. kr til investeringene og fikk 508 mill. kr tilbake fra investeringer i 2009.

Resultatregnskap (mill. kr.)	2009	2008
Driftsinntekter	224	271
Driftskostnader	78	73
Driftsresultat	16	222
Netto finansposter	113	200
Resultat før skatt	130	422
Skattekostnad	0	0
Resultat etter skatt	130	422

Balanse	2009	2008
Immatrielle eiendeler	1	0
Varige driftsmidler	3	1
Finansielle anleggsmidler	2 651	2 841
Sum anleggsmidler	2 656	2 843
Omløpsmidler	3 253	2 506
Sum eiendeler	5 908	5 349

Innskutt egenkapital	4 650	4 065
Opptjent/ annen egenkapital	1 221	1 237
Sum egenkapital	5 871	5 302
Avsetning til forpliktelser	9	6
Langsiktig rentebærende gjeld	0	0
Kortsiktig rentebærende gjeld	0	0
Kortsiktig rentefri gjeld	29	41
Sum gjeld og forpliktelser	37	47
Sum egenkapital og gjeld	5 908	5 349

Kontantstrøm	2009	2008
Operasjonelle aktiviteter	190	104
Investeringsaktiviteter	-319	-567
Finansieringsaktiviteter	574	497
Endring betalingsmidler	445	34

Tilskudd fra staten/offentlige kjøp	2009	2008
Tilskudd til investeringsfaglig bistand	32	15

Verdier inn og ut av selskapet	2009	2008
Avsatt utbytte	0	0
Gjennomsnittlig utbytteandel siste 5 år	0	0
Kapitalinnskudd fra staten	585	485

Annen informasjon	2009	2008
Antall ansatte	41	40
Andel ansatte i Norge	80 %	83 %
Statens eierandel årsslutt	100 %	100 %
Andel kvinner i styret, totalt	60 %	60 %
Andel aksjonærvalgte kvinner i styret	60 %	60 %

Norsk Eiendomsinformasjon as

Statlig eierandel gjennom Justis- og politidepartementet: **100%**
Selskapets nettsider: **www.eiendomsinfo.no**

© NCF-Wesenberg

Norsk Eiendomsinformasjon as (NE) ble stiftet i 1987. Selskapet var opprinnelig eiet av Statens datasentral as og AL Kommunedata. I 1992 ble selskapet overtatt av Staten ved Justisdepartementet, og NE har siden vært et heleid statlig aksjeselskap.

NEs formål er å drive og videreutvikle Eiendomsregisteret (EDR) og annen virksomhet knyttet til dette. Selskapet skal utføre oppgaver av samfunnsmessig betydning for å sikre drift, vedlikehold og systemutvikling av tinglysingsystemene og Grunnboken. Selskapet hadde 70 ansatte ved utgangen av 2009.

I henhold til avtaler med Justisdepartementet og Statens kartverk har NE rett og plikt til å formidle informasjon fra Grunnboken og Matrikkelen. Selskapet har også enerett på å formidle basis kartinformasjon fra Statens kartverk. Infoland® er selskapets handelsplass på Internett og har tilknyttede systemer for telling, autorisasjon og fakturering. Systemet gir mulighet for direkte bestilling fra kommuner, borettslag og andre informasjonsleverandører i tillegg til oppslag i EDR.

Viktige hendelser

På oppdrag fra Justisdepartementet har NE i 2009 videreutviklet tinglysingsystemet Regin@. Videre har NE jobbet for å legge til rette for innlevering av elektroniske dokumenter til tinglysing i fast eiendom. Arbeidet er godt mottatt og ca. 10 prosent av dokumentmassen til tinglysing sendes nå inn elektronisk.

NE ble omfattet av den nye offentlighetsloven som trådte i kraft 01.01.09. NE har tilpasset sine rutiner til de krav loven stiller til journalføring, dokumentasjon på prisfastsettelse, mv.

I 2009 avga en arbeidsgruppe bestående av medlemmer fra Justisdepartementet, Miljøverndepartementet, Statens kartverk og NE en utredning om fremtidig organisering av tinglysingen. I utredningen anbefales det blant annet endringer knyttet til formidling av grunnboksinformasjon, noe som vil kunne få konsekvenser for selskapet.

Økonomisk utvikling

NE hadde i 2009 en omsetning på 218 mill. kr, en nedgang fra 2008 på 2,9 prosent. Driftsresultatet var i 2009 på 11,4 mill. kr. NE hadde per 31. desember 2009 en egenkapitalandel på 41 prosent. For regnskapsåret 2009 har NEs styre foreslått å betale 80 prosent av resultatet etter skatt i utbytte.

Resultatregnskap (mill. kr.)	2009	2008
Driftsinntekter	218	224
Driftskostnader	206	209
Driftsresultat	11	16
Netto finansposter	2	3
Resultat før skatt	13	19
Skattekostnad	4	5
Resultat etter skatt	10	13

Balanse	2009	2008
Immatrielle eiendeler	1	1
Varige driftsmidler	14	16
Finansielle anleggsmidler	7	6
Sum anleggsmidler	22	23
Omløpsmidler	102	91
Sum eiendeler	124	114

Innskutt egenkapital	6	6
Opptjent/ annen egenkapital	45	43
Sum egenkapital	51	49
Avsetning til forpliktelser	4	4
Langsiktig rentebærende gjeld	0	0
Kortsiktig rentebærende gjeld	0	0
Kortsiktig rentefri gjeld	69	61
Sum gjeld og forpliktelser	73	65
Sum egenkapital og gjeld	124	114

Kontantstrøm	2009	2008
Operasjonelle aktiviteter	11	27
Investeringsaktiviteter	-5	-10
Finansieringsaktiviteter	-11	-13
Endring betalingsmidler	-4	5

Nøkkeltall	2009	2008
Sysselsatt kapital	51	49
EBITDA	20	27
EBIT	14	19
Egenkapitalandel	41 %	43 %
Egenkapitalrentabilitet	19 %	28 %
Gjennomsnittlig EK-rentabilitet siste 5 år	27 %	
Rentabilitet sysselsatt kapital	27 %	40 %

Utbytte	2009	2008
Avsatt utbytte	8	11
Utbytteandel	80 %	80 %
Snitt utbytteandel siste 5 år	80 %	
Utbytte til staten	8	11

Annen informasjon	2009	2008
Antall ansatte	70	67
Andel ansatte i Norge	100 %	100 %
Statens eierandel årsslutt	100 %	100 %
Andel kvinner i styret, totalt	57 %	57 %
Andel aksjonærvalgte kvinner i styret	60 %	60 %

Norsk Rikskringkasting AS

Statlig eierandel gjennom Kulturdepartementet: **100%**
Selskapets nettsider: **www.nrk.no**

© Anne Liv Ekroll, NRK

Allmennkringkasting er et sentralt virkemiddel i norsk kultur- og mediepolitikk. Statens engasjement i NRK er basert på at NRK skal ha en viktig samfunnsrolle. Dette gjelder både det offentlige eierskapet, lisensfinansieringen og programkravene. NRK har et særlig ansvar for å fremme demokratiske, sosiale og kulturelle verdier i samfunnet.

NRKs virksomhetsidé er å skape verdier gjennom å informere, utvikle, utfordre og underholde Norge med mangfoldig, troverdig, viktig og nyskapende innhold formidlet gjennom tekst, lyd og bilde.

NRK er organisert som et aksjeselskap hvor staten eier 100 prosent. Eierskapet forvaltes av Kulturdepartementet. NRK ble etablert i 1933, og virksomheten var frem til 1950-tallet konsentrert om sendinger på radio. Deretter kom fjernsynet til, som ble offisielt åpnet i 1960. NRKs kjernevirksomheter i dag er å produsere og formidle allmennkringkasting i radio, fjernsyn og interaktive medier.

NRK har i dag nærmere 3 600 ansatte omregnet i hele årsverk. Virksomheten er representert over hele landet, samt at NRK har korrespondenter på en rekke steder i utlandet.

NRK er landets største mediehus med en daglig dekning på 83 prosent i befolkningen. NRK er størst på radio og fjernsyn i form av markedsandeler, og er 3. størst blant innholdsnettsteder. NRK er klart ledende på nyhetsdekning og ulike egenproduserte programmer innen et bredt spekter, både i oppslutning og omdømme blant befolkningen. Samlet sett gjør dette NRK til den dominerende kringkasteren i Norge.

Viktige hendelser

Utrulling av det digitale bakkenettet for fjernsynssendinger startet 1. september 2007, og i desember 2009 ble det analoge bakkenettet slukket i

de siste fylkene. Det digitale bakkenettet er nå NRKs primærdistribusjon av fjernsynssendinger.

I mai 2009 vant Norge den internasjonale finalen i Eurovision Song Contest i Moskva. Som en følge av dette arrangerte NRK den internasjonale finalen for 2010 i Oslo og Bærum den 29. mai.

Økonomisk utvikling

NRK (morselskapet) hadde i 2009 en omsetning på omkring 4 500 mill. kr, en økning med 220 mill. kr i forhold til 2008. NRK skal over tid levere økonomiske resultater i balanse. NRK hadde budsjettert med balanse i 2009, men fikk et underskudd på 15 mill. kr, primært som en følge av økte kostnader knyttet til pensjon.

Kringkastingsavgiften står for ca 95 prosent av inntektene i NRK. Ved utgangen av 2009 var antall betalere av kringkastingsavgiften 1 890 000, som er det høyeste antall noen gang registrert. Det er ca 10 prosent av husstandene som ikke betaler kringkastingsavgift.

NRKs kommersielle aktiviteter er organisert gjennom et heleid datterselskap, NRK Aktivum AS. NRKs kommersielle aktiviteter ga et samlet bidrag til programvirksomheten på ca 100 mill. kr i 2009.

Resultatregnskap	2009	2008
Driftsinntekter	4 568	4 351
Driftskostnader	4 586	4 444
Driftsresultat	-18	-93
Netto finansposter	-9	-38
Resultat før skatt	-27	-131
Skattekostnad	1	1
Resultat etter skatt	-28	-132

Balanse	2009	2008
Immatrielle eiendeler	1	1
Varige driftsmidler	1 563	1 597
Finansielle anleggsmidler	238	171
Sum anleggsmidler	1 802	1 769
Omløpsmidler	1 401	1 349
Sum eiendeler	3 203	3 117

Innskutt egenkapital	1 000	1 000
Opptjent/ annen egenkapital	131	155
Sum egenkapital	1 131	1 155
Avsetning til forpliktelser	742	668
Langsiktig gjeld	0	0
Kortsiktig rentebærende gjeld	620	656
Kortsiktig rentefri gjeld	711	639
Sum gjeld og forpliktelser	2 073	1 962
Sum egenkapital og gjeld	3 203	3 117

Kontantstrøm	2009	2008
Operasjonelle aktiviteter	241	232
Investeringsaktiviteter	-236	-264
Finansieringsaktiviteter	0	-55
Endring betalingsmidler	5	-88

Nøkeltall	2009	2008
Sysselsatt kapital	1 751	1 811
EBITDA	268	174
EBIT	0	-95
Egenkapitalandel	35 %	37 %
Egenkapitalrentabilitet	-2 %	-11 %
Gjennomsnittlig EK-rentabilitet siste 5 år	-6 %	
Rentabilitet sysselsatt kapital	0 %	-5 %

Lisensavgiftens andel av totale inntekter	94,7 %	93,7 %
Lisensavgift per år per husstand inkl mva	2 335	2 202

Tilskudd fra staten/offentlige kjøp	2009	2008
KKD	0,3	0,3
Utdanningsdirektoratet	3,8	0,0
Enova	1,0	0,0
Andre	0,3	0,3
Sum anvendelse av tilskudd	5,3	0,5

Annen informasjon	2009	2008
Antall ansatte	3 568	3 550
Andel ansatte i Norge	100 %	100 %
Statens eierandel årsslutt	100 %	100 %
Andel kvinner i styret, totalt	44 %	44 %
Andel aksjonærvalgte kvinner i styret	50 %	50 %

Norsk samfunnsvitenskapelig datatjeneste AS

Statlig eierandel gjennom Kunnskapsdepartementet: **100%**
Selskapets nettsider: **www.nsd.uib.no**

Norsk samfunnsvitenskapelig datatjeneste AS (NSD) ble etablert i 1971 som en nasjonal forskningsinfrastruktur under Norges forskningsråd. Den 1. januar 2003 ble institusjonen etablert som aksjeselskap eid av Kunnskapsdepartementet.

NSDs hovedformål er å drive dataforvaltning og tjenesteyting overfor forskningssektoren. Dette har departementet også lagt vekt på i styringen av selskapet, noe som avspeiles både i vedtekter og styresammensetting. NSD er et av verdens største arkiv for forskningsdata.

NSD samler inn, tilrettelegger og formidler data fra en rekke kilder. NSDs avtale med Statistisk sentralbyrå om formidling av data til forskningsformål, arkivering av data fra norske forskningsprosjekt og deltakelse i komparative survey-programmer er sentrale i denne sammenheng. Det samme er NSDs samarbeid med andre offentlige instanser om oppgaver som resulterer i verdifulle datakilder. NSD er personvernombud for forskning og har inngått avtale med ca 140 forskningsinstitusjoner. Til grunn for denne ordningen ligger blant annet at Datatilsynet har delegert ansvar etter personopplysningsloven og helseregisterloven til NSD.

Gjennom engasjement i internasjonale organisasjoner og gjennom samarbeid i en rekke prosjekter, bidrar NSD i oppbyggingen av internasjonal forskningsinfrastruktur. Samarbeidet sikrer tilgang til data og kompetanse for norske forskere, samtidig som man sikrer norsk deltakelse og dermed tilgang til ressurser som utvikles internasjonalt.

Viktige hendelser

Både nasjonalt og internasjonalt satses det nå på etablering og utvikling av forskningsinfrastrukturer. NSD er sentralt involvert i flere av disse, blant annet to av de tre samfunnsvitenskapelige infrastrukturtiltakene som er inkludert i det europeiske veikartet for forskningsinfrastruktur som er lagt fram av The European Strategy Forum on Research Infrastructures (ESFRI). Et positivt resultat for NSD av denne satsingen, er at Norge har tilbudt seg å være vertskap for en ny paneuropeisk institusjon basert på Council of European Social Science Data Archives (CESSDA).

Optimal webstruktur og -funksjonalitet utgjør kjernen i NSDs tjenester. I tillegg til å gjøre NSDs tjenester kjent for brukerne, er tilgang til data, dokumentasjon og system for online dataregistrering og statistiske analyser avhengig av moderne nettsider med oppdatert funksjonalitet. Teknisk og funksjonell utvikling av nettsidene har vært en satsning for NSD i 2009.

Økonomisk utvikling

NSDs finansieringsstruktur er den samme som tidligere. Hovedbevilgningene kommer fra Norges forskningsråd, departementene, universitets- og høyskolesektoren og EU. Norges forskningsråd finansierte 22,5 prosent av virksomheten gjennom grunnbevilgningen og 24 prosent, inkl. prosjektstøtte.

Selskapet betaler ikke utbytte.

Resultatregnskap (mill. kr.)	2009	2008
Driftsinntekter	41,4	39,2
Driftskostnader	40,9	38,7
Driftsresultat	0,4	0,3
Netto finansposter	0,0	2,4
Resultat før skatt	0,5	2,7
Skattekostnad	0,0	0,0
Resultat etter skatt	0,5	2,7

Balanse	2009	2008
Immatrielle eiendeler	0,0	0,0
Varige driftsmidler	1,0	1,2
Finansielle anleggsmidler	1,1	1,2
Sum anleggsmidler	2,0	2,4
Omløpsmidler	36,3	35,9
Sum eiendeler	38,3	38,3

Innskutt egenkapital	7,4	7,4
Opptjent/ annen egenkapital	16,1	15,6
Sum egenkapital	23,5	23,0
Avsetning til forpliktelser	0,0	0,0
Langsiktig rentebærende gjeld	0,0	0,0
Kortsiktig rentebærende gjeld	0,0	0,0
Kortsiktig rentefri gjeld	14,8	15,3
Sum gjeld og forpliktelser	14,8	15,3
Sum egenkapital og gjeld	38,3	38,3

Nøkkeltall	2009	2008
Sysselsatt kapital	23,5	23,0
EBITDA	1,4	3,0
EBIT	1,2	2,8
Egenkapitalandel	61 %	60 %
Egenkapitalrentabilitet	2 %	12 %
Gjennomsnittlig EK-rentabilitet siste 5 år	12 %	
Rentabilitet sysselsatt kapital	5 %	13 %

Tilskudd fra staten/offentlige kjøp	2009	2008
Tilskudd fra KD og andre dep.	10,0	9,1
Tilskudd fra NFR	10,0	10,8
Sum tilskudd	20,0	19,9

Annen informasjon	2009	2008
Antall ansatte	67	67
Andel ansatte i Norge	100 %	100 %
Statens eierandel årsslutt	100 %	100 %
Andel kvinner i styret, totalt	43 %	43 %
Andel aksjonærvalgte kvinner i styret	40 %	40 %

Norsk Tipping AS

Statlig eierandel gjennom Kulturdepartementet: **100%**
Selskapets nettsider: **www.norsk-tipping.no**

© norsk Tipping

I 2009 gikk pengespillomsetningen ned i de fleste land. Men 1,9 millioner kunder bidro til tidenes beste omsetning for Norsk Tipping. Selskapet økte sine markedsandeler fra 43 til 47 prosent. Satsing på kanalisering til Norsk Tippings spill og vektlegging av ansvarlighetssiden har gått parallelt. Selskapet vedtok ny ansvarlighetsplattform og verdiplattform i 2009.

Viktige hendelser

Grasrotandelen ble innført. 520 000 spillere knyttet seg til ordningen og genererte 210 mill. kr til sine lag eller foreninger.

Registrert spill på alle spill unntatt Flax ble innført fra 23. februar. Innføringen skjedde uten nevneverdige problemer og uten at det fikk særlige konsekvenser for omsetningen.

Regulering av automatmarkedet, med utrulling av spillterminaler med Multix-spill, har vært vellykket. Utrullingen har imidlertid gått saktere enn planlagt, på grunn av vanskeligheter med å finne oppstillingsplasser.

Salgskonseptet Spill-i-kasse ble godkjent i februar 2009. I løpet av året ble konseptet tilgjengelig i 404 Rema 1000-butikker og det ble omsatt for 25 mill. kr gjennom den nye salgskanalen.

Selskapet vedtok ny ansvarlighetsplattform. Ett av tiltakene er 18-års aldersgrense for alle spill. Tiltakene i plattformen vil bli innført i 2010.

Riksrevisjonen la fram to kritiske rapporter etter sin utvidede revisjon av selskapet. På grunnlag av den ene vedtok selskapet å gjennomføre en nærmere faktainnsamling av forhold Riksrevisjonen pekte på.

Selskapet gjennomførte en omorganisering for å ha en organisasjonsstruktur som er best mulig rustet for å realisere sitt samfunnsoppdrag og strategiske målsettinger.

NORSK TIPPING

Norsk Tipping: Postboks 4414 Bedriftssenteret, 2325 Hamar • Telefon: +47 62 51 40 00 • Internett: www.norsk-tipping.no • Adm. dir.: Torbjørn Almlid
Styre: Lars Sponheim (styreleder), Ingvild R. Myhre (nestleder), Silvija Seres, Siv Tørudbakken, Paal Fure, Eli Skjæret*, Petter Torgerhagen.* (* valgt av de ansatte) • Revisor: Riksrevisjonen

Selskapet har gjennomført prosjektet "Kost/nytte" som hadde som mål å redusere kostnader. I løpet av året er tiltakene som prosjektet pekte på blitt forankret i linjen og overført til avdelingenes handlingsplaner.

Økonomisk utvikling

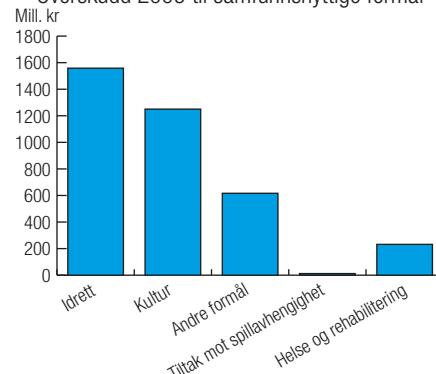
Brutto spilleinntekter økte med nesten 2 mrd. kr, til 12,6 mrd. kr. Den store økningen har sammenheng med at det nye spilltilbudet Multix har vesentlig høyere tilbakebetalingsprosent enn de andre spillene. Men også netto spilleinntekter viste et godt resultat. De tradisjonelle spillene hadde en vekst på 343 mill. kr.

Årets resultat utgjør 3024 mill. kr som er en reduksjon på 270 mill. kr. Dette må ses i sammenheng med at Grasrotandelen, som føres over drift, ble innført.

De fleste spillene viste en god omsetningsvekst i 2009, med Lotto som den store motoren. Spillet økte omsetningen med 4,6 prosent. Viking Lotto nådde sitt beste resultat noensinne. Spillene som hadde nedgang var Extra (1,7 prosent), Keno (11,4 prosent) og Oddsden (8,3 prosent)

Kostnadene har økt noe fra 2008. Det skyldes blant annet kostnader ved fornyelse av spillerkort og utrulling av spillterminalene.

■ Overskudd 2009 til samfunnsnyttige formål

Resultatregnskap (mill. kr.)	2009	2008
Driftsinntekter	12 763	10 719
Driftskostnader	9 829	7 657
Driftsresultat	2 934	3 062
Netto finansposter	90	232
Resultat før skatt	3 024	3 294
Skattekostnad	0	0
Resultat etter skatt	3 024	3 294

Balanse	2009	2008
Immatrielle eiendeler	226	189
Varige driftsmidler	461	314
Finansielle anleggsmidler	54	61
Sum anleggsmidler	741	565
Omløpsmidler	4 221	4 797
Sum eiendeler	4 962	5 361

Innskutt egenkapital	0,2	0,2
Opptjent/ annen egenkapital	398	1 043
Sum egenkapital	398	1 044
Avsetning til forpliktelser	91	61
Langsiktig rentebærende gjeld	0	0
Langsiktig rentefri gjeld	371	335
Kortsiktig rentebærende gjeld	0	0
Kortsiktig rentefri gjeld	4 102	3 922
Sum gjeld og forpliktelser	4 564	4 317
Sum egenkapital og gjeld	4 962	5 361

Kontantstrøm	2009	2008
Operasjonelle aktiviteter	3 093	3 551
Investeringsaktiviteter	-351	-183
Finansieringsaktiviteter	-3 449	-3 200
Endring betalingsmidler	-706	168

Nøkkel tall	2009	2008
Sysselsatt kapital	398	1 044
EBITDA	3 203	3 422
EBIT	3 036	3 297
Egenkapitalandel	8 %	19 %
Egenkapitalrentabilitet	419 %	234 %
Gjennomsnittlig EK rentabilitet siste 5 år	262 %	
Rentabilitet sysselsatt kapital	421 %	234 %

Resultatdisponering	2009	2008
Resultat Helse og rehabilitering	232	240
Resultat Norsk Tipping AS	2 792	2 935
Overskudd til Helse og rehabilitering	232	240
Avsetning til investeringsfond	-877	-502
Avsetning til forebygging av spillproblemer	12	12
Overskudd fordelt til idrett og kultur	3 425	3 425
Sum disponert	3 024	3 294

Annen informasjon	2009	2008
Antall ansatte	360	349
Andel ansatte i Norge	100 %	100 %
Statens eierandel årsslutt	100 %	100 %
Andel kvinner i styret, totalt	57 %	57 %
Andel aksjonærvalgte kvinner i styret	60 %	60 %

Petoro AS

Statlig eierandel gjennom Olje- og energidepartementet: **100%**
Selskapets nettsider: **www.petoro.no**

© Petoro AS

Statsaksjeselskapet **Petoro AS** ivaretar Statens direkte økonomiske engasjement (SDØE) i petroleumssektoren på vegne av staten. Selskapets virksomhet er regulert i petroleumslovens kapittel 11.

Det er lagt opp til en relativt liten, fleksibel organisasjon. Petoro er rettighetshaver for, ikke eier av, SDØE-andelene på norsk sokkel. Selskapet er ikke operatør. Som rettighetshaver for denne vesentlige porteføljen, har Petoro mulighet til å være pådriver for verdiskapende tiltak med spesiell fokus på områdedenking og samordning av felt for å oppnå effektiviseringsgevinster, kostnadsreduksjoner og økt utvinning. Det overordnede målet for forvaltningen av SDØE-porteføljen er å oppnå høyest mulig inntekt til staten.

Statoil forestår, som en del av statens felles eierskapsstrategi, avsetningen av statens petroleum sammen med sin egen i henhold til en egen avsetningsinstruks. Petoro overvåker at Statoils avsetning av statens petroleum er i tråd med denne instruksen. Inntekten fra Statoils avsetning av statens petroleum går direkte fra Statoil til Statens pensjonsfond – Utland.

Økonomisk utvikling

Petoro driver på grunnlag av bevilgninger fra staten. Driftsbudsjettet i 2009 var 201,6 mill. kr eks. mva. Det føres separate regnskaper for SDØE og driften av Petoro. Det er således et klart skille mellom økonomiske forhold knyttet til SDØE og forhold knyttet til Petoros drift.

Formål og rolle

Det overordnede målet for forvaltningen av SDØE-porteføljen er å oppnå høyest mulig inntekt til staten. Petoro skal ivareta de forretningsmessige forhold knyttet til statens direkte engasjement i petroleumsvirksomhet på norsk kontinentalsokkel og virksomhet i tilknytning til dette.

SDØE

SDØE-ordningen ble opprettet med virkning fra 1985. SDØE eies direkte av staten. Ordningen innebærer at staten deltar som en direkte investor i petroleumsvirksomheten på norsk sokkel. Pr 31.12.09 hadde staten eierandeler i 137 utvinningstillatelser og 14 interessentskap for rørledninger og landanlegg. Stortinget vedtar hvert år SDØEs budsjett og rammer. I 2009 var netto kontantstrøm fra SDØE 95,3 mrd. kroner. Totale inntekter var 156,2 mrd. kroner og utgifter var 60,8 mrd. kroner. Netto kontantstrøm fra SDØE overføres til Statens pensjonsfond - Utland.

Resultatregnskap (mill. kr.)	2009	2008
Driftsinntekter	204,9	196,0
Driftskostnader	207,2	195,8
Driftsresultat	-2,3	0,2
Netto finansposter	3,0	5,2
Resultat før skatt	0,7	5,4
Skattekostnad	0,0	0,0
Resultat etter skatt	0,7	5,4

Balanse	2009	2008
Immatrielle eiendeler	0,0	0,0
Varige driftsmidler	8,9	9,0
Finansielle anleggsmidler	0,0	0,0
Sum anleggsmidler	8,9	9,0
Omløpsmidler	128,1	107,5
Sum eiendeler	137,1	116,5

Innskutt egenkapital	10,0	10,0
Opptjent/ annen egenkapital	28,8	28,1
Sum egenkapital	38,8	38,1
Avsetning til forpliktelser	64,7	40,7
Langsiktig rentebærende gjeld	0,0	0,0
Kortsiktig rentebærende gjeld	0,0	0,0
Kortsiktig rentefri gjeld	33,6	37,7
Sum gjeld og forpliktelser	98,3	78,5
Sum egenkapital og gjeld	137,1	116,5

Kontantstrøm	2009	2008
Operasjonelle aktiviteter	27,9	16,1
Investeringsaktiviteter	-4,5	-5,2
Finansieringsaktiviteter	0,0	0,0
Endring betalingsmidler	23,4	10,9

Nøkkeltall	2009	2008
Sysselsatt kapital	38,8	38,1
EBITDA	5,4	10,1
EBIT	0,9	6,3
Egenkapitalandel	28 %	33 %
Egenkapitalrentabilitet	2 %	15 %
Gjennomsnittlig EK rentabilitet siste 5 år	19 %	
Rentabilitet sysselsatt kapital	2 %	18 %

Tilskudd fra staten/offentlige kjøp	2009	2008
Tilskudd fra staten/offentlige kjøp	201,6	193,6

Annen informasjon	2009	2008
Antall ansatte	65	61
Andel ansatte i Norge	100 %	100 %
Statens eierandel årsslutt	100 %	100 %
Andel kvinner i styret, totalt	43 %	43 %
Andel aksjonærvalgte kvinner i styret	40 %	40 %

Simula Research Laboratory AS

Statlig eierandel gjennom Kunnskapsdepartementet: **80%**
Selskapets nettsider: **www.simula.no**

© Simula Research Laboratory AS

Simula Research Laboratory AS (Simula) ble opprettet i 2001 med utgangspunkt i forskningsaktiviteter ved Institutt for informatikk ved Universitet i Oslo (UiO). Simula driver forskning på høyt internasjonalt nivå, utdanner kandidater innenfor informatikk i samarbeid med UiO, og driver fram anvendelser av forskningen i senteret. Simula er organisert som et aksjeselskap der staten er største eier, og for øvrig er Sintef, Norsk Regnesentral, Statoil, Telenor og Bærum kommune eiere i Simula eller i senterets datterselskaper. Forskingen er organisert i store og fokuserte prosjekter innenfor tre områder av informatikk: kommunikasjonsteknologi, beregningsvitenskap og programvareutvikling. Ressursene konsentreres mot forskningsområder der mulighetene for anvendelser av resultatene er særlig store. Simula er tildelt flere prestisjefylte prosjekter fra Forskningsrådet, blant annet et Senter for fremragende forskning og toprosjekter for yngre fremragende forskere (YFF-prosjekter). Simula har et utstrakt forskningssamarbeid med Statoil.

Viktige hendelser

I regi av Norges forskningsråd er det i 2009 foretatt to evalueringer av Simula – en tradisjonell fagevaluering og en evaluering av Simula som nytt konsept i det norske systemet for forskning og utvikling (FoU).

Evalueringsene viste at det fortsatt er høy kvalitet på aktivitetene ved Simula. Den faglige evalueringskomiteen ga avdelingene for Scientific Computing og Software Engineering toppkarakteren "Excellent", mens avdelingen Network and Distributed Systems fikk karakteren "Very Good". Evalueringen av Simula som konsept bekreftet at Simula har etablert seg som en sterk forskningsinstitusjon, og at Simula har blitt en viktig endringsagent innen norsk FoU.

Simula og Det Norske Veritas (DnV) har inngått en samarbeidsavtale som innebærer en satsning på forskning og utdanning av doktorgradskandidater innen sikkerhetsanalyse og testing av komponenter

i avanserte IT-systemer. DnV skal bidra med 10 mill. kr i form av investeringer og egeninnsats fordelt over to år. Samarbeidet med DnV åpner for nye muligheter innen utvikling av forskning med potensial for industrielle anvendelser. Dette kommer i tillegg til et utstrakt samarbeid med Statoil og etablerte prosjekter med blant annet Telenor og Sun Microsystems.

Simula vedtok i 2009 en ambisiøs handlingsplan for likestilling med mål om at andelen kvinnelige vitenskapelige ansatte skal opp til 25 prosent innen 2015. Kvinneandelen blant doktorgradsstipendiaterne er i dag nesten 25 prosent, mens andelen er lavere for postdoktorer og fast vitenskapelig ansatte.

Forskningsmiljøet på Simula er internasjonalt. Ved utgangen av 2009 var 21 nasjonaliteter fra alle verdensdelene representert blant de ansatte, og Simula arbeider målrettet for å integrere utenlandske ansatte.

Økonomisk utvikling

I 2009 mottok Simula 49 mill. kr i grunnbevilgning etter avtale med Norges Forskningsråd. Simula-konsernets samlede driftsinntekter var 99,7 mill. kr. Konsernet har de fleste årene etter etableringen gått med overskudd som er lagt til selskapets egenkapital, men i 2008 og 2009 valgte Simula å benytte noe av denne egenkapitalen til en økt satsning på forskning og utdanning. Resultatet for 2009 ble -5,2 mill. kr.

Resultatregnskap (mill. kr.)	2009	2008
Driftsinntekter	99,7	93,7
Driftskostnader	103,3	98,9
Driftsresultat	-3,6	-5,2
Netto finansposter	-2,0	1,3
Resultat før skatt og minoritet	-5,6	-3,9
Skattekostnad	0,1	0,0
Minoritetsinteresser	-0,5	-0,8
Resultat etter skatt og minoriteter	-5,2	-3,1

Balanse	2009	2008
Immatrielle eiendeler	0,0	0,0
Varige driftsmidler	2,7	4,1
Finansielle anleggsmidler	3,0	2,4
Sum anleggsmidler	5,7	6,6
Omløpsmidler	33,7	26,9
Sum eiendeler	39,4	33,5

Innskutt egenkapital	1,5	1,5
Opptjent/ annen egenkapital	7,0	6,8
Minoritetsinteresser	1,3	1,8
Sum egenkapital	9,8	10,0
Avsetning til forpliktelser	0,0	0,0
Langsiktig rentebærende gjeld	0,0	0,0
Kortsiktig rentebærende gjeld	0,0	0,0
Kortsiktig rentefri gjeld	29,7	23,4
Sum gjeld og forpliktelser	29,7	23,4
Sum egenkapital og gjeld	39,4	33,5

Nøkkel tall	2009	2008
Sysselsatt kapital	9,8	10,0
EBITDA	-1,0	-1,7
EBIT	-3,0	-3,8
Egenkapitalandel	25 %	30 %
Egenkapitalrentabilitet	-62 %	-31 %
Gjennomsnittlig EK-rentabilitet siste 5 år	-1 %	
Rentabilitet sysselsatt kapital	-30 %	-32 %

Bøker og doktorgradsavhandlinger	8	5
Artikler i journaler med referee	54	59
Proceedings med referee og kapitler i bøker	51	70
Antall stipendiater	39	34
Antall post.doc.	18	20

Tilskudd fra staten	2009	2008
Tilskudd til forskning	54	54

Annen informasjon	2009	2008
Antall ansatte	130	118
Andel ansatte i Norge	95 %	96 %
Statens eierandel årsslutt	80 %	80 %
Andel kvinner i styret, totalt	29 %	57 %
Andel aksjonærvalgte kvinner i styret	40 %	43 %

[**simula** . research laboratory]

Simula Research Laboratory AS: Postboks 134, 1325 Lysaker • Telefon: +47 67 82 82 00 • Internett: www.simula.no • Konsernsjef: Aslak Tveit
Styre: Ingvild Myhre (styreleder), Inger Stray Lien, Gunnar Hartvigsen, Tormod Hermansen, Mats Lundqvist, Amund Kvalbein*, Ola Skavhaug* (* valgt av de ansatte) • Revisor: Lundes Revisjonskontor DA

SIVA SF

Statlig eierandel gjennom Nærings- og handelsdepartementet: **100%**
Selskapets nettsider: **www.siva.no**

© Age Hojem

SIVA – Selskapet for industrivekst – ble etablert i 1968, og har vært et statsforetak siden 1993. Formålet er å bidra til innovasjon og næringsutvikling gjennom eiendomsvirksomhet og utvikling av sterke regionale innovasjons- og verdiskapingsmiljøer i alle deler av landet. SIVA har et særlig ansvar for å fremme vekstkraft i distriktene. Det var ved utgangen av 2009 40 ansatte i konsernet.

Selskapet arbeider gjennom tilretteleggende eierskap, nettverks- og programvirksomhet, og er engasjert i innovasjons- og eiendomselskaper over hele landet. Nærings- og handelsdepartementet er SIVAs eierdepartement. Selskapet forvalter midler fra Nærings- og handelsdepartementet og Kommunal- og regionaldepartementet. Hovedkontoret ligger i Trondheim.

Viktige hendelser

I desember 2009 økte SIVA sitt låneopptak i statskassen med 120 mill. kr til øvre låneramme: 700 mill. kr. Dette er omtalt i revidert nasjonalbudsjett 2009. Låneøkningen hadde sammenheng med bankenes krav om økt egenkapital for å bidra med lånefinansiering i SIVAs utbyggingsprosjekter. Samtidig ble det høsten 2009 vanskeligere for SIVA å skaffe kapital gjennom salg av eiendommer fra porteføljen.

I november 2009 la Riksrevisjonen fram en undersøkelse av måloppnåelse i SIVAs innovasjonsprogrammer, som del av kontrollen av departementenes forvaltning av statlige selskaper i 2008. Riksrevisjonen påpekte betydningen av at programmene innrettes for å gi vekst og utvikling i distriktsområder.

En følgeevaluering av FoU-inkubatorprogrammet ble avsluttet i januar 2009. Rapporten indikerte høy addisjonalitet i programmet, og foreslo ulike tiltak for å videreutvikle programmet.

En helhetlig evaluering av SIVAs virksomhet ble igangsatt i september 2009. Sluttrapport leveres i første halvdel av juni 2010.

"Distriktsmeldingen" (St.meld. nr. 25 (2008–2009)) varsler etablering av et nytt næringshageprogram fra 2011. SIVA har i 2009 arbeidet med utviklingen av dette i samarbeid med KRD, fylkeskommunene, Kommunenes Sentralforbund (KS) og Næringshageforeningen.

SIVA fikk i statsbudsjettet for 2010 tilført 200 mill. kr i ny innskuddskapital, forbeholdt eiendomsvirksomheten.

Økonomisk utvikling

Konsernregnskapet viser i 2009 et overskudd på 45 mill. kr etter skatt og minoritetsinteresser. Sammenlignet med året før er det for konsernet en økt utleieaktivitet i SIVA Eiendom Holding AS. Rente-kostnader knyttet til finansiering av eiendomsinvesteringer er redusert som følge av reduksjon i rentenivå fra 2008. Det er i 2009 oppnådd gevinster fra salg av eiendomselskaper på 45 mill. kr. Omfanget av programaktiviteten finansiert over statsbudsjettet økte noe i 2009.

SIVA fikk i 2009 36,5 mill. kr i tilskudd over Nærings- og handelsdepartementets budsjett. Bevilgningen gikk til ulike innovasjonsaktiviteter og administrasjon. Kommunal- og regionaldepartementet bevilget i 2009 73 mill. kr i tilskudd til SIVA, hovedsakelig til næringshage- og inkubatorprogrammene. Eiendomsvirksomheten er selvfinansierende og mottar ingen tilskuddsbevilgninger.

Resultatregnskap (mill. kr.)	2009	2008
Tilskudd	100	98
Andre driftsinntekter	208	204
Sum driftsinntekter	308	302
Driftskostnader	230	231
Driftsresultat	79	71
Netto finansposter	-16	-37
Resultat før skatt og minoriteter	62	34
Skattekostnad	17	9
Minoritetsinteresser	0	-2
Resultat etter skatt og minoriteter	45	27

Balanse	2009	2008
Immatrielle eiendeler	29	36
Varige driftsmidler	1 344	1 329
Finansielle anleggsmidler	753	731
Sum anleggsmidler	2 126	2 095
Omløpsmidler	502	370
Sum eiendeler	2 628	2 465

Innskutt egenkapital	767	767
Opptjent/ annen egenkapital	13	-43
Minoritetsinteresser	41	53
Sum egenkapital	821	777
Avsetning til forpliktelser	75	46
Langsiktig rentebærende gjeld	1 559	1 506
Kortsiktig rentebærende gjeld	45	12
Kortsiktig rentefri gjeld	128	124
Sum gjeld og forpliktelser	1 807	1 688
Sum egenkapital og gjeld	2 628	2 466

Kontantstrøm	2009	2008
Operasjonelle aktiviteter	89	94
Investeringsaktiviteter	-78	-136
Finansieringsaktiviteter	119	104
Endring betalingsmidler	130	62

Regnskapsnøkeltall	2009	2008
Sysselsatt kapital	2 425	2 296
EBITDA	200	202
EBIT	148	142
Egenkapitalandel	31 %	33 %
Egenkapitalrentabilitet	6 %	4 %
Gjennomsnittlig EK-rentabilitet siste 5 år	5 %	
Rentabilitet sysselsatt kapital	6 %	6 %

Statlig låneramme	700	700
Statslån	700	580
Renter på statslån	29	32
Provisjoner på statslån	6	6

Tilskudd fra staten	2009	2008
Fra Kommunal- og regionaldepartementet	73	70
Fra Nærings- og handelsdepartementet	37	35

Annen informasjon	2009	2008
Antall ansatte	40	38
Andel ansatte i Norge	95 %	92 %
Statens eierandel årsslutt	100 %	100 %
Andel kvinner i styret, totalt	50 %	43 %
Andel aksjonærvalgte kvinner i styret	43 %	43 %

Statnett SF

Statlig eierandel gjennom Olje- og energidepartementet: **100%**
Selskapets nettsider: **www.statnett.no**

Statnett SF ble etablert 1.1.1992 og er det systemansvarlige nettselskapet i Norge. Som systemansvarlig har Statnett ansvaret for at det til enhver tid er momentan balanse mellom produksjon og forbruk av elektrisk kraft i Norge, herunder tiltak for å håndtere svært anstrengte kraftsituasjoner. Videre har Statnett ansvaret for en samfunnsøkonomisk rasjonell drift og utvikling av det sentrale overføringsnettet for kraft. Statnett skal for øvrig følge forretningsmessige prinsipper.

Statnett eier i dag om lag 90 prosent av sentralnettet i Norge samt forbindelsene til utlandet. Statnett eier 30 prosent av den fysiske kraftbørsen Nord Pool Spot AS.

Statnett er en monopolvirksomhet regulert av energimyndighetene. Dette innebærer blant annet at Norges vassdrags- og energidirektorat, som for alle andre nettselskap, fastsetter årlig maksimal tillatt inntekt for foretaket.

Viktige hendelser

Statnett presenterte i oktober 2009 en ny nettutviklingsplan for sentralnett. I nettutviklingsplanen presenterte foretaket ambisiøse planer for utbygging av sentralnettet. Statnetts nettutviklingsplan viser at foretaket de neste 10 årene kan komme til å investere inntil 40 mrd. kr i sentralnettet.

Statnett søkte i 2009 om tilførsel av egenkapital. Regjeringen behandlet saken i Prop. 1 S (2009-2010) i forbindelse med statsbudsjettet for 2010 og Stortinget behandlet saken i Innst. 9 S (2009-2010). Regjeringen besluttet at foretaket ikke skal få tilført egenkapital og Stortinget sluttet seg til denne konklusjonen.

Statnett har i dag solid økonomi. Dette er vektlagt i regjeringens vurdering av egenkapitalsøknaden, jf. Prop. 1 S (2009-2010) hvor det blant annet står: "Statnett har i dag god kreditt-rating og god tilgang til kreditt. Selv om lånekostnadene kan gå noe opp som følge av investeringene, vil foretaket kunne

lånfinansiere de planlagte investeringene. Regjeringen mener at det av denne grunn ikke er behov for å tilføre foretaket økt egenkapital."

I mars 2010 besluttet Statnett og Svenska Kraftnät å selge Nord Pool ASA, som de eier 50 prosent hver, til Nasdaq OMX. Transaksjonen er avhengig av godkjenning fra Finansdepartementet i Norge. Handelen omfatter ikke det fysiske, nordiske kraftmarkedet som opereres av Nord Pool Spot AS.

Økonomisk utvikling

Konsernet fikk i 2009 et overskudd på 264 mill. kr etter skatt, justert for mer-mindreinntekt etter skatt, mot 998 mill. kr i 2008. Driftsinntektene ble redusert med 1394 mill. kr fra 2008 til totalt 2862 mill. kr i 2009. Selskapets totalbalanse var på 19 342 mill. kr mot 20 919 mill. kr året før. Statnett står foran en periode med stor aktivitet, og planlegger nettinvesteringer for om lag 40 mrd. kr de neste 10 årene. Standard & Poor's endret i juli 2009 Statnetts langsiktige kreditt-rating fra A+ til AA- og fra AA- til A+ i januar 2010. Den første endringen skyldes at Standard & Poor's har revidert metoden for rating av "government related entities".

Den etablerte utbyttepolitikken på 50 prosent av konsernets resultat etter skatt, justert for mer-mindreinntekt etter skatt ble videreført i Prop. 1 S (2009-2010). For 2009 gir dette et utbytte på 132 mill. kr til staten.

Resultatregnskap (mill. kr.)	2009	2008
Driftsinntekter	2 862	4 256
Driftskostnader	3 265	3 062
Driftsresultat	-403	1 194
Netto finansposter	-265	548
Resultat før skatt	-668	1 742
Skattekostnad	-188	225
Resultat etter skatt	-480	1 517

Balanse	2009	2008
Immatrielle eiendeler	1 365	0
Varige driftsmidler	15 870	16 404
Finansielle anleggsmidler	623	2 945
Sum anleggsmidler	17 858	19 349
Omløpsmidler	1 484	1 570
Sum eiendeler	19 342	20 919

Innskutt egenkapital	2 700	2 700
Opptjent/ annen egenkapital	2 919	3 885
Sum egenkapital	5 618	6 585
Avsetning til forpliktelser	407	556
Langsiktig rentebærende gjeld	10 644	11 690
Kortsiktig rentebærende gjeld	1 696	650
Kortsiktig rentefri gjeld	977	1 438
Sum gjeld og forpliktelser	13 724	14 334
Sum egenkapital og gjeld	19 342	20 919

Kontantstrøm	2009	2008
Operasjonelle aktiviteter	-466	1 529
Investeringsaktiviteter	-140	-2 670
Finansieringsaktiviteter	388	1 221
Endring betalingsmidler	-218	80

Nøkeltall	2009	2008
Sysselst kapital	17 958	18 925
EBITDA	401	2 816
EBIT	-261	2 288
Egenkapitalandel	29 %	31 %
Egenkapitalrentabilitet	-8 %	25 %
Gjennomsnittlig EK-rentabilitet siste 5 år	8 %	
Rentabilitet sysselst kapital	-1 %	14 %

Utbytte	2009	2008
Avsatt utbytte	132	499
Utbytteandel ¹	-28 %	33 %
Gjennomsnittlig utbytteandel siste 5 år	55 %	
Utbytte til staten	132	499

Annen informasjon	2009	2008
Antall ansatte	838	731
Andel ansatte i Norge	100 %	100 %
Statens eierandel årsslutt	100 %	100 %
Andel kvinner i styret, totalt	44 %	44 %
Andel aksjonærvalgte kvinner i styret	50 %	50 %

¹ Det avsatte utbyttet tilsvarer 50 prosent av konsernets årsresultat etter skatt justert for mer/mindreinntekt etter skatt.

Statnett

Statnett SF: Husebybakken 28 B, 0302 Oslo • Telefon: +47 22 52 70 00 • Internett: www.statnett.no • Konsernsjef: Auke Lont
Styre: Bjarne Aamodt (styreleder), Thor Håkstad, Per Hjort, Grethe Høiland, Heidi Ekrem, Kirsten Indgjerd Værdal, Kirsten Faugstad*, Steinar Jørundstad*, Bjørn Solberg*, (* valgt av de ansatte) • Revisor: Ernst & Young AS

Statskog SF

Statlig eierandel gjennom Landbruks- og matdepartementet: **100%**
Selskapets nettsider: **www.statskog.no**

Statskog SF er landets største grunneier og har grunnbokshjemmelen til om lag 60.000 km², dvs om lag en femtedel av Norges fastlandsareal. Statskog er også landets største skogeier, og forvalter om lag sju prosent av det samlede produktive skogarealet i landet. Skogen dekker i underkant av fem prosent av Statskog SF sitt samlede areal. Det meste av grunnen Statskog forvalter er fjell- og utmarksareal. Halvparten av grunnen Statskog forvalter ligger i Troms og Nordland.

I Sør-Norge er en omfattende del av arealet (27 000 km²) statsallmenning. Her er ansvar og rådighet delt mellom Statskog, fjellstyrene og allmeningsstyrene.

Statskog er organisert i virksomhetsområdene Eiendom, Energi, Skog og Friluftsliv. Foretakets visjon er å ivareta og utvikle alle verdier på fellesskapets grunn. Eiendommene skal drives effektivt med tanke på å oppnå et tilfredsstillende økonomisk resultat. Det skal drives et aktivt naturvern og tas hensyn til friluftsinnteresser. Ressursene skal utnyttes balansert, og fornybare ressurser skal tas vare på og utvikles videre.

Viktige hendelser

I 2009 ble det underskrevet nye treårige samarbeidsavtaler med Nordland og Troms fylkeskommuner om næringsutvikling, verdiskaping og folkehelse.

Innenfor friluftslivsområdet ble det lansert to nye satsinger i 2009 – GodTur.no og Fiskelykke 2009-2010. GodTur.no er en nettportal tilrettelagt av Statskog, der både samarbeidspartnere og folk flest kan legge inn turbeskrivelser, få turtips og laste ned gode turkart. Fiskelykke er et bredt anlagt stimuleringsstiltak for å la barn og unge stifte bekjentskap med fritidsfiske og enkelt friluftsliv.

Satsing på bioenergi er en del av virksomhetsområde Energi. I 2009 startet Nord Troms Bioenergi prøvedrift i et fjernvarmeanlegg som leverer vann-

båren varme til sentrumsområdet på Storslett i Nordreisa kommune. Selskapet eies av skogeiere i kommunen og Statskog.

Økonomisk utvikling

Statskog fikk i 2009 et bedre resultat på underliggende drift enn året før. Imidlertid ble driftsresultatet vesentlig påvirket av betydelige engangsavsetninger knyttet til omstillingstiltak og tilbakebetaling av festeavgift samt engangsinntekter fra skogvern. Derfor ble driftsresultatet betydelig dårligere enn året før.

Statskogs styre har bestemt at alle som fester tomt til fritidsbolig fra i år av vil få regulert sine festeavtaler etter konsumprisindeks. Det er også besluttet å tilbakebetale festeavgift til fritidsboligfestere som har akseptert tomteverdiregulering etter 1.1.2002. Regnskapet er også belastet med utviklingskostnader til blant annet geodatasatsing.

Virksomhetsområde Eiendom har et bedre resultat på løpende drift i 2009 enn i 2008. Dette skyldes blant annet økte inntekter og god kostnadsstyring.

Virksomhetsområde Skog har et høyere resultatbidrag fra løpende drift i 2009 enn i 2008, noe som i hovedsak skyldes en kombinasjon av lavere driftskostnader og økte tømmerpriser mot slutten av året.

Virksomhetsområde Energi ga et bedre resultat fra løpende drift i 2009 enn i 2008. Dette skyldes at Statskogs satsing på fornybar energi nå materialiserer seg i økte inntekter.

Virksomhetsområde Friluftsliv har et resultat på nivå med tidligere år. De viktigste resultatbidragene kommer fra storvilt- og småviltjakt.

Resultatregnskap (mill. kr.)	2009	2008
Driftsinntekter	251	247
Driftskostnader	244	209
Driftsresultat	8	39
Netto finansposter	8	-22
Resultat før skatt	16	17
Skattekostnad	-12	-3
Resultat etter skatt	28	20

Balanse	2009	2008
Immatrielle eiendeler	22	11
Varige driftsmidler	91	89
Finansielle anleggsmidler	61	51
Sum anleggsmidler	175	150
Omløpsmidler	236	223
Sum eiendeler	411	373

Innskutt egenkapital	104	104
Opptjent/ annen egenkapital	196	178
Sum egenkapital	300	282
Avsetning til forpliktelser	31	0
Langsiktig rentebærende gjeld	0	0
Kortsiktig rentebærende gjeld	21	27
Kortsiktig rentefri gjeld	59	64
Sum gjeld og forpliktelser	111	91
Sum egenkapital og gjeld	411	373

Kontantstrøm	2009	2008
Operasjonelle aktiviteter	40	24
Investeringsaktiviteter	-42	-24
Finansieringsaktiviteter	-13	-13
Endring betalingsmidler	-15	-13

Nøkeltall	2009	2008
Sysselsatt kapital	321	308
EBITDA	13	43
EBIT	8	39
Egenkapitalandel	73 %	76 %
Egenkapitalrentabilitet	10 %	7 %
Gjennomsnittlig EK-rentabilitet siste 5 år	9 %	
Rentabilitet sysselsatt kapital	2 %	13 %

Inntektsfordeling	2009	2008
Eiendom	34 %	35 %
Energi	7 %	6 %
Skog	25 %	27 %
Friluftsliv	12 %	11 %
Skogvernerstatning	20 %	17 %
Annet	2 %	3 %

Tilskudd fra staten/offentlige kjøp	2009	2008
Tjenestekjøp	14,7	14,7
Andre offentlige tilskudd	2,7	1,6
Sum tilskudd/offentlige kjøp	17,4	16,3

Utbytte	2009	2008
Avsatt utbytte	10	13
Utbytteandel	36 %	68 %
Gjennomsnittlig utbytteandel siste 5 år	42 %	
Utbytte til staten	10	13

Annen informasjon	2009	2008
Antall ansatte	151	157
Andel ansatte i Norge	100 %	100 %
Statens eierandel årsslutt	100 %	100 %
Andel kvinner i styret, totalt	57 %	50 %
Andel aksjonærvalgte kvinner i styret	50 %	60 %

Uninett AS

Statlig eierandel gjennom Kunnskapsdepartementet: **100%**
Selskapets nettsider: **www.uninett.no**

© Mattis Daae

UNINETT AS utvikler og driver det akademiske forskningsnettet i Norge på oppdrag fra Kunnskapsdepartementet. Selskapet leverer nettinfrastruktur med produksjonstjenester og egne testnett med eksperimentelle tjenester.

UNINETT AS sin visjon er å være myndighetenes verktøy for utvikling og drift av en allsidig nasjonal e-infrastruktur. Gjennom samarbeid og synergieffekter optimaliserer UNINETT AS anskaffelse og bruk av de samlede IKT-ressursene innen universitets- og høyskolesektoren i Norge. Ny innsats skal understøtte universitetenes og høyskolenes primær oppgaver innen forskning, undervisning og formidling.

UNINETT AS er morselskap i UNINETT-konsernet og har fire heleide datterselskaper: UNINETT FAS AS utfører koordinering og teknisk drift av felles administrative systemer for høyskoler og universiteter. UNINETT Norid AS er den nasjonale registreringsenheten for .no-domenet. UNINETT Sigma AS administrerer anskaffelse og drift av nasjonalt utstyr for avanserte vitenskapelige beregninger. UNINETT ABC AS veileder norsk utdanningssektor om IKT og teknologivalg. Virksomheten i UNINETT ABC AS ble overført til Senter for IKT i utdanningen fra 1. januar 2010, og UNINETT ABC AS er under avvikling.

Viktige hendelser

I 2009 har utbyggingen av forskningsnettet fortsatt, med gigabitkapasitet til de gjenstående institusjonene i universitets- og høyskolesektoren i landet, flere optiske kanaler, flere reserveveier og videre Internett-utbygging gjennom betydelige investeringer i ekstra svitsje- og ruterkapasitet.

GigaCampus-programmet ble som planlagt avsluttet i 2009 etter fire år. Flere av tjenestene i GigaCampus blir videreført og videreutviklet som en del av UNINETT AS' ordinære tjenestetilbud. GigaCampus-programmet har fått svært gode tilbakemeldinger, også internasjonalt. I fireårsperioden 2009-2013 leder UNINETT AS en koordinert campusnett aktivitet etter modell av GigaCampus på Europeisk nivå gjennom EU-programmet GÉANT3.

UNINETT AS har tatt initiativ til et program som skal bygge infrastruktur for utdanning, forskning og formidling innen høyere utdanning i Norge, eCampus. UNINETT AS har satt ned en arbeidsgruppe, som har utarbeidet anbefalinger for den videre satsingen.

Fra 1. januar 2010 samlet Kunnskapsdepartementet virksomheten i UNINETT ABC, Utdanning.no og ITU i det nye Senter for IKT i utdanningen. Ved årsskiftet ble virksomheten til UNINETT ABC overført til Senter for IKT i utdanningen og selskapet er vedtatt avviklet.

Økonomisk utvikling

UNINETT AS legger opp til at utbygging av nettet skal skje delvis basert på selskapets egenkapital. Hybridnettutbyggingen ble startet i 2007 og videreført i 2008 og 2009, hvilket medfører at selskapets egenkapital har gått ned i denne perioden. Egenkapitalen i datterselskapene er også redusert i 2009 i tråd med planene. Resultatet for 2009 ble -15 mill. kr.

Resultatregnskap (mill. kr.)	2009	2008
Driftsinntekter	213,6	207,0
Driftskostnader	222,6	218,0
Driftsresultat	-19,9	-20,0
Netto finansposter	5,3	15,0
Resultat før skatt	-14,5	-5,0
Skattekostnad	0,0	0,0
Resultat etter skatt	-14,5	-5,0

Balanse	2009	2008
Immatrielle eiendeler	39,2	44,0
Varige driftsmidler	17,9	24,0
Finansielle anleggsmidler	10,0	6,0
Sum anleggsmidler	67,1	74,0
Omløpsmidler	189,9	208,0
Sum eiendeler	257,0	282,0

Innskutt egenkapital	3,0	3,0
Opptjent/ annen egenkapital	113,7	128,0
Sum egenkapital	116,7	131,0
Avsetning til forpliktelser	37,1	36,0
Langsiktig gjeld	0,0	0,0
Kortsiktig rentebærende gjeld	0,0	0,0
Kortsiktig rentefri gjeld	103,1	115,0
Sum gjeld og forpliktelser	140,2	151,0
Sum egenkapital og gjeld	257,0	282,0

Kontantstrøm	2009	2008
Operasjonelle aktiviteter	-19,4	-73,0
Investeringsaktiviteter	-5,8	-17,0
Finansieringsaktiviteter	-3,1	-14,0
Endring betalingsmidler	-28,3	-104,0

Nøkkeltall	2009	2008
Sysselsatt kapital	116,7	131,0
EBITDA	-3,5	4,0
EBIT	-14,4	-5,0
Egenkapitalandel	45 %	46 %
Egenkapitalrentabilitet	-12 %	-4 %
Gjennomsnittlig EK-rentabilitet siste 5 år	1 %	
Rentabilitet sysselsatt kapital	-12 %	-4 %

Tilskudd fra staten	2009	2008
Tilskudd fra KD	45	49
Andre tilskudd	28	13
Sum tilskudd	73	62

Annen informasjon	2009	2008
Antall ansatte	97	94
Andel ansatte i Norge	100 %	100 %
Statens eierandel årsslutt	100 %	100 %
Andel kvinner i styret, totalt	34 %	50 %
Andel aksjonærvalgte kvinner i styret	40 %	60 %

Universitetssenteret på Svalbard AS

Statlig eierandel gjennom Kunnskapsdepartementet: **100%**
Selskapets nettsider: **www.unis.no**

© Eva Therese Jenssen

Universitetssenteret på Svalbard AS (UNIS) ble opprettet som et statlig aksjeselskap i 2002. Selskapet avløste stiftelsen Universitetsstudiene på Svalbard, som var opprettet av de fire norske universitetene i 1994.

Selskapets formål er å gi studietilbud og drive forskning med utgangspunkt i Svalbards geografiske plassering i et høyarktisk område og de spesielle fortrinn dette gir gjennom bruk av naturen som laboratoriem. Studietilbudet skal være på universitetsnivå og fremstå som supplement til den undervisning som gis ved universitetene på fastlandet, og inngå i et ordinært studieløp som fører frem til grader på bachelor-, master- og doktorgradsnivå. Studietilbudet skal ha en internasjonal profil, og undervisningen skal foregå på engelsk.

UNIS har fire studieretninger: Arktisk biologi, Arktisk geologi, Arktisk geofysikk og Arktisk teknologi. Det ble i 2009 gitt undervisning i totalt 40 emner hvorav 22 på master og ph.d.-nivå. 354 studenter fra 29 nasjoner fulgt undervisning og 40 masterstudenter arbeidet med sine oppgaver. Det tilsvarer 119 studentårsverk. 13 eksterne ph.d.-studenter oppholdt seg ved UNIS. 35 prosent av studentene var norske.

Viktige hendelser

St.meld. nr. 22 (2008-2009) Svalbard trekker frem at UNIS i løpet av sin femtenårige levetid har ekspandert som senter for arktiske studier. UNIS har

fått en vesentlig plass på kunnskapsplattformen Svalbard, og for lokalsamfunnet i Longyearbyen. Siden 2006 har UNIS oppnådd en firedobling av eksternt finansierte forskningsprosjekter. Samtidig har tallet på postdoktorer og stipendiater vokst til nærmere 30. Halvparten er eksternt finansiert.

UNIS ledet arbeidet med å fremme prosjektet "Svalbard Integrated Arctic Earth Observing System" (SIOS) på det europeiske veikartet for forskingsinfrastruktur, ESFRI. Prosjektet har så langt vært vellykket og kan bli en motor for både den videre utvikling av UNIS og for forskningen på Svalbard rent generelt.

Økonomisk utvikling

I 2009 ble det bevilget kr 83,7 mill. kr til UNIS. Inntekter ut over bevilgningene er eksterne prosjektinntekter til forskning på 28,2 mill. kr og inntekter fra konsulenttjenester og utleie på 12,3 mill. kr, til sammen 40,5 mill. kr. Konsulentinntekter i 2009 er en dobling i forhold til fjoråret. UNIS har også hatt en økning i eksternt finansiering til forskning fra 8 prosent av brutto inntekt i 2001 til 23 prosent i 2009.

Årsregnskapet viser et driftsoverskudd på 2,86 mill. kr. Etter finanskostnader viser regnskapet et overskudd på 1,7 mill. kr.

Resultatregnskap (mill. kr.)	2009	2008
Driftsinntekter	97,6	84,8
Driftskostnader	92,6	87,7
Driftsresultat	2,9	-2,9
Netto finansposter	-1,2	-0,5
Resultat før skatt	1,7	-3,4
Skattekostnad	0,0	0,0
Resultat etter skatt	1,7	-3,4

Balanse	2009	2008
Immatrielle eiendeler	0,0	0,0
Varige driftsmidler	46,8	50,5
Finansielle anleggsmidler	0,0	0,0
Sum anleggsmidler	46,8	50,5
Omløpsmidler	27,4	32,4
Sum eiendeler	74,2	82,9

Innskutt egenkapital	2,1	2,1
Opptjent/ annen egenkapital	7,7	6,0
Sum egenkapital	9,8	8,1
Avsetning til forpliktelser	0,0	0,1
Langsiktig rentebærende gjeld	35,8	41,0
Kortsiktig rentebærende gjeld	0,0	0,0
Kortsiktig rentefri gjeld	28,5	33,8
Sum gjeld og forpliktelser	64,4	74,8
Sum egenkapital og gjeld	74,1	82,9

Nøkkel tall	2009	2008
Sysselsatt kapital	45,6	49,0
EBITDA	5,8	-0,4
EBIT	3,6	-1,6
Egenkapitalandel	13 %	10 %
Egenkapitalrentabilitet	19 %	-35 %
Gjennomsnittlig EK-rentabilitet siste 5 år	25 %	
Rentabilitet sysselsatt kapital	8 %	-4 %

Studentårsverk	119	146
----------------	-----	-----

Tilskudd fra staten	2009	2008
Investeringer annet	0,0	2,3
Drift av UNIS AS	83,7	76,4
Sum tilskud	83,7	78,7

Annen informasjon	2009	2008
Antall ansatte	76	76
Andel ansatte i Norge	100 %	100 %
Statens eierandel årsslutt	100 %	100 %
Andel kvinner i styret, totalt	63 %	57 %
Andel aksjonærvalgte kvinner i styret	60 %	50 %

The University Centre in Svalbard

UNIS: Postboks 156, 9171 Longyearbyen • Telefon: +47 7902 3300 • Internett: www.unis.no • Adm. dir.: Gunnar Sand
Styre: Tore Vorren (styreleder), Annik M. Myhre, Berit Kjeldstad, Geir Anton Johansen, Viva Mørk Kvello, Hanne Christiansen*, Frank Eggenfellner*, Rita Sande Rød** (* valgt av de ansatte) ** valgt av de studentene • Revisor: PricewaterhouseCoopers AS

AS Vinmonopolet

Statlig eierandel gjennom Helse- og omsorgsdepartementet: **100%**
Selskapets nettsider: **www.vinmonopolet.no**

© Vinmonopolet

AS Vinmonopolet er et statlig detaljmonopol med enerett til salg av alkoholprodukter som inneholder mer enn 4,7 volumprosent alkohol til forbruker. Vinmonopolet ble stiftet 30. november 1922. Selskapet legger blant annet vekt på å være en faghandelskjede med stor produktbredde og personlig kundeservice. AS Vinmonopolet er ett av de viktigste virkemidlene i norsk alkoholpolitikk og skal bidra til å begrense alkoholforbruket gjennom regulering av tilgjengeligheten. Det alkoholpolitiske ansvaret kommer til uttrykk gjennom effektiv sosial kontroll, holdningsskapende tiltak, effektiv drift og fravær av kjøpepress.

Viktige hendelser

Vinmonopolet åpnet 9 butikker i 2009. Ved utgangen av året var 245 av Vinmonopolets 248 butikker selvbetjent. Vinmonopolet fikk i 2007 tilslutning til et tidsavgrenset prøveprosjekt med ni mindre butikker (filialer) i kommuner som er få små for ordinære butikker. Høsten 2009 ble prøveordningen evaluert. Evalueringen viser at det er grunnlag for å videreføre ordningen med små butikker. Evalueringen er oversendt Helse- og omsorgsdepartementet for behandling. Hill-Marta Solberg ble ved kongelig resolusjon av 19. juni oppnevnt som ny styreleder med virkning fra 1. oktober.

Økonomisk utvikling

Vinmonopolets omsetning (eks. mva.) var 10 958 mill. kr, hvorav 6013 mill. kr var alkoholavgifter. Dette er en omsetningsøkning på 653 mill. kr fra 2008. Etter fradrag av varekostnader og øvrige driftskostnader, var driftsresultatet 79 mill. kr. Driftsresultatet ble 29 mill. kr. lavere enn i 2008. Det er hovedsakelig økte lønns- og driftskostnader som står for resultatnedgangen. Resultatet før vinmonopolavgift ble 117 mill. kr som er 58 mill. kr lavere enn i 2008.

Vinmonopolavgiften som beregnes i stedet for ordinær skatt, er for 2009 beregnet til 20,7 mill. kr. Stortinget har fastsatt at 50 prosent av overskuddet etter vinmonopolavgift skal tilfalle staten. Dette utgjør 48,3 mill. kr. Bokført egenkapital per 31.12.2009 var 584 mill. kr, tilsvarende en egenkapitalprosent på 21,1. Til sammenligning var egenkapitalen per 31.12.2008 på 417 mill. kr, tilsvarende en egenkapitalprosent på 15,4.

Resultatregnskap (mill. kr.)	2009	2008
Driftsinntekter	10 958	10 305
Herav alkoholavgift	6 013	5 695
Driftskostnader	10 879	10 198
Driftsresultat	79	107
Netto finansposter	39	68
Resultat før vinmonopolavgift	117	175
Vinmonopolavgift	21	35
Resultat etter vinmonopolavgift	97	140

Balanse	2009	2008
Immatrielle eiendeler	184	215
Varige driftsmidler	262	216
Finansielle anleggsmidler	4	4
Sum anleggsmidler	451	435
Omløpsmidler	2 315	2 273
Sum eiendeler	2 766	2 708

Innskutt egenkapital	0,1	0,1
Opplyent/ annen egenkapital	584	417
Sum egenkapital	584	417
Langsiktig rentefri gjeld	652	758
Langsiktig rentebærende gjeld	0	0
Kortsiktig rentebærende gjeld	0	0
Kortsiktig rentefri gjeld	1 530	1 534
Sum gjeld og forpliktelser	2 182	2 291
Sum egenkapital og gjeld	2 766	2 708

Kontantstrøm	2009	2008
Operasjonelle aktiviteter	-6	224
Investeringsaktiviteter	-102	-54
Finansieringsaktiviteter	0	0
Endring betalingsmidler	-108	169

Nøkkel tall	2009	2008
Sysselsatt kapital	584	417
EBITDA	175	236
EBIT	120	179
Egenkapitalandel	21 %	15 %
Egenkapitalrentabilitet	19 %	34 %
Gjennomsnittlig EK-rentabilitet siste 5 år	27 %	
Rentabilitet sysselsatt kapital	24 %	43 %

Utbytte	2009	2008
Statens overskudd/avsatt utbytte	48	70
Utbytteandel	50 %	50 %
Gjennomsnittlig utbytteandel siste 5 år	44 %	
Utbytte til staten	48	70

Annen informasjon	2009	2008
Antall ansatte	1 824	1 808
Andel ansatte i Norge	100 %	100 %
Statens eierandel årsslutt	100 %	100 %
Andel kvinner i styret, totalt	44 %	44 %
Andel aksjonærvalgte kvinner i styret	50 %	50 %

Eksportutvalget for fisk AS

Statlig eierandel gjennom Fiskeri- og kystdepartementet: **100%**
Selskapets nettsider: **www.godfisk.no**

© EFF

Eksportutvalget for fisk (EFF) er organisert som et aksjeselskap og er 100 prosent eid av Fiskeri- og kystdepartementet. Fiskeri- og kystministeren utgjør selskapets generalforsamling, som blant annet oppnevner styret etter innstilling fra næringens hovedorganisasjoner. Selskapet finansieres av fiskeri- og havbruksnæringen gjennom en markedsavgift.

EFFs virksomhet omfatter aktiviteter innen fire virksomhetsområder: fellesmarkedsføring, markedsinformasjon, markedsadgang samt informasjon og beredskap. Hovedkontoret ligger i Tromsø. EFF er representert med egne ansatte i 11 markeder.

Viktige hendelser

Norsk sjømateksport var i 2009 på 44,7 mrd. kr og for sjette år på rad ble det satt ny eksportrekord for sjømat. Økningen var på hele 6 mrd. kr fra 2008. Det ble eksportert 2,6 mill. tonn sjømat. Det er en økning på 268 tusen tonn sammenlignet med 2008. Det serveres nå 35 millioner måltider norsk sjømat hver dag.

Eksporten til Frankrike var på 4,7 mrd. kr som er en økning på 668 mill. kr målt mot 2008. Dette plasserer Frankrike på topp i 2009, Russland beholder en klar andreplass med en eksportverdi på 4,6 mrd. kr. Økningen for Russland er på 662 mill. kr. Eksporten til EU økte med 3,2 mrd. kr til en total på 26,4 mrd. kr. Dette utgjør 59 prosent av totaleksporten.

Norsk Sjømat har en sterk posisjon i markedet. EFF foretar jevnlig undersøkelser av konsum og holdninger til sjømat generelt og Norsk Sjømat spesielt. Datamaterialet er unikt i sitt slag og er sammenlignbart mellom land. Resultatene viser også at Norsk Sjømat har en posisjon som stadig styrkes i

de fleste markeder. I de aller fleste markedene har produktene også en sterkere posisjon enn konkurrentene, både med hensyn til preferanse, positive holdninger og faktisk konsum. Disse analysene gjøres i samarbeid med TNS Gallup.

Måling og evaluering er et område som selskapet har besluttet å prioritere. Dette gjelder både organisatoriske og kommersielle områder.

Økonomisk utvikling

Virksomheten til Eksportutvalget for fisk er finansiert av fiskerinæringen, gjennom avgifter fastsatt i medhold av Fiskeeksportloven av mars 1990. Som et ledd i regjeringens innsats for å dempe skadevirkningene av den internasjonale finanskrisen ble EFF tilført 25,5 mill. kroner til ekstra markedsinnsats for norsk torskfisk i 2009. EFF bidro også selv med ekstra midler til intensivert markedsføring for torskfisk.

De regnskapsmessige inntektene var i 2009 på 316 mill. kr, om lag 74 mill. kr høyere enn i 2008. Operasjonelle investeringer utgjorde 278 mill. kr. Dette er en økning på 45 mill. kr. Totalt sett fikk EFF et overskudd på 24,7 mill. kr for 2009. Totalkapitalen var ved utgangen av året 261 mill. kr. Egenkapitalandelen pr. 31.12.2009 var 76 prosent. Selskapet kan i henhold til vedtektene ikke dele ut utbytte.

Resultatregnskap (mill. kr.)	2009	2008
Driftsinntekter	315,7	241,9
Driftskostnader	299,7	252,0
Driftsresultat	16,0	-10,2
Netto finansposter	8,6	5,8
Resultat før skatt	24,7	-4,4
Skattekostnad	0,0	0,0
Resultat etter skatt	24,7	-4,4

Balanse	2009	2008
Immatrielle eiendeler	0,0	0,0
Varige driftsmidler	1,2	2,8
Finansielle anleggsmidler	0,6	0,7
Sum anleggsmidler	1,8	3,5
Omløpsmidler	258,6	234,2
Sum eiendeler	260,4	237,7

Innskutt egenkapital	107,9	107,9
Opptjent/ annen egenkapital	90,5	65,8
Sum egenkapital	198,3	173,7
Avsetning til forpliktelser	0,0	0,0
Langsiktig rentebærende gjeld	0,0	0,0
Kortsiktig rentebærende gjeld	0,0	0,0
Kortsiktig rentefri gjeld	62,6	64,0
Sum gjeld og forpliktelser	62,6	64,0
Sum egenkapital og gjeld	260,9	237,7

Kontantstrøm	2009	2008
Operasjonelle aktiviteter	66,8	8,79
Investeringsaktiviteter	(12,2)	0,02
Finansieringsaktiviteter	-	-
Endring betalingsmidler	54,6	8,8

Nøkkel tall	2009	2008
Sysselsatt kapital	198,3	173,7
EBITDA	27,0	-1,2
EBIT	25,6	-2,6
Egenkapitalandel	76 %	73 %
Egenkapitalrentabilitet	13 %	-3 %
Gjennomsnittlig EK-rentabilitet siste 5 år	8 %	
Rentabilitet sysselsatt kapital	14 %	-2 %

Tilskudd fra staten/offentlige kjøp	2009	2008
Tilskudd fra staten/offentlige kjøp ¹	25,50	

Verdier inn og ut av selskapet	2009	2008
Avsatt utbytte	0	0
Snitt utbytteandel siste 5 år	0 %	
Kapitalinnskudd fra staten	108	108

Annen informasjon	2009	2008
Antall ansatte	52	50
Andel ansatte i Norge	69 %	69 %
Statens eierandel årsslutt	100 %	100 %
Andel kvinner i styret, totalt	50 %	50 %
Andel aksjonærvalgte kvinner i styret	43 %	43 %

¹ I 2009 fikk Eksportutvalget for fisk AS tilført 25,5 mill. kroner knyttet til ekstraordinær markedsføring av torskfisk i forbindelse med finanskrisen og vanskelighetene med å få torsk ut i markedet.

Nofima AS

Statlig eierandel gjennom Fiskeri- og kystdepartementet: **56,84%**
Selskapets nettsider: **www.nofima.no**

© Jan Thomas Rosnes

Nofima er et næringsrettet forskningskonsern som driver forskning og utvikling for akvakulturnæringen, fiskerinæringen og matindustrien. Nofima ble etablert 1. januar 2008 som en fusjon av tidligere Akvaforsk AS, Fiskeriforskning AS, Matforsk AS og Norconserv AS. Nofima har om lag 470 ansatte og konsernet omsatte i 2009 for ca. 490 mill. kr. Nofima skal i samarbeid med kundene levere internasjonalt anerkjent forskning og løsninger som gir konkurransefortrinn langs hele verdikjeden. Nofimas kunder og bransjeorganisasjoner kommer fra: Akvakulturnæringen, Fiskerinæringen, Land- og havbasert matindustri, Ingrediensindustrien og Farmasøytisk industri.

Nofimas visjon, Sammen skaper vi verdier, hen- speiler på konsernets rolle som næringsrettet forskningsinstitutt. Instituttets viktigste oppgave er å øke næringsaktørenes konkurransevne gjennom inngående kjennskap til næringen, grundig forskning og god løsningsforståelse. Nofima har forskningskompetanse for hele verdikjeden innenfor både blå og grønn sektor. Det er et viktig mål for selskapet å identifisere og utnytte synergieffektene som ligger i forskning på tvers av sektorene.

Viktige hendelser

7. mai 2009 åpnet Måltidets Hus i Stavanger, et nasjonalt kompetansesenter for mat og måltidsløsninger. Nofima har vært en sentral aktør i utformingen av senteret, og er i front i den viktige koblingen mellom næring og forskning som skjer i og rundt Måltidets Hus.

I løpet av 2009 ble det tatt en endelig beslutning på samlokalisering av Nofimas aktiviteter på Ås, hvilket innebærer etablering av et nytt byggetrinn for dagens Nofima Mat-bygg i Osloveien 1. Bygget forventes ferdigstilt ultimo 2010.

Nofima har gjennom 2009 fortsatt arbeidet med å utvikle forskningskonsernnet. Selskapet har startet intern lederopplæring, og har sterk fokus på å skape bedre forskning gjennom samhandling på tvers av tidligere institutt grenser.

I skarp konkurranse med forskere fra alle fagområder ble Nofima, ved Marit Seppola, tildelt midler over Forskningsrådets satsing på yngre fremragende forskere (YFF). Pengene vil gå til forskning på torskesykdommen francisella. En slik tildeling henger meget høyt, og Nofima er meget stolt over å ha vunnet fram i konkurransen.

Nofima har inngått viktige samarbeidsavtaler med både virkemiddelapparat og samarbeidende institutt i 2009, hvorav de viktigste er Fiskeri- og havbruksnæringens forskningsfond (FHF), Havforskningsinstituttet og Sintef. I tillegg til å forsyne næringslivet med konkrete løsninger, gjør avtalene det mulig å drive bred og langsiktig forskning i et oversiktlig nasjonalt forskningsmiljø hvor roller og arbeidsområder er klart definert.

Økonomisk utvikling

I 2009 var brutto driftsinntekter i Nofima konsernet på 471 mill. kr. Oppdragene fordeler seg med 284 mill. kr på prosjekt og oppdragsinntekter, 111 mill. kr i grunnbevilgning og strategiske programmer, 69,1 mill. kr i tilskudd fra staten og annen driftsinntekt på 7,3 mill. kr. Direkte prosjektkostnader var på 132 mill. kr og av totale driftskostnader er omlag 70 prosent personalkostnader.

Nofima konsernet har et negativt årsresultat på 5,2 mill. kr i 2009. Det negative resultatet skyldes i hovedsak noe lavere inntekter enn forventet og noe høyere driftskostnader i prosjektene enn budsjettet.

Egenkapitalandelen er på 17 prosent, noe som er en reduksjon på 2 prosent fra 2008. Kontantstrømmen samlet for konsernet er ikke positiv for 2009, og likviditetsreserven er ytterligere redusert.

Resultatregnskap (mill. kr.)	2009	2008
Driftsinntekter	471	461
Driftskostnader	333,9	324,2
Driftsresultat	-6,4	-0,3
Netto finansposter	0,6	2,0
Resultat før skatt	-5,2	1,0
Skattekostnad	0,0	-0,3
Resultat etter skatt	-5,2	1,3

Balanse	2009	2008
Immatrielle eiendeler	5,4	4,4
Varige driftsmidler	77,7	68,6
Finansielle anleggsmidler	18,8	15,4
Sum anleggsmidler	101,9	88,4
Omløpsmidler	222,9	239,1
Sum eiendeler	324,8	327,5

Innskutt egenkapital	76,7	78,8
Oppgjent/ annen egenkapital	-21,1	-13,8
Sum egenkapital	55,6	65,0
Avsetning til forpliktelser	57,5	59,9
Langsiktig rentebærende gjeld	63,0	64,7
Kortsiktig rentebærende gjeld	147	137,9
Kortsiktig rentefri gjeld	1,8	0,0
Sum gjeld og forpliktelser	269,3	262,5
Sum egenkapital og gjeld	324,8	327,5

Kontantstrøm	2009	2008
Operasjonelle aktiviteter	(6,6)	(24,03)
Investeringsaktiviteter	(27,3)	(27,55)
Finansieringsaktiviteter	(2,4)	17,54
Endring betalingsmidler	(36,3)	(34,0)

Nøkkel tall	2009	2008
Sysselsatt kapital	267,4	267,6
EBITDA	10,8	20,1
EBIT	-2,9	7,5
Egenkapitalandel	17 %	20 %
Egenkapitalrentabilitet	-9 %	N/A
Gjennomsnittlig EK-rentabilitet siste 5 år	N/A	
Rentabilitet sysselsatt kapital	-1 %	N/A

Annen informasjon	2009	2008
Antall ansatte	490	470
Andel ansatte i Norge	100 %	100 %
Statens eierandel årsslutt	57 %	57 %
Andel kvinner i styret, totalt	36 %	36 %
Andel aksjonærvalgte kvinner i styret	38 %	38 %

Norsk Helsenett SF

Statlig eierandel gjennom Helse- og omsorgsdepartementet: **100%**
Selskapets nettsider: **www.nhn.no**

© Norsk Helsenett SF

Norsk Helsenett SF er opprettet for å sikre at nødvendig helseinformasjon er tilgjengelig på en sikker, effektiv og pålitelig måte for brukere og aktører i helse- og omsorgssektoren. Sentralt står oppgaven med å ivareta behovet for ett sikkert og enhetlig kommunikasjonsnettverk for informasjonsutveksling og -deling. Norsk Helsenetts plattform for elektronisk samhandling inneholder et kommunikasjonsnettverk og tjenester for elektronisk samhandling. Ved hjelp av dette helsenettet kan helseaktørene utveksle viktig informasjon om pasienter når de trenger det, på en sikret måte. Majoriteten av helseforetak, allmennleger og avtalespesialister er tilknyttet helsenettet, samt mer enn halvparten av landets kommuner.

Viktige hendelser

Norsk Helsenett SF ble stiftet 1. juli 2009. Stifteren var staten ved Helse- og omsorgsdepartementet, som også er eier av statsforetaket. Statsforetaket overtok 30. oktober 2009 den samlede virksomheten i Norsk Helsenett AS med tilhørende rettigheter og plikter. Norsk Helsenett AS var frem til da eid i sin helhet av de fire regionale helseforetakene. Overføringen hadde grunnlag i vedtak i foretaks-møter i Norsk Helsenett SF 1. juli og 9. september 2009, jf. St.prp. nr. 67 (2008-2009).

Håkon Grimstad tiltrådte som ny administrerende direktør den 1. januar 2010.

Norsk Helsenett SF ble etablert for å videreutvikle en sikker IKT-infrastruktur for informasjonsforvaltning og kommunikasjon i helse- og omsorgssektoren. Statsforetaket skal bidra til at en standardisert IKT-infrastruktur med felles tjenester, blir gjort tilgjengelig på nasjonalt plan. Gjennom dette arbeidet skal statsforetaket medvirke til at helse- og omsorgssektoren oppnår helsepolitiske mål om kvalitet, lik tilgjengelighet til helsetjenester, effektivisering og informasjonssikkerhet.

Økonomisk utvikling

Sammenstilt resultat for 2009 viser et overskudd for Norsk Helsenett på 5,6 mill. kr, tilsvarende en resultatgrad på 3,4 prosent. Egenkapitalandelen per 31.12.09 var 67 prosent. Driftsinntektene har hatt en jevn økning siden etableringen av Norsk Helsenett AS høsten 2004. Norsk Helsenett har økt sin investeringsaktivitet de siste to årene og har anskaffet og drifter de nasjonale IKT-løsningene Pasientreiser og Pasientreiseoppgjør som direkte konsekvens av at helseforetakene overtok pasientreiseoppgaver fra NAV høsten 2009.

Resultatregnskap¹ (mill. kr.)	2009	2008
Driftsinntekter	164,4	144,4
Driftskostnader	159,6	141,4
Driftsresultat	4,8	3,0
Netto finansposter	0,8	4,6
Resultat før skatt	5,6	7,6
Skattekostnad	0,0	0,0
Resultat etter skatt	5,6	7,6

Balanse	2009	2008
Immatrielle eiendeler	27,1	8,9
Varige driftsmidler	31,5	25,6
Finansielle anleggsmidler	0,0	0,0
Sum anleggsmidler	58,6	34,5
Omløpsmidler	46,3	61,2
Sum eiendeler	104,9	95,7

Innskutt egenkapital	52,6	52,5
Opptjent/ annen egenkapital	17,4	11,8
Sum egenkapital	70,0	64,3
Avsetning til forpliktelser	5,7	4,5
Langsiktig rentebærende gjeld	0,0	0,0
Kortsiktig rentebærende gjeld	0,0	0,0
Kortsiktig rentefri gjeld	29,2	27,0
Sum gjeld og forpliktelser	34,9	31,5
Sum egenkapital og gjeld	104,9	95,7

Kontantstrøm	2009	2008
Operasjonelle aktiviteter	15,7	9,74
Investeringsaktiviteter	(35,8)	(16,79)
Finansieringsaktiviteter	0,1	-
Endring betalingsmidler	(20,0)	(7,1)

Nøkeltall	2009	2008
Sysselsatt kapital	70,0	64,3
EBITDA	17,3	16,3
EBIT	5,6	7,6
Egenkapitalandel	67 %	67 %
Egenkapitalrentabilitet	8 %	N/A
Gjennomsnittlig EK-rentabilitet siste 5 år	N/A	
Rentabilitet sysselsatt kapital	8 %	N/A

Tilskudd fra staten/offentlige kjøp	2009	2008
Tilskudd fra staten/offentlige kjøp	0,50	0,50
Sum anvendelse av tilskudd ²	3,89	1,20

Annen informasjon	2009	2008
Antall ansatte	73	57
Andel ansatte i Norge	100 %	100 %
Statens eierandel årsslutt	100 %	0 %
Andel kvinner i styret, totalt	50 %	67 %
Andel aksjonærvalgte kvinner i styret	50 %	50 %

¹ Statsforetaket overtok 30.10.09, tallene gjenspeiler imidlertid hele regnskapsåret 2009

² Anvendelsen er ulik tilskuddet ut ifra at virksomheten bokfører etter regnskapsprinsippet, og ikke etter kontantprinsippet.

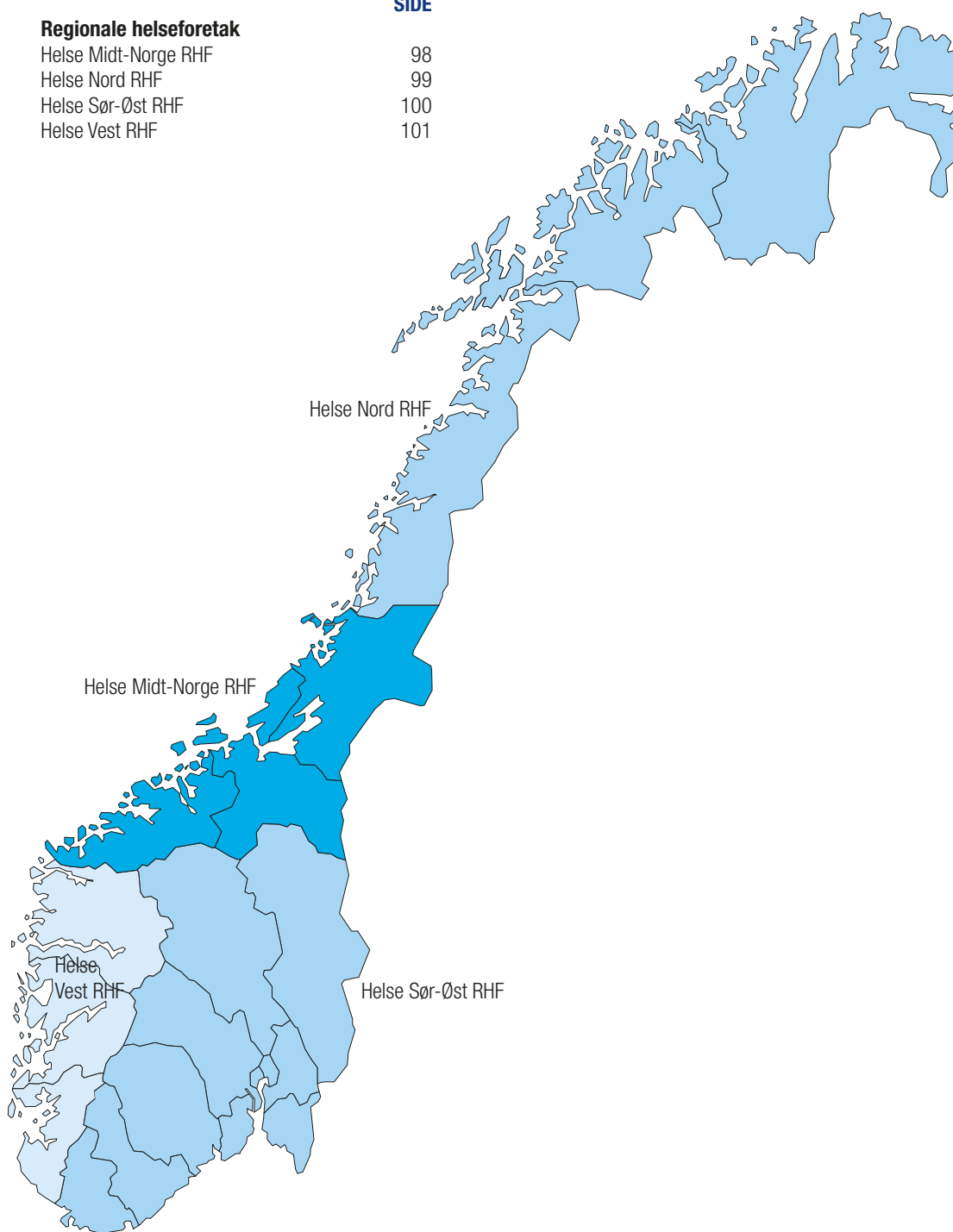

Regionale helseforetak

Regionale helseforetak

	SIDE
Helse Midt-Norge RHF	98
Helse Nord RHF	99
Helse Sør-Øst RHF	100
Helse Vest RHF	101

Helse Midt-Norge RHF

Statlig eierandel gjennom Helse- og omsorgsdepartementet: **100%**
Selskapets nettsider: **www.helse-midt.no**

© Helse Midt-Norge RHF

Helse Midt-Norge RHF er ett av fire regionale helseforetak i Norge som eies av staten ved Helse- og omsorgsdepartementet. Formålet er å sørge for at befolkningen har tilgang til gode og likeverdige spesialiserte helsetjenester når man trenger det, uavhengig av alder, kjønn, bosted, økonomi eller etnisk bakgrunn.

Helse Midt-Norge RHF eier de offentlige sykehuse- ne i Møre og Romsdal, Sør-Trøndelag og Nord-Trøndelag, samt Rusbehandling Midt-Norge HF, Sykehusapotekene i Midt-Norge HF og Trøndelag Ortopediske Verksted AS. Avtaler om pasientbe- handling hos avtalespesialister, ved private sykehus og opptrenings- og rehabiliteringssentre inngår i regionens samlede tilbud til pasientene. Samlede inntekter for 2009 var om lag 14,7 mrd. kr.

Helse- og omsorgsdepartementet utøvde i 2009 eierstyring av de regionale helseforetakene gjen- nom foretaksmøter og gjennom vilkår for tilskudd i det såkalte Oppdragsdokumentet.

Viktige hendelser

Byggingen av nytt universitetssykehus i St. Olavs Hospital HF er gjennomført i henhold til plan for fremdrift, og foran plan for budsjett. Prognosen ligger foran budsjett for den samlede investeringen, selv om det fortsatt er knyttet usikkerhet til prognosen. I tillegg er ny barneavdeling i Ålesund under bygging og nytt sykehus i Helse Nordmøre og Romsdal under planlegging.

Styret i Helse Midt-Norge vedtok i oktober 2009 å iverksette utarbeidelse av strategi for utvikling av tjenestetilbudet i Helse Midt-Norge mot 2020. Ved- taket er gjort med bakgrunn i evaluering av Strategi 2010 og fremtidig utfordringsbilde for helseregio- nen.

Økonomisk utvikling

Foretaksgruppens resultat i 2009 ble et overskudd på 213,6 mill. kr. Resultatet har stor betydning for at regionen kan sikre befolkningen et godt og forut- sigbart helsetilbud framover. Selv om foretaksgrup- pen Helse Midt-Norge de siste årene har hatt øko- nomisk balanse finnes det fortsatt utfordringer i årene fremover når det gjelder betjening av kapital- kostnader som en konsekvens av nye store byg- geprosjekter.

Det har også i 2009 vært betydelig fokus på kost- nadskontroll. Store underskudd gjennom flere år sammen med store låneopptak, blant annet som følge av bygging av nytt universitetssykehus i Trondheim, har bidratt til at rentebærende gjeld er svært høy. Regionen er av den grunn eksponert for endringer i rentenivået. Arbeidet med langtidsbud- sjett viser at Helse Midt-Norge også i tiden frem- over må jobbe systematisk med omstilling og ef- fektivisering for å håndtere kapitalkostnader og planlagte investeringer i årene som kommer.

Opplegget med strammere styring og tettere opp- følgning har hatt positiv effekt, og fokus på økonomi har blitt en mer naturlig del i alle ledd i organisasjo- nen. Helse Midt-Norge RHF vil fortsette å videreut- vikle styringsdialogen mellom den regionale ledel- sen og foretaksledelsen. Ved utgangen av 2009 var driftskreditten på 1184 mill. kr.

Resultatregnskap (mill. kr.)	2009	2008
Driftsinntekter	14 687	13 678
Driftskostnader	14 385	13 567
Driftsresultat	302	111
Netto finansposter	-88	-114
Skattekostnad	1	0
Årsresultat	214	-3
Unnatt fra resultatkravet _ (økte pensjonskostnader)	0	89
Resultatkrav fra HOD	0	0
Avvik i forhold til resultatkrav satt av Helse- og omsorgsdepartementet	214	86

Balanse	2 009	2 008
Immatrielle eiendeler	190	190
Varige driftsmidler	14 795	14 166
Finansielle anleggsmidler	817	889
Sum anleggsmidler	15 802	15 245
Varer	204	190
Fordringer	538	513
Bankinnskudd, kontanter og lignende	283	276
Sum omløpsmidler	1 024	979
Sum Eiendeler	16 827	16 224

Innskutt egenkapital	6 485	6 485
Opptjent egenkapital	-3 146	-3 347
Sum egenkapital	3 339	3 138
Avsetning for forpliktelser	6 423	6 084
Annen langsiktig gjeld	3 721	2 918
Kortsiktig gjeld	3 343	4 083
Sum gjeld og forpliktelser	13 488	13 086
Sum egenkapital og gjeld	16 827	16 224

Kontantstrøm	2009	2008
Operasjonelle aktiviteter	1 361	422
Investeringsaktiviteter	-1 320	-1 821
Finansieringsaktiviteter	1 129	1 263
Endring betalingsmidler	1 170	-137

Nøkkeltall	2009	2008
Antall innbyggere under Helse Midt-Norge sitt "sørge for"-ansvar	673 364	666 164
Antall DRG-poeng iht. "sørge for"-ansvaret	163 112	163 016
Antall polikliniske konsultasjoner, somatikk	644 059	662 386
Antall utskrevne pasienter fra _ døgnerbehandling innen psykisk helsevern	7 473	7 529
Antall utskrevne pasienter fra tverrfaglig spesialisert døgnerbehandling behandling _ for rusmiddelmissbrukere	1 804	1 735
Antall pasienter på venteliste (NPR)	43 033	42 148
Antall dager i gjennomsnittlig ventetid (NPR)	116	110
Statstilskudd/offentlige kjøp	13 670	12 650

Annen informasjon	2009	2008
Antall årsverk i foretaksgruppen	13 785	13 321
Statens eierandel årsslutt	100 %	100 %
Andel kvinner i styret totalt	54 %	54 %
Andel eieroppnevnte kvinner i styret	44 %	44 %

Helse Nord RHF

Statlig eierandel gjennom Helse- og omsorgsdepartementet: **100%**
Selskapets nettsider: **www.helse-nord.no**

© COLOURBOX

Helse Nord RHF (regionalt helseforetak) har det overordnede ansvaret for at befolkningen i Nord-Norge og på Svalbard får gode og likeverdige spesialisthelsetjenester.

Helseforetaksgruppen Helse Nord består av fem helseforetak: Helse Finnmark HF, Universitetssykehuset i Nord-Norge HF, Nordlandssykehuset HF, Helgelandssykehuset HF og Sykehusapotek Nord HF.

Spesialisthelsetjenesten i regionen skal gi helsetjenester til 466 000 innbyggere og omfatter ca 12 300 årsverk, 11 somatiske sykehus, 2 psykiatriske sykehus, 14 distriktspsykiatriske sentre med 28 underliggende avdelinger og 3 sykehusapotek. Samlede inntekter for 2009 var om lag 12,2 mrd. kr.

Helse- og omsorgsdepartementet utøvde i 2009 eierstyring av de regionale helseforetakene gjennom foretaksmøter og gjennom vilkår for tilskudd i det såkalte Oppdragsdokumentet.

Viktige hendelser

Hovedsiktemålet for Helse Nord i 2009 var å gi befolkningen i landsdelen et godt helsetilbud basert på nasjonale og regionale prioriteringer, og å levere et økonomisk resultat som gir grunnlag for å kunne gjennomføre nødvendige investeringer innen medisinsk teknisk utstyr, nye sykehusbygg og modernisering av bygningsmasse.

I 2009 er gjennomføringen av opptrappingsplanen og egne satsinger innen psykisk helsevern sluttført. Kapasitet og kompetanse er økt. Regional enhet for spiseforstyrrelser for voksne i Bodø kom i drift i 2009. Enheten for barn i Tromsø vil komme i gang i 2010. Kapasiteten innen tverrfaglig spesialisert rusbehandling er styrket betydelig i 2009.

Videre utvikling av innhold i distriktspsykiatriske sentra står nå for tur. Planlegging av ny rusinstitusjon i Helgelandssykehuset HF er startet samtidig som nytt rustilbud utvikles i Nordlandssykehuset HF.

Helse Nords diabetesplan er nesten oppfylt, og lærings- og mestringssentrene er styrket og videreutviklet i 2009. Ambulante team er etablert i habilitering og rehabilitering og det er bygget opp nye modeller for desentralisering og samhandling med primærhelsetjenesten. Arbeid med omstilling av de distriktspsykiatriske sentrene er startet etter kartlegging og analyse av innholdet i tjenestene og ressursfordelingen.

Universitetssykehuset Nord-Norge HF og Nordlandssykehuset HF har i 2008 og 2009 gjennomført store omstillinger i form av ombygging, omorganisering til klinikkstruktur og økonomiske innsparinger. Dette har påvirket aktiviteten i noen grad, slik at både heldegnsopphold og poliklinikkaktiviteten har gått ned. I arbeidet med omstilling er det lagt vekt på at nasjonale og regionale prioriteringer skal ligge til grunn for den faglige virksomheten.

Tiltak som bidrar til bedre samhandling i hele behandlingkjeden har vært prioritert høyt i 2009. Desentraliseringen fortsetter ved planlegging og etablering av flere intermediære enheter i områder med stor avstand til sykehus.

Forskning er et satsingsområde i helseforetaksgruppen. Ny forskningsstrategi for perioden 2010-2013 er vedtatt.

Økonomisk utvikling

Foretaksgruppen Helse Nord hadde i 2009 et resultat som var 100 mill. kr bedre enn resultatkravet fra Helse- og omsorgsdepartementet. Sammenlignet med 2008 er resultatet betydelig forbedret og likviditetsbeholdningen styrket. De viktigste årsakene til dette er økte overføringer fra eier, lønnsoppgjør innenfor Statsbudsjettets forutsetninger, tett oppfølging av foretak og effekt av planlagte og gjennomførte omstillingstiltak. Det er gjennomført investeringer i 2009 for ca. 545 mill. kr.

Resultatregnskap (mill. kr.)	2009	2008
Driftsinntekter	12 194	11 265
Driftskostnader	12 070	11 535
Driftsresultat	125	-270
Netto finansposter	-25	-19
Skattekostnad	0	0
Årsresultat	100	-289
Unnatt fra resultatkravet		
økte pensjonskostnader	0	68
Resultatkrav fra HOD	0	0
Avvik i forhold til resultatkrav satt av Helse- og omsorgsdepartementet	100	-221

Balanse	2 009	2 008
Immatrielle eiendeler	115	116
Varige driftsmidler	7 941	8 104
Finansielle anleggsmidler	557	615
Sum anleggsmidler	8 613	8 836
Varer	157	154
Fordringer	423	302
Bankinnskudd, kontanter og lignende	585	254
Sum omløpsmidler	1 165	710
Sum Eiendeler	9 778	9 546

Innskutt egenkapital	7 934	7 944
Oppptjent egenkapital	-2 594	-2 692
Sum egenkapital	5 339	5 252
Avsetning for forpliktelser	945	784
Annen langsiktig gjeld	1 231	1 167
Kortsiktig gjeld	2 263	2 344
Sum gjeld og forpliktelser	4 439	4 294
Sum egenkapital og gjeld	9 778	9 546

Kontantstrøm	2009	2008
Operasjonelle aktiviteter	1 100	592
Investeringsaktiviteter	-531	-457
Finansieringsaktiviteter	-239	-123
Endring betalingsmidler	331	13

Nøkkeltall	2009	2008
Antall innbyggere under Helse Nord sitt "sørge for"-ansvar	465 621	463 425
Antall DRG-poeng iht. "sørge for"-ansvaret	112 958	116 096
Antall polikliniske konsultasjoner, somatikk	414 229	436 941
Antall utskrevne pasienter fra døgntilrettelagt behandling innen psykisk helsevern	6 427	6 081
Antall utskrevne pasienter fra tverrfaglig spesialisert døgntilrettelagt behandling for rusmiddelmissbrukere	568	435
Antall pasienter på venteliste (NPR)	34 188	35 401
Antall dager i gjennomsnittlig ventetid (NPR)	89	86
Statstilskudd/offentlige kjøp	11 502	10 606

Annen informasjon	2009	2008
Antall årsverk i foretaksgruppen	12 275	12 366
Statens eierandel årsslutt	100 %	100 %
Andel kvinner i styret totalt	54 %	54 %
Andel eieroppnevnte kvinner i styret	44 %	44 %

Helse Sør-Øst RHF

Statlig eierandel gjennom Helse- og omsorgsdepartementet: **100%**
Selskapets nettsider: **www.helse-sorost.no**

© Oslo universitetssykehus HF

Helse Sør-Øst er landets største helseregion med 56 prosent av Norges befolkning som sitt opptaksområde. Foretaksgruppen har 70 000 medarbeidere og består av elleve helseforetak organisert i syv sykehusområder.

Virksomheten omfatter somatiske sykehus, institusjoner innen psykisk helsevern og rusmiddelmissbruk, ambulansetjeneste, pasienttransport, habilitering og rehabilitering, nødmeldetjeneste, sykehusapotek og laboratorier. Samlede inntekter for 2009 var på rundt 56,5 mrd.kr.

Helse- og omsorgsdepartementet utøvde i 2009 eierstyring av de regionale helseforetakene gjennom foretaksmøter og gjennom vilkår for tilskudd i det såkalte Oppdragsdokumentet.

Viktige hendelser

Helse Sør-Øst RHF har i 2009 arbeidet for en bedret koordinering og samordning mellom sykehusene i regionen. Spesielt har det vært et mål å oppnå bedre ressursutnyttelse og samordning av sykehusene i hovedstadsområdet. Et omfattende omstillingsprogram er vedtatt. Det har vært en stor utfordring å reorganisere regionen i sykehusområder og å gjennomføre grunnleggende endringer i mange støttefunksjoner, samtidig som pasientene fortsatt skal ha et tilbud av høy kvalitet.

Oslo universitetssykehus HF ble etablert 1. januar 2009. Foretaket består av tidligere Aker universitetssykehus HF, Rikshospitalet HF og Ullevål universitetssykehus HF. Helseforetaket ivaretar både lands- og regionsfunksjoner og lokalfunksjoner for Oslos befolkning. Det nye forskningsbygget på 18 000 kvadratmeter ved Radiumhospitalet ble åpnet i august 2009. Vestre Viken HF ble etablert 1. juli 2009 da Ringerike sykehus HF, Sykehuset Buskerud HF, Sykehuset Asker og Bærum HF, og Kongsberg sykehus ble slått sammen.

Et av de største og mest krevende organisatoriske grepene i 2009 var etableringen av Sykehuspartner IKT som felles tjenesteleverandør for hele Helse Sør-Øst.

Helse Sør-Øst behandlet i 2009 flere pasienter enn noe år tidligere. Økningen er størst innen psykisk helsevern og tverrfaglig spesialisert behandling for rusmiddelmissbruk. Ventetidene ligger under landsgjennomsnittet, men har økt med noen få dager sammenlignet med 2008. Andelen fristbrudd har gjennom 2009 gått markert ned på alle tjenestekområder og antall pasienter som ligger på korridor er redusert betydelig.

Arbeidet med risikostyring og internkontroll, sammen med avviksbehandling for å avdekke feil og uønskede hendelser, fagrevisjoner, sertifiseringsmetodikk med standardisering og sjekklister, er styrket i 2009.

I forbindelse med influensapandemi A (H1N1) opplevde Helse Sør-Øst at arbeidet med å løse utfordringene fungerte godt, og at det var få driftsmessige problemer ved sykehusene som følge av influensaen.

Av all medisinsk og helsefaglig forskning i Norge produseres 62 prosent i Helse Sør-Øst. Foretaksgruppen bruker tre prosent av budsjettet til dette formålet, noe som tilsvarer om lag 1,7 mrd. kr årlig.

Helse Sør-Øst RHF har i 2009 vedtatt etiske retningslinjer for innkjøp og leverandørkontakter i foretaksgruppen.

Økonomisk utvikling

Årsresultatet for 2009 viser et regnskapsmessig underskudd på 157,5 mill. kr, tilsvarende 0,3 prosent av foretaksgruppens omsetning.

Resultatregnskap (mill. kr.)	2009	2008
Driftsinntekter	56 416	53 056
Driftskostnader	56 272	53 652
Driftsresultat	144	-596
Netto finansposter	-300	-160
Skattekostnad	-2	0
Årsresultat	-157	-756
Unnatt fra resultatkravet _ (økte pensjonskostnader)	0	-331
Resultatkrav fra HOD	0	0
Avvik i forhold til resultatkrav satt av Helse- og omsorgsdepartementet	-157	-425

Balanse	2 009	2 008
Immatrielle eiendeler	1 030	817
Varige driftsmidler	40 427	40 885
Finansielle anleggsmidler	2 477	2 431
Sum anleggsmidler	43 934	44 133
Varer	445	343
Fordringer	2 511	1 594
Bankinnskudd, kontanter og lignende	1 754	1 670
Sum omløpsmidler	4 710	3 608
Sum Eiendeler	48 644	47 741

Innskutt egenkapital	32 467	32 467
Opptjent egenkapital	-10 785	-10 533
Sum egenkapital	21 682	21 934
Avsetning for forpliktelser	6 929	6 936
Annen langsiktig gjeld	7 788	7 991
Kortsiktig gjeld	12 245	10 880
Sum gjeld og forpliktelser	26 962	25 807
Sum egenkapital og gjeld	48 644	47 741

Kontantstrøm	2009	2008
Operasjonelle aktiviteter	3 318	2 524
Investeringsaktiviteter	-3 051	-4 486
Finansieringsaktiviteter	-184	2 129
Endring betalingsmidler	83	167

Nøkkeltall	2009	2008
Antall innbyggere under Helse Sør-Øst sitt "sørge for"-ansvar	2 707 012	624 892
Antall DRG-poeng iht. "sørge for"-ansvaret	674 215	641 057
Antall polikliniske konsultasjoner, somatikk	2 382 680	257 854
Antall utskrevne pasienter fra døgntilrettelagt behandling innen psykisk helsevern	27 892	25 584
Antall utskrevne pasienter fra tverrfaglig spesialisert døgntilrettelagt behandling for rusmiddelmissbrukere	7 909	7 263
Antall pasienter på venteliste (NPR)	125 171	130 727
Antall dager i gjennomsnittlig ventetid (NPR)	79	74
Statstilskudd/offentlige kjøp	52 689	49 408

Annen informasjon	2009	2008
Antall årsverk i foretaksgruppen	54 979	54 408
Statens eierandel årsslutt	100 %	100 %
Andel kvinner i styret totalt	50 %	50 %
Andel eieroppnevnte kvinner i styret	55 %	55 %

Helse Vest RHF

Statlig eierandel gjennom Helse- og omsorgsdepartementet: **100%**
Selskapets nettsider: **www.helse-vest.no**

Helse Vest RHF (regionalt helseforetak) har det overordnede ansvaret for spesialisthelsetjenesten i Rogaland, Hordaland og Sogn og Fjordane. Helse Vest RHF eier fem helseforetak; Helse Førde, Helse Bergen, Helse Fonna, Helse Stavanger og Apoteka Vest. I tillegg eier det regionale foretaket aksjeselskapet Helse Vest IKT AS.

Helseforetakene har om lag 25 000 medarbeidere. Spesialisthelsetjenesten i regionen omfatter 50 sykehus og institusjoner, og skal gi helsetjenester til 1 012 000 innbyggere. Samlede inntekter for 2009 var på rundt 18,9 mrd. kr.

Helse- og omsorgsdepartementet utøvde i 2009 eierstyring av de regionale helseforetakene gjennom foretaksmøter og gjennom vilkår for tilskudd i det såkalte Oppdragsdokumentet.

Viktige hendelser

2009 har vært et krevende, men innholdsrikt år for foretaksgruppen. Sammen med helseforetakene kan en vise til en rekke positive resultat innenfor ulike områder som økonomi, pasientbehandling, forskning, strategi, IKT, innkjøp og organisasjonsutvikling.

Helse Vest har i 2009 hatt fokus på å heve kvaliteten på tjenestene og har blant annet startet et prosjekt der målsettingen er å redusere ventetidene til behandling. Det er gjennomført flere regionale prosjekt innenfor de fire hovedområdene kunnskap, pasientfokus, pasienttrygghet og måling av resultat.

Helse Vest har de to siste årene satt av 32,4 mill. kr til rusfeltet – ut over midlene som er øremerket til opptrappingsplan for rusfeltet fra regjeringen. Samlet betyr dette et kraftig løft for rusbehandlingen i regionen. Foretaksgruppen har i 2009 også hatt et særlig fokus på psykisk helsevern for barn og unge, og rehabilitering og habilitering.

I 2009 økte innkjøp gjennom e-handel med 44 prosent til 384 mill. kr, samtidig som 55 prosent flere ordre ble registrert. Målet på sikt er at e-handel skal være den eneste bestillingskanalen for helseforetakene.

Det gode resultatet for 2009, i tillegg til driftsgrunnlaget som er lagt de siste årene, gjør at Helse Vest har et godt utgangspunkt for årene som kommer.

Økonomisk utvikling

Foretaksgruppen Helse Vest leverte i 2009 et positivt resultat på 156,3 mill.kr Samlet budsjett for 2009 er på om lag 18,6 mrd. kr. Driftsinntektene kommer i all hovedsak fra eieren som er Helse- og omsorgsdepartementet. Tall fra regnskapet for 2009 viser at driftsinntektene har økt med om lag 1 481 mrd. kr sammenlignet med 2008. Samtidig har de totale driftskostnadene økt med om lag kr 1 069 mrd. kr. Totale lønnskostnader har økt med om lag 498 mill. kr. Summen av de andre driftskostnadene har økt med om lag 571 mill. kr. Helse Vest RHF har i 2009 hatt en netto nedbetaling på lån til finansiering av investeringer. Lån fra Helse- og omsorgsdepartementet til investeringer har blitt redusert fra 2223 mill. kr i 2008 til om lag 2209 mill. kr i 2009. Helse Vest RHF hadde ved utgangen av 2009 en driftskreditt i Norges Bank på om lag 1605 mill. kr.

Resultatregnskap (mill. kr.)	2009	2008
Driftsinntekter	18 852	17 371
Driftskostnader	18 608	17 539
Driftsresultat	244	-168
Netto finansposter	-88	-84
Skattekostnad	0	0
Årsresultat	156	-253
Unnatt fra resultatkravet _ (økte pensjonskostnader)	0	112
Resultatkrav fra HOD	0	0
Avvik i forhold til resultatkrav satt av Helse- og omsorgsdepartementet	156	-141

Balanse	2 009	2 008
Immatrielle eiendeler	292	209
Varige driftsmidler	12 516	12 403
Finansielle anleggsmidler	957	1 044
Sum anleggsmidler	13 766	13 657
Varer	92	87
Fordringer	668	525
Bankinnskudd, kontanter og lignende	1 059	585
Sum omløpsmidler	1 819	1 196
Sum Eiendeler	15 584	14 853

Innskutt egenkapital	10 630	10 630
Opptjent egenkapital	-3 689	-3 834
Sum egenkapital	6 940	6 796
Avsetning for forpliktelser	1 362	1 197
Annen langsiktig gjeld	2 209	2 223
Kortsiktig gjeld	5 073	4 638
Sum gjeld og forpliktelser	8 644	8 057
Sum egenkapital og gjeld	15 584	14 853

Kontantstrøm	2009	2008
Operasjonelle aktiviteter	1 556	1 307
Investeringsaktiviteter	-1 158	-1 488
Finansieringsaktiviteter	77	354
Endring betalingsmidler	474	173

Nøkkeltall	2009	2008
Antall innbyggere under Helse Vest sitt "sørge for"-ansvar	1 012 202	996 712
Antall DRG-poeng iht. "sørge for"-ansvaret	208 709	204 671
Antall polikliniske konsultasjoner, somatikk	748 391	714 252
Antall utskrevne pasienter fra døgntilrettelagt innen psykisk helsevern	10 656	9 898
Antall utskrevne pasienter fra tverrfaglig spesialisert døgntilrettelagt behandling for rusmiddelmissbrukere	249	89
Antall pasienter på venteliste (NPR)	48 987	53 000
Antall dager i gjennomsnittlig ventetid (NPR)	101	135
Statstilskudd/offentlige kjøp	17869	16374

Annen informasjon	2009	2008
Antall årsverk i foretaksgruppen	17 288	17 055
Statens eierandel årsslutt	100 %	100 %
Andel kvinner i styret totalt	54 %	54 %
Andel eieroppnevnte kvinner i styret	44 %	44 %

Aksjonærvalgte styremedlemmer

Sortert alfabetisk på etternavn

Fornavn	Etternavn	Selskap
Ohene	Aboagye	Helse Vest RHF
Karl-Christian	Agerup	Norfund
Tone Sofie	Aglén	Norsk Helsenett SF
Sanjiv	Ahuja	Telenor ASA
Live H.	Aker	Eksporthfinans ASA
Frode	Alhaug	Helse Sør-Øst RHF
Frode	Alhaug	Mesta AS
Heikki	Allonen	Nammo AS
Kolbjørn	Almlid	Helse Midt-Norge RHF
Lisbeth-Ingrid	Alnæs	Store Norske Spitsbergen Kulkompani AS
Peter Nicolai	Arbo	SIVA SF
Eli	Arnstad	Posten Norge AS
Marit	Arnstad	Statskog SF, Statoil ASA
Anne-Lise	Aukner	Kongsberg Gruppen ASA
Hallvard	Bakke	Norsk Rikskringkasting AS
Kristin	Bang	Kompetansesenter for IT i helse- og sosialsektoren AS
Mimi	Berdal	Gassco AS
Gunilla	Berg	DnB NOR ASA
Frode	Berge	Kommunalbanken AS
Gerd Kjellaug	Berge	Entra Eiendom AS
Gunnar	Berge	Helse Vest RHF, Petoro AS
Burckhard	Bergmann	Telenor ASA
Tor	Bergstrøm	Eksporthfinans ASA
Geir	Bergvoll	Eksporthfinans ASA
Hans Jørgen	Binningsbø	Uninett AS
Ellen Catharina	Bjercke	Itas amb A/S
Kjell	Bjørndalen	Statoil ASA
Eli	Blakstad	Innovasjon Norge
Svein	Blix	Kommunalbanken AS
Marianne H.	Blystad	Eksporthfinans ASA
Bjarne	Borgersen	NSB AS
Ingeborg Moen	Borgerud	NSB AS, Norsk Eiendomsinformasjon AS
Ottar	Brage Guttelvik	Entra Eiendom AS
Christian	Brinch	NSB AS
Monica	Caneman	SAS AB
Jens Erik	Christensen	SAS AB
Siri Norset	Christiansen	Electronic Chart Centre AS
Terje	Christoffersen	Posten Norge AS
Kristin	Clemet	Norfund
Jan Magne	Dahle	Helse Midt-Norge RHF
Marit	Dille	Veterinærmedisinsk Oppdragscenter AS
Rolf	Domstein	Eksporthutvalget for Fisk
Gerd	Dvergsdal	Helse Vest RHF
Nanna	Egidius	Kommunalbanken AS
Heidi	Ekrem	Statnett SF
Harald	Ellefsen	Statskog SF
Harald T.	Ellefsen	Itas amb A/S
Line	Ellingsen	Eksporthutvalget for Fisk
Odd Roger	Enoksen	Secora AS
Øyvind	Eriksen	Aker Holding AS

Fornavn	Etternavn	Selskap
Rune	Espedal	Norsk Helsenett SF
Evy-Anni	Evensen	Kompetansesenter for IT i helse- og sosialsektoren AS
Øystein	Evensen	Veterinærmedisinsk Oppdragscenter AS
Rigmor	Fardal	SIVA SF
Knut O.	Flåtthen	Electronic Chart Centre AS
Roar	Flåtthen	Innovasjon Norge
Grethe	Fossli	Store Norske Spitsbergen Kulkompani AS
Stig	Fossum	Nofima
Else Bugge	Fougner	Aker Holding AS, Kommunalbanken AS
Roy	Franklin	Statoil ASA
Truls	Fredriksen	Eksporthutvalget for Fisk
Paal	Fure	Norsk Tipping AS
Inger	Furmyr	Eksporthutvalget for Fisk
Eli Marie	Giske	Baneservice AS
John	Giverholt	Kongsberg Gruppen ASA, Telenor ASA
Trygve	Gjertsen	Flytoget AS
Karl	Glad	Nammo AS
Elisabeth	Grieg	Statoil ASA
Anne Sameline	Grimsgaard	Norsk samfunnsvitenskapelig datatjeneste AS
Anne Hagen	Grimsrud	Helse Sør-Øst RHF
Arvid	Grundekjøn	Statkraft SF
Joar Olav	Grøtting	Helse Midt-Norge RHF
Bente	Hagem	NSB AS
Cathrine	Hambro	Enova SF
Gisle	Handeland	Helse Vest RHF
Inge K.	Hansen	Avinor AS, Norsk Hydro ASA
Hanne	Harlem	Helse Sør-Øst RHF
Elisabeth	Harstad	Yara International ASA
Gunnar	Hartvigsen	Simula Research Laboratory AS
Line Miriam	Haugan	Helse Nord RHF
Valgerd S.	Haugland	Norsk Rikskringkasting AS
Aud Berit A.	Haynes	Helse Vest RHF
Stig M.	Herbern	Norsk Rikskringkasting AS
Rebekka G.	Herlofsen	Cermaq ASA
Tormod	Hermansen	Simula Research Laboratory AS
Grethe	Hindersland	Innovasjon Norge
Per	Hjort	Statnett SF
Borghild	Holen	Norfund
Bodil	Hollingsæter	Eksporthfinans ASA
Odd	Holten	AS Vinmonopolet
Toril	Hovdenak	Helse Midt-Norge RHF
Olav Georg	Huseby	Helse Midt-Norge RHF
Kristin Reitan	Husebø	SIVA SF
Grethe	Høiland	Argentum Fondsinvesteringer AS, Statnett SF
Anne-Cathrine	Haadem	Store Norske Spitsbergen Kulkompani AS
Knut	Haagensen	Eksporthutvalget for Fisk
Thor	Håkstad	Statnett SF
Dag	Hårstad	Avinor AS

Fornavn	Etternavn	Selskap
Geir	Isaksen	Enova SF
Finn Berg	Jacobsen	Entra Eiendom AS
Kirsti	Jacobsen	Helse Nord RHF
Petter	Jansen	Avinor AS
Finn	Jebsen	Kongsberg Gruppen ASA, Norsk Hydro ASA
Bjarne	Jensen	Mesta AS
Frank	Jenssen	AS Vinmonopolet
Steinar	Johannesen	Secora AS
Geir Anton	Johansen	Universitetscenteret på Svalbard AS
Siri B. G.	Johansen	Innovasjon Norge
Karin	Julsrud	Norsk Rikskringkasting AS
Jan Thorstein	Jørgensen	Nammo AS
Kari	Jørgensen	Helse Nord RHF
Inger	Jørstad	Helse Nord RHF
Bjørn	Kaldhol	Helse Nord RHF
Erik	Keiserud	Norsk Eiendomsinformasjon AS
Liselott	Kilaas	Telenor ASA
Berit	Kjeldstad	Universitetscenteret på Svalbard AS
Ada Merete	Kjeseth	Argentum Fondsinvesteringer AS
Andreas	Kjær	Helse Sør-Øst RHF
Kjersti	Kleven	Telenor ASA
Tom	Knoff	Argentum Fondsinvesteringer AS
Knud	Knudsen	Norsk samfunnsvitenskapelig datatjeneste AS
Tore V	Knudsen	Norsk Eiendomsinformasjon AS
Bjørn	Kolltveit	Veterinærmedisinsk Oppdragssenter AS
Jan Erik	Korssjøen	Cermaq ASA
Asmund	Kristoffersen	Helse Midt-Norge RHF
Hans Petter	Krogstad	Kompetansesenter for IT i helse- og sosialsektoren AS
Kristin	Krohn Devold	Aker Holding AS
Elisabeth	Krokeide	Gassco AS
Viva Mørk	Kvello	Universitetscenteret på Svalbard AS
Anita	Kåveland	Baneservice AS
Ann-Margrethe	Langbakk	Norsk Helsenett SF
Are	Langmoen	Baneservice AS
Kirsti	Leirtrø	Helse Midt-Norge RHF
Inger Stray	Lien	Simula Research Laboratory AS
Tom	Liffjell	Statskog SF
Kåre	Lilleholt	Norsk Rikskringkasting AS
Tone	Lindberg	Nammo AS, Flytoget AS
Knut Even	Lindsjøen	Helse Sør-Øst RHF
Øivind	Lund	Yara International ASA
Tone	Lunde Bakker	Eksporfinans ASA
Åmund	Lunde T.	Kommunalbanken AS
Mats	Lundqvist	Simula Research Laboratory AS
Dag	Mejdell	SAS AB
Olaf Trygve	Melbø	Baneservice AS
Helge	Midttun	Cermaq ASA

Fornavn	Etternavn	Selskap
Bård	Mikkelsen	Cermaq ASA, Store Norske Spitsbergen Kulkompani AS
Harald	Milli	Innovasjon Norge
Sigbjørn	Molvik	Posten Norge AS
Arvid	Moss	Posten Norge AS
Siw	Moxness	SIVA SF
Ruth Astrid Eng Mule		Kompetansesenter for IT i helse- og sosialsektoren AS
Egil	Murud	Bjørnøen AS, Kings Bay AS
Erik	Must	Kongsberg Gruppen ASA
Annik	Myhre	Universitetscenteret på Svalbard AS
Ingvild	Myhre	Norsk Eiendomsinformasjon AS, Norsk Tipping AS, Simula Research Laboratory AS
Hilde	Myrberg	Petoro AS
Trygve	Myrvang	Helse Nord RHF, Nofima
Inge	Myrvoll	Helse Nord RHF
Martin	Mæland	Entra Eiendom AS
Gry	Mølleskog	Posten Norge AS, SAS AB
Leiv L.	Nergaard	Yara International ASA
Berit Eivi	Nilsen	Helse Sør-Øst RHF
Bjørn	Nilsen	Kompetansesenter for IT i helse- og sosialsektoren AS
Oddvard	Nilsen	Helse Vest RHF
Perny Ann	Nilsen	Helse Midt-Norge RHF
Nic	Nilsen	Flytoget AS
Marianne W.M.	Njåstein	Avinor AS
Harald	Norvik	Telenor ASA
Kai	Nurmio	Nammo AS
Torill	Nyborg	Helse Vest RHF
Eimund	Nygaard	Enova SF
Ann-Kristin	Olsen	Bjørnøen AS, Kings Bay AS
Terje	Olsen	Helse Nord RHF
Terje Andre	Olsen	Kompetansesenter for IT i helse- og sosialsektoren AS
Knut M.	Ore	Bjørnøen AS, Kings Bay AS
Bent	Pedersen	DnB NOR ASA
Jan Egil	Pedersen	Nofima
Sissel Ose	Pedersen	Itas amb A/S
Timo	Peltola	SAS AB
Heidi M	Petersen	Norsk Hydro ASA
Pål	Presterud	Bjørnøen AS, Kings Bay AS
Sverre	Quale	Gassco AS
Tore H.	Rasmussen	NSB AS
Bente	Rathe	Norsk Hydro ASA
Karin	Refsnes	Bjørnøen AS, Kings Bay AS
Trygve	Refvem	Gassco AS
Knut	Reinset	Nofima
Bernt	Reitan	Yara International ASA
Svein	Rennemo	Statoil ASA
Toril B.	Ressem	Flytoget AS

Fornavn	Etternavn	Selskap
Tore Olaf	Rimmereid	DnB NOR ASA
Marie Jore	Ritterberg	Argentum Fondsinvesteringer AS
Lawrence	Rose	Norsk samfunnsvitenskapelig datatjeneste AS
Mette	Rostad	Mesta AS
Jørgen	Rostrup	Argentum Fondsinvesteringer AS
Jarle	Roth	Enova SF
Brit	Rugland	Gassco AS
Benedicte	Rustad	Uninett AS
Berit	Rødseth	Statkraft SF
Kjell Inge	Røkke	Aker Holding AS
Ola	Røtvei	AS Vinmonopolet
Olav	Råmunddal	Itas amb A/S
Peter	Sandehed	Aker Holding AS
Tore	Sannes	SIVA SF
Kirsti	Saxi	Innovasjon Norge
Benedicte Berg	Schilbred	Kongsberg Gruppen ASA
Lone Fønss	Schrøder	Yara International ASA
Fritz H.	Schur	SAS AB
Per Arvid	Schøyen	Petoro AS
Gro	Seim	Gassnova
Eirik	Selmer-Olsen	Nofima
Silvija	Seres	Norsk Tipping AS
Gro	Skartveit	Helse Vest RHF
Grace M. R.	Skaugen	Entra Eiendom AS, Statoil ASA
Jan	Skjærvø	Ekspertutvalget for Fisk
Mari	Skjærstad	Mesta AS, Norfund
Bjørn	Skjævestad	Veterinærmedisinsk Oppdragssenter AS
Endre	Skjørestad	Gassnova, Nofima, Flytoget AS
Anne	Skrane fjell	Norsk samfunnsvitenskapelig datatjeneste AS
Eli	Skrøvset	Secora AS
Anne-Karin	Sogn	Norsk Eiendomsinformasjon AS
Hill-Marta	Solberg	AS Vinmonopolet
Marit	Solberg	Ekspertutvalget for Fisk
Lars	Sponheim	Norsk Tipping AS
Beate	Stang Aas	Enova SF
Ellen	Stange	Mesta AS
Oddbjørg	Starrfelt	Avinor AS
Jakob	Stausholm	Statoil ASA
Carl E.	Steen	Ekspertfinans ASA
Britt Elin	Steinveg	Uninett AS
Dag	Stenersen	Helse Sør-Øst RHF
Ellen	Stensrud	Statkraft SF
Halvor	Stenstadvold	Statkraft SF
Liv	Stette	Posten Norge AS
Siri P.	Strandenes	DnB NOR ASA
Kjell	Storeide	Innovasjon Norge
Merethe	Storødegård	Helse Midt-Norge RHF
Eva Toril	Strand	Innovasjon Norge
Inger Lise	Strøm	Helse Nord RHF

Fornavn	Etternavn	Selskap
Ingvild Wold	Strømsheim	AS Vinmonopolet
Nils. P.	Støyva	Helse Vest RHF
Bjørn	Sund	DnB NOR ASA, Gassnova
Margrethe	Sunde	AS Vinmonopolet
Thor	Svegården	Baneservice AS
Ingvild	Sæther	Electronic Chart Centre AS
Karin	Søraunet	Statskog SF
Astrid Evenseth	Sørgaard	Cermaq ASA
Kristin Marie	Sørheim	Kommunalbanken AS
Sven	Tafvelin	Uninett AS
Martha	Takvam	Kommunalbanken AS
Randi	Talseth	Helse Sør-Øst RHF
Annika	Tanttineni	Nammo AS
Anne Carine	Tanum	DnB NOR ASA, Helse Sør-Øst RHF
Mari	Thjømøe	Petoro AS
Barbara R. M.	Thoralfsson	Telenor ASA
Bertil	Tiusanen	SIVA SF, Statkraft SF
Hilde M.	Tonne	Statkraft SF
Peter Jacob	Tronslin	Electronic Chart Centre AS
Elin	Tveit Sveen	Innovasjon Norge
Stein	Tønnesson	Norfund
Siv	Tørudbakken	Norsk Tipping AS
Egil M.	Ullebø	Store Norske Spitsbergen Kulkompani AS
Karen Helene	Ulltveit-Moe	Gassnova
Kristin	Vangdal	Avinor AS
Terje	Vareberg	Norsk Hydro ASA
Sif	Vik	Norsk Rikskringkasting AS
Johan Nic.	Vold	Gassnova
Olav	Voldal	Telenor ASA
Nils-Henrik	von der Fehr	Petoro AS
Lars H.	Vorland	Norsk Helsenett SF
Tore	Vorren	Universitetssenteret på Svalbard AS
Kirsten I.	Værdal	Nofima
Jacob	Wallenberg	SAS AB
Einar	Wathne	Nofima
Trond	Westlie	Mesta AS
Baard	Wist	Uninett AS
Arild	Øien	Innovasjon Norge
Bjarn	Aamodt	Statnett SF
Bernt Olav	Aardal	Norsk samfunnsvitenskapelig datatjeneste AS

Kontaktinformasjon

Statens direkte eierskap er forvaltet av flere departementer. Kontaktinformasjon til eierdepartementene er gitt under.

Fiskeri- og kystdepartementet

Forsknings- og innovasjonsavdelingen

Tlf: 22 24 64 11, Faks: 22 24 95 85
(Nofima, EFF)

Helse- og omsorgsdepartementet

Eieravdelingen

Tlf: 22 24 82 99, Faks: 22 24 27 92
(De regionale helseforetakene)

Folkehelseavdelingen

Tlf: 22 24 87 01, Faks: 22 24 86 56
(AS Vinmonopolet)

Spesialisthelsetjenesteavdelingen

Tlf: 22 24 82 98, Faks: 22 24 95 78
(Kompetansesenter for IT i helse- og sosialsektoren AS)

Justis- og politidepartementet

Sivilavdelingen

Tlf: 22 24 54 51, Faks: 22 24 27 22
(Norsk Eiendomsinformasjon as)

Kriminalomsorgsavdelingen

Tlf: 22 24 55 01, Faks: 22 24 55 90
(ITAS amb AS)

Kommunal- og regionaldepartementet

Kommunalavdelingen

Tlf: 22 24 72 01, Faks: 22 24 27 35
(Kommunalbanken AS)

Kulturdepartementet

Medieavdelingen

Tlf: 22 24 80 07, Faks: 22 24 80 39
(Norsk Tipping AS og Norsk Rikskringkasting AS)

Kunnskapsdepartementet

Universitets- og høyskoleavdelingen

Tlf: 22 24 77 01, Faks: 22 24 27 33
(Uninett AS, NSD AS, UNIS AS, Simula Research Laboratory AS)

Landbruks- og matdepartementet

Avdeling for forskning, innovasjon og regionalpolitikk

Tlf: 22 24 92 50, Faks: 22 24 91 50
(Veterinærmedisinsk Oppdragscenter AS)

Avdeling for skog- og ressurspolitikk

Tlf: 22 24 92 51, Faks: 22 24 27 53
(Statskog SF)

Nærings- og handelsdepartementet

Eierskapsavdelingen

Tlf: 22 24 01 41, Faks: 22 24 01 45
(Aker Holding AS, Argentum Fondsinvesteringer AS, BaneTele AS, Bjørnøen AS, Cermaq ASA, Electronic Chart Centre AS, DnB NOR ASA, Eksportfinans ASA, Entra Eiendom AS, Flytoget AS, Kings Bay AS, Kongsberg Gruppen ASA, Mesta AS, Nammo AS, Norsk Hydro ASA, SAS AB, Secora AS, Statkraft SF, Store Norske Spitsbergen Kulkompani AS, Telenor ASA, Venturefondet AS, Yara International ASA)

Forsknings- og innovasjonsavdelingen

Tlf: 22 24 67 43, Faks: 22 24 27 77
(Innovasjon Norge, SIVA SF)

Olje- og energidepartementet

Økonomi- og administrasjonsavdelingen

Tlf: 22 24 61 11, Faks: 22 24 65 53
(Statoil ASA, Petoro AS)

Olje- og gassavdelingen

Tlf: 22 24 62 09, Faks: 22 24 27 78
(Gassco AS)

Energi- og vannressursavdelingen

Tlf: 22 24 63 01, Faks: 22 24 95 68
(Statnett SF, Enova SF)

Avdeling for klima, industri og teknologi

Tlf: 22 24 62 19, Faks: 22 24 95 66
(Gassnova SF)

Samferdselsdepartementet

Veg- og baneavdelingen

Tlf: 22 24 83 01, Faks: 22 24 56 08
(Baneservice AS, NSB AS)

Luft-, post- og teleavdelingen

Tlf: 22 24 83 53, Faks: 22 24 56 09
(Avinor AS, Posten Norge AS)

Utenriksdepartementet

Avdeling for regionale spørsmål og utvikling

Tlf: 22 24 36 62, Faks: 22 24 95 80
(Norfund)

Særskilte forhold og definisjoner

Særskilte forhold

- Alle tall er per 31.12.09, hentet fra aktuelle konsernregnskap og i henhold til norske regnskapsstandarder, bortsett fra SAS. For SAS er regnskapet avlagt i henhold til svenske regnskapsstandarder og omregnet til norske kr i henhold til oppgitte valutakurser.
- Følgende selskaper har gått over til rapportering i henhold til IFRS: Argentum Fondsinvesteringer AS, Avinor AS, Cermaq ASA, Entra Eiendom AS, DnB NOR ASA, Kommunalbanken AS, Kongsberg Gruppen ASA, Norsk Hydro ASA, NSB AS, Posten Norge, SAS AB, Statkraft SF, Statnett SF, Statoil ASA, Telenor ASA og Yara International ASA. For disse selskapene er alle regnskapstall for 2009 og 2008 i henhold til IFRS.
- De oppgitte regnskapstallene er hentet fra selskapenes årsrapporter, men nøkkeltallene er beregnet etter felles metode for alle selskap i henhold til oppgitte definisjoner. Det kan medføre at enkelte av disse skiller seg fra de som selskapene selv opplyser i sine rapporter.
- For de regionale helseforetakene brukes det to resultatbegrep for å måle utviklingen i økonomien: henholdsvis regnskapsmessig årsresultat som framgår av de revisorattesterte regnskapene, og avviket i forhold til resultatkravet satt av Helse- og omsorgsdepartementet – som er resultatmålet eier styrer etter. Korrigert årsresultat er regnskapsmessig årsresultat korrigert for avskrivningskostnader som ikke inngår i balansekravet, jf. St. prp. nr. 63 (2003–2004) – Tilleggsbevilgninger og omprioriteringer i statsbudsjettet medregnet folketrygden 2004.
- Styret og statlig eierandel på selskapsidene er oppdatert per 31.03.10.
- For en del selskaper var generalforsamling/foretaksmøte ikke avholdt da beretningen ble ferdigstilt. Dette gjelder: Avinor AS, Baneservice AS, Cermaq ASA, Gassco AS, Innovasjon Norge, Kommunalbanken AS, Mesta AS, NRK AS, NSB AS, Posten Norge AS Secora AS, Statkraft SF, Telenor ASA, UNINET AS. De oppgitte tallene for disse selskapene er revisorgodkjente. Utbyttene fra disse selskapene kan bli/være endret på generalforsamlingen i forhold til det som står i denne beretningen.
- Det tas forbehold om feil i tallgrunnlag og beregninger. For nærmere informasjon om de enkelte selskaper vises til selskapenes egne årsrapporter.

Definisjoner

I listen under defineres begreper slik de er benyttet i denne rapporten. Det bemerkes av disse definisjonene kan avvike fra selskapenes egne, da flere av disse begrepene defineres ulikt av selskapene.

- Antall ansatte – Ansatte ved årsslutt eller gjennomsnitt i året, for enkelte er benyttet antall årsverk. Fastsattelsesmetode varierer mellom selskapene, men er forsøkt benyttet konsistent for hvert selskap over tid.
- Avkastning – Avkastningen består av kursutviklingen på aksjen og utbetalte utbytter. Ved beregning av gjennomsnittlig årlig avkastning er geometrisk gjennomsnitt benyttet og det tatt hensyn til verdistigning på utbetalte utbytter tilsvarende avkastning for 5 års statsobligasjoner.
- Direkte avkastning – Utbetalt utbytte per aksje for året som prosent av aksjekursen ved inngangen til året.
- EBIT – Driftsresultat pluss andel tilknyttede selskap og finansinntekter.
- EBITDA – EBIT før av- og nedskrivninger.
- Egenkapitalandel – Egenkapital i prosent av total kapital.
- Kontantstrøm – Endring betalingsmidler inkluderer eventuelle valutaeffekter.
- Kostnadsgrad – Driftskostnader delt på sum av netto rente og kredittprovisjonsinntekter og andre driftsinntekter.
- Netto finans - Inkluderer eventuell resultatandel i tilknyttede selskaper og felleskontrollert virksomhet, samt urealiserte verdiendringer valuta- og rentekontrakter.
- Rentabilitet – Benyttes her om regnskapsmessig størrelser.
  - Egenkapitalrentabilitet – Årsresultat etter minoritetsinteresser og skatt delt på majoritetens andel av gjennomsnittlig bokført egenkapital.
  - Rentabilitet sysselsatt kapital – EBIT delt på gjennomsnittlig sysselsatt kapital.
  - Ved beregning av gjennomsnittlig egenkapitalrentabilitet er aritmetisk gjennomsnitt benyttet.
- Sysselsatt kapital – Egenkapital pluss rentebærende gjeld.
- Styrehonorar – Utbetaling til styrets medlemmer for deres arbeid som styremedlemmer, som rapportert i selskapenes årsrapporter.
- Total godtgjørelse til adm. direktør – Lønn, pensjoner og andre godtgjørelser i samsvar med hva selskapene har rapportert i sine årsrapporter. For selskaper som i løpet av året har hatt flere personer ansatt i denne stillingsfunksjonen vil den totale godtgjørelsen inkludere samlet godtgjørelse for alle disse gjennom hele året. Dette er angitt i noter.
- Utbytteandel – Avsatt til utbytte som andel av årets resultat for konsern
  - Gjennomsnittlig utbytteandel er beregnet som sum utbytte dividert på sum konsernresultat etter skatt og minoritetsinteresser for de siste fem årene, hensyntatt eventuelt skifte av regnskapsstandard.

NÆRINGS- OG HANDELSDEPARTEMENTET

Nærings- og handelsdepartementet

Postboks 8014 Dep
NO-0030 Oslo

Besøksadresse

Einar Gerhardsens plass 1

Telefon 22 24 90 90

Faks 22 24 01 30

E-post postmottak@nhd.dep.no

Internett

www.regjeringen.no/nhd
www.eierberetningen.no